Gemeente Voorschoten

JAARSTUKKEN 2021

Colofon

Uitgave Gemeente Voorschoten
Postbus 393
2250 AJ Voorschoten
info@voorschoten.nl

Infographic

Inhoudsopgave

Infographic....3
Leeswijzer....5
Jaarverslag 2021....7
Inleiding....8
Algemeen....8
Financiële resultaten....11
Recapitulatie....24
P0 Bestuur en ondersteuning....25
P1 Veiligheid....41
P2 Verkeer en vervoer....48
P3 Economie....54
P4 Onderwijs....59
P5 Sport, cultuur en recreatie....65
P6 Sociaal Domein....77
P7 Volksgezondheid en milieu....97
P8 Wonen en bouwen....108
Verplichte paragrafen....117
Paragraaf Lokale heffingen....118
Paragraaf Weerstandsvermogen....125
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen....135
Paragraaf Financiering....141
Paragraaf Verbonden partijen....148
Paragraaf Bedrijfsvoering....162
Paragraaf informatieveiligheid en privacy....165
Paragraaf Grondbeleid....169
Paragraaf Bezuinigingen, taakstellingen en ombuigingen....172
Paragraaf Corona....173
Jaarrekening 2021....174
Balans per 31 december 2021....175
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling....177
Toelichting op de balans per 31 december 2021....181
Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening....211
Incidentele baten en lasten....212
Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves....219
Specificatie gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen....220
Overzicht van baten en lasten per taakveld....220
Specifieke uitkeringen: Single information, Single Audit....223
Wet normering Topinkomens....233
Rechtmatigheidsverklaring....235
Bijlagen....236
Bijlage 1: Bestuursovereenkomst: Structuur Staat van de gemeente....237
Bijlage 2: Overzicht over te hevelen en af te sluiten kredieten....241
Bijlage 3: Algemene uitkering....245
Bijlage 4: Subsidies....249
Bijlage 5: Controleverklaring van de accountant....251

Leeswijzer

Voorwoord en inleiding
Met de jaarstukken 2021 legt het college van burgemeester en wethouders van Voorschoten verantwoording af aan de raad over het gevoerde beleid. Het jaarverslag start met de inleiding waarin kort en bondig wordt ingegaan op de belangrijkste inhoudelijke en financiële ontwikkelingen in 2021.

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) bestaan de jaarstukken uit het jaarverslag en de jaarrekening. Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de paragrafen. De jaarrekening omvat het zogenaamde overzicht van baten en lasten en de balans waarop de controleverklaring van de accountant betrekking heeft.

Daarnaast is detailinformatie beschikbaar in de vorm van bijlagen. Hierin is ook de wettelijk verplichte informatie als de SiSa-bijlage en het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld opgenomen.

Jaarstukken
Op grond van artikel 8 van het BBV volgt deze jaarrekening de beleidsbegroting 2021 waar de programma's onderverdeeld zijn in taakvelden. In de programma’s is opgenomen welke maatschappelijke doelen we nastreven op de langere termijn en wordt aangegeven welke activiteiten per taakveld we in 2021 daarvoor hebben uitgevoerd en wat het heeft gekost. De beleidsindicatoren geven aan in hoeverre de gewenste maatschappelijke effecten zijn gerealiseerd en hoe deze effecten worden gemeten. Deze beleidsindicatoren worden aangereikt vanuit de VNG (waarstaatjegemeente.nl), tenzij anders aangegeven.

Programmaverantwoording
De programmaverantwoording bevat de beleidsmatige verantwoording over 2021, een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen, de kosten van de overhead, het gebruik van de post onvoorzien en het bedrag voor de vennootschapsbelasting.

In dit deel gaan we vooral in op de beleidsmatige verantwoording aan de hand van de volgende vragen:

1. Wat hebben we bereikt?
2. Wat hebben we hiervoor gedaan?
3. Wat heeft het gekost (inclusief verschillenverklaring)?

Beleidsindicatoren
Met de wijziging van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) van 5 maart 2016 (Stb. 101) zijn gemeenten voortaan gehouden om in de programmaverantwoording in het jaarverslag, de maatschappelijke effecten die met de verschillende programma’s worden

beoogd of gerealiseerd, toe te lichten aan de hand van beleidsindicatoren. Deze indicatoren dragen bij om het jaarverslag meer beleidsmatig te maken.

Paragrafen

Naast de programma's moet de gemeenten minimaal zeven programma overstijgende paragrafen in de jaarrekening opnemen. In de paragrafen staat belangrijke informatie voor het krijgen van inzicht in de financiële positie van de gemeente, de beheersmatige aspecten en de risico's.

De Jaarrekening

De jaarrekening omvat de balans met toelichting en het zogenaamde overzicht van baten en lasten met een toelichting per programma.

Controleverklaring

De jaarrekening is onderworpen aan de accountantscontrole en leidt tot een controleverklaring van de onafhankelijke accountant met een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening.

Algemene disclaimer

Doordat tabellen in de jaarrekening gecomprimeerd worden gepresenteerd, kunnen door afrondingen verschillen ontstaan.

Jaarverslag 2021

Inleiding

Algemeen

In deze Jaarrekening staan we stil bij de resultaten die in 2021 zijn geboekt en bij de uitgaven die de gemeente daarvoor heeft gedaan. Deze inleiding geeft een beeld van de hoofdlijnen. Aan de hand van de programmalijnen worden deze hoofdlijnen langsgelopen. Maar eerst zal speciale aandacht worden besteed aan de ontwikkelingen in de gemeente. Dat zijn zaken waarmee we aan de slag zijn geweest in het laatste jaar van deze raadsperiode. Inmiddels is er een nieuwe raad van start gegaan en is het college op dit moment demissionair. Voor Voorschoten drukte in 2021 niet alleen corona een stempel op het werk, het was ook het jaar waarin we weer aan de slag gingen met onze eigen ambtelijke organisatie.

Start eigen ambtelijke organisatie
Na een periode van ruim een jaar waarin de Werkorganisatie Duivenvoorde werd ontvlecht, is per 1 september 2021 de nieuwe, eigen ambtelijke organisatie van de gemeente Voorschoten van start gegaan. Een zelfstandige ambtelijke organisatie van Voorschoten vraagt om andere keuzes en een herijking vanuit financiële zelfstandigheid. Met een nieuwe organisatiestructuur én -cultuur zet de organisatie zich in om de gemeentelijke taken zo goed mogelijk uit te voeren voor de inwoners van Voorschoten. Opgavegericht, datagericht, samenwerkend, inclusief en met participatie van inwoners: dit zijn kernwaarden die het werken van de nieuwe organisatie definiëren.

Meer taken bij gemeenten
Er komen steeds meer taken bij gemeenten te liggen. Hiervoor blijft veelal de rijksfinanciering achter, maar gemeenten wordt wel gevraagd deze op te pakken. De decentralisatie van de jeugdzorg, werk en inkomen en zorg aan langdurig zieken en ouderen is daar een voorbeeld van. Daarnaast is er in 2021 gewerkt aan de voorbereiding van de Wet Inburgering die per 2022 is ingegaan.

Voorschoten werkt aan regionale samenwerking
We werken aan fysieke vraagstukken zoals ruimtelijk, wonen en klimaat en energievraagstukken vooral samen op de grotere schaal van Holland Rijnland. Samenwerking met minder partners betekent ook minder bestuurlijk gedoe en beter democratische controle. Inzet en resultaten moeten duidelijk zichtbaar en controleerbaar zijn voor de gemeenteraad. Waar het gaat om regionale samenwerking met andere gemeenten richten wij ons nadrukkelijk op de Leidse regio, de gemeenten Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest en Zoeterwoude.

Voorschoten heeft een bouw- en woonagenda
Voorschoten werkt aan een drietal grote en een flink aantal kleinere bouwlocaties. Goede afweging van het bouwprogramma, hoeveel woningen, welke categorieën, doelgroepen en prijsklassen, maar

ook het voorzien in voldoende groen en het voldoen aan de duurzaamheidseisen vraagt om goede voorbereiding en afweging. Om toch flinke voortgang te realiseren wordt er volgens een zowel ambitieuze als realistische bouwagenda worden gewerkt.

Voorschoten wordt steeds duurzamer

We bouwen zo duurzaam mogelijk. Voor bestaande bouw wordt verduurzaming besproken met de eigenaren, corporaties en bewoners. Voorschoten energieneutraal is een ambitieus streven, belangrijk is het om ieder jaar concrete, maar haalbare stappen te zetten. De gemeente wil dit doen samen met inwoners en organisaties, iedereen heeft hierin een verantwoordelijkheid. Maatregelen wordt genomen om het dorp klimaatbestendig te maken, zoals opvangen van hemelwater.

Levendig dorp vraag om gezonde bedrijvigheid

De winkelgebieden in stand houden vraagt om keuzes, zoals meer concentratie van winkels in een beperkter gebied en mogelijk uitbreiding met aanvullende activiteiten, zoals horeca en culturele bedrijvigheid. Juist compacte en gezellig drukke plekken zijn aantrekkelijk voor zowel bezoekers als ondernemers. Door concentratie van bedrijvigheid komen plekken vrij voor o.a. woningbouw. In 2021 worden voor de betreffende gebieden knopen doorgehakt. Een nieuwe economische visie met uitvoeringsagenda en een ontwikkelprogramma voor locaties in het centrum geven daarbij voor de korte en lange termijn richting.

Goede voorzieningen op dorpse schaal

Voorschoten staat wat betreft woonaantrekkelijkheid in de top 10. Naast goede woningen en woonomgeving dragen maatschappelijke en culturele voorzieningen daar aan bij. We hebben een start gemaakt met een aantal combinaties die hieraan bijdragen, zoals de combi bibliotheek en multifunctionele accommodatie voor culturele en maatschappelijke activiteiten, waarvoor de eerste besluiten zijn genomen. Er is hier voor de bibliotheek gekozen om een multifunctionele accommodatie te ontwikkelen na bijna 15 jaar discussie.

Participatie van inwoners voor beter beleid

Door belanghebbenden op het goede moment te betrekken bij plannen worden de beste resultaten bereikt. Sommige plannen worden alleen met de betreffende wijkbewoners besproken, andere plannen met alle geïnteresseerden in het dorp; participatie op maat. Ook de mate van participatie kan op maat; soms is goede informatie of goed overleg voldoende, bij andere plannen kunnen bewoners het initiatief nemen of overnemen. Belangrijk is dat vooraf duidelijk is wat de door de raad vastgestelde kaders zijn. Een hulpmiddel dat de gemeente hiervoor gebruikt is het participatiekompas.

Jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning en arbeidsparticipatie

De structureel toenemende kosten op het terrein van Jeugd zijn op termijn niet te beheersen en hollen gemeentelijke voorzieningen uit. We zijn begonnen met maatregelen ten behoeve van preventie en controle, lokaal vanuit het actieplan jeugd, regionaal door aanscherpingen binnen H10 verband. Concreet is dit gericht op betere beheersing van de toegang, verbreden van het voorveld,

beter contractmanagement en strakkere controle en verantwoording. Ondertussen wordt met kracht bij het Rijk gelobbyd voor meer geld. Dat geldt ook voor de toenemende kostenstijging in de WMO.

Voorschoten maakt een bouwagenda

Een flink aantal bouwlocaties is in beeld. Op dit moment voeren we de Uitvoeringsagenda Wonen uit. Concreet zijn opgeleverd: Roosenhorsten ook zijn er knopen doorgehakt over Segaar/Arsenaal. Tevens zijn er regels vastgesteld om de sociale woningvoorraad sociaal te houden, de zgn. doelgroepenverordening.

Er zijn goede afwegingen gemaakt in het bouwprogramma, er zijn afspraken gemaakt over de hoeveelheid woningen, welke categorieën, doelgroepen en prijsklassen, maar ook het voorzien in voldoende groen en het voldoen aan de duurzaamheidseisen.

Voorschoten wordt steeds duurzamer

Voor bestaande bouw is verduurzaming besproken met de eigenaren en bewoners. Alle nieuwe projecten moeten duurzaam zijn, halve oplossingen worden niet geaccepteerd. Voorschoten energieneutraal in 2030 is een ambitieus streven, de belangrijkste stappen hiervoor hebben we gezet.

Financiële resultaten

Rekeningresultaat 2021

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is bepaald dat per programma eerst alle baten en lasten en het saldo daarvan worden verantwoord. Om het gerealiseerde resultaat te bepalen worden vervolgens per programma toevoegingen en/of onttrekkingen aan reserves verantwoord. De resultaatbestemmingen die in dit hoofdstuk samengevat zijn weergegeven, worden in mindering gebracht op het gerealiseerde resultaat. Het hierna resterende bedrag wordt het saldo na bestemming 2021 genoemd en wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Tabel Opbouw resultaat jaarrekening 2021

(bedragen x € 1.000)	Begroting	Rekening
Totaal baten	65.285	64.354
Totaal lasten	-67.171	-62.663
Gerealiseerde totaal saldo baten en lasten	**-1.886**	**1.691**
Onttrekking reserves	8.182	6.572
Toevoeging reserves	-5.761	-5.761
Saldo toevoeging/onttrekking aan reserves	**2.422**	**812**
Gerealiseerde resultaat	**536**	**2.503**
Bestemming resultaat		
Budgetoverhevelingen (A+B)		386
Toevoeging en onttrekking aan reserves/ bestemming resultaat (C)		1.279
Saldo na bestemming	**536**	**838**

Gerealiseerd resultaat 2021

Het verwachte resultaat op basis van de najaarsnota 2021 bedroeg € 536.000 voordelig. Het gerealiseerde resultaat over 2021 (voor bestemming) bedraagt € 2.503.000 voordelig. Een uitgebreide toelichting op het verschil tussen het verwachte resultaat in de najaarsnota en het gerealiseerde resultaat treft u aan in de financiële toelichtingen aan het eind van de verschillende programma's in het programmaverslag van de jaarrekening 2021.

In hoofdlijnen wordt het verschil tussen het verwachte resultaat na de najaarsnota (€ 536.000 voordelig) en het gerealiseerde resultaat over 2021 (€ 2.503.000 voordelig) van € 1.967.000 veroorzaakt door een viertal ontwikkelingen:

1. *Gevolgen van het coronavirus*. Er is sprake van extra inkomsten uit de algemene uitkering van het gemeentefonds bij de decembercirculaire, onderschrijding bij het bedrijfsrestaurant, facilitaire zaken en personeelsactiviteiten door een lagere kantoorbezetting en (ontmoetings)mogelijkheden tijdens corona. Tevens zijn de stelpost en de compensatieregeling voor kostendekkende huren niet volledig benut.

2. *Start eigen ambtelijke organisatie.* Na een periode van ruim een jaar waarin de Werkorganisatie Duivenvoorde werd ontvlecht, is per 1 september 2021 de nieuwe, eigen ambtelijke organisatie van de gemeente Voorschoten van start gegaan. Een zelfstandige ambtelijke organisatie van Voorschoten vraagt om andere keuzes en een herijking vanuit financiële zelfstandigheid. Oorspronkelijk was rekening gehouden met een ontvlechting per 1 april 2021. Er zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor (inzet voor) de transitie en opbouw van de nieuwe organisatie die niet volledig zijn benut. Het restantbudget wordt overgeheveld.

3. *Basis op orde.* Er is sprake van een aantal technisch administratieve correcties en afwikkeling uit voorafgaande boekjaren, zoals de vrijval van de voorziening wachtgelden en pensioenen (oud) wethouders , CAO-ontwikkeling, hogere legesopbrengsten en voordelen bij de onderdelen BTW en OZB niet-woningen.

4. *Planningsoptimisme*. De werkzaamheden in het kader van corona, de ontvlechting en opbouw van de nieuwe ambtelijke organisatie, de arbeidsmarktconjunctuur en levering van materialen en aannemers legden druk op de organisatie, waardoor er in 2021 voor verschillende projecten onvoldoende capaciteit en materialen beschikbaar zijn geweest. Daarnaast was sprake van externe factoren waardoor verschillende (investerings)projecten en werkzaamheden niet binnen de voorgenomen termijn (volledig) konden worden uitgevoerd. Vertragingen van werken en projecten doen zich binnen de gehele organisatie voor.

Deze ontwikkelingen beslaan de volgende onderdelen:

Tabel Verschillenverklaring Jaarrekening 2021

Voordelen	Bedragen X € 1.000	Nadelen	Bedragen X €1.000
Bedrijfsrestaurant en facilitaire zaken	228		
OZB niet-woningen	76		
Algemene uitkering	958		
Restant stelpost corona	116		
Stimulering lokale economie	74		
Vrijval voorziening pensioenen	236		
		Nabetaling SPUK uitkering 2019-2021	361
Ondersteuning statushouders	83		
Uitvoeringskosten arbeidsparticipatie	65		
Woonvoorzieningen	55		
Jeugdzorg	228		
Geëscaleerde zorg 18+	90		
Bouw-/Omgevingsvergunningen	100		
Diverse budgetten	19		
Totaal	**2.328**		**361**
Saldo	***1.967***		

De onderschrijding bij de investeringskredieten (55%) met name in de openbare ruimte wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door wijziging van de gemeentelijke aanpak en levering van materialen en aannemers / projectontwikkelaars. In afwachting van de (nieuwe) programmering op basis van Integraal Gebiedsgericht Werken (IGW) is de vervanging van oude riolering en de hieraan gekoppelde onderdelen zoals wegen en herinrichting van de openbare ruimte vertraagd. Bij de tractie- en vervoersmiddelen is als gevolg van het huidige aanbod sprake van langere levertijden. De afgelopen jaren is planningsoptimisme een terugkerend item waarbij we het afgelopen jaar ook nog extra andere oorzaken zien waardoor planningen niet gehaald worden. Het hebben van een realistische investeringsplanning waarbij wordt gekeken naar beschikbare capaciteit, planning en financiële middelen is essentieel en wordt in 2022 gedegen naar gekeken, gezien de onderschrijdingen in afgelopen jaren en als onderdeel van de basis op orde.

We zien jaar na jaar dat er (budget)overhevelingen plaatsvinden waarvoor al verplichtingen zijn aangegaan. Bij de volgende jaarrekening geven we daar nader invulling aan.

Resultaatbestemming

In 2021 zijn de beschikbare budgetten niet in alle gevallen volledig benut. Voor een deel van de middelen die hierdoor niet zijn besteed wordt voorgesteld om deze over te hevelen naar 2022. In totaal gaat het hier om een bedrag van € 2.844.609. Naast de budgetoverhevelingen ten laste van het resultaat (A+C; € 386.207+ € 1.279.039) betreft dit overhevelingen welke in 2021 reeds dekking hadden vanuit reserves danwel toegezegde subsidies (€ 1.179.363).

Het saldo van de jaarrekening voor resultaatbestemming (€ 2.503.028) wijzigt als gevolg van bovenstaande resultaatbestemming naar een positief bedrag van € 837.782. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de concernreserve.

De toelichting op de bestemming van het resultaat volgt hieronder. De letters A t/m C verwijzen naar de tabel "Opbouw resultaat jaarrekening 2021" voorin deze paragraaf.

A. Budgetoverheveling ten laste van het resultaat 2021 € 386.207

Afkoop beheer en onderhoud Intratuin (ad. -€ 20.054)
Op de her-ontwikkellocatie Intratuin is voor de afkoop van beheer en onderhoud voor een periode van 18 maanden een opbrengst geraamd van € 20.054. De voorwaarden voor ontvangst van de opbrengsten zijn nog niet voltooid. Dit wordt verwacht in 2022. Het wordt voorgesteld om het restantbedrag ad € 20.000 (nadeel) over te hevelen naar 2022 ten laste van het begrotingssaldo.

Ondersteuning lokale economie (ad. € 73.800)
Om de lokale economie te ondersteunen is in de begroting 2021 een budget ad € 80.000 beschikbaar gesteld. Voorgesteld wordt het restantbudget à € 73.800 over te hevelen naar 2022.

Economische agenda (ad. € 8.400)
Voor de nieuwe Economische agenda 2020-2023 zijn de maatregelen vastgesteld. Met de economische agenda wordt ervoor gezorgd dat de Voorschotense economie klaar is voor de toekomst. Hiervoor is in de begroting 2021 een incidenteel budget ad € 20.000 beschikbaar gesteld. Voorgesteld wordt het restantbudget à € 8.400 over te hevelen naar 2022.

Projecten Leidse regio (ad. € 12.000)
Voor de uitvoering van projecten uit de agenda Leidse regio is in de begroting 2021 een incidenteel budget ad €26.000 beschikbaar gesteld. Voorgesteld wordt het restantbudget à € 12.000 over te hevelen naar 2022.

Juridische bijstand (ad. € 8.000)
In de voorjaarsrapportage is incidenteel budget ad € 10.000 toegekend voor externe juridische bijstand voor het toenemend aantal grote/belangen en het ondersteunen bij bezwaar- en beroepszaken en het toetsen van ruimtelijke vraagstukken op juridische risico’s. Hiervan is in 2021

kleine € 2.000 uitgegeven. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 8.000 over te hevelen naar 2022.

Woonvisie (ad. € 30.000)
Om in de zowel ambitieuze als realistische bouwagenda een flinke voortgang te kunnen realiseren is er in de begroting 2021 een budget van € 139.500 beschikbaar gesteld voor extra ambtelijke capaciteit. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 30.000 over te hevelen naar 2022.

Kerkenvisie (ad. € 21.800)
In Wassenaar en Voorschoten is in maart 2021 besloten om de Kerkenvisie te gaan uitvoeren en hiervoor een decentralisatie-uitkering (€ 25.000) aan te vragen. De basis voor de uitvoering ligt in dit besluit en de handreiking voor de uitvoering van het Rijk. Vanaf oktober 2021 is de eerste fase van het kerkenvisieproject van start gegaan. In deze verkenningsfase is aan de hand van gesprekken met kerkeigenaren, lokale erfgoed platforms (LEP, KBG Cultuurhistorie), adviescommissie Welstand en Cultureel Erfgoed, betrokken portefeuillehouders en ambtelijk medewerkers van Erfgoed, RO en Sociaal domein een beeld verkregen van de specifieke opgaven voor Wassenaar en Voorschoten en de urgentie van het uitvoeren van de Kerkenvisie. Ook is de bereidheid gepolst onder de belangrijkste stakeholders om bij te dragen aan dit project. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 21.800 over te hevelen naar 2022. In de meicirculaire 2021 waren hiervoor middelen gereserveerd.

Afkoop beheer en onderhoud Starrenburg III (ad. € 28.500)
Voor afkoop beheer en onderhoud voor Starrenburg III heeft de gemeente een bedrag van € 28.500 ontvangen. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden is eenzelfde bedrag geraamd. Deze werkzaamheden zijn vertraagd (€ 28.500 voordeel). Voorgesteld wordt om het budget over te hevelen, zodat de werkzaamheden in 2022 kunnen plaatsvinden.

Aansluiting VRI's op Mobimaestro (ad. € 33.438; subsidie € 17.556)
De aansluiting van de VRI's op Mobimaestro zijn gaande en voor uitvoering in 2022 is het restantbudget benodigd. Voorgesteld wordt het restantbudget ad € 33.438 inclusief dekking uit subsidie door de Provincie Zuid-Holland (€ 17.556) over te hevelen naar 2022.

Groot onderhoud groen Leidseweg Noord (ad. € 40.000)
Voor groot onderhoud groen is in verband met de vervangingsopgave Leidseweg Noord een incidenteel budget beschikbaar gesteld van € 40.000. Door vertraging in het rioleringswerk, hebben de groeninrichtingswerkzaamheden ook vertraging opgelopen. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 40.000 over te hevelen naar 2022.

Inburgering (ad € 45.879)
De werkzaamheden voor de implementatie van de Wet inburgering zijn in 2021 nog niet geheel afgerond en lopen door in 2022. Daarnaast is 2022 een doorontwikkeljaar, waarbij pilots geëvalueerd worden en de gemaakte afspraken worden gemonitord. Daarom wordt voorgesteld het resterend budget van € 45.000 voor de implementatie over te hevelen naar 2022.

Opstellen cultuurvisie (ad € 5.000)
Het opstellen van de cultuurvisie is in 2021 nog niet geheel afgerond. Ter dekking van de laatste werkzaamheden wordt daarom voorgesteld het resterend budget van € 5.000 over te hevelen naar 2022.

Juridisch medewerker Toezicht en Handhaving (ad. € 26.000)
De juridisch medewerker Toezicht en Handhaving verricht corona gerelateerde werkzaamheden en deze werkzaamheden lopen door tot 1 september 2022. Als gevolg van corona is een achterstand ontstaan op werkzaamheden voor handhaving Openbare Orde en Veiligheid die nog moeten worden ingehaald. Ter dekking van de laatste werkzaamheden wordt daarom voorgesteld een budget van € 26.000 afkomstig uit het projectbudget coronagelden over te hevelen naar 2022.

Motie 227 BUIG (ad. € 91.000)
Bij behandeling van de najaarsnota 2021 is motie 227 aangenomen, waarin het college werd verzocht het mogelijk resterend budget BUIG en voor ondersteuning statushouders in te zetten om werkzoekenden aan werk te helpen. Er is sprake van een resterend budget van per saldo € 91.000. Er wordt voorgesteld om dit budget over te hevelen en in te zetten voor mensen met een (langere) afstand tot de arbeidsmarkt. De middelen gaan bijdragen aan een betere verbinding tussen ondernemers in de Leidse regio en de huidige arbeidsmarktregio en het werkgeversservicepunt. Daarnaast wordt aangesloten bij het project WIJIJ (Talent op Maat).

B. Budgetoverheveling waarvoor specifieke dekking beschikbaar is (geen invloed op het resultaat)

Projectgelden versnelling infrastructurele projecten (ad. € 62.000)
Ter voorbereiding van het project verduurzamen vastgoed en de invulling van het communicatietraject is in de begroting 2021 een incidenteel budget van € 62.000 beschikbaar gesteld. Er hebben nog geen uitgaven plaatsgevonden. Voorgesteld wordt om dit budget budgetneutraal door inzet van de concernreserve over te hevelen naar 2022.

Burgerparticipatie (ad. € 7.569)
We willen hard aan de slag met participatie en maken graag gebruik van het totale toegewezen budget. Voorgesteld wordt voorgesteld om het restantbudget ad € 7.600 over te hevelen naar 2022 en dit budgettair neutraal te dekken door de concernreserve.

Multatulilaan (ad. € 60.000)
Om de verkeersveiligheid in de Multatulilaan rondom de basisschool te verbeteren is € 60.000 beschikbaar gesteld, De opdracht is oktober 2021 verstrekt. Uitvoering wordt verwacht zomer 2022. Dit is een vertraging van de oorspronkelijke planning. Het heeft tot Q4 2021 geduurd voordat er intern en extern concensus was bereikt over inhoudelijke uitwerking van het project. Uitvoering was voorzien Q1 2022, maar door uitval projectleider is dit vertraagd. Voorgesteld wordt

het budget van € 60.000 over te hevelen naar 2022 en dit bedrag budgettair neutraal te dekken uit de concernreserve.

Fietsstation De Vink (ad. € 14.638)
Voor de bijdrage aan de fietsstation de Vink is een incidenteel budget ad € 46.000 beschikbaar gesteld. In 2021 hebben diverse onderzoeken plaatsgevonden voor een bedrag ad € 31.400. Daarnaast is een provinciale subsidie ad € 15.700 beschikbaar gekomen die niet geraamd was. Hierdoor is voor dit bedrag minder beslag gelegd op de concernreserve. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 14.638 over te hevelen naar 2022 inclusief de dekking uit de concernreserve.

Beeldkwaliteitsplan (ad. € 42.720)
Voor het beeldkwaliteitsplan is een restantbudget beschikbaar van € 42.720. Voorgesteld wordt dit restantbudget over te hevelen naar 2022 en budgettair neutraal te dekken door de concernreserve.

Duivenvoordecorridor wandelpanden (ad. € 316.950)
Voor recreatieve maatregelen t.b.v het realiseren van wandelpaden in de Duivenvoordecorridor is in 2021 een bedrag van € 33.000 uitgegeven. Hiermee is invulling gegeven aan de inrichting van de groene (her)inrichting van de Kniplaan. Het restant van de ILG-subsidie en de EFRO subsidie bedraagt € 316.950 en is bedoeld voor de ecologische inrichting van weidegrond tegenover de ingang van kasteel Duivenvoorde (grond van Stichting Duivenvoorde). Voorgesteld wordt om € 316.950, inclusief dekking door ILG subsidie budgettair neutraal over te hevelen naar 2022.

Verduurzaming Dobbewijk (ad. € 34.666)
De gemeente wil ondernemers stimuleren te verduurzamen door in duurzame maatregelen op het bedrijventerrein Dobbewijk te investeren. In 2021 is hier een bedrag ad € 2.508 besteed. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 34.666 overhevelen naar 2022 en dit bedrag budgetneutraal te dekken door inzet van de subsidie (€ 21.146) en de bestemmingsreserve duurzaamheid (€ 13.520).

Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW) (ad. € 90.220)
In het kader van deze landelijke regeling is een subsidie ad € 139.000 toegekend. Met deze subsidie kan gewerkt worden aan energiebesparing bij huur- en koopwoningen. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 90.220 over te hevelen naar 2022 en budgetneutraal te dekken door inzet van de subsidie.

Warmtelinq (ad. € 76.606)
Om de doelstellingen uit de warmtetransitie verder vorm te kunnen geven is in de Leidse regio een programma-organisatie met 6 gemeenten opgezet. In de begroting 2021 is hiervoor een incidentele bijdrage ad € 92.500 beschikbaar gesteld. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 76.606 over te hevelen naar 2022 en budgetneutraal te dekken door inzet van de concernreserve.

Versnellingsgelden infrastructurele projecten (ad. € 48.130)
In de begroting 2021 was uit de versnellingsgelden voor infrastructurele projecten een budget ad € 52.500 beschikbaar. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 48.130 over te hevelen naar 2022 en dit budgetneutraal te dekken door inzet van de concernreserve.

Transitievisie warmte / klimaatgelden (ad. € 51.456)
Ter voorbereiding van de transitievisie warmte is in 2021 een bedrag beschikbaar gesteld van € 166.000. Hiervan is een bedrag van € 114.544 besteed voor het opstellen van de transitievisie warmte en het participatieproces. Voorgesteld wordt het restantbudget à € 51.456 over te hevelen naar 2022 en dit budgetneutraal te dekken door inzet van de bestemmingsreserve klimaatgelden.

Fonds duurzaamheid (ad. € 70.069)
De beschikbare middelen vanuit de reserve duurzaamheid ad € 72.000 zijn in de begroting 2021 beschikbaar gesteld ten behoeve van de 'Verordening duurzaamheidsfonds Voorschoten'. Deze middelen dienen ter ondersteuning van activiteiten in Voorschoten die bijdragen aan de energietransitie en duurzaamheid. Met de financiële bijdrage van de gemeente worden activiteiten haalbaar en aantrekkelijker. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 70.069 over te hevelen naar 2022 en dit budgetneutraal te dekken door inzet van de bestemmingsreserve duurzaamheid.

Invoering omgevingswet (ad. € 14.500)
Het programma Omgevingswet is opnieuw uitgesteld naar 1-1-2023. Ook in 2022 staan veel activiteiten op stapel. Voor die activiteiten is voldoende budget randvoorwaardelijk. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 14.500 over te hevelen naar 2022 en dit budgetneutraal te dekken door inzet van de bestemmingsreserve invoering omgevingswet.

Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (ad. € 74.475)
Het rijksbudget voor gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid wordt jaarlijks aan gemeenten beschikbaar gesteld in de vorm van een specifieke uitkering. Voor niet bestede middelen in het tijdvak 2019-2022 geldt dat deze aan het einde van het tijdvak moeten worden terugbetaald aan het rijk. Het t/m 2021 niet bestede deel ter hoogte van € 74.475 moet daarom inclusief de dekking worden overgeheveld naar 2022.

Nationaal Programma Onderwijs (ad. € 58.602)
De specifieke uitkering voor het inhalen van onderwijsachterstanden door de coronacrisis (Nationaal Programma Onderwijs) mag in de jaren 2021-2023 worden besteed. Voor niet bestede middelen in dit tijdvak geldt dat deze aan het einde daarvan moeten worden terugbetaald aan het rijk. Het voor 2021 niet bestede deel ter hoogte van € 58.602 moet daarom inclusief de dekking worden overgeheveld naar 2022

Digitalisering BGT (ad. € 10.900)
Al meerdere jaren wordt gewerkt aan het digitaliseren van gegevens van onder andere de openbare ruimte. Deze gegevens worden ook steeds vaker ontsloten voor inwoners. Voor het beheer van de openbare ruimte wordt gebruik gemaakt van verschillende software pakketten die

nog niet allemaal met de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) zijn gekoppeld. Momenteel wordt de laatste hand gelegd om deze informatie te kunnen uitwisseling tussen de verschillende systemen. Er wordt voorgesteld dit (restant-) budget ad € 10.882 inclusief dekking uit de concernreserve over te hevelen naar 2022.

Openbare verlichting (ad. € 30.000)
In Voorschoten is het grootste deel van het kabelnet van de openbare verlichting in eigendom en beheer bij Liander. Voor een klein deel is het kabelnet van de gemeente Voorschoten. Van dit kabelnet is onvoldoende in beeld wat de kwaliteit hiervan is. Het is daardoor nodig om het kabelnet door te laten meten. Door de huidige marktomstandigheden waren er handen beschikbaar voor het uitvoering van de deze werkzaamheden en zijn de werkzaamheden doorgeschoven naar 2022. Er wordt dan ook voorgesteld om dit budget ad €30.000 inclusief dekking uit de concernreserve over te hevelen naar 2022.

Omklappen sociaal domein (ad. € 51.677)
In 2021 zijn er kosten gemaakt voor diverse onderzoeken die het omklappen van het sociaal domein verder konden concretiseren. Inmiddels is voor het onderdeel Werk en Inkomen pas op de plaats gemaakt, maar voor de onderdelen jeugdhulp en wmo worden in 2022 nog verdere stappen verwacht. Voorgesteld wordt daarom om het resterend budget inclusief dekking uit de concernreserve van € 52.000 over te hevelen naar 2022.

Skaeve huse (ad. € 9.100)
De specifieke uitkering voor de huisvesting van kwetsbare doelgroepen voor het project 'Skaeve Huse' mag in de jaren 2020-2022 worden besteed. Voor niet bestede middelen in dit tijdvak geldt dat deze aan het einde daarvan moeten worden terugbetaald aan het rijk. In 2021 zijn er nog geen uitgaven gedaan, waardoor het budget van € 9.000 inclusief de dekking moet worden overgeheveld naar 2022.

Valkewegbruggen (ad. € 10.500)
De technische uitwerking van de bruggen op de Valkeweg is vertraagd en zal in 2022 afgerond worden. Er wordt voorgesteld dit (restant-) budget inclusief dekking uit de concernreserve over te hevelen naar 2022.

Tunnel Horst en Voordelaan (ad. € 23.400)
In de betonwanden bij de tunneluitloop van de spoortunnel Horst en Voordelaan zijn scheuren geconstateerd. Uit onderzoek is gebleken dat er in het beton een chemische reactie plaatsvindt waardoor het beton gaat uitzetten en gaat scheuren. Op basis van het huidige onderzoek is de inschatting dat er geen acuut gevaar is voor de stabiliteit. Wel is er een vervolgonderzoek nodig om de constructieve veiligheid en benodigde maatregelen in beeld te brengen. Wanneer deze informatie in beeld is wordt de raad via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de uitkomsten en eventuele vervolgstappen. Er wordt voorgesteld dit (restant-) budget over te hevelen naar 2022.

Uitvoeringskosten TOZO (ad. € 21.203)
Vanuit het rijk ontving de gemeente in 2021 per behandeld TOZO-dossier een bedrag voor de uitvoeringskosten. Deze uitvoeringskosten zijn in 2021 niet geheel besteed. Omdat er in 2022 nog nazorg wordt verricht, wordt voorgesteld het resterend budget, inclusief dekking uit de rijksbijdrage, over te hevelen naar 2022.

C. Bestemming van het resultaat ad. € 1.279.039

Reserve Rekenkamercommissie (ad. € 23.572)
De gemeente Voorschoten voert de administratie van de Rekenkamercommissie. In het jaar 2021 was het jaarrekeningresultaat van de Rekenkamercommissie € 23.572 voordelig. Voorgesteld wordt om conform de aanwezige afspraken het voordelig resultaat 2021 van € 23.572 te storten in de daarvoor benoemde reserve Rekenkamercommissie.

Voorziening wachtgelden en pensioenen (oud) wethouders (ad. € 1.255.467)
Bij het bepalen van het benodigde saldo van de voorziening voor wachtgelden en pensioenen voor (oud)wethouders is de afgelopen jaren gebruik gemaakt van een bepaalde systematiek. Deze systematiek was conform de regelgeving uit het BBV, en gebaseerd op een overgangsregeling. De overstap naar een nieuwe systematiek vraagt een besluit van uw raad, en daarom zal hiervoor een apart voorstel worden voorgelegd. Om het saldo van de voorziening op basis van de nieuw te hanteren berekeningsmethode aan te kunnen vullen, wordt voorgesteld hiervoor ruim € 1,2 miljoen uit het voordelig jaarrekeningresultaat te bestemmen.

Resterend saldo
Na de voorgestelde bestemmingen resteert een positief jaarrekeningresultaat na bestemming ter grootte van € 837.782. Voorgesteld wordt dit resultaat toe te voegen aan de concernreserve.

Afwikkeling oude investeringskredieten en -budgetten
Jaarlijks stelt de raad middelen beschikbaar voor het doen van investeringen. De praktijk wijst uit dat we door omstandigheden niet alle projecten binnen de voorgenomen termijn (volledig) kunnen uitvoeren waardoor kredieten (deels) onbenut blijven. Om te voorkomen dat door de gemeenteraad beschikbaar gestelde kredieten te lang aan de integrale afweging van de aanwending van schaarse middelen onttrokken blijven, is in de nota activabeleid verwoord dat kredieten voor investeringen maximaal 2 jaar beschikbaar blijven. Daarom houden we bij het opstellen van de jaarrekening de projecten tegen het licht mede om te zien of de nog niet bestede middelen nodig zijn in 2022.

Voorgesteld wordt om in lijn met Bijlage 2 Jaarrekening 2021 "overzicht over te hevelen en af te sluiten kredieten":

1. Een bedrag van € 173.879 aan restantkredieten af te boeken. Deze restantkredieten hebben betrekking op 11 afgeronde en naar achteren verschoven investeringsprojecten;
2. Een bedrag van € 1.721.749 voor 15 restantkredieten die in 2020/2021 zijn gestart conform het activabeleid 2 jaar beschikbaar te stellen voor de uitvoering in 2022;
3. In afwijking op de nota activabeleid 18 lopende investeringsprojecten uit de periode 2018 t/m 2019 ad € 1.678.662 nog één jaar beschikbaar te houden voor de afronding.

Reserves en Voorzieningen

Reserves en voorzieningen worden jaarlijks bij het opstellen van de jaarrekening geëvalueerd. Bij alle reserves wordt beoordeeld of het doel waarvoor de reserves zijn gevormd nog relevant is en of de omvang nog in overeenstemming is met de gestelde doelen.

Toelichting op de vermogenspositie

Eigen vermogen

Onder voorbehoud van de resultaatbestemming neemt het eigen vermogen ten opzichte van eind 2020 in eerste instantie toe met € 0,5 miljoen aan het eind van 2021. In deze (sub)paragraaf gaan we met name in op de ontwikkeling van de concernreserve, het vrij besteedbare deel en de financieringspositie.

bedragen x € 1.000	**31-12-2021**	**31-12-2020**
Algemene reserves*	20.538	22.258
Bestemmingsreserves*	13.765	11.119
Gerealiseerde resultaat	2.503	1.739
	36.807	**35.116**

**Voor een toelichting op de reserves verwijzen we u naar de balanstoelichting verderop in de jaarstukken.*

De algemene reserves

De algemene reserves zijn te onderscheiden in een vrij besteedbaar deel (de concernreserve) van € 16,5 miljoen eind 2021 en een reserve Weerstandsvermogen van € 4,0 miljoen. Het vrij besteedbare deel is in 2021 afgenomen met € 1,7 miljoen. De bestemmingsreserves nemen met € 2,6 miljoen in omvang toe.

Het gerealiseerde resultaat

2021 laat een positief gerealiseerd resultaat van € 2,5 miljoen zien en dat is meer dan het uiteindelijk begrote overschot van € 0,5 miljoen.

Een bedrag van per saldo € 0,3 miljoen van dit resultaat komt voort uit incidentele baten en lasten. Het materieel resultaat bedraagt een overschot van € 2,2 miljoen wat onder andere veroorzaakt wordt door een hogere algemene uitkering uit het gemeentefonds en een vrijval van de voorziening pensioenen.

Wat is nu het effect van dit resultaat op de financiële positie en het eigen vermogen van de gemeente?
Op deze vraag gaan wij hieronder nader in.

Ontwikkeling van het eigen vermogen
In de veronderstelling dat de voorstellen voor resultaatbestemming worden gehonoreerd neemt de concernreserve toe met € 0,8 miljoen tot € 21,4 miljoen.

Ontwikkeling van de schuldpositie
Ultimo 2021 is sprake van een financieringstekort van € 19,7 miljoen dat voor € 23,5 miljoen uit lang aangetrokken geldleningen, voor € 3,8 miljoen uit lang uitgezette geldleningen en voor € 0,0 miljoen uit kort aangetrokken gelden bestaat. In totaliteit is dit ca. € 6,9 miljoen gunstiger dan vorig jaar, met name door aflossing op langlopende geldleningen. Dit heeft wel geleid tot een afname van de schatkistvordering van € 8,2 miljoen naar € 4,0 miljoen. De netto schuldquote is licht gunstiger uitgevallen met 31% (was 33%).

Toekomstig kader investeringsbeslissingen
In het huidige meerjarenperspectief wordt rekening gehouden met de uitvoering van nog openstaande investeringen uit 2019 en eerder van ca. € 1,7 miljoen, openstaande investeringen uit 2020/2021 van € 1,7 miljoen en van voorgenomen investeringen vanaf 2022 van in totaal € 19,3 miljoen. Aan deze investeringsuitgaven is een financieringsbehoefte verbonden omdat het eigen vermogen niet in liquide middelen beschikbaar is. In het lange meerjarenperspectief leiden de hierboven gekwantificeerde investeringen tot een netto schuldquote die oploopt naar ca. 61% per eind 2025.

Dekkingsaspect investeringen
De omvang van de vrije besteedbare ruimte van de concernreserve neemt op basis van de resultaatbestemming en voorgenomen toekomstige onttrekkingen af tot € 17,8 miljoen. Deze ruimte zou in beginsel kunnen worden ingezet om de afschrijvingen verbonden aan nieuwe investeringen te dekken door de benodigde middelen toe te voegen aan de bestemmingsreserve kapitaallasten. Dit vermogen is echter niet in liquiditeit beschikbaar. Het heeft om die reden de voorkeur om de afschrijvingslasten van zowel nieuwe investeringen, maar zeker van vervangingsinvesteringen te dekken binnen de exploitatie zonder de inzet van reserves.

Financiering investeringen
De overweging om de afschrijvingen van investeringen binnen de exploitatie te dekken en niet door middel van inzet van de reserves wordt ingegeven door het feit dat de laatste het terugverdienen van de uitgegeven liquiditeiten in de weg staat. De afschrijvingslasten worden dan immers gedekt

door beschikkingen over de reserves (die geen inkomsten zijn) en niet door een verhoging van baten die wel inkomsten vormen. Tegenover deze overwegingen om gedurende de levensduur van investeringen liquiditeiten ‘terug te verdienen’ staat natuurlijk de initiële voorfinanciering van de investeringsuitgave zelf. Voorschoten beschikt niet over een positief liquiditeitensaldo en zal elke grotere uitgave extern moeten financieren. Gedurende de levensduur worden de liquiditeiten voor de benodigde aflossingen (mede) verkregen uit de afschrijvingen. Het is dus zaak om zowel in de exploitatie als in de liquiditeitenplanning voldoende ruimte voorhanden te hebben om de investeringslasten (afschrijvingen, maar ook onderhoud e.d.) en de aflossingen te kunnen voldoen. De exploitatiebegroting dient structureel en reëel sluitend te zijn. Met dit gegeven is niet uit te sluiten dat vermogen toch ingezet wordt om afschrijvingslasten van investeringen te dekken binnen de exploitatie.

Recapitulatie

Bedragen x € 1.000 ("-" = nadeel / "+" = voordeel)

Programma's	Begroting primair 2021			Begroting na wijziging 2021			Rekening 2021		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
P0 Bestuur en ondersteuning	555	-5.027	-4.472	721	-5.133	-4.412	1.044	-4.635	-3.592
P1 Veiligheid	205	-2.160	-1.955	417	-2.238	-1.821	384	-2.203	-1.819
P2 Verkeer en vervoer	124	-3.580	-3.455	501	-3.547	-3.046	574	-3.437	-2.863
P3 Economie	68	-408	-340	77	-520	-442	89	-431	-342
P4 Onderwijs	284	-1.673	-1.389	488	-2.150	-1.662	353	-2.009	-1.656
P5 Sport, cultuur en recreatie	253	-4.274	-4.022	1.108	-5.720	-4.612	594	-5.405	-4.811
P6 Sociaal Domein	5.440	-20.509	-15.068	7.121	-24.406	-17.285	6.945	-23.345	-16.400
P7 Volksgezondheid en milieu	6.852	-6.938	-86	7.598	-8.248	-650	7.106	-7.502	-395
P8 Wonen en bouwen	3.909	-5.688	-1.779	3.768	-5.165	-1.397	2.399	-3.560	-1.160
Totaal programma's	17.691	-50.258	**-32.567**	21.800	-57.128	**-35.328**	19.488	-52.526	**-33.038**
Algemene dekkingsmiddelen	40.922	-884	40.037	42.747	-886	41.861	43.822	-853	42.969
Overhead	20	-8.179	-8.159	739	-9.131	-8.393	1.043	-9.281	-8.238
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	-2	-2
Onvoorzien	0	-26	-26	0	-26	-26	0	0	0
Saldo van baten en lasten	58.633	-59.348	**-715**	65.285	-67.171	**-1.886**	64.354	-62.663	**1.691**
Reserves									
P0 Bestuur en ondersteuning	250	0	250	3.916	-3.763	153	3.334	-3.763	-429
P1 Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P2 Verkeer en vervoer	1.017	-600	417	2.071	-600	1.471	1.916	-600	1.316
P3 Economie	0	0	0	44	0	44	1	0	1
P4 Onderwijs	0	0	0	8	0	8	3	0	3
P5 Sport, cultuur en recreatie	57	-36	21	410	-536	-127	264	-536	-272
P6 Sociaal Domein	562	0	562	920	-600	320	579	-600	-21
P7 Volksgezondheid en milieu	0	0	0	399	0	399	139	0	139
P8 Wonen en bouwen	565	0	565	417	-261	156	336	-261	74
Mutaties reserves	2.451	-636	**1.815**	8.182	-5.761	**2.422**	6.572	-5.761	**812**
Gerealiseerde resultaat	61.084	-59.984	**1.100**	73.468	-72.931	**536**	70.926	-68.423	**2.503**

* De Algemene dekkingsmiddelen (taakveld 0.5, 0.61, 0.62, 0.64, 0.7 en taakveld 3.4, de overhead (taakveld 0.4), de heffing vennootschapsbelasting (taakveld 0.9) en het bedrag voor onvoorzien (taakveld 0.8 alleen bedrag onvoorzien) zijn in deze tabel apart zichtbaar gemaakt en met regels onder het totaal van programma's opgenomen. De bedragen van deze taakvelden horen bij programma 0 en programma 3 en zijn in deze tabel anders dan in de overige tabellen in deze begroting in mindering gebracht op de bedragen in te tabelregel van programma 0 en programma 3.

P0 Bestuur en ondersteuning

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

De ambitie is vijf sterren dienstverlening. De dienstverlening is duidelijk, tijdig, klantgericht en toegankelijk. De komende jaren richten we ons op het optimaliseren en stimuleren van de digitale dienstverlening;

Voorschoten is een zelfstandige gemeente met haar eigen bestuur en eigen agenda. Het college werkt constructief samen met de gemeenten uit de Leidse Regio en met Wassenaar en Leidschendam-Voorburg;

Burgers herkennen zich in het Voorschotense bestuur. De bestuursstijl is betrouwbaar, open en transparant. Daarom komt beleid zoveel mogelijk tot stand in samenspraak met burgers en hun vertegenwoordigers. Wij stimuleren hierbij het particulier initiatief en scheppen zoveel mogelijk de randvoorwaarden om deze initiatieven mogelijk te maken;

De gemeente houdt de lasten in reële termen gelijk en geeft niet meer geld uit dan dat er binnenkomt;

Kernwoorden bij de aanpak zijn een integrale en strategische benadering van al het gemeentelijk bezit en het vergroten van het inzicht in de financiële resultaten ervan. Daarbij is de aanpak gericht op de uitgangspunten dienstverlenend (in- en extern) en flexibel.

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 0.1 Bestuur

Wat waren we van plan ?	**Wat hebben we daarvoor gedaan ?**
Focus van regionale samenwerking in de Leidse regio	Per 1 september 2021 is de zelfstandige gemeentelijke organisatie gerealiseerd. Start van de taskforce Participatie met 3 pilots (Samen Doen). Intensivering van samenwerking in de Leidse regio en gezamenlijke toekomst bepalen.
Opgavegericht werken	We zijn gestart met een meer opgavegericht

	werken met hulp van Twynstra Gudde.
Omgevingswet	Toewerken naar invoering omgevingswet 2022 en zorgen dat de stappen worden genomen om dit te kunnen realiseren.

Invoering Omgevingswet
De Omgevingswet zou op 1 januari 2022 in werking treden. Dit was echter uitgesteld naar 1 juli 2022. Begin februari 2022 is de beoogde ingangsdatum opnieuw uitgesteld. Maart 2022 is kenbaar geworden dat de nieuwe invoeringsdatum 1 januari 2023 gaat worden. De stappen die in 2021 zijn gezet worden verantwoord op programma 8. Hier zijn ook de budgetten geraamd voor de invoering Omgevingswet.

Organisatie
Er zijn in 2021 diverse informatiebijeenkomsten en werksessies voor medewerkers gehouden. Het doel hiervan was de kennis van de Omgevingswet bij medewerkers te vergroten en inzicht te geven in wat er gaat veranderen in het werk.
De beëindiging van de WODV en het plaatsingsproces heeft veel impact op de organisatie. Beschikbare kennis en capaciteit is een aandachtspunt. De projectorganisatie voor de Omgevingswet is na de beëindiging van de WODV gesplitst en gaat na 1-1-2022 zelfstandig verder. Nieuwe medewerkers zijn aangetrokken en worden ingewerkt.

Besluitvorming
De raad is meegenomen in de veranderende wet- en regelgeving. De voorstellen generiek delegatiebesluit, verzwaard adviesrecht en het toetsingskader participatiebeleid zijn door de raad vastgesteld. Eind 2021 is de raad middels een informatiebrief geïnformeerd over de laatste stand van zaken.

Focus van regionale samenwerking in de Leidse regio

Zelfstandige gemeentelijke organisatie vanaf 1 september
2021 stond in het teken van de verzelfstandiging van de gemeentelijke organisatie. Vanaf 1 september heeft gemeente Voorschoten weer haar eigen ambtelijke organisatie. De afbouw van de werkorganisatie Duivenvoorde en de opbouw van de nieuwe gemeentelijke organisatie hebben veel van de ambtenaren gevraagd. Dat er tegelijkertijd sprake was van een coronacrisis hielp natuurlijk niet. Ondanks dat heeft de reorganisatie geen nadelige effecten gehad op de gemeentelijke dienstverlening en lijkt daarmee voor de inwoners geruisloos te hebben plaatsgevonden. Geconcludeerd mag worden dat het reorganisatietraject voorspoedig is doorlopen. Wel dient daarbij de kanttekening te worden gemaakt dat de organisatie nog niet staat, maar nog steeds in opbouw is.

Regionale samenwerking

Er is door Voorschoten veel samengewerkt met regionale partners, op meerdere beleidsterreinen en in verschillende samenwerkingsverbanden. Het doel daarbij is dat de samenwerking bijdraagt aan het bereiken van de eigen doelstellingen op de maatschappelijke en ruimtelijke opgaven. Of dat het meerwaarde heeft om iets regionaal op te pakken én we iets bij kunnen dragen aan een groter geheel. Regionale samenwerking is voor Voorschoten erg belangrijk. Doelen die soms alleen in samenwerking met andere partners kunnen worden bereikt.

Samen met de raad is het project Grip op Gemeenschappelijke regelingen geïnitieerd, waarbij de essentiële vraag was hoe we meer kunnen sturen op gemeenschappelijke regelingen en zorgen dat de raad goed wordt geïnformeerd. Met het vaststellen van het raadsvoorstel Grip op Gemeenschappelijke regelingen in de raadsvergadering van 21 november zijn nadere afspraken gemaakt over een jaarlijks op te leveren dashboard. Daarnaast zijn afspraken gemaakt over de interne coördinatie en de wijze waarop de raad wordt geïnformeerd over de bestuursvergaderingen van GR-en. Al deze afspraken hebben als doel het in kaart brengen van het Voorschotens belang en hoe de gemeente invloed kan uitoefenen op de gemeenschappelijke regelingen.

Wij zijn voornemens onze samenwerking op gebied van het sociaal domein in de Leidse regio te versterken. In 2021 is uitvoering gegeven aan het project "omklappen van het sociaal domein" Daarbij zijn de verdere verkenningen gedaan naar maatschappelijke en financiële gevolgen van een verschuiving naar de Leidse regio. Over de vorderingen is de raad meerdere malen geïnformeerd.

Communicatie & Participatie

Het jaar 2021 is wat betreft communicatie een uitdagend jaar geweest. De coronacrisis en de opbouw van de nieuwe organisatie hebben gezorgd voor vele communicatie-uitingen. Dit heeft veel gevraagd van communicatie, mede doordat het team nog niet op volle sterkte was. Daardoor zijn keuzes gemaakt in wat we wel en wat we niet communiceerden. Daardoor is niet alles in de communicatie even goed gegaan.

Dit willen we in de komende periode gaan verbeteren. De gemeente Voorschoten heeft ambitieuze doelen en die kunnen we alleen samen met inwoners en stakeholders bereiken, daarvoor is een start gemaakt met een communicatiestrategie. Deze moet in de komende periode verder worden uitgewerkt.

Waar het gaat om participatie is een start gemaakt met het participatiekompas. Het participatiekompas ondersteunt de beleidsmedewerkers bij het bepalen van in te zetten participatietrajecten. Dit helpt om inwoners meer te betrekken bij het maken van beleid. Terugkijkend op 2021 was sprake van succesvolle participatietrajecten bij de ontwikkeling van plannen voor Huize Bijdorp en met betrekking tot energiemaatregelingen.

Samenwerkingsverbanden

Samenwerkingsverband	**Leidse Regio**
Juridische vorm	Informele bestuurlijke samenwerking
Vestigingsplaats	Leiden
Bestuur en toezicht	Samenwerkingsverbanden in de regio Portefeuillehouders regio van de 5 Leidse regio-gemeenten (Leiden, Oegstgeest, Leiderdorp, Voorschoten en Zoeterwoude).
Doelstelling	De gemeente Voorschoten werkt waar dit meerwaarde biedt samen in de Leidse regio (gemeenten Leiden, Leiderdorp, Voorschoten, Oegstgeest en Zoeterwoude). We zien daarin de Leidse regio als een "daily urban system". Afhankelijk van het onderwerp kan dit op verschillende schaalniveaus zijn. Soms is dat Holland Rijnland-niveau, soms Hollands Midden en soms Leidse regio. Gemeenten kunnen meer bereiken voor hun inwoners wanneer zij hun krachten bundelen en samenwerken met burgers, bedrijven en maatschappelijke partners. Uitgangspunt is dat Voorschoten zelfstandig blijft. We zien daarin regionale samenwerking als het slimste antwoord op de opgaven van de toekomst: de overgang naar duurzame energie; toenemende vergrijzing; een groeiende zorgbehoefte; behoud van banen en welvaart; de beschikbaarheid van voldoende betaalbare woningen; de bereikbaarheid van huis, school en werk; een leefbare en veilige omgeving.
Bestuurlijk belang	Bestuurlijk belang omdat de Leidse regio met vijf gemeenten, hun inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen één stedelijk gebied gebruiken, is samenwerking noodzakelijk. Relatie met andere verbonden partijen Holland Rijnland en de Leidse Regio zijn voor de gemeente communicerende vaten. Dat betekent dat weer meer gedaan wordt in de Leidse Regio en minder in de Samenwerking Holland Rijnland. De gemeenten die deelnemen aan de samenwerking Leidse Regio maken daarnaast ook alleen deel uit van de regionale samenwerking Holland Rijnland.

Taakveld: 0.2 Burgerzaken

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Eind 2020 is de twee-jaarlijkse burger- en ondernemerspeiling gehouden van Waarstaatjegemeente.	Wij hebben de dienstverlening aan inwoners en bedrijven verder verbeterd op basis van de uitkomsten van de peilingen in 2020 en de continue feedback die wij vragen.
Een van de uitgangspunten van onze dienstverlening is digitaal waar kan en persoonlijk waar nodig.	We onderzoeken of we chat kunnen invoeren om gebruikers te kunnen ondersteunen die vastlopen in het digitale proces.
Door digitalisering en meer aandacht voor identiteitsfraude is het vakgebied burgerzaken in ontwikkeling.	Het team burgerzaken is zo ingericht dat zij klaar is voor de toekomst.
Meer aandacht voor adresfraude in het kader van ondermijning.	We starten met huisbezoeken om adresfraude tegen te gaan.
Vanuit BZK is een traject ingezet om te komen tot een uniforme Samenhangende Objectenregistratie met daarin basisgegevens over objecten in de fysieke werkelijkheid.	Toewerken naar een Samenhangende Objectenregistratie.
Op 17 maart 2021 vinden de verkiezingen voor de Tweede Kamer plaats.	Goed verlopen verkiezingen voor de Tweede Kamer op 17 maart 2021 met extra aandacht voor toegankelijkheid.

Dienstverlening

Afgelopen jaar is er weer feedback ontvangen op onze (digitale) dienstverlening. Waar mogelijk past de gemeente op basis van deze feedback de dienstverlening aan. Dit kan een link zijn die niet werkt, verouderde informatie of een tekst die niet helemaal meer klopt.

Er is overgegaan op een nieuw telefoonsysteem, dat beter aansluit op het dagelijks gebruik van de medewerkers waardoor de verwachting is dat de bereikbaarheid zal toenemen en ook de chatfunctie wordt mogelijk. De ontvlechting legde een groot beslag op onze Informatisering en Automatisering (I&A) waardoor er minder ruimte was voor nieuwe technologieën en services. De receptie was dagelijks (met uitzondering van de vrijdagmiddag) geopend zodat inwoners binnen kunnen lopen tussen half negen en vijf uur.

Burgerzaken

Afgelopen jaar was het vooral opvallend veel drukker in de normaal al drukke maanden mei, juni en juli. Door de Coronacrisis zijn in 2020 minder paspoorten en identiteitsbewijzen verstrekt. Er was sprake van een inhaaleffect in 2021, waardoor de wachttijden op liepen. Dit is opgelost door tijdelijk een afhaalloket in te voeren, bemand door de vaste medewerkers van telefonie en receptie. Hierdoor konden de wachttijden worden teruggebracht en de opgelopen achterstanden worden weggewerkt. De burgerlijke stand had wederom een druk jaar op het gebied van de naturalisaties en opties. Inwoners in de Europese Unie of in het Caribische deel van het Koninkrijk der Nederlanden kunnen de Nederlandse Nationaliteit aanvragen via een optie. De verklaring van de drukte is dat vluchtelingen na vijf jaar in aanmerking komen voor naturalisatie en de Brexit zorgde voor meer optie-verzoeken. Het is de verwachting dat de naturalisaties de komende jaren op een hoog aantal blijven.

Samenwerkende objectregistraties (SOR)

De samenwerkende objectregistaties is een basisregistratie met daarin de basisgegevens over objecten in de fysieke werkelijkheid. Hierbij valt te denken aan gebouwen, wegen, water, spoorlijnen en objecten als bomen, kasten en palen aangevuld met woonplaatsen, gemeentegrenzen en openbare ruimten. In deze registratie gaan in ieder geval de objecten van de basisregistratie adressen en gebouwen (BAG) en de grootschalige topografie (BGT) op. Het is de bedoeling dat ook gedeelten van de WOZ-administratie, en de basisregistratie topografie (BRT) en het nationaal wegenbestand hierin worden opgenomen. Vooruitlopend hierop is besloten om de functionarissen die nu een rol hebben in de objectenregistraties over te hevelen naar het gastheerschap I&A en de verdere implementatie van de SOR vanuit hier vorm te gaan geven.

Verkiezingen

In maart zijn de tweede kamerverkiezingen georganiseerd. Dit was een grote uitdaging omdat het Coronaproof moest zijn, er sprake was van meerdere dagen waarop gestemd kon worden en omdat briefstemmen voor een bepaalde leeftijdscategorie mogelijk was. De verkiezingen zijn goed verlopen met een tijdige uitslag. Voor wat betreft de toegankelijkheid waren alle stembureaus toegankelijk voor inwoners met een lichamelijke of andere beperking.

Taakveld: 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Integraal accommodatiebeleid Invulling geven aan de ambitie 'Voorschoten energieneutraal'	Besluitvorming over de strategische portefeuille Verduurzaming objecten

Uitvoeringsplan verduurzamen gemeentelijk vastgoed
Afgelopen jaar zijn de hoofdlijnen voor een vervolgaanpak op basis van eerder onderzoek met het college besproken. Waarbij ook gekeken is naar logische criteria, om panden te selecteren die als eerste in aanmerking komen voor verduurzamingsmaatregelen. Medio 2021 is een raadsvoorstel 'pilot verduurzamen maatschappelijk vastgoed' aangenomen. Hierdoor kan van start worden gegaan met het verduurzamen van twee buurtcentra.

Beheerplan vastgoed
In 2020 is het instandhoudingsonderhoud, net als vele jaren ervoor, gedekt uit de exploitatie. Daarnaast is het beheerplan vastgoed 2021-2024 vastgesteld, met daarin opgenomen welke panden tot de kernportefeuille of tot de strategische portefeuille behoren. In 2021 hebben we vanuit de voorbereiding van de pilot verduurzamen maatschappelijk vastgoed, gesignaleerd dat vanuit een veranderende behoefte aan gemeentelijk maatschappelijk vastgoed, het beheerplan vastgoed dient te worden herijkt. In 2022 zal een voorstel daartoe aan de raad worden gedaan.

Cultuur centrum
In het eerste kwartaal van 2021 is een beheer- en exploitatieovereenkomst afgesloten met de Stichting Beheer Cultureel Centrum.

Ambachts- en Baljuwhuis
Eind 2020 heeft de gemeenteraad besloten om het Ambachts- en Baljuwhuis via openbare inschrijving te gaan verkopen. Door het college zijn voorbereidingen getroffen om dit raadsbesluit uit te voeren (aanstellen experts en makelaar, ontwerpen procedure, samenstellen biedboek). De procedure is in het eerste kwartaal van 2021 gestart.

Taakveld: 0.4 Overhead

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
De opbouw van een eigen organisatie in relatie tot het ontvlechten van de WODV	Een nieuwe eigen ambtelijke organisatie

De gemeente Voorschoten heeft tot en met augustus 2021 samengewerkt met de gemeente Wassenaar in de gezamenlijke 'Werkorganisatie Duivenvoorde'. Per 1 september 2021 is de werkorganisatie Duivenvoorde opgeheven en is de gemeente gestart met een eigen gemeentelijke organisatie. Het jaar 2021 heeft dan ook naast samenwerking gestaan in het teken van de ontvlechting van de werkorganisatie en de opbouw van de eigen gemeentelijke organisatie.
De gemaakte kosten op dit taakveld in 2021 hebben betrekking op de sturing en ondersteuning van de primaire processen.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2021
01	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	7,75
02	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	7,15
03	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	€ 319,73
04	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	35,83%
05	Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	13,32%

Met uitzondering van de griffie, gemeentesecretaris en de schooladviesdienst had de gemeente Voorschoten tot en met augustus 2021 geen bezoldigd personeel in dienst. De gemeente betaalde een bijdrage aan de GR Werkorganisatie Duivenvoorde voor de uitvoering van de gemeentelijke dienstverlening. Sinds het ontstaan van de eigen gemeentelijke organisatie per september 2021 is gewijzigd. De berekening van deze beleidsindicatoren volgt uit gegevens van de eigen salarisadministratie en worden niet aangereikt via de VNG (waarstaatjegemeente.nl).

Taakveld: 0.5 Treasury

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Op dit taakveld worden geen beleidsmatige ontwikkelingen verwacht.	Niet van toepassing.

Voorschoten heeft net als vrijwel alle andere aandeelhouders van Alliander in 2021 besloten om een reverse converteerbare hybride aandeelhouderslening van € 2.479.000 aan Alliander te verstrekken voor de duur van 60 jaar. Deze lening is verstrekt ten behoeve van de kapitaalversterking voor het realiseren van een duurzame energievoorziening.

Taakveld: 0.61 OZB Woningen

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.	Toepassen inflatiecorrectie.

Toepassen inflatiecorrectie
De opbrengst van de onroerende-zaakbelasting (OZB) voor woningen is voor 2021 verhoogd met het door het CPB geraamde inflatiepercentage van 1,6% (geharmoniseerde consumentenprijsindex). Met deze verhoging wordt de algemene prijsontwikkeling gevolgd. Dit is noodzakelijk geweest om de inkomsten van de gemeente op dit onderdeel op peil te houden en structurele onevenwichtigheid te voorkomen. Daarnaast was er een extra verhoging ten gevolge van het opgenomen dekkingsplan in begroting 2018.

Taakveld: 0.62 OZB Niet-Woningen

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing.	Toepassen inflatiecorrectie.

Toepassen inflatiecorrectie
De opbrengst van de onroerende-zaakbelasting (OZB) voor niet-woningen is voor 2021 verhoogd met het door het CPB geraamde inflatiepercentage van 1,6% (geharmoniseerde consumentenprijsindex). Met deze verhoging wordt de algemene prijsontwikkeling gevolgd. Dit is noodzakelijk geweest om de inkomsten van de gemeente op dit onderdeel op peil te houden en structurele onevenwichtigheid te voorkomen.

Taakveld: 0.64 Belastingen overig

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing	Toepassen inflatiecorrectie.

Onder de overige belastingen vallen de hondenbelasting, reclamebelasting, toeristenbelasting, precariobelasting en roerende-ruimtebelastingen.

In de begroting 2021 zijn de opbrengsten voor de hondenbelasting en de toeristenbelasting met het inflatiepercentage van 1,6% verhoogd.

De opbrengst voor de reclamebelasting wordt onder aftrek van de perceptiekosten uitgekeerd aan het ondernemersfonds. De opbrengst is voor 2021 niet verhoogd.

Omdat de opbrengst van de precariobelasting in Voorschoten voor het grootste deel bestaat uit precariobelasting op kabels en leidingen en hiervoor voor 2021 geen inflatiecorrectie is toegestaan is de opbrengst niet verhoogd met het inflatiepercentage. Vanaf 2022 komt de precariobelasting op kabels en leidingen te vervallen.

De opbrengst Bedrijven InvesteringsZone (BIZ)-Dobbewijk wordt onder aftrek van de perceptiekosten uitgekeerd aan de BIZ-vereniging. De BIZ-Dobbewijk is ingevoerd met ingang van 2017. Op de opbrengst is geen inflatiecorrectie toegepast.

De tarieven voor de roerende-ruimtebelastingen zijn op basis van de wettelijke voorschriften gelijk aan die van de onroerende-zaakbelastingen.

Taakveld: 0.7 Alg uitk. & ov. uitk. gemeentefonds

Wat waren we van plan ?

De herijking van het gemeentefonds waarvan de gevolgen naar het zich laat aanzien eind 2020 bekend zouden moeten worden.
Het bij het Rijk bewerkstelligen dat de vergoedingen in de algemene uitkering voor bijv. de jeugdzorg beter aansluiten bij het werkelijke uitgavenniveau van de gemeenten.

Wat hebben we daarvoor gedaan ?

Voor 2022 en latere jaren de financiële gevolgen in beeld brengen.

In het verslagjaar zijn drie circulaires verschenen waarover de raad met raadsinformatiebrieven is geïnformeerd. Het betrof de mei-, september- en decembercirculaire. Met betrekking tot de algemene uitkering uit het gemeentefonds spelen nog altijd drie zaken:

1. het bij het lastenniveau van de gemeenten achterblijven van de verstrekte middelen voor de Jeugdzorg;
2. de normeringssystematiek waarbij de *omvang* van het accres (de groei van het gemeentefonds) afhankelijk is van de accres relevante uitgaven van het Rijk gedurende het boekjaar;
3. de herziening/herijking van de *verdelings*systematiek van het gemeentefonds.

ad 1. In 2019 is voor de periode 2019 t/m 2021 € 1 miljard extra beschikbaar gesteld voor de Jeugdzorg. In de septembercirculaire zijn deze middelen éénmalig verlengd met € 300 miljoen voor 2022. In 2021 zijn door het Rijk en de VNG afspraken gemaakt over de incidentele middelen jeugdzorg voor 2021. In de meicirculaire zijn deze extra middelen voor jeugd, landelijk een bedrag van € 613 miljoen, opgenomen. Het ging hierbij voor Voorschoten om een bedrag van € 539.000 voor 2021.

ad 2. In de meicirculaire 2020 werd bepaald dat de accressen voor 2020 en 2021 werden bevroren op de standen uit de meicirculaire 2020. In 2021 is afgesproken dat vanaf 2022 het accres wordt geactualiseerd op basis van de bestaande normeringssystematiek.

ad 3. De systematiek van de verdeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds wordt vereenvoudigd. Het rijk heeft het voornemen dit per 1 januari 2023 in te voeren. Dat is wat de fondsbeheerders aan het kabinet hebben voorgelegd. Hoewel het ROB het rijk heeft geadviseerd het voorliggende verdeelmodel eerst nog verder door te ontwikkelen en verfijnen voordat dit kan worden ingevoerd, lijkt het rijk aan dat advies geen boodschap te hebben. Verwacht wordt dat de meicirculaire 2022 duidelijkheid zal geven en zal bevestigen dat het nieuwe verdeelmodel per 1 januari 2023 wordt ingevoerd.

De huidige indicatieve cijfers geven aan dat gemeente Voorschoten zich moet rekenen tot de nadeel gemeenten. Dit nadeel voor Voorschoten loopt uiteindelijk structureel op tot € 87,- per inwoner. Omdat er sprake is van een ingroeipad, waarbij het nadeel maximaal € 15,- per inwoner per jaar mag oplopen, loopt dit nadeel jaarlijks geleidelijk op.

Taakveld: 0.8 Overige baten en lasten

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Op dit taakveld worden geen beleidsmatige ontwikkelingen verwacht	Niet van toepassing

Op dit taakveld zijn de lasten en baten verantwoord die niet aan specifieke taakvelden zijn toe te rekenen. Het gaat daarbij onder andere om stelposten, zoals voor loon- en prijsindexatie, de post onvoorzien en eventuele bijstellingen van de voorziening voor dubieuze debiteuren.

Taakveld: 0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Op dit taakveld worden geen beleidsmatige ontwikkelingen verwacht	Niet van toepassing

Geconcludeerd kan worden dat het merendeel van de activiteiten buiten de reikwijdte van de Vpb blijven, omdat deze verlieslatend zijn of kunnen steunen op een (winst)vrijstelling. Inzake de verkoop van reststromen (afval) is Vpb-heffing aan de orde gebaseerd op 1 % van de omzet, exclusief Nedvang-bijdrage. Rekening dient te worden gehouden met een te betalen Vpb-bedrag van circa € 500 voor 2021.

Verbonden partijen

Tabel Verbonden partijen Bestuur en Ondersteuning

Naam	Taakveld
Werkorganisatie Duivenvoorde	Alle taakvelden
Holland Rijnland	0.1 Bestuur
Belastingsamenwerking Gouwe Rijnland	0.61 OZB Woningen 0.62 OZB Niet-Woningen 0.64 Belastingen overig
BNG NV	0.5 Treasury
Alliander NV	0.5 Treasury
Dunea NV	0.5 Treasury

Wat heeft het gekost?

P0 Bestuur en ondersteuning bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		**Begroting 2021 primair**	**Begroting 2021 na wijziging**	**Rekening 2021**	**Verschil 2021 Begr. na wijzing / rekening**
0.1 Bestuur	Baten	152	276	553	276
	Lasten	-3.310	-3.710	-3.488	222
	Saldo	-3.158	-3.434	-2.935	498
0.2 Burgerzaken	Baten	299	299	344	45
	Lasten	-739	-796	-772	24
	Saldo	-441	-498	-428	69
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Baten	43	103	109	6
	Lasten	-316	-380	-325	55
	Saldo	-273	-277	-216	61
0.4 Overhead	Baten	20	739	1.043	305
	Lasten	-8.179	-9.131	-9.281	-150
	Saldo	-8.159	-8.393	-8.238	155
0.5 Treasury	Baten	1.182	1.140	1.149	9
	Lasten	-483	-464	-427	37
	Saldo	699	675	722	46
0.61 OZB Woningen	Baten	6.092	6.092	6.100	8
	Lasten	-260	-280	-279	2
	Saldo	5.832	5.812	5.821	9

0.62 OZB Niet-Woningen	Baten	1.051	1.051	1.127	76
	Lasten	-51	-51	-51	0
	Saldo	1.000	1.000	1.076	76
0.63 Parkeerbelasting	Baten	0	0	0	0
	Lasten	0	0	0	0
	Saldo	0	0	0	0
0.64 Belastingen overig	Baten	1.319	1.319	1.358	40
	Lasten	-90	-90	-96	-6
	Saldo	1.228	1.228	1.262	34
0.7 Alg uitk. & ov. uitk. gemeentefonds	Baten	31.117	33.065	34.023	958
	Lasten	0	0	0	0
	Saldo	31.117	33.065	34.023	958
0.8 Overige baten en lasten	Baten	61	43	38	-5
	Lasten	-688	-272	-50	222
	Saldo	-627	-230	-12	217
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	Baten	0	0	0	0
	Lasten	0	0	-2	-2
	Saldo	0	0	-2	-2
Totaal baten		41.336	44.126	45.844	1.718
Totaal lasten		-14.117	-15.177	-14.772	405
Saldo van baten en lasten		**27.219**	**28.950**	**31.072**	**2.122**

Onttrekking reserves	250	3.916	3.334	-582
Toevoeging reserves	0	-3.763	-3.763	0
Mutaties reserves	**250**	**153**	**-429**	**-582**

Programma resultaat	**27.469**	**29.102**	**30.643**	**1.541**

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 0.1 Bestuur

Het voordeel op dit taakveld van € 498.000 wordt grotendeels verklaard door een vrijval van de voorziening voor pensioenen en wachtgelden van (oud) wethouders van € 236.000, terwijl in de begroting rekening gehouden was met een dotatie van € 67.000. Dit heeft te maken met de huidige systematiek van het bepalen van de voorziening.

Wanneer pensioenen ingaan valt het reeds gespaarde bedrag in de voorziening vrij, maar komen de pensioenuitkeringen vanaf dat moment ten laste van de begroting.

In een apart raadsvoorstel wordt voorgesteld om deze systematiek aan te passen zodat voortaan de pensioenuitkeringen uit de voorziening worden betaald. Bij de resultaatbestemming wordt daarom voorgesteld middelen beschikbaar te stellen om de voorziening hiervoor op hoogte te brengen.

Verder is door maatschappelijke instellingen maar beperkt beroep gedaan op de compensatieregeling voor kostendekkende huur, voordeel € 29.000, vielen de kosten van de ontvlechting van de WODV € 51.000 lager uit en is het budget van de gemeenteraad niet volledig ingezet, voordeel van € 39.000.

Daarnaast is de bijdrage aan Holland Rijnland € 32.000 lager dan geraamd, in verband met een incidenteel btw-voordeel uit 2019.

De gemeente Voorschoten voert de administratie van de Rekenkamercommissie. Het resultaat over 2021 is € 24.000 voordelig. Er wordt voorgesteld dit conform afspraak toe te voegen aan de Reserve Rekenkamercommissie. Het restant wordt verklaard door overige kleine verschillen.

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen
Het taakveld heeft een positief resultaat van € 61.000 waarvan € 55.000 lasten en € 6.000 baten. Voor het budget 'projectgelden versnelling infrastructurele projecten openbare ruimte' was eerder nog geen besteding gedefinieerd. In de begroting 2021 is dit budget ad € 62.000 inclusief dekking uit de concernreserve door de raad toegekend ter voorbereiding van het project verduurzamen vastgoed. In 2021 is het bedrag echter nog niet besteed en vormt een verschil met de begroting. Er wordt voorgesteld dit budget inclusief dekking uit de concernreserve over te hevelen naar 2022. Het restantbedrag wordt verklaard door overige kleine verschillen.

Taakveld 0.4 Overhead
Dit taakveld laat een voordelig saldo zien van € 155.000. Dit is opgebouwd uit een nadeel op de personeelskosten (€ 300.000 vanuit de WODV en € 598.000 voor Voorschoten) door enerzijds de opbouw van de nieuwe gemeentelijke organisatie en de extra werkzaamheden die dat met zich meebracht. Anderzijds was sprake van hogere inhuurlasten. Vanwege een hoog ziekteverzuim en de huidige arbeidsmarkt, waarbij vacatures moeilijk in te vullen waren, moest meer worden ingehuurd.
Tegenover een deel van de hogere personeelslasten staan baten uit de DVO voor het sociaal domein met Wassenaar (€ 309.000), het budget voor ontvlechting en opbouw (€ 400.000), en het budget voor organisatiekosten (€ 100.000).

Van lagere lasten was sprake bij het bedrijfsrestaurant en overige facilitaire zaken (€ 228.000) en overige personeelsactiviteiten voor de gemeentelijke organisatie (€ 30.000). Dit hangt samen met de lagere kantoorbezetting en (ontmoetings)mogelijkheden tijdens corona.

Voor het koppelen van verschillende software pakketten was een budget beschikbaar gesteld voor de digitalisering van de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT). Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan de werkzaamheden om informatie-uitwisseling tussen de verschillende systemen mogelijk te maken. Er wordt voorgesteld dit (restant-) budget ad € 10.900 over te hevelen naar 2022. Het restant wordt verklaard door overige kleine verschillen.

Taakveld 0.62 OZB Niet-Woningen
Dit taakveld laat per saldo een voordeel zien van € 76.000. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een nog gerealiseerde opbrengst uit vorig boekjaar.

Taakveld 0.7 Algemene uitkering
Het voordeel van € 958.000 wordt veroorzaakt door een drietal factoren.
De decembercirculaire, laat een voordeel zien van € 1.036.000. Het voordeel van de decembercirculaire werd pas in januari bekend en kon daarom niet meer als begrotingswijziging in 2021 worden verwerkt. De gemeenteraad is over de gevolgen van de decembercirculaire geïnformeerd via een raadsbrief.
De inkomsten algemene uitkering voor de maatschappelijke begeleiding van statushouders zijn afhankelijk van het daadwerkelijke aantal statushouders dat zich in 2021 in Voorschoten heeft gehuisvest. Op basis van realisatiecijfers is deze verwachte inkomst geactualiseerd. Dit geeft een nadeel van € 14.000 op de eerdere ramingen.
Tenslotte zorgt de afwikkeling van oude boekjaren voor een nadeel van € 65.000.

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten
Per saldo is er op dit taakveld sprake van een voordeel van € 217.000. Dit is te verklaren door het niet inzetten van het budget voor onvoorzien (€ 26.000), en een restant op de stelpost voor corona van € 116.000. Daarnaast resteert er € 82.000 op de stelpost voor CAO-wijzigingen. De daadwerkelijke lasten die hier tegenover staan zijn verantwoord op taakveld 0.4 Overhead. Het restant wordt veroorzaakt door overige kleine verschillen.

P1 Veiligheid

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Een veilig dorp, waarbij wij ons richten op het terugdringen van inbraken en overlast. Burgers voelen zich betrokken bij het veiligheidsbeleid en de contacten met burgers zijn goed. Het accent ligt op preventie. Onze inwoners zijn zelfredzaam, kennen hun eigen verantwoordelijkheid en geven daar actief invulling aan, al dan niet georganiseerd op buurt- en wijkniveau. De afspraken die we maken en acties die we uitvoeren hebben de basis in vrijwilligheid, maar zijn niet vrijblijvend. Omdat elke wijk een andere problematiek kent gaan we hierover met onze bewoners in gesprek, om daar waar mogelijk op wijkniveau maatwerk te kunnen bieden.

Om problemen beter te kunnen signaleren maar ook aan te pakken, gaan we de samenwerking met de verschillende actoren zoals politie, welzijnsorganisatie, scholen en woningbouwcorporaties verbeteren.

Het handhaven van de geldende wet- en regelgeving is voor ons belangrijk. We gaan onze BOA's gerichter inzetten om te controleren of mensen zich op straat aan de regels houden.

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Wat waren we van plan ?

De kennis over de risico's uit het Risicoprofiel 2020-2023 kennen, duiden en vertalen naar maatregelen ten behoeve van:

- Advisering omgevingsvisies- en plannen
- Evenementenveiligheid, externe veiligheid
- Veilig Leven-activiteiten
- Toezicht en handhaving.

Wat hebben we daarvoor gedaan ?

De opgenomen risico's uit het regionaal risicoprofiel: klimaatadaptatie, energietransitie, cybersecurity en continuïteit van vitale infrastructuur en de maatschappij in het algemeen zijn opgenomen in het Regionaal Beleidsprofiel 2020-2023. Operationele voorbereiding van hulpdiensten en crisisfunctionarissen passen we hierop aan.
De gemeenten in de Leidse Regio, waar Voorschoten deel van uitmaakt, volgen de regionale ontwikkelingen en planvorming en vertalen dit naar een lokaal niveau. Naast de

	regionale ontwikkelingen wordt de samenwerking in de Leidse Regio binnen bevolkingszorg nog steviger en professioneler, doordat er samen wordt geoefend en getraind.

Algemeen

Geconcludeerd is in de tussentijdse evaluatie van het Jaarplan 2021, deelplan Regionaal Beleidsplan, dat de doelen uit het huidige regionaal beleidsplan nog steeds actueel zijn en nieuwe ontwikkelingen goed aansluiten en passen binnen de bestaande doelen. Leerpunten zijn meegenomen bij de doorontwikkeling van het huidige jaarplan. Zo is geconstateerd dat verschillende doelen, zowel de gezamenlijke als per taak, niet los van elkaar te zien zijn. Gezamenlijke thema's zijn soms (deels) ondergebracht in taakdoelen en vice versa. Bij de totstandkoming van het huidige jaarplan is hiermee rekening gehouden door de voorbereiding via een integrale aanpak vorm te geven. Ook is bij het opstellen van het Jaarplan 2022 nog nadrukkelijker geredeneerd vanuit de doelstellingen van het regionaal beleidsplan. En zijn de beoogde resultaten, de uit te voeren activiteiten en het proces daar naartoe met de tussenresultaten concreet beschreven. Tot slot zorgt de nieuwe (integrale) werkwijze van jaarplannen, T-rapportages en de tussentijdse evaluatie ervoor dat het regionaal beleidsplan meer sturend is.

In het Regionaal Beleidsplan zijn gezamenlijke doelen opgenomen, het duiden van risico's uit regionaal risicoprofiel (klimaatverandering, energietransitie, digitale ontwrichting, continuïteit). De veiligheidsregio is steeds meer en beter in staat om invulling te geven aan haar adviesrol op de genoemde risico's uit het regionaal risicoprofiel. Om te kunnen bepalen of de risico's uit het regionaal risicoprofiel nog actueel zijn, zijn nieuwe ontwikkelingen en aanwezige risico's (inclusief relevante risico's uit aangrenzende gebieden) geïnventariseerd. De planning is om het risicoprofiel eind 2022 vastgesteld te hebben, zodat het een basis vormt voor het nieuwe Regionaal Beleidsplan dat in 2023 wordt opgesteld. Met de voorbereiding van de hulpdiensten en crisisorganisatie op de nieuwe risico's is een start gemaakt. Zo is in het oefenprogramma van de bevelvoerders en (H)OvD'en van de brandweer de Brainbox Energy opgenomen dat ingaat op de risico's van de energietransitie. De te organiseren cybergames voor gemeenten zijn vanwege Covid-19 verschoven naar het najaar. Door dit uitstel zal de cybergame voor een deel van de gemeenten in 2022 plaatsvinden. Wel wordt tijdens scenario-uren voor de gemeentelijke crisisorganisatie ingegaan op dit thema. De website Hollandsmiddenveilig.nl is operationeel. Op deze website kunnen inwoners nalezen welke risico's zich mogelijk kunnen voordoen in hun leefomgeving en hoe ze zich daarop kunnen voorbereiden. De website wordt verder ontwikkeld op basis van actuele gegevens (bijvoorbeeld inzichten uit recent voorgedane incidenten) en onderzoeksuitkomsten (multi-inzet evaluaties, brandonderzoek, Veiligheidsmonitor 2021).

Covid-19

Door de uitbraak van Covid-19 zijn in maart 2020 alle maatregelen om deze pandemie te bestrijden uitgezet via de 25 veiligheidsregio's. De bevoegdheid bestrijding grieppandemie is de verantwoordelijkheid van de minister van gezondheid. De coördinatie is volledig bij de veiligheidsregio's komen te liggen. De uitvoering, met name toezicht en handhaving, bij de gemeenten, dit is de bevoegdheid van de burgemeester. Door Covid-19 zijn een aantal punten uit het Regionale Beleidsplan niet actief opgepakt, maar is er wel veel ervaring opgedaan in de crisisorganisaties door de crisisfunctionarissen.

De inzet voor de regionale crisisorganisatie Covid-19 heeft nog veel inzet gevraagd vanuit de organisatie (met name van medewerkers met een beleidsmatige functie bij de Veiligheidsregio Hollands Midden) die tevens aanjager zijn van het behalen van een aantal van de nieuwe, strategische doelen uit het regionaal beleidsplan. Dit is van invloed geweest op de uitvoering van de beleidsplannen. Het reguliere werk is zoveel als mogelijk gecontinueerd. Maar de noodzakelijke inzet voor de crisisorganisatie heeft ervoor gezorgd dat een aantal nieuwe beleidsdoelen zoals 'het kennen van onze partners' en de 'moderne crisisorganisatie' pas na afloop van de Covid-crisis opgepakt kunnen worden.

De GGD Hollands Midden is voor alle inwoners van onze Veiligheidsregio Hollands Midden belast met het testen op vier testlocaties en de massavaccinatiecampagne op zeven locaties. Ook het uitvoeren van bron- en contactonderzoek bij besmettingen behoort tot de taak van de GGD net zoals het beantwoorden van telefoontjes en het doorgeven van testuitslagen.

Rampenbestrijding en crisisbeheersing

De gemeenten en haar partners in de veiligheidsregio werken nauw samen aan en voor een meer slagvaardige gemeentelijke crisisorganisatie. Dit loopt enige vertraging op omdat interne capaciteit en prioriteit ontbreekt in verband met Covid-19.

Met de start van de ambtelijke organisatie van Voorschoten per september is er ook een nieuwe crisisorganisatie van start gegaan. De crisisorganisatie van Voorschoten werkt binnen de Leidse regio samen met de gemeenten Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest en Zoeterwoude met als doel om de bemensing op orde te hebben en een slag te maken op het gebied van professionalisering. De nieuwe crisisfunctionarissen worden in dit verband opgeleid, getraind en beoefend.

Brandweerzorg

Ook bij de brandweer loopt de planning van ontwikkelingen vertraging op door Covid-19. Het virus heeft grote impact op het werk, het gedrag en het handelen tijdens een inzet als hulpverlener. Er zijn veel vragen van gemeenten binnengekomen over de maatregelen Covid-19.

Er zijn gesprekken met basisscholen en woningbouwverenigingen van start gegaan over brandveiligheid en brandveiligheidsbewustzijn. Ook zijn er veel vragen over brandveiligheid in thuissituaties, dit heeft een relatie met het thuiswerken. Zoals met de komst van de wettelijke verplichting op rookmelders in 2022.

De toezichtwerkzaamheden op het gebied van bouw (nieuwbouw en verbouw) worden zoveel mogelijk uitgevoerd samen met de gemeenten. En het gebruikstoezicht, controle gebruiksmeldingen en vergunningen brandveilig gebruik.

De geleverde brandweerzorg binnen Voorschoten is, in vergelijking met 2020, in 2021 iets toegenomen. Het aantal inzetten door Openbare Meld Systemen (OMS) is fors afgenomen. Na eerdere constatering dat via OMS relatief veel (geautomatiseerd) loosalarm werd gemeld heeft de brandweer haar procedures aangepast waardoor er pas inzet plaatsvindt zodra de OMS melding is geverifieerd bij de eigenaar van het meldsysteem.
Door de brandweer wordt veel inzet gepleegd om het vakbekwaamheidsprogramma zo goed als mogelijk uit te voeren, binnen de coronamaatregelen. Veel capaciteit is nodig voor de uitvoering van de grote materiaalvervangingstrajecten (o.a. tankautospuiten, autoladders, hulpverleningsvoertuigen, watertransportsystemen). Het gaat hierbij zowel om het aanschaf- als het implementatietraject. Deze trajecten liggen goed op schema. Net als de uitvoering van het tweede loopbaanbeleid. De invoering van Uitruk op Maat (flexibele bemensing tankautospuit) is gerealiseerd per 1 juli 2021. De landelijke ontwikkelingen met betrekking tot taakdifferentiatie zijn nog niet duidelijk. Het nieuwe dekkingsplan (gebiedsgerichte opkomsttijden) dient eind 2021 vastgesteld te worden. Gelet op de nieuwe landelijke systematiek wordt het besluitvormingstraject voorafgegaan door een zorgvuldig bestuurlijk informatietraject.

Taakveld: 1.2 Openbare orde en veiligheid

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Toename van aantal mensen met verward gedrag, mensen met zorgvraag (zorgmijders) en/of daaraan gerelateerde woonoverlast;	Verbinding tussen zorg en veiligheidsdomein versterken;
Toename meldingen in de relationele sfeer; Vergrijzing bevolking; Invoering van de Wet VGGZ;	Samen met politie en Veilig Thuis en overige partners het bewustzijn vergroten op o.a. het signaleren van huiselijk geweld en het vroegtijdig opstarten van (hulp)trajecten;
	Implementatie Wet VGGZ;
	Samen met buurtbemiddeling aanpak van woonoverlast intensiveren;
Toename van verkeersstromen waardoor risico’s op stagnatie/afname doorstroming en veiligheid van het verkeer;	Verbetering van de doorstroming van het verkeer en vermindering van het aantal aanrijdingen;
Toenemende focus op de aanpak van lokale ondermijnende criminaliteit;	Het versterken van de aanpak ondermijning met behulp van het lokale meldpunt en de lokale en districtelijke ondermijningstafels;

Toegenomen noodzaak tot regionale afstemming en samenwerking bij de bovenlokale aanpak van veiligheidsvraagstukken;	Het vergroten van de bestuurlijke weerbaarheid; De instelling van een bovenlokaal veiligheidsfonds t.b.v. de financiering van regionale veiligheids-voorzieningen (zoals het RIEC, HEIT en RSIV);
Terugtredende politie op aantal handhavingstaken ten gevolgen van onderbezetting politie.	Samenwerking verder versterken tussen handhavers (boa's) gemeente en politie; Intensiveren controles van handhavers op basis van prioritering.

Veiligheid, Toezicht en Handhaving
Ook in 2021 stond de handhaving grotendeels in het teken van maatregelen ten gevolge van de bestrijding van de uitbraak van Covid-19.
Sinds de ontvlechting van de WODV per 1 september 2021 heeft Voorschoten 2 fte boa capaciteit en is de wervingsprocedure gestart voor het werven van die 3 fte. Uiteindelijk zal de boa formatie bestaan uit 5 fte in totaal. Vanuit de door het Rijk beschikbare gelden ten behoeve van de controle op de coronatoegangsbewijzen is voor een periode van 6 weken gebruik gemaakt van extra toezichthouders op inhuurbasis.

Aanpak Ondermijning
Om de aanpak Ondermijning en het bibob proces goed op te kunnen starten is capaciteit nodig. In 2021 is daarom een voorstel gemaakt voor het aantrekken van een regisseur Ondermijning/bibob specialist. Samen met het Regionale Informatie en Expertisecentrum (RIEC) is een plan van aanpak voor het Handhavingsknelpunt Bedrijventerreinen (HHK) in voorbereiding.

Verbinding zorg en veiligheidsdomein
De verbinding tussen het zorg- en veiligheidsdomein is ook in 2021 verder versterkt. Er vindt tweewekelijks overleg plaats tussen de relevante collega's uit het zorgdomein, de jongerenwerkers, wijkagenten/jeugdagenten en de beleidsadviseur OOV en Boa's.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2021
06	Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	Stichting Halt	13 (2020)

08	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	0,6 (2020)
09	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,5 (2020)
10	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	1,8 (2020)
11	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	3,7 (2020)

Verbonden partijen

Tabel Verbonden partijen Veiligheid

Naam	Taakveld
Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)	1.1 Crisisbeheer en brandweer
Werkorganisatie Duivenvoorde	Alle taakvelden

Wat heeft het gekost?

P1 Veiligheid bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		**Begroting 2021 primair**	**Begroting 2021 na wijziging**	**Rekening 2021**	**Verschil 2021 Begr. na wijzing / rekening**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	Baten	113	119	100	-19
	Lasten	-1.557	-1.524	-1.535	-10
	Saldo	-1.444	-1.405	-1.435	-29
1.2 Openbare orde en veiligheid	Baten	92	298	284	-13
	Lasten	-603	-714	-668	45
	Saldo	-511	-416	-384	32
Totaal baten		205	417	384	-33
Totaal lasten		-2.160	-2.238	-2.203	35
Saldo van baten en lasten		**-1.955**	**-1.821**	**-1.819**	**3**

Onttrekking reserves	0	0	0	0
Toevoeging reserves	0	0	0	0
Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**

Programma resultaat	**-1.955**	**-1.821**	**-1.819**	**3**

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Niet van toepassing.

P2 Verkeer en vervoer

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Een goede bereikbaarheid en verkeersveiligheid van Voorschoten voor alle modaliteiten, met extra aandacht voor de zwakke verkeersdeelnemers (fietsers, voetgangers, mensen met een beperking, schoolgaande kinderen, etc.).

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 2.1 Verkeer en vervoer

Wat waren we van plan ?	**Wat hebben we daarvoor gedaan ?**
Aanleg RijnlandRoute	
MIRT-verkenning A4 Burgerveen – N14	Uitvoering plan van aanpak fietsveiligheid
Toename verkeersdruk	Verbeteren Lammenschansplein
In stand houden fysieke leefomgeving	

Uitvoeringsplan verbeteren fietsveiligheid
In juni 2020 is het plan van aanpak Fietsveiligheid unaniem door de gemeenteraad vastgesteld. Vervolgens is gestart met de uitvoering van het aanpakken van de fietsknelpunten en actiepunten uit het plan van aanpak. Op een aantal plaatsen is met kleine ingrepen klein leed aangepakt. Daarnaast werken we gekoppeld aan herbestratingen en rioleringswerkzaamheden mee aan verbetering van de verkeersveiligheid.

RijnlandRoute
Voorschoten en buurgemeente Leiden liggen ingeklemd tussen de A4 en de A44. Daar hebben we dagelijks last van. De auto’s die van de ene snelweg naar de andere willen, rijden er dwars doorheen. Het verkeer op het Lammenschansplein, de Dr. Lelylaan en de Churchilllaan staat hierdoor elke dag vast. De Corbulotunnel gaat deze verkeersdrukte in de nabije toekomst flink verlichten. De Corbulotunnel is geboord en men is nu bezig met de afbouw.

N206 Europaweg en het Lammenschansplein
De N206 Europaweg en het Lammenschansplein vormen de belangrijkste ontsluitingsroute voor het zuidoostelijk deel van de Leidse regio. Bovendien vormen de Lammebrug en Lammenschansplein samen de stadsentree van Leiden en een entree voor Voorschoten. Op dit moment kunnen de N206 Europaweg en het Lammenschansplein het huidige verkeer niet aan. Hierdoor ontstaan er regelmatig files. Daarom gaat de provincie de N206 Europaweg verbreden tussen het Lammenschansplein en de A4. Met een goed functionerende ontsluitingsroute aan deze zijde van de stad blijven Leiden en Voorschoten bereikbaar, nu en in de toekomst.

De N206 Europaweg krijgt in iedere rijrichting twee rijstroken. Ook het Lammenschansplein gaat op de schop. De Lammebrug en de Trekvlietbrug worden vervangen. De Lammebrug blijft beweegbaar en wordt breder en 2,5 meter hoger. Hierdoor hoeft deze brug in de toekomst minder vaak open voor schepen. De Trekvlietbrug wordt vervangen door een vaste en hogere brug.
Door de verhoging van de Lammebrug moet ook het Lammenschansplein verhoogd worden. Ook krijgt het plein meer rijstroken om het verkeer sneller door te laten stromen. De provinciale loswal is nu nog rechtstreeks aangesloten op het Lammenschansplein. In de nieuwe situatie wordt deze loswal aangesloten op de Kanaalweg, zodat de doorstroming op het Lammenschansplein verbetert.
Door de verhoging en aanpassing van het Lammenschansplein moet ook de fietsstructuur opnieuw worden ingericht. De twee fietspaden op de bestaande Lammebrug worden naar de noordoostkant van de nieuwe brug verplaatst. Daarnaast komt er een voetpad op de nieuwe brug. Op de Trekvlietbrug blijven de fietspaden aan twee kanten behouden. Ook blijft het mogelijk om het Lammenschansplein veilig over te steken door de nieuwe fietstunnels.

Bereikbaarheid
We hebben in 2021 met enige regelmaat overleg met de provincie, Holland Rijnland en de gemeente Leiden gehad over de bereikbaarheid van de regio en over de diverse werkzaamheden op snelwegen, provinciale wegen tot wegen binnen de gemeentegrenzen. We stemmen werkzaamheden met elkaar af en geven input aan diversen projecten, zoals Rijnlandroute, verbreden A4, werkzaamheden A44, e.d., zodat de bereikbaarheid van Voorschoten gewaarborgd blijft de komende jaren.

Uitvoeringsplan rotonde Raadhuislaan
Eind 2020 is door het adviesbureau Sweco het verkeersonderzoek naar het verbeteren van de verkeersveiligheid en doorstroming op de rotonde voor het gemeentehuis afgerond. Vervolgens is de raad per informatiebrief over de resultaten geïnformeerd. De uitvoering staat gepland voor 2022.

In stand houden fysieke leefomgeving
Vanuit de cluster verkeer is het afgelopen jaar inzet gepleegd om de openbare ruimte coronaproof in te richten. Voorbeelden hiervan zijn het reguleren van de verkeersstromen in het centrum middels bebording en belijning, het tijdelijk verplaatsen van de weekmarkt en het monitoren en adviseren over eventuele maatregelen op overige drukke openbare ruimten binnen Voorschoten.

Daarnaast is er een stijging te zien in het aantal vragen en meldingen van burgers en bedrijven over de openbare ruimte. Het beantwoorden van al deze vragen kost de nodige inzet en tijd.
In Voorschoten is momenteel een aantal kleinere en grotere bouwlocaties in voorbereiding. Enkele hiervan zijn: Starrenburg III, Segaar/Arsenaal, het Fortuyn van Voorschoten en Raadhuislaan. Advisering op gebied van ruimtelijke inrichting, toegankelijkheid, veiligheid en parkeren vraagt vanuit cluster verkeer de nodige inzet.

Taakveld: 2.2 Parkeren

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Toename vraag oplaadpunten voor elektrische auto's	Uitbreiding aantal oplaadpunten voor elektrische auto's Uitbreiden fietsparkeerterrein bij station De Vink

Laadinfrastructuur faciliteren
Het aanbod aan hybride auto's en volledige elektrische auto's neemt nog steeds enorm toe. De aanvragen voor laadpalen neemt hiermee een vergelijkbare vlucht. In Voorschoten hebben we ca. 75 openbare laadpalen waarmee we gezien de grootte van het dorp, volgens landelijke normen, al aan de hoge kant zitten. Toch gaan de aantallen aanvragen jaarlijks nog steeds omhoog. Ook de afhandeling van bezwaarschriften kost veel tijd.

Uitbreiding fietsparkeerterrein station De Vink
In de gemeentelijke begroting was een eigen bijdrage van € 46.000 opgenomen voor de uitbreiding van het aantal fietsenstallingen aan de Voorschotense zijde van station De Vink. De overige kosten van de in totaal circa € 300.000 die voor de uitbreiding noodzakelijk zijn worden door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de provincie Zuid-Holland betaald. Het voorlopig ontwerp gaat uit van uitbreiding in de bestaande ruimte met 200 fietsparkeerplaatsen en daarnaast worden 24 fietskluizen verwijderd. De uitvoering van de werkzaamheden staat gepland voor 2022.

Uitvoering maatregelen uit het parkeeronderzoek centrum
Medio 2020 is het integrale verkeersonderzoek voor het centrum gestart. Naast diverse interviews en een flitspeiling is er ook een onderzoek uitgevoerd naar het parkeren (auto en fiets) in het centrum. De resultaten van het onderzoek zijn medio 2021 met de raad gedeeld. In de raad is er nog geen overeenstemming bereikt over het wel of niet toestaan van fietsen in de Schoolstraat.

Taakveld: 2.5 Openbaar vervoer

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Voorbereiding aanbesteding busconcessie Zuid-Holland Noord door provincie	Pleiten voor verbeteringen in OV-netwerk in en rondom Voorschoten

Openbaar vervoer-visie Leidse regio
De COVID-19 pandemie stelt het openbaar vervoer voor grote opgaven, waaronder een plotselinge drastische teruggang in de reizigersopbrengsten. Vanwege de huidige onzekere marktsituatie was het te prematuur om het programma van eisen voor de nieuwe concessie vrij te geven voor de inspraak. De voorbereidingen voor de nieuwe concessie zijn dan ook opgeschort. De looptijd van de overbruggingsconcessie, die medio december 2022 in zal gaan, is twee jaar verlengd. In de tussentijd hopen we dat de reizigersaantallen zich weer herstellen, en dat de marktwerking in de OV-sector weer zal normaliseren.

Eind november 2020 hebben de vervoerders Arriva en EBS noodgedwongen besloten om tijdelijke versoberingen in de dienstregeling voor 2021 (vanaf 3 januari) door te voeren. Dit is gebeurd in overleg tussen de vervoerders en de provincie Zuid-Holland (opdrachtgever Arriva) en de MRDH (opdrachtgever EBS). Voor Voorschoten heeft dit gelukkig niet geleid tot het verminderen van lijndiensten. Wel zijn er op een aantal dalmomenten minder ritten per tijdseenheid gereden.

Wat heeft het gekost?

P2 Verkeer en vervoer bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		**Begroting 2021 primair**	**Begroting 2021 na wijziging**	**Rekening 2021**	**Verschil 2021 Begr. na wijzing / rekening**
2.1 Verkeer en vervoer	Baten	111	238	271	33
	Lasten	-3.497	-3.464	-3.350	114
	Saldo	-3.385	-3.226	-3.079	147
2.2 Parkeren	Baten	13	263	303	40
	Lasten	-62	-62	-66	-4
	Saldo	-49	201	237	37
2.3 Recreatieve havens	Baten	0	0	0	0

	Lasten	-7	-7	-8	-1
	Saldo	-7	-7	-8	-1
2.5 Openbaar vervoer	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-14	-14	-14	0
	Saldo	-14	-14	-14	0
Totaal baten		124	501	574	73
Totaal lasten		-3.580	-3.547	-3.437	110
Saldo van baten en lasten		**-3.455**	**-3.046**	**-2.863**	**184**

Onttrekking reserves	1.017	2.071	1.916	-154
Toevoeging reserves	-600	-600	-600	0
Mutaties reserves	**417**	**1.471**	**1.316**	**-154**

Programma resultaat	**-3.038**	**-1.576**	**-1.546**	**30**

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

Dit taakveld sluit af met een positief saldo van € 147.000 waarvan een voordeel van € 33.000 op de baten en voordeel van € 114.000 op de lasten. Het voordeel op de lasten is grotendeels het gevolg van meerdere projecten die in 2021 vertraging hebben opgelopen.

De uitvoering van maatregelen voor verbetering van de verkeersveiligheid rondom de basisschool bij de Multatulilaan is vertraagd. Het bereiken van consensus over de uitwerking van het project, en het uitvallen van de projectleider waren hier de oorzaak van. Inmiddels staat de uitvoering gepland voor de zomer van 2022. Daarom wordt voorgesteld het incidenteel beschikbare budget inclusief dekking uit de concernreserve over te hevelen naar 2022. Inmiddels heeft de provincie ook een beschikking afgegeven voor subsidie voor dit project. Deze baten worden verwerkt bij de voorjaarsnota 2022.

Het project inzake de uitbreiding van het aantal fietsenstallingen aan de Voorschotense zijde van station De Vink is gestart. Hiervoor is budget ter hoogte van € 46.000 inclusief dekking uit de concernreserve beschikbaar gesteld. Om het definitief ontwerp en de daarbij horende kostenraming op te kunnen stellen heeft partner ProRail in 2021 door een ingenieursbureau een studie uit laten voeren. De kosten van het aandeel van de gemeente voor deze studie bedragen € 31.000 ten opzichte van de raming van € 46.000 (voordeel € 15.000). De helft van de kosten kon worden gedekt door een subsidie van de Provincie Zuid-Holland zodat in 2021 alleen ter hoogte van € 16.000 een beroep hoefde te worden gedaan op de reserve. Er wordt voorgesteld het restantbudget ad € 15.000 inclusief dekking uit de Concernreserve over te hevelen naar 2022.

In de betonwanden bij de tunneluitloop van de spoortunnel Horst en Voordelaan zijn scheuren geconstateerd. Uit onderzoek is gebleken dat er in het beton een chemische reactie plaatsvindt waardoor het beton gaat uitzetten en gaat scheuren. Op basis van het huidige onderzoek is de

inschatting dat er geen acuut gevaar is voor de stabiliteit. Wel is er een vervolgonderzoek nodig om de constructieve veiligheid en benodigde maatregelen in beeld te brengen. Wanneer deze informatie in beeld is wordt de raad via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de uitkomsten en eventuele vervolgstappen. Er wordt voorgesteld dit (restant-) budget ad € 23.500 over te hevelen naar 2022.

Voor afkoop beheer en onderhoud voor Starrenburg III heeft de gemeente een bedrag van € 28.500 ontvangen. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden is eenzelfde bedrag geraamd. Deze werkzaamheden zijn vertraagd (€ 28.500 voordeel). Het budget wordt daarom overgeheveld, zodat de werkzaamheden in 2022 kunnen plaatsvinden.

De aansluiting van de VRI's op Mobimaestro zijn gaande. Voor de uitvoering van de laatste werkzaamheden in 2022 is een restantbudget ad € 33.000 beschikbaar (voordeel). Hier staat een nadeel op de batenkant van € 18.000 tegenover doordat er nog geen beroep op dit gedeelte van de subsidie is gedaan. Er wordt voorgesteld het restantbudget ad € 33.000 inclusief dekking uit subsidie afkomstig van de Provincie Zuid-Holland (€ 18.000) over te hevelen naar 2022.

Door de huidige (arbeids)marktomstandigheden zijn de werkzaamheden voor het doormeten van het kabelnet van de openbare verlichting in 2021 niet uitgevoerd. Voorgesteld wordt om het resterend budget van € 30.000 over te hevelen naar 2022.

Het restantbedrag op de lasten en de baten wordt verklaard door overige kleine verschillen.

P3 Economie

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven, winkels en horeca;

Meer werkgelegenheid, met aandacht voor banen in de duurzame sector en voor duurzaam ondernemen;

Vitaal en aantrekkelijk houden van het centrum voor inwoners en toeristen.

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 3.1 Economische ontwikkeling

Wat waren we van plan ?	**Wat hebben we daarvoor gedaan ?**
Economische vestigingsklimaat staat onder druk	Uitvoering economische agenda en actualiseren economische visie Uitvoering van economische projecten agenda Leidse regio 2021/2022 (Economie 071) Kwaliteitsverbetering centrumgebied en vermindering leegstand en gevarieerd aanbod in het centrum

Economische Uitvoeringsagenda 2021-2024
In 2020 is door middel van een participatietraject input opgehaald voor de centrumvisie Voorschoten, die in januari 2021 is vastgesteld door de raad. De centrumvisie Voorschoten heeft input geleverd voor de Economische Visie en de Economische Uitvoeringsagenda deze zijn eveneens vastgesteld door de raad in juni 2021. Hieronder worden een aantal acties uit de geactualiseerde uitvoeringsagenda toegelicht.

Verduurzaming Dobbewijk
Om ondernemers te stimuleren te verduurzamen, de samenwerkingen op het gebied van duurzaamheid te versterken en het bereik te vergroten, is het belangrijk dat de gemeente

investeert in duurzame maatregelen op het bedrijventerrein. In 2021 zijn de energiescans die door de gemeente zijn ingekocht voor een groot deel uitgevoerd.

BIZ Dobbewijk
In november heeft de raad besloten de BIZ Dobbewijk te verlengen 2022-2026. De ondernemers hebben door middel van een draagvlakmeting hiermee ingestemd. Hiermee is ook de inzet van de parkmanager van de Dobbewijk gewaarborgd.

Centrumgebied
In 2021 is verder gewerkt aan de versterking van het centrumgebied. In augustus is een centrummanager aangesteld voor professionalisering en ondersteuning van de centrumondernemers. Hiermee wordt gewerkt aan een duurzame versterking van het centrumgebied.

Corona sterker uit de crisis
In 2021 zijn diverse initiatieven genomen om ondernemerschap in tijden van corona te ondersteunen. Te denken valt aan; verruiming horecaterrassen, kwijtschelden terrashuren, verplaatsing weekmarkt, tijdelijke uitbreiding uren centrummanager. Er is ook budget beschikbaar gesteld voor omzetverhogende initiatieven voor de horeca en detailhandel.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2021
14	Functiemenging	%	CBS/ BAG LISA	38,1 (2020)
16	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	160,4 (2020)

Taakveld: 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Regionale bedrijventerreinenstrategie Leidse regio wordt uitgevoerd	Uitvoering regionale bedrijventerreinenstrategie Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma

	Visie ontwikkeld voor bedrijventerrein Hofweg

Samenwerking in de regio
Door middel van het samenwerkingsverband Economie071 is gewerkt aan een versterking van het regionale economisch klimaat. Er wordt samengewerkt op het gebied van bedrijventerreinen, de arbeidsmarkt, onderwijs en duurzaamheid. Voorbeelden van projecten zijn onder meer Talent op Maat en de Regionale Bedrijfsterreinen Strategie.

In de Economische Visie en agenda is opgenomen dat in een later stadium een nieuwe toekomstvisie zal worden ontwikkeld voor de bedrijventerreinen die niet zijn opgenomen in de regionale bedrijventerreinenstrategie.

Taakveld: 3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing anders dan die uit de Economische agenda	Uitvoering geven aan thema “gemeentelijke dienstverlening” van de Economische Agenda 2021-2024

Er wordt geïnvesteerd in de dienstverlening aan ondernemers door in te zetten op de relatie met ondernemers (proactief accountmanagement). Dit houdt in dat de gemeente de toegankelijkheid van de gemeente verbetert. De nieuwe website draagt bij met nieuwe digitale faciliteiten. Naar aanleiding van de resultaten van de "ondernemerspeiling" zal ook regeldruk als aandachtspunt worden meegenomen.

Taakveld: 3.4 Economische promotie

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Verwachte daling bezoekers als gevolg van corona Marketingstichting V&W	Meting/onderzoek stand van zaken en versterking economisch rendement toerisme en recreatie Uitvoering economische agenda

Versterkte concurrentiekracht

De samenwerking met de Marketing Stichting Voorschoten Wassenaar is in 2021 voor 3 jaar verlengd. Voorschoten en Wassenaar delen samen een historisch rijk en groen gebied met een toeristische kansrijke meerwaarde. Het partnerschap met een gezamenlijke ambitie en realistische resultaten is een belangrijke basis voor het gezamenlijk vergroten van de maatschappelijke en economische meerwaarde van toerisme en recreatie. De marketingorganisatie is een goed lopende organisatie met een breed draagvlak onder de achterban en een marketingbeleid dat de waarde van Voorschoten versterkt.

In 2021 is gestart met een participatietraject om te komen tot een krachtig DNA en profilering van Voorschoten dit om het vestigingsklimaat voor leisure ondernemers te versterken zodat wij meer bezoekers kunnen aantrekken.

Impact corona

Vanwege corona is de groei van het aantal toeristen uitgebleven. De aandacht is met name uitgegaan naar het vergroten van het ambassadeurschap van de (regio)bewoners.

Wat heeft het gekost?

P3 Economie bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		**Begroting 2021 primair**	**Begroting 2021 na wijziging**	**Rekening 2021**	**Verschil 2021 Begr. na wijzing / rekening**
3.1 Economische ontwikkeling	Baten	0	20	20	0
	Lasten	-282	-375	-235	140
	Saldo	-282	-355	-215	140
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	Baten	68	58	69	12
	Lasten	-45	-63	-123	-60
	Saldo	22	-6	-54	-48
3.4 Economische promotie	Baten	161	80	65	-15
	Lasten	-81	-81	-74	8
	Saldo	80	-1	-8	-7
Totaal baten		229	158	154	-3
Totaal lasten		-408	-520	-431	88
Saldo van baten en lasten		**-179**	**-362**	**-277**	**85**

Onttrekking reserves	0	44	1	-43
Toevoeging reserves	0	0	0	0
Mutaties reserves	**0**	**44**	**1**	**-43**

Programma resultaat	**-179**	**-318**	**-276**	**42**

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling
Dit taakveld heeft een positief saldo van € 140.000 dat grotendeels wordt verklaard door incidenteel budget dat niet volledig is besteed. Corona werkzaamheden en de ontvlechting van de gemeentelijke organisatie legden druk op de organisatie waardoor er in 2021 voor verschillende projecten onvoldoende capaciteit beschikbaar is geweest.

In de kadernota 2021 is in totaal € 46.000 beschikbaar gesteld voor de economische agenda en voor projecten in de Leidse regio, waarvan ca € 20.000 onbesteed is gebleven. Daarnaast is een bedrag van € 74.000 nog niet uitgegeven ter stimulering van de lokale economie. Er wordt voorgesteld om het restant van deze incidentele budgetten, in totaal € 94.000, over te hevelen naar 2022.

Evenals in 2020 heeft het beeldkwaliteitsplan in 2021 enige vertraging opgelopen, waardoor € 42.000 nog niet is uitgegeven. Er wordt voorgesteld om dit bedrag, inclusief de dekking uit de concernreserve, over te hevelen naar 2022 zodat het beeldkwaliteitsplan verder ontwikkeld kan worden.

Tot slot is er nog een positief saldo van € 4.000 dat verklaard wordt door overige kleine verschillen.

Taakveld 3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen
Dit taakveld heeft een negatief saldo van € 48.000, samengesteld uit een nadeel op de lastenkant van € 60.000 en een voordeel op de batenkant van € 12.000. Het verschil van €60.000 wordt grotendeels verklaard door extra lasten als gevolg van corona en de organisatie van de weekmarkten in Voorschoten. Dit betreft met name hoge kosten van stroomkasten en kabelgoten in verband met de alternatieve locatie van de weekmarkt. Het verschil van € 12.000 op de batenkant wordt verklaard door overige kleine verschillen.

P4 Onderwijs

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Al onze inwoners hebben de mogelijkheid om hun talenten te ontwikkelen. Daarom is het noodzakelijk dat alle kinderen goed onderwijs krijgen;

Het is belangrijk dat in Voorschoten goede en adequate onderwijshuisvesting is;

We willen sociale achterstanden en taalachterstanden voorkomen;

We willen schooluitval en schoolverzuim voorkomen.

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 4.1 Openbaar basisonderwijs

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
	Voorschoten voldoet aan de zorgplicht voor voldoende Openbaar Onderwijs.

De gemeente heeft een aantal wettelijke taken om invulling te geven aan de zorgplicht voor voldoende openbaar onderwijs, zoals het aanstellen van het bestuur van een openbare school. De gemeente heeft voldaan aan deze verplichting. In Voorschoten bevindt zich 1 openbare school met twee vestigingen, De VOS. Deze school legt verantwoording af aan de gemeente door het overleggen van de begroting en jaarrekening.

Taakveld: 4.2 Onderwijshuisvesting

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Uitvoering geven aan het in 2020 door de gemeenteraad vastgestelde Integraal Huisvestings Plan (IHP).	Implementeren van het IHP, door de keuzes die in het IHP zijn gemaakt, over noodzakelijke en adequate schoolhuisvesting op middellange termijn, verder te vertalen in toekomstige investeringen.

In 2021 zal een van de scholen starten met voorbereiding van de bouw van een nieuwe school. Tevens zal worden onderzocht of het mogelijk is om meerdere scholen in één gezamenlijk gebouw te huisvesten en met daarbij andere kostendragers.

In nauwe samenwerking met schoolbesturen wordt uitvoering gegeven aan de uitgangspunten die staan aangegeven in het IHP en ondersteuning bij de uitvoering van de werkzaamheden die betrekking hebben op de voorbereiding van de bouw. Hiervoor is extra ambtelijke inzet noodzakelijk.

In 2020 is gestart met de implementatie van het IHP. Dit is een beleidsnota met een kaderstellend karakter. Deze nota geeft een doorkijk welke huisvestingsbehoefte er is voor de komende 16 jaar en biedt daardoor gelegenheid financieel en organisatorisch te anticiperen.

Het college van B&W stelt jaarlijks het 'Programma Onderwijshuisvesting' vast waarin de eventueel goedgekeurde aanvragen voor onderwijshuisvesting van schoolbesturen worden opgenomen. In 2021 heeft de Fortgensschool een aanvraag ingediend voor een voorbereidingskrediet voor de nieuwbouw van de school. De school is opgenomen op het overzicht voor 2022.

In 2021 zijn er overleggen geweest betreffende de aanzet tot de bouw van de school met het bestuur van de Fortgensschool. In het vastgesteld Integraal Huisvestingsplan is deze voorziening opgenomen in de bekostigingstranche vanaf 2023. Om met een goed plan te komen is de schoolorganisatie wel ambtelijk al gestart met de oriëntatie en voorbereiding van activiteiten die annex zijn aan de bouwaanvraag.

De gemeente heeft als uitgangspunt dat er kwalitatief goede onderwijshuisvesting moet komen, waarbij ook moet worden gekeken naar modulaire en duurzame nieuwbouw van de school; dit ook in relatie met het realiseren van een Integraal Kindcentrum. Het IHP heeft de kaders voor de komende jaren aangegeven en er is een basis gelegd.
De verantwoordelijkheid voor het onderhoud van scholen ligt bij de schoolbesturen. Dit geldt voor de scholen die momenteel juridisch eigendom zijn van de schoolbesturen. Voor de scholen die nog niet juridisch overgedragen zijn door de gemeente geldt dat het buitenonderhoud nog onder de verantwoordelijkheid van de gemeente valt. De bekostiging voor uitbreiding, renovatie en nieuwbouw is belegd bij de gemeente.

De verordening onderwijshuisvesting dateert van 2015 en zou worden aangepast aan de geactualiseerde modelverordening van de VNG, die eind 2020 is gepubliceerd. Dit is niet gerealiseerd, maar meest recente normbedragen worden wel gehanteerd. Het besluit om de normvergoedingen vast te stellen is geen raadsbevoegdheid, maar is volgens de wet gedelegeerd aan het college van B&W.

Taakveld: 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Wat waren we van plan ?

Landelijk wordt veel nadruk gelegd op het actief vormgeven van VVE-beleid door gemeenten.

Kwaliteit verhoging bij voorschoolse educatie door inzet pedagogische beleidsmedewerker per 1 januari 2022.

Er zijn inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijsachterstanden door de Corona maatregelen.

De aansluiting tussen onderwijs, leerplicht en jeugdhulp wordt, door de landelijk stijgende uitgaven voor jeugdhulpvoorzieningen, steeds belangrijker.

Wat hebben we daarvoor gedaan ?

Het aanbod voorschoolse educatie is uitgebreid naar 16 uur per week.

De samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp is verbeterd.

Het overdrachtsdossier is geactualiseerd.

Uitvoeren van het actieplan tegen laaggeletterdheid dat aansluit bij het regionale
convenant in samenwerking met Werk en Inkomen.

Passend onderwijs
Voor het passend onderwijs is Voorschoten ingedeeld bij de Leidse regio. De gemeenten Leiden en Voorschoten zijn bestuurlijk trekker van de regionale werkgroep Het Jonge Kind. Ook in 2021 heeft Voorschoten actief deelgenomen aan het regionaal overleg passend onderwijs in de Leidse regio. In 2021 zijn de resultaten op het gebied van onderwijs beïnvloed door de gevolgen van Covid-19 maatregelen. Zo hebben scholen, kinderopvang en gemeente goed samengewerkt bij de noodopvang voor kinderen van ouders met een cruciaal beroep en kwetsbare kinderen.

Er zijn twee overleggen geweest met de scholen over de besteding van de NPO-middelen, waarmee achterstanden bij leerlingen als gevolg van Corona maatregelen worden ingehaald. Verdere concrete uitvoering hiervan wordt in 2022 opgepakt.

Voortijdig Schoolverlaters
Er is uitvoering gegeven aan het arbeidsmarktbeleidsplan voor schoolverlaters in het kader van het regionaal beleid Voortijdig Schoolverlaters.

Leerplicht
Voor leerplicht zijn de wettelijke taken uitgevoerd door het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) en er is een jaarverslag leerplicht opgesteld.

Coördineren en begeleiden bij plaatsing vluchtelingenkinderen
Kinderen van statushouders worden geplaatst op regulier onderwijs of, indien nodig, in een schakelklas. Met de Voorschotense scholen zijn afspraken gemaakt over de plaatsing van deze kinderen.

Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid (GOAB)
In het kader van dit beleidsonderdeel wordt alleen aandacht besteed aan voorschoolse educatie vanwege de beschikbare capaciteit en middelen. Er is een aanbod van 16 uur per week voorschoolse educatie gerealiseerd. Er is ingezet op het doorontwikkelen van de doorgaande lijn 0-4 jaar. Er is een digitaal overdrachtsdossier gerealiseerd. Het VVE-beleid is uitgevoerd door de Stichting Kinderpeuterspeelzalen Voorschoten (SKV). De subsidieregeling 2021 is uitgevoerd.

Lokale educatieve agenda
In overleg met de scholen is de eerste aanzet in 2021 gedaan om te komen tot een lokale educatieve agenda.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2021
17	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	3,1 (2020)
18	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	12 (2019)
19	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO/Ingrado	0,9 (2020)

Het verzuim op school is ten opzichte van 2019-2020 iets toegenomen en ook het aantal thuiszitters is met een fractie toegenomen. Dit is voor een deel toe te schrijven aan Covid-19. We

zien dat er een kleine toename is van de schooluitval. Wel is het aantal meldingen in 2021 lager dan de jaren daarvoor. De voortijdig schoolverlaters wordt door de inzet van het Regionaal Bureau Leerplicht beter bereikt en er worden ook specifieke trajecten voor hen ingezet. De meest genoemde oorzaak van het schoolverlaten is de verkeerde schoolkeuze. Het absoluut en relatief verzuim in Voorschoten ligt onder het regionaal gemiddelde. De algemene conclusie is dat leerlingen beter in beeld zijn en scholen melden sneller waardoor problemen eerder worden aangepakt.

Verbonden partijen

Tabel Verbonden partijen Onderwijs

Naam	Taakveld
GR Holland Rijnland (RBL)	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken: Leerplicht

Wat heeft het gekost?

P4 Onderwijs bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021	Verschil 2021 Begr. na wijzing / rekening
4.1 Openbaar basisonderwijs	Baten	12	12	12	0
	Lasten	-198	-214	-219	-5
	Saldo	-186	-202	-207	-5
4.2 Onderwijshuisvesting	Baten	42	45	46	1
	Lasten	-778	-1.006	-993	12
	Saldo	-736	-960	-947	13
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Baten	230	431	295	-136
	Lasten	-697	-930	-797	133
	Saldo	-467	-499	-502	-3
Totaal baten		284	488	353	-135
Totaal lasten		-1.673	-2.150	-2.009	141
Saldo van baten en lasten		**-1.389**	**-1.662**	**-1.656**	**6**
Onttrekking reserves		0	8	3	-4
Toevoeging reserves		0	0	0	0
Mutaties reserves		**0**	**8**	**3**	**-4**
Programma resultaat		**-1.389**	**-1.654**	**-1.653**	**2**

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

De lagere baten en lasten op dit taakveld hebben beiden te maken met de middelen en het budget voor het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (€ 74.000) en het Nationaal Programma Onderwijs (€ 59.000). Hiervan wordt voorgesteld het restant over te hevelen naar 2022, conform de beide regelingen. Het restant betreft overige kleine verschillen.

Reserves

Het budget voor de verzelfstandiging van De Vos is niet volledig besteed. De onttrekking uit de reserve is daarom € 4.000 lager dan geraamd.

P5 Sport, cultuur en recreatie

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Gezonde, betrokken en actieve inwoners en sterke verenigingen die zoveel mogelijk zelfstandig kunnen opereren;

Sport is in onze visie belangrijk voor een gezonde en sociale samenleving. Daarom stimuleren wij de samenwerking van sportverenigingen, zodat ze samen sterker worden en minder een beroep hoeven te doen op de gemeente;

We willen dat onze inwoners actief mee kunnen doen aan culturele activiteiten;

We werken aan subsidiebeleid dat gebaseerd is op specifieke doelen die we vervolgens gaan nastreven.

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 5.1 Sportbeleid en activering

Wat waren we van plan ?	**Wat hebben we daarvoor gedaan ?**
Het Lokaal Sportakkoord is in 2020 vastgesteld; De Voorschotense sportkoepel komt tot stand in 2021; De beschikbare ruimte en sportaccommodaties zijn toegankelijk voor de verenigingen voor optimaal gebruik; Landelijk wordt gestreefd naar het doel, om het aantal niet-sporters te laten afnemen naar de streefwaarde;	Uitvoeren nieuw subsidiebeleid meer gericht op beoogde maatschappelijke effecten en een bijpassende rolverdeling van de gemeente, instellingen en doelgroepen; Samen met de partners uit het sociaal domein, onderwijs, sport en welzijn worden de activiteiten uit het sportakkoord uitgevoerd; Voorschotense sportverenigingen worden vertegenwoordigd door de Voorschotense sportkoepel;

Een nieuw subsidiebeleid is ingegaan per 1-1-2020, hier maakt de maatschappelijke agenda deel van uit.	Er wordt optimaal gebruik gemaakt van de beschikbare sportfaciliteiten en -accommodaties Het doel, om het aantal niet-sporters te laten afnemen naar de streefwaarde, is gehaald.

Op het gebied van sport zijn positieve ontwikkelingen zeker aan de orde, maar onder invloed van de Corona-pandemie zijn door gesloten sportfaciliteiten mensen veel minder gaan sporten en sportverenigingen hebben het daardoor moeilijk. Dit zal een aandachtspunt worden in het gezondheidsbeleid na Corona. De gemeente heeft in 2021 verenigingen zoveel mogelijk ondersteund, niet alleen met geld, maar ook door te kijken hoe wij sámen de crisis doorkomen.

De gemeente Voorschoten heeft deelgenomen aan de Regeling Lokale Sportakkoorden – Sportformateur om zo tot een gedragen lokaal sportakkoord te komen. Wij stimuleren dit initiatief van onderlinge samenwerking ook omdat het past in de uitvoering van het coalitieakkoord en de maatschappelijke agenda die vorig jaar door u is vastgesteld. Hiermee stimuleren we samenwerking over de grenzen van verenigingen heen op gebieden als gebruik van gebouwen, inkoop, beheer en onderhoud.

Dat een lokaal Sportakkoord verbindt en de energie van de vele sport en beweegaanbieders in onze gemeente versterkt, bleek al snel. Tijdens iedere bijeenkomst was de opkomst hoog en werd veel input geleverd. In het afgelopen jaar konden fysieke bijeenkomsten in verband met de coronacrisis helaas niet doorgaan. In plaats daarvan hebben er diverse online bijeenkomsten plaatsgevonden. Directe resultaten daarvan zijn dat een onderzoek naar de oprichting van een lokale sporttafel is gestart en dat verschillende verenigingen, actief binnen het sportakkoord, zijn gestart met het opstellen van een sportvisie.

De gemeente heeft ook ondersteund en geïnvesteerd in het verbeteren van de sportaccommodaties. Bijvoorbeeld door, in samenwerking met Stichting Waarborgfonds Sport, garant te staan voor een lening van tennisvereniging Forescate om hun tennisvelden en verenigingsgebouw te vernieuwen en te verduurzamen. Tevens heeft de gemeente geïnvesteerd in het plaatsen van kantplanken bij de voetbalvelden van Voorschoten '97. Dit met als doel het tegengaan van de uitloop van de rubberkorrels op de kunstgrasvelden.

Eind 2021 is er door beide tennisverenigingen (Forescate en Adegeest) een aanvraag ingediend voor het realiseren van padelbanen op hun accommodatie. Deze aanvragen zijn beide in behandeling genomen.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2021
20	Niet-sporters	%	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM	41,7% (2020)

Taakveld: 5.2 Sportaccommodaties

Wat waren we van plan ?

Wat hebben we daarvoor gedaan ?

Er wordt in 2021, op basis van transparante huur- en/of gebruikersvergoedingen, een start gemaakt met het opstellen van nieuwe overeenkomsten.

Zorgvuldig contractbeheer op basis van transparante huur- en/of gebruikersvergoedingen.

In het sportakkoord worden door de deelnemende partners diverse doelstellingen opgenomen en uitgevoerd. Deze doelstellingen overlappen met de doelstellingen die zijn opgenomen in de verschillende gemeentelijke beleidsdoelstellingen, zoals sport, gezondheid, subsidie, sociaal domein, jeugd, werk en inkomen, ouderen, vrijwilligers, etc. Verenigingen worden gestimuleerd om hierin samen te werken en daarmee hun accommodaties breder toegankelijk te maken en functioneler te gebruiken.

In 2021 zijn de afspraken met Sportfondsen Voorschoten BV naar aanleiding van de huidige regelgeving op juridisch en belastingtechnisch gebied herijkt. Dit heeft geresulteerd in een beheer- en exploitatieovereenkomst voor de accommodaties die Sportfondsen Voorschoten voor de gemeente beheert en exploiteert. Het zwembad Het Wedde is één van de accommodaties. Hiermee wordt het zwemmen in Voorschoten voor de komende periode behouden.

In de najaarsnota 2020 zijn middelen vrijgemaakt om milieuvervuiling als gevolg van de rubberkorrels op de kunstgrasvelden van Voorschoten '97 te voorkomen. De uitvoering van deze werkzaamheden heeft in 2021 plaatsgevonden.

Taakveld: 5.3 Cultuurpresentatie,-prod.en-particip

Wat waren we van plan ?

Cultuurbeleid
De cultuurnota heeft een geldigheidsduur tot 2021. Een heroriëntatie op de vorm van de cultuurnota is gewenst.

Cultuureducatie met kwaliteit
Met ingang van 2021 start een vervolg op de landelijke regeling voor het bevorderen van de kwaliteit van cultuureducatie in het primair onderwijs (Cultuureducatie met kwaliteit III).

Wat hebben we daarvoor gedaan ?

Cultuurbeleid
Er is gewerkt aan de totstandkoming van een cultuurvisie voor Voorschoten.

Cultuurfabriek Voorschoten
Er heeft structureel overleg plaatsgevonden tussen de Cultuurfabriek Voorschoten en de gemeente.

Cultuureducatie met kwaliteit
Er is gestart met deelname aan het regionale projectplan Cultuureducatie met Kwaliteit 2021-2024.

Er is gewerkt aan de provinciale regeling om corona schade bij culturele instellingen te compenseren en in de specifieke regeling om huurders van gemeentelijke ruimten huurcompensatie te verlenen. Ook is uitvoering gegeven aan de in de voorjaarsnota opgenomen financiële corona steun aan culturele verenigingen in Voorschoten.

Cultuurbeleid
In 2021 is veel aandacht besteed aan het komen tot een nieuwe cultuurvisie. Aan de hand van vijf themasessies en tientallen individuele gesprekken is een concept-cultuurvisie opgesteld, met centrale aandacht voor de visie vanuit de cultuursector zelf. In de eerste helft van 2022 vindt de afronding van de visie plaats. Overheveling van het voor de uitvoering van deze opdracht nog resterende budget van € 5.000 uit 2021 is daarvoor van belang.

Uitvoering geven aan subsidiebeleid
Er zijn subsidies verstrekt op basis van het nieuwe subsidieplan 2020-2023 "Samen werken, samen delen, samen sterker". Dit heeft geleid tot meer samenwerking en verdere bewustwording ten aanzien van thema's als emancipatie, diversiteit en duurzaamheid.

Cultuursector Voorschoten
Net als vele organisaties heeft ook de cultuursector te lijden gehad onder de effecten van corona, dit heeft effect gehad op de mogelijkheden om hun activiteiten uit te voeren. Wel zijn creatieve initiatieven ontstaan om binnen de mogelijkheden bij te dragen aan een actief cultureel leven in Voorschoten. Circa eens per twee maanden was er bestuurlijk overleg tussen de Cultuurfabriek

Voorschoten en de gemeente.
Ook faciliteerde de gemeente, op initiatief van de Cultuurfabriek Voorschoten, een cultuurbreed overleg. Dit was gericht op samenwerking met culturele organisaties die geen lid zijn van deze vereniging.

Cultuureducatie met Kwaliteit
Om de kwaliteit van cultuureducatie in het primair onderwijs verder te versterken is in 2020 een aanvraag gedaan om, met ingang van 2021, deel te nemen aan de landelijke Deelregeling Cultuureducatie met Kwaliteit 3 (Cmk3). Met ingang van 2021 is gestart met deelname aan het regionale projectplan Cultuureducatie met Kwaliteit 2021-2024. CmK 3 is een voortzetting van CmK 1 en 2, waarbij de kern ligt in het waarborgen van de kwaliteit van cultuureducatie binnen de scholen. De scholen worden daarbij begeleid. De gemeente hecht daarnaast ook aan de verbinding van de scholen met de culturele omgeving.

Taakveld: 5.4 Musea

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
	Binnen het kader van het subsidieplan 2020-2023 "Samen werken, samen delen, samen sterker", wordt het museum gefaciliteerd om bij te dragen aan het behoud en versterking van de cultuurhistorische identiteit en kwaliteit van de gemeente Voorschoten.

Er is subsidie verstrekt op basis van het nieuwe subsidieplan 2020-2023 "Samen werken, samen delen, samen sterker". Ook het museum heeft te maken gehad met de beperkingen die Corona met zich mee heeft gebracht.

Taakveld: 5.5 Cultureel erfgoed

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Per 1 januari 2023 treedt de Omgevingswet in werking. Erfgoed wordt ingezet als kans bij opgaven, zoals de energietransitie, klimaatadaptatie en vergroten leefbaarheid.	Evaluatie beleid en aangepaste agenda cultureel erfgoed. Versterken cultuurhistorie en recreatieve aantrekkelijkheid van het buitengebied door

Relatief groot aantal herbestemmingen van waardevol erfgoed (kerken, buitenplaatsen).	het uitvoeren van het project Ontdek Prins Frederiks parkenroute.

Evaluatie beleid cultureel erfgoed
De evaluatie van het erfgoedbeleid is in samenwerking met Lokaal Erfgoed Platform uitgevoerd, waarbij ook andere partijen zijn betrokken. Op 25 januari 2022 heeft het college de erfgoedagenda 2022-2026 vastgesteld. Om het erfgoed ook voor de toekomst te behouden en door te ontwikkelen moet er meer aandacht komen voor verduurzaming en herbestemming. Daarnaast is de verbinding met economie, toerisme en welzijn van groot belang. De erfgoedagenda geeft hier invulling aan.

Actualisering van de erfgoedlijsten en digitalisering van informatie
Voor de instandhouding van het historisch karakter van het dorp zijn de werkzaamheden aan de erfgoedlijsten voortgezet. Alle lopende procedures zijn afgerond, er zijn nu 100 gemeentelijke monumenten.

Stimuleren van duurzaam gebruik van erfgoed, waaronder religieus erfgoed
De herbestemmingsopgave en het zoeken naar een toekomst bestendig gebruik van onder meer de Moeder Godskerk en Huize Bijdorp is in 2021 voortgezet, maar is nog niet afgerond. Herbestemmingstrajecten kosten veel tijd, het is en blijft maatwerk. De verkoop van het Ambachts- en Baljuwhuis is om diverse redenen niet doorgegaan in 2021. Er is samen met de stakeholders gestart met het opstellen van een kerkenvisie.

Versterken cultuurhistorie en recreatieve aantrekkelijkheid van het buitengebied door het uitvoeren van het project Ontdek Prins Frederiksparkenroute.
In 2021 zijn de meeste onderdelen van het Erfgoedlijnen project, dat samen met Voorschoten is ontwikkeld, opgeleverd; te beginnen met een nieuwe webpagina, met vijf themaverhalen, die ook in het Engels zijn vertaald en voorzien van bijhorende filmpjes. Verder zijn drie wandelroutes uitgezet over de buitenplaatsen De Paauw en Backershagen (1), Raaphorst (2) en Ter Horst (3). Hiervoor zijn informatiepanelen en markeringspunten in het veld aangebracht, waarbij het in 2020 ontwikkelde logo is toegepast. Behalve op de gemeentelijke website zijn deze routes opgenomen op het eveneens door de Erfgoedlijn Landgoederenzone ontwikkelde project Landgoedwandelen.

De publieke lancering van deze producten, evenals diverse (fysieke) publieksactiviteiten kon merendeels geen doorgang vinden. De Vereniging tot Behoud van Oud, Groen en Leefbaar Voorschoten (OGLV) heeft een boekje uitgebracht met wandelroutes, waaraan de gemeente een subsidie bijdrage heeft verleend. Tevens is de website Canonvanvoorschoten.nl online gegaan. Monumentensubsidies zijn verleend voor Veurseweg 3 (onderzoek), Brouwerlaan 1, Leidseweg 534 en Oude Veenpad 7.

Taakveld: 5.6 Media

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Veranderopgave Inburgering: wijziging Wet Inburgering per 1 juli 2021.	In 2021 zet de bibliotheek haar inzet voort om nieuwe functies uit te voeren, zoals een gedeelte van de veranderopgave inburgering: wijziging Wet Inburgering per 1 juli 2021. Een lokale omroep met een lokaal toereikend media-aanbod voor de inwoners van Voorschoten.

Veranderopgave Inburgering: wijziging Wet Inburgering per 1 juli 2021.
Deze wetswijziging gaat per 1 januari 2022 in en wordt inhoudelijk behandeld in taakveld 6.5.

Toereikend media-aanbod
De lokale omroep voor Voorschoten (Holland Centraal/Unity.nu) heeft in 2021 een lokaal toereikend media-aanbod verzorgd.

Faciliteren Taalhuis
Bibliotheek Voorschoten-Wassenaar is het loket voor volwassen inwoners van Voorschoten met een taalvraag. In het kader van het Taalhuis hebben er verschillende activiteiten plaatsgevonden, waaronder taalklassen voor inwoners van Voorschoten die niet (meer) inburgeringsplichtig zijn, taalspreekuur, wekelijks taalcafe, workshops en cursussen digitale vaardigheden en spreekuren ter ondersteuning van kwetsbare groepen. De activiteiten worden gefinancierd uit de middelen die voortvloeien uit de wet educatie en beroepsonderwijs geregeld per arbeidsmarktregio en een bijdrage van de gemeente. Door Corona hebben er in 2021 aanpassingen in het programma plaatsgevonden.

Certificering
De bibliotheek is gecertificeerd en voldoet aan het certificeringskader voor bibliotheekwerk, cultuur en taal.

Taakveld: 5.7 Openbaar groen, (openlucht)recreatie

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Verhogen van de recreatieve waarde en biodiversiteit	We vervangen bomen en hebben bijenlinten en inheemse beplanting aangebracht langs wandelpaden in de Duivenvoordecorridor. In 2021 hebben er diverse inspecties plaatsgevonden om de huidige situatie van het beheerareaal op te nemen.
In stand houden fysieke leefomgeving	De beheerplannen zijn geactualiseerd en het budget is voor 2021 net toereikend gebleken. Vergroten betrokkenheid bij de leefomgeving. Inrichten van insectvriendelijke locaties.

Uitvoeringsprogramma Recreatieve routes in de Duivenvoordecorridor
Eind 2021 zijn de voorbereidingen getroffen om een groot aantal nieuwe landschappelijke bomen aan te brengen langs de Kniplaan, die in het voorjaar geplant worden. Door het aanbrengen van bijenlinten (bloemenmengsels, bloembollen) in de Horst en Voordelaan en inheemse beplanting langs het Laantje van Van Wissen is daar de ecologische en recreatieve waarde verhoogd. Deze maatregelen zijn onderdeel van het uitvoeringsprogramma van het plan Recreatieve routes in de Duivenvoordecorridor, waarvoor de provincie ZH subsidie heeft verstrekt.

Actualiseren beheerplannen
Voor de stand van zaken voor wat betreft het actualiseren van de beheerplannen wordt verwezen naar de Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen in deze jaarrekening. Vooruitlopend op de nieuwe beheerplannen 2023 t/m 2026, hebben er een aantal inspecties plaatsgevonden.
Voor het groen een NEN inspectie en voor de bomen een boomveiligheidscontrole (BVC) met de daarbij behorende onderhoudstoestand.

Bestrijding van ziekten, plagen en exoten
Op basis van Europese wetgeving wordt de duizendknoop en de reuzenberenklauw bestreden. Het frequent maaien en het maaisel van de duizendknoop afvoeren heeft ervoor gezorgd dat de oppervlakte op enkele locaties is afgenomen. De proactieve bestrijding van de eikenprocessierups in Voorschoten heeft tot gevolg gehad dat deze rupsen niet voor overlast hebben gezorgd.

Onderhoud groen
Op het gebied van onderhoud groen zijn er op een tweetal locaties populieren vervangen omdat deze aan het einde van de levensduur waren. Het gaat hierbij om bomen in wijk Adegeest en bomen op de Kniplaan.
Ook dit jaar zijn er door de iepziekte extra bomen verwijderd.

Groenproject Het Wedde
In samenwerking met de bewonersvereniging is een maatwerk inrichtings- en beplantingsplan opgesteld voor Park Het Wedde. De herinrichting van Park Het Wedde is het laatste kwartaal van het jaar van start gegaan. De conditioneel slechte plantvakken zijn vervangen door beplantingen die meer bloem- en besdragend zijn. Dit zorgt voor meer belevingswaarde en biodiversiteit. De voetpaden zijn vernieuwd en de ligging van de paden is aangepast, waarmee deze groenzone in combinatie met de nieuwe beplantingen voor wandelaars recreatief aantrekkelijker is gemaakt. Ten slotte zijn maatregelen genomen om de lokale wateroverlast in achtertuinen en het park te verhelpen. In het 1ste kwartaal van 2022 worden de werkzaamheden afgerond.

Stimuleren van het adopteren van openbaar groen
Het oppervlakte openbaar groen dat wordt geadopteerd door inwoners is in 2021 toegenomen. Zo hebben op verschillende locaties bewoners groen geadopteerd. Met als gevolg een kwaliteitsimpuls en een verrijking van de biodiversiteit. Inmiddels worden op meer dan 50 locaties binnen de gemeente Voorschoten plantvakken door bewoners onderhouden.
Bij diverse andere groenwerkzaamheden zijn de bewoners betrokken bij de herinrichting, zoals het ’t Wedde en de Van der Waalslaan.

Bijenactieplan
In het kader van het bijenactieplan zijn er 2021 samen met de bijenambassadeurs een aantal insectvriendelijke inrichtings- en beheermaatregelen in de praktijk gebracht. Maatregelen zijn: omvormen van intensief gazon naar bloemrijk gras, aanplant van bomen, beplanting en bloembollen voor extra voedsel. Zo hebben we onder andere grote stukken intensief gazon langs de Händellaan en Richard Wagnerlaan omgevormd naar bloemrijk gras. Op de Multatulilaan hebben we diverse maatregelen genomen om die biodiversiteit te vergroten. Zo zijn hier sierappels geplant en is er een bloembollenstrook aangelegd onder de eiken.

Samenwerkingsverbanden

Samenwerkingsverband	**Leidsche Ommelanden**
Juridische vorm	Samenwerkingsverband
Vestigingsplaats	Leiden
Bestuur en toezicht	Stuurgroep Leidsche Ommelanden met daarin wethouders van acht deelnemende gemeenten en een vertegenwoordiger namens de samenwerkende Agrarische natuurverenigingen.

Doelstelling	Toekomstbestendige kwaliteitsimpuls voor behoud en toegankelijk maken van het landschap in de Leidse regio. Deelnemende gemeenten voeren projecten uit op het gebied van recreatie en biodiversiteit.
Bestuurlijk belang	Voor Voorschoten neemt de portefeuillehouder Natuur en Landschap deel aan het overleg.

Samenwerkingsverband	**Landschapstafel Duin, Horst en Weide**
Juridische vorm	Samenwerkingsverband
Vestigingsplaats	Leischendam-Voorburg (Financiën zijn hier ondergebracht)
Bestuur en toezicht	De Landschapstafel is de bestuurlijke samenwerking van 6 gemeenten (Den Haag, Leiden, Leidschendam-Voorburg, Voorschoten, Wassenaar en Zoetermeer), maatschappelijke organisaties en ondernemers. Elke gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van zijn eigen projecten.
Doelstelling	Behoud en ontwikkeling van de kwaliteiten van Duin Horst & Weide, gericht op waarborgen van authenticiteit, versterken van de vitaliteit en het vergroten van de leefbaarheid. Er is een gemeenschappelijk uitvoeringsprogramma, het Meerjarenprogramma Duin Horst & Weide. De provincie Zuid-Holland heeft 50% cofinanciering toegezegd voor uitvoering van het programma.
Bestuurlijk belang	Voor Voorschoten neemt de portefeuillehouder Natuur en Landschap deel aan het overleg.

Wat heeft het gekost?

P5 Sport, cultuur en recreatie bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		**Begroting 2021 primair**	**Begroting 2021 na wijziging**	**Rekening 2021**	**Verschil 2021 Begr. na wijzing / rekening**
5.1 Sportbeleid en activering	Baten	0	416	249	-167
	Lasten	-178	-458	-635	-177
	Saldo	-178	-42	-385	-344
5.2 Sportaccommodaties	Baten	48	49	64	15
	Lasten	-585	-1.162	-939	223
	Saldo	-537	-1.113	-875	238
5.3 Cultuurpresentatie,-prod.en-particip	Baten	70	70	39	-31

	Lasten	-149	-246	-239	6
	Saldo	-79	-176	-200	-25
5.4 Musea	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-8	-8	-7	0
	Saldo	-8	-8	-7	0
5.5 Cultureel erfgoed	Baten	26	26	20	-6
	Lasten	-225	-250	-298	-48
	Saldo	-199	-224	-279	-55
5.6 Media	Baten	61	62	62	0
	Lasten	-372	-413	-416	-3
	Saldo	-310	-351	-354	-3
5.7 Openbaar groen, (openlucht)recreatie	Baten	48	485	160	-325
	Lasten	-2.759	-3.185	-2.870	315
	Saldo	-2.711	-2.700	-2.710	-11
Totaal baten		253	1.108	594	-514
Totaal lasten		-4.274	-5.720	-5.405	316
Saldo van baten en lasten		**-4.022**	**-4.612**	**-4.811**	**-199**

Onttrekking reserves	57	410	264	-145
Toevoeging reserves	-36	-536	-536	0
Mutaties reserves	**21**	**-127**	**-272**	**-145**

Programma resultaat	**-4.001**	**-4.739**	**-5.083**	**-344**

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

De lasten op taakveld 5.1 zijn € 177.000 hoger dan geraamd. Dit is grotendeels te verklaren door aanvullende lasten in verband met de Specifieke uitkering voor Zwembaden en IJsbanen. Omdat de beschikking pas laat in het jaar binnenkwam, konden deze lasten meer niet op de begroting worden gebracht.

De baten op dit taakveld zijn € 167.000 lager van geraamd. Enerzijds is dit te verklaren door hogere baten voor de Spuk IJsbanen en Zwembaden (€ 193.000). Daar tegenover is er sprake van lagere baten omdat over de periode 2019-2021 een nabetaling wordt verwacht vanwege teveel ontvangen SPUK uitkering m.b.t. de btw op exploitatievergoeding Sportfondsen BV. Dit betreft een bedrag van € 361.000 dat de afgelopen jaren teveel is ontvangen. Het restant betreft overige kleine verschillen.

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Dit taakveld laat per saldo een positief resultaat zien van € 238.000 waarbij een bedrag van € 223.000 betrekking heeft op het voordeel op de lastenkant en een bedrag van € 15.000 op het voordeel op de batenkant. Het voordeel op de lasten wordt veroorzaakt door een tweetal factoren die te maken hebben met de afrekening van de jaarrekening Sportfondsen Voorschoten BV voor het jaar 2020. De gemeente verstrekt aan de exploitant een voorschot voor planmatig onderhoud.

Voor een bedrag van € 113.000 is dit onderhoud nog niet uitgevoerd. Het bedrag wordt terugbetaald. In 2020 is het overschot van de door Sportfondsen Voorschoten BV gemaakte kosten op de door de gemeente verstrekte exploitatievergoeding € 119.000 en wordt terugbetaald. Het restant van € 9.000 (nadeel lasten) en € 15.000 (voordeel baten) wordt veroorzaakt door overige kleine verschillen.

Taakveld 5.7 Openbaar Groen
Het taakveld laat een nadelig saldo van € 11.000 zien waarbij het voordeel op de lasten € 315.000 en het nadeel op de baten € 325.000 bedraagt. Voor recreatieve maatregelen aan de wandelpaden in de Duivenvoordecorridor is in 2021 een deel (€ 33.000) van het resterende subsidiebedrag uit 2020 (€ 350.000) uitgegeven aan de inrichting van de groene (her)inrichting van de Kniplaan. Een bedrag van € 317.000 staat nog open. Dit bedrag wordt ingezet voor de ecologische inrichting van weidegrond tegenover de ingang van kasteel Duivenvoorde (grond van Stichting Duivenvoorde). Voorgesteld wordt om € 317.000, inclusief dekking door ILG subsidie budgettair neutraal over te hevelen naar 2022. Voor groot onderhoud groen is in verband met de vervangingsopgave Leidseweg Noord een incidenteel budget beschikbaar gesteld van € 40.000. Door vertraging in het rioleringswerk, hebben de groeninrichtingswerkzaamheden ook vertraging opgelopen. Voorgesteld wordt om het beschikbaar gestelde bedrag ad € 40.000 over te hevelen naar 2022. Het restantbedrag betreft overige kleine verschillen.

P6 Sociaal Domein

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Inwoners zijn zelfredzaam en kunnen zo lang mogelijk de regie over hun eigen leven houden;
Inwoners groeien gezond en veilig op en kunnen zich maximaal ontwikkelen;
Voorschoten is veilig en er is sociale cohesie;
Er is een duurzaam systeem voor zorg en ondersteuning. De ondersteuning vindt dicht bij huis plaats;
Inwoners die hulp nodig hebben, krijgen de juiste ondersteuning op tijd.

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Wat waren we van plan ?	**Wat hebben we daarvoor gedaan ?**
Inwoners worden steeds ouder en wonen steeds langer thuis. De opgave hieruit voortvloeiend is groot en complex en de kosten stijgen nog steeds. De druk op kwalitatief goede én betaalbare zorg blijft toenemen.	De gemeente speelt een steeds grotere rol in de ondersteuning van inwoners die het (tijdelijk) niet redden. We zetten stevig in op preventie, het verder versterken en het bieden van een sluitend netwerk rondom inwoners. Door het vroeg signaleren en het snel oplossen van problemen, kunnen later kostbare zorgtrajecten (maatwerkvoorzieningen) worden voorkomen. Dit zorgt voor het verkrijgen van meer grip op de kosten. Het bieden van een laagdrempelige loketfunctie, fysiek, digitaal en telefonisch bij Voorschoten Voor Elkaar waar inwoners met hun hulpvragen terecht kunnen. Stichting Voorschoten voor Elkaar brengt Voorschotenaren met elkaar in contact en

ondersteunt hen thuis en in de wijk.

Stichting Voorschoten voor Elkaar geeft vanuit haar opdracht van de gemeente invulling aan het terugdringen van het beroep op maatwerkvoorzieningen om hiermee de kosten voor maatwerk- / tweedelijnsvoorzieningen voor de gemeente beter beheersbaar te krijgen.

Het wijkbeleid wordt verankerd in de lopende ontwikkelingen, zoals de brede welzijnsorganisatie, gebiedsgericht werken (fysieke domein) en integraal veiligheidsbeleid. De wijkmanager heeft een verbindende rol in bovenstaande thema's.

In 2021 is geschreven aan de visie leefbaarheid en veiligheid, samen met partners als Voorschoten Voor Elkaar en de woningbouwcoöperaties. Het voornemen is een pilot op te nemen voor de wijk Noord-Hofland met een gerichte actie en uitvoeringsplan. De uitvoering start in 2022.

De gemeente wil dat welzijn en zorgvoorzieningen in de buurt beschikbaar zijn voor alle ouderen en kwetsbare inwoners. De Brede Welzijnsorganisatie "Voorschoten voor Elkaar" vormt één laagdrempelige, toegankelijke en herkenbare centrale toegang voor alle ondersteuningsvragen van inwoners en organisaties. Voor zowel inwoners als professionals is het helder waar ze met hun vragen of signalen terecht kunnen. De aanpak is integraal en vraaggericht en sluit aan op de situatie van de inwoner. Waar nodig vindt snelle toeleiding naar professionele hulp plaats.

In 2021 heeft Voorschoten Voor Elkaar samen met partners in het voorliggend veld gewerkt aan een dekkend aanbod van activiteiten die bijdragen aan de gewenste effecten zoals omschreven in het Beleidsplan Sociaal Domein 2018 – 2021 en de Maatschappelijke Agenda. Aan Voorschoten voor Elkaar is ook gevraagd om hierin nieuw aanbod te genereren dat heel laagdrempelig en toegankelijk is voor inwoners. Voorbeelden hiervan zijn het Ondernemersloket, echtscheidingsspreekuur en het lanceren van de website "meedoen in Voorschoten. Met deze voorzieningen kunnen inwoners vroegtijdig worden geïnformeerd en in een vroeg stadium

ondersteund zodat erger wordt voorkomen en inzet van duurdere professionele zorg wordt uitgesteld of zelfs voorkomen.

Er is een plan van aanpak "Langer thuis wonen" opgesteld waar onder andere Voorschoten voor Elkaar uitvoering aan geeft. Eén van de doelstellingen van Voorschoten voor Elkaar is om inwoners zo zelfredzaam mogelijk te houden. Dit doen zij onder andere door het bieden van individuele ondersteuning, maar ook door het creëren en bieden van ontmoetingsplaatsen waar deelnemers worden ondersteund bij het zelf invulling geven aan de dagelijkse gang van zaken. Voorbeelden hiervan zijn:

- De Odensehuiskamer, een open inloop voor mensen met (beginnende) dementie en hun mantelzorgers
- Buurtactiviteitencentra Parkhuis en Vliethuis (met open koffie momenten)
- Stimuleren van het doen van vrijwilligerswerk, aanmeldroutes zijn onder andere Welzijn op Recept (via huisarts of fysiotherapie), sociale activering (via Werk en Inkomen)
- Maatjesproject: samen wandelen, de taal leren, erop uit (en beeldbellen tijdens de lockdown)
- Verbinden van vrijwilligers die iets praktisch willen doen aan een vraag van een inwoner: klusje in huis, vervoer of de tuin
- Sluit ouderen niet uit maar aan: Ipad project
- Welzijnsvisites: huisbezoek aan alle inwoners van 75 jaar en ouder

De gemeente wil dat mensen zich meer betrokken voelen bij hun buurt en bij elkaar. Voorschoten voor Elkaar gaat uit van het principe van wederkerigheid: iedereen heeft talenten, en wie iets komt halen, kan ook iets brengen. Voorschoten voor Elkaar heeft zich afgelopen jaar, samen met een aantal samenwerkingspartners, ingezet voor actieve vrijwilligers, een rijk verenigingsleven en sterke informele netwerken. Voorbeelden hiervan zijn het digitaal platform "Voorschoten voor Elkaar", activiteiten in het Vliethuis en het Vrijwilligerssteunpunt.

De verbinding tussen het zorg en veiligheidsdomein is ook in 2021 verder versterkt. Er vindt tweewekelijks overleg plaats tussen de relevante collega’s uit het zorgdomein (o.a. de wijkmanager), de jongerenwerkers, wijkagenten/jeugdagenten en de beleidsadviseur OOV en Boa’s.

Taakveld: 6.2 Wijkteams

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Inwoners worden steeds ouder en wonen steeds langer thuis. De opgave hieruit voortvloeiend is groot en complex en de	Waar de eigen kracht en het netwerk niet toereikend zijn bieden we inwoners ondersteuning.

kosten stijgen nog steeds. De druk op kwalitatief goede én betaalbare zorg blijft toenemen.	Het bieden van een één laagdrempelige loketfunctie fysiek, digitaal en telefonisch bij Voorschoten Voor Elkaar. Integraal werken volgens het principe van één huishouden, één plan, één regisseur. Hulpvragen worden zo licht mogelijk opgelost zonder zware oplossingen te mijden als dit nodig is.

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing. Op dit taakveld worden onder meer de kosten voor het ACT-team verantwoord. Dit team, het Advies- en CoordinatieTeam, behandelt complexe problematiek in het Sociaal Domein.

Taakveld: 6.3 Inkomensregelingen

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Het rijk stuurt op het terugdringen door gemeenten van het aantal uitkeringsgerechtigden door middel van financiële prikkels. Er is een toenemende vraag van werkenden naar ondersteuning op het gebied van schuldhulpverlening en minimabeleid.	Zorgen voor financiële zelfredzaamheid door het geven van inkomensondersteuning aan wie dat nodig heeft, waarbij speciale aandacht uitgaat naar ondersteuning van minima en naar schuldhulpverlening. Het uitvoeringsplan financiële zelfredzaamheid voor een integrale aanpak binnen het sociaal domein van armoede- en schuldenproblematiek wordt uitgevoerd. Uitvoering Minimabeleid inclusief kindpakket, de armoede monitor wordt uitgevoerd.

Het aantal inwoners van Voorschoten dat een Participatiewet uitkering ontvangt is gedurende 2021 slechts licht gestegen van 302 naar 309, dit is een stijging van 7 uitkeringen in 2021. Het gebruik van minimaregelingen is niet gestegen.

Inkomensondersteuning
Met het verstrekken van uitkeringen worden inwoners die niet over de middelen beschikken om in de noodzakelijke kosten van het bestaan te voorzien, een (gemeentelijke) ondersteunende voorziening op maat verstrekt. Om uitstroom te bevorderen en instroom te beperken is het re-integratie- en participatiebeleid 2019-2022 geïntroduceerd. Hierop wordt bij taakveld 6.5 een nadere toelichting gegeven.

Als gevolg van de Corona-pandemie is in 2020 de TOZO-regeling ingesteld. In deze regeling worden zelfstandigen gecompenseerd voor verminderde inkomsten. Voorschoten voor Elkaar heeft de opdracht gekregen om alle ondernemers te bellen, de ondernemers waarderen het zeer dat de gemeente de moeite nam om dit contact met ze te leggen. Resultaten van de belronde zijn onder andere: Er zijn 357 ondernemers gebeld en 226 bereikt, 20% was nog niet op de hoogte van de ondersteuningsregelingen. Voor 18% van de ondernemers gold dat ze financieel afhankelijk zijn van de regelingen en nog eens 18% maakt hun spaar- en pensioengelden momenteel op. Zo'n 45% van de ondernemers kampt met stressklachten door de situatie.

Financiële zelfredzaamheid
Ook in 2021 werd gewerkt aan de doelen van het plan van aanpak financiële zelfredzaamheid. In 2020 is een armoederegisseur aangesteld. Het doel van het project van de Armoederegisseur was het opzetten van vroeg signalering van schulden, zorg dragen voor beter bereiken van de doelgroep (ook de werkende minima), het verbeteren van de aanvraagprocedures door Werk en Inkomen, het tegengaan van versnippering van aanbod en dienstverlening, het monitoren van de effecten en het doen van voorstellen voor nieuwe, effectieve werkwijzen. De resultaten van dit project na twee jaar zijn onder andere:

- Door de out-reachende aanpak van de Armoederegisseur is er een betere samenwerking tussen het sociaal werk (incl. Sociaal Raadslieden) van Voorschoten voor Elkaar en diverse partners, zoals Stichting Leergeld, SchuldHulpMaatje, de bibliotheek, het ACT-team, de afdeling-WMO en de afdeling-BBZ, werk & inkomen, de huisartsen, jeugdconsulenten etc.
- Informatieve flyers: 'regel je shit' (wat te doen als je 18 jaar wordt) en woningfolder
- Ondernemersloket (samenwerking sociaal werk met ondernemersplatform)
- Pilot postadres (hoofdkantoor VvE dient als postadres als er geen andere optie is)
- De gedupeerden van de toeslagenaffaire zijn allemaal gebeld
- Het project vroegsignalering (Eerste Hulp bij Geldzorgen) is juni 2021 van start gegaan (de armoederegisseur is de lokale projectleider)
- Voorschoten is aangesloten bij de Nederlandse Schuldhulproute

Uitvoering minimabeleid
Het minimabeleid zorgt voor belangrijke ondersteuning, het mee kunnen doen, het beperken van intergenerationele armoede en heeft invloed op de mate waarin werken loont. Dit draagt bij aan de financiële zelfredzaamheid van de inwoners.

Er is mede door het huidige minimabeleid gebleken dat werken vanuit de bijstand altijd loont in de gemeente Voorschoten. Landelijke en gemeentelijke regelingen samen, zorgen er voor dat huishoudens (meer) ruimte overhouden voor het doen van vrije bestedingen.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2021
23	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	4% (2020)

Taakveld: 6.4 Begeleide participatie

Wat waren we van plan ?

Wat hebben we daarvoor gedaan ?

Het Re-integratie-en Participatiebeleid 2019-2022 wordt voor de vrijwillige participatie geïmplementeerd door Voorschoten voor Elkaar. Mensen die niet naar betaald werk begeleid kunnen worden zullen zoveel mogelijk naar vrijwilligerswerk bemiddeld worden.

Monitoring en evaluatie van Re-integratiebeield en Participatiebeleid.

Maatwerk op grond van Beschut werk in het kader van de Participatie wet voor de nieuwe doelgroep bij DZB Leiden.

Voor wat betreft de uitvoering van de oude WSW en het nieuw beschut werk is een contract met DZB-Leiden gesloten. Voor de participatietrajecten voor personen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt geldt dat door de Corona-crisis vertraging is opgelopen bij het plaatsen op een participatietraject, gericht op meedoen in de samenleving. Hierop wordt een inhaalslag gemaakt. De gemeente heeft vastgelegd in het huidige beleid dat de focus wordt gelegd op het begeleiden van mensen naar werk die binnen 24 maanden werk kunnen vinden én de groep beschut werk en het doelgroepenregister.

Wanneer niet zeker is of iemand binnen het doelgroepenkader “past”, kunnen we een traject bij werkbedrijf inzetten waarbij wordt gekeken of diegene in aanmerking komt. Dit heet “alternatief

beschut" of praktijkervaringsplaats. Op deze manier kan de betreffende consulent diegene beter naar werk begeleiden. Het gesprek wordt gevoerd met het werkbedrijf om te kijken hoe we deze doelgroep beter kunnen begeleiden; wellicht met nieuwe trajecten.

Ook zijn de voorbereidingen voor de wetswijziging Breed Offensief gestart. Het doel van deze wetswijziging is dat mensen met een beperking makkelijker en sneller aan een baan komen. We werken met de regio samen om de werkprocessen rondom loonkostensubsidie te verbeteren zodat het voor werkgevers makkelijker wordt om iemand met een beperking aan te nemen. Een ander onderdeel is "simpel switchen", waarbij het makkelijk moet worden voor mensen met een beperking om van dagbesteding naar beschut werk te switchen, of van beschut werk naar een reguliere werkgever.

Taakveld: 6.5 Arbeidsparticipatie

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Het arbeidsmarktbeleid 2019-2022 leidt tot een aparte aanpak van personen die re-integreren naar werk en degenen die in staat worden gesteld te participeren in de samenleving.	Inkoop van trajecten die leiden naar participatie en zelfredzaamheid van inburgeraars zoals statushouders en gezinsmigranten. Verstevigen van het netwerk voor deze groep.
Veranderopgave Inburgering: wijziging Wet Inburgering per 1 juli 2021.	Uitvoering arbeidsmarktbeleid en re-integratiebeleid.
Het Rijk stelt financiële middelen ter beschikking aan de arbeidsmarktregio om samenwerking te verstevigen.	Aansluiting zoeken met de Leidse regio, bijvoorbeeld door verbinding met Human Capital, Economie071 Leidse regio.

Inburgering

Voor de inkoop van goede trajecten die leiden naar participatie en zelfredzaamheid van inburgeraars zoals statushouders en gezinsmigranten heeft de gemeente de afgelopen periode diverse samenwerkingsscenario's in kaart gebracht en geanalyseerd. Ter ondersteuning aan deze beoordeling is tevens een marktconsultatie uitgevoerd. Op basis van bovenstaande analyse is ervoor gekozen om op het gebied van de onderwijsroute de samenwerking op bovenregionaal niveau te zoeken. Voor de overige leerroutes (de B1- en Z-route) wordt de samenwerking gezocht met de gemeenten Leidschendam-Voorburg en Wassenaar. Met de twee gemeenten wordt al geruime tijd samengewerkt in de voorbereiding op de invoering van de nieuwe wet. Uit eerdergenoemde analyse en marktconsultatie is gebleken dat deze routes door de drie gemeenten gezamenlijk en zo lokaal mogelijk georganiseerd kunnen worden. Tevens kan op deze wijze de

verbinding met de maatschappelijke partners en lokale voorzieningen op een optimale wijze worden georganiseerd.

Re-integratie en participatie
Het Re-integratie- en Participatiebeleid 2019-2022 is verder uitgevoerd. Onderdeel van het re-integratie- en participatiebeleid is een splitsing tussen re-integratie en participatie. Deze splitsing zorgt voor een betere focus op cliënten die begeleid worden vanuit Werk (re-integratie) en cliënten waarbij er wordt ingezet op meedoen in de maatschappij (participatie). Cliënten binnen participatie worden begeleid vanuit Inkomen. De resultaten op het gebied van re-integratie zijn veelbelovend. Dit is het resultaat van enerzijds het nieuwe beleid, en anderzijds de kansen die de arbeidsmarkt biedt.

Naast de implementatie van het re-integratie en participatiebeleid is een nieuwe aanbestedingsronde voor re-integratietrajecten uitgevoerd. Bij het opzetten van de nieuwe procedure is intensief gebruik gemaakt van ondersteuning vanuit inkoop en contractmanagement zodat goed gestuurd kan worden op de kwaliteit van geleverde diensten. Doel is inwoners nog beter te ondersteunen in hun zoektocht naar werk.

Sociale Activering
Doel van het project is het begeleiden van mensen met een uitkering naar een sociale activiteit, vrijwilligerswerk en mogelijk daarna naar regulier werk. Door Werk en Inkomen zijn minder inwoners verwezen dan van tevoren ingeschat voor 2021 (19 in 2021). Dit heeft te maken met de druk die Corona legt op de medewerkers van W&I om andere werkzaamheden te verrichten.

Voorschoten voor Elkaar heeft sociale activering uitgevoerd voor inwoners van Voorschoten, ook inwoners met een uitkering (36 trajecten). Zij kwamen enerzijds rechtstreeks bij VvE terecht met de vraag om hen te ondersteunen in het zoeken van een sociale activiteit of vrijwilligerswerk. Nu Voorschoten voor Elkaar nog meer aandacht en PR geeft aan dat iedereen bij haar terecht kan, met elke vraag, zie je dat ook mensen met een uitkering VvE weten te vinden. Anderzijds stimuleert VvE bij alle inwoners die zij spreken het doen van vrijwilligerswerk. Dit doen zij al sinds jaar en dag en dat gaat zowel over het doen van vrijwilligerswerk, als het aanbieden van een vrijwilliger ter ondersteuning of als maatje. Het ondersteunen en promoten en stimuleren van vrijwilligerswerk bij alle klanten van Voorschoten voor Elkaar is integraal onderdeel van het aanbod.

De praktijk is dat sociaal werkers regelmatig inwoners intern doorverwijzen naar de collega van het project sociale activering met deze reden. De situatie door Corona bracht meer mensen met een dergelijke ondersteuningsvraag bij VvE, waarbij de expertise van sociale activering het verschil heeft gemaakt tussen thuis komen te zitten of iets anders gaan doen.

Arbeidsmarktregio

De gemeenten Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar zijn onderdeel van de arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal. In de praktijk blijken er echter ook veel cliënten geplaatst te worden in andere arbeidsmarktregio's. Daarom is ook aansluiting gezocht bij de Leidse regio en de regio Haaglanden.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2021
21	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 65 jaar	CBS/LISA	466,6 (2020)
24	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	69,4 (2020)
26	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	1% (2020)
27	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	242,4 (2021)
28	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 1.000 inwoners van 15 - 65 jaar	CBS	151,8 (2020)

Samenwerkingsverbanden

Samenwerkingsverband	Gezamenlijke afdeling werk en inkomen
Juridische vorm	Samenwerking op basis van een overeenkomst
Vestigingsplaats	Leidschendam-Voorburg
Bestuur en toezicht	Het samenwerkingsverband heeft geen eigen bestuur waarin bestuurders van de gemeenten zitting hebben.
Doelstelling	Per 1 januari 2012 zijn de gemeenten Voorschoten, Leidschendam-Voorburg en Wassenaar een samenwerkingsovereenkomst aangegaan om de werkzaamheden en dienstverlening op het gebied van Werk en

	Inkomen door de gemeente Leidschendam-Voorburg te laten verzorgen. De samenwerking is per 1 juli 2017 in een geactualiseerde overeenkomst voortgezet.
Bestuurlijk belang	Bestuurlijke besluiten rond Werk en Inkomen worden separaat in de respectievelijke gemeenten genomen. De samenwerkingsovereenkomst kent een bestuurlijk overleg W&I. Aan dit overleg neemt deel de Portefeuillehouder Werk en Inkomen.

Taakveld: 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Wat waren we van plan ?	**Wat hebben we daarvoor gedaan ?**
Mensen worden steeds ouder en blijven langer vitaal, waardoor zij langer thuis blijven wonen. Hierdoor stijgt het beroep op de duurdere maatwerkvoorzieningen, omdat meer oudere mensen gebruik van maatwerkvoorzieningen die helpen om zelfredzaam te blijven in- en om het huis.	De kwaliteit van de maatwerkvoorzieningen zoals rolstoelen, scootmobiel, regiotaxi en woonvoorzieningen houden we hoog. Het gebruik van de collectieve voorzieningen zoals de regiotaxi wordt gestimuleerd. Inwoners ontvangen voorlichting over levensloopbestendig wonen, opdat het gebruik van maatwerkvoorzieningen beperkt kan worden.

Kostenbesparende maatregelen

Afgelopen jaar is de nota Kostenbesparende maatregelen Wmo vastgesteld. De aanleiding hiervoor is de kostenstijging in de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning. Deze kostenstijging wordt veroorzaakt door o.a. de invoering van het lage abonnementstarief, maar ook door de vergrijzing van de samenleving en de extramuralisering van de WLZ. Dit betekent dat ouderen langer thuis blijven wonen en een beroep doen op de Wmo.

Er is gestart met de implementatie van de Kostenbesparende maatregelen, de belangrijkste is het onderzoek naar de mogelijkheden van één of meerdere scootmobielpools. een scootmobiel pool kan het beroep op de maatwerkvoorziening moet verminderen. Ook het Fietsmaatje is een succesvol project dat het gebruik op zorg kan verminderen.

Taakveld: 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Het Interbestuurlijk programma (IBP) met kabinet, provincie en waterschappen vraagt van de gemeenten een aanpak van schuldproblematiek.	De financiële gevolgen in kaart brengen. Uitvoering beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2025.
Mensen worden steeds ouder en blijven langer vitaal, waardoor zij langer thuis blijven wonen. Hierdoor stijgt het beroep op de duurdere maatwerkvoorzieningen.	Herziening producten huishoudelijke ondersteuning en begeleiding via de inkooptrajecten in de Leidse regio. Ontwikkelen van zorgarrangementen met combinaties van maatwerk- en voorliggende voorzieningen.
We bereiden in 2021 de decentralisering voor van de maatschappelijke zorg en beschermd wonen.	Het gebruik van voorliggende voorzieningen wordt gestimuleerd. Verordening Wmo wordt in 2021 aangepast aan decentralisatie opgave.

Langer thuis wonen
De nota Kostenbesparende maatregelen Wmo is vastgesteld en hierbij is ook een investering vastgesteld voor lokale voorlichting over langer thuis wonen, het opzetten van een scootmobielpool en de investering om meer mensen in het voorveld op te vangen.

De zorg wordt intensiever voor een grotere groep zeer oude mensen. We anticiperen hierop met preventieve maatregelen voor de vitale ouderen en met betere samenwerking met het voorveld om de zorg voor de zeer ouderen te versterken.

Inkoop
We anticiperen op de omklap naar de Leidse regio door het deelnemen aan de Heroriëntatie Wmo. Dit project start de inkoop per 1 januari 2023 van de Wmo begeleidingsproducten in de Leidse regio. Het doel is een lokale, resultaat gerichte en passende zorg aan te bieden aan onze inwoners dat aansluit op de algemene voorzieningen in het voorveld.
Tevens sluit deze nieuwe inkoop opdracht bij de decentralisatie Beschermd wonen, waarbij meer kwetsbare mensen in de wijk kunnen blijven wonen.

Beschermd wonen/maatschappelijke zorg
De decentralisatie is een jaar uitgesteld tot 1 januari 2023. We anticiperen op de decentralisatie van beschermd wonen en de maatschappelijke zorg door te onderzoeken of de huidige maatwerkvoorzieningen voldoen aan de nieuwe ontwikkelingen. In 2022 wordt de verordening hierop aangepast.

Voorschoten voor Elkaar heeft de opdracht gekregen om de Buurtcirkelcoach over te nemen. Een project die mensen leert zelfredzaamheid te zijn en op den duur geïndiceerde zorg voorkomt.

Schuldhulpverlening
In het Beleidsplan schuldhulpverlening 2021-2024 is rekening gehouden met nieuwe inzichten, wijziging van de wet, de gevolgen van de coronacrisis en de kennis en ervaring van belanghebbenden. Zo wordt komende jaren onder andere ingezet op: het verlagen van stress, vroegtijdig signaleren van betaalproblemen en schuldhulp voor ondernemers. Daarmee wil de gemeente bereiken dat meer inwoners blijvend schuldenvrij zijn.

Als onderdeel van het Plan van aanpak financiële zelfredzaamheid is geïnvesteerd in het voorkomen van schulden. In juni 2021 is Voorschoten gestart met het project Eerste Hulp bij Geldzorgen (EHBG). Het project is gericht op vroegsignalering van betaalachterstanden en schulden bij inwoners uit Voorschoten. Het gaat bij vroegsignalering om mensen die niet eerder in beeld waren en nog geen hulpvraag bij de gemeente hebben neergelegd. De eerste resultaten van EHBG zijn, in het kort: 1068 niet unieke meldingen in RIS, 399 unieke meldingen/inwoners met betaalachterstanden (zie onderstaande tabel), gemiddeld 57 per maand in Voorschoten. Met 344 inwoners is contact opgenomen, waarvan er 112 (28,14%) zijn bereikt.

De meeste inwoners konden met wat adviezen, inzet van schuldhulp of een verwijzing worden geholpen. Er zijn 7 inwoners intern opgepakt door het sociaal werk van Voorschoten voor Elkaar, omdat er nog veel meer speelde. Deze inwoners hadden uit zichzelf dus nog niet bij hulpverlening aangeklopt.

	2021							
	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Totaal
Voorschoten	64	75	37	61	64	41	57	**399**
Totaal	**64**	**75**	**37**	**61**	**64**	**41**	**57**	**399**

Het aantal aanvragen voor curatieve schuldhulpverlening is niet gestegen. De verwachting is dat dit later wel gebeurt, als inkomensondersteuningsregelingen in het kader van Corona afgelopen zijn. Landelijk wordt rekening gehouden met een toename van 25%.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2021
32	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	500

Taakveld: 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Wat waren we van plan ?

De kosten voor jeugdhulp stijgen. Er wordt steeds vaker, langer en intensiever gebruik gemaakt van (voornamelijk ambulante) professionele hulp en steun bij opvoed- en opgroeiproblemen. Uitdaging voor 2021 is om verder te gaan met het keren van het tij qua kosten, of in ieder geval met het afvlakken van de groeicurve zodat de kosten beheersbaar worden en de kwaliteit van zorg op peil blijft.

Wat hebben we daarvoor gedaan ?

In 2021 wordt prioriteit gegeven aan 3 thema's om grip te krijgen op de kosten:

- Het uitvoeren van het Actieplan Jeugdhulp Voorschoten 2019-2021.
- Het verduidelijken, aanscherpen en uniformeren van de gemeentelijke toegang tot de 2e lijn (Q sturing).
- Contractmanagement, controle en verantwoording.

Kostenontwikkeling jeugdhulp

De gemeenten hebben sinds de decentralisatie in 2015 te maken met stijgende tarieven en een toenemend gebruik van de jeugdhulp. De stijgingen van het afgelopen jaar waren conform de prognoses voor 2021. Vanuit het Rijk zijn extra middelen ontvangen, deze waren echter onvoldoende toereikend om de gestegen kosten te dekken.

Actieplan Jeugd

Er zijn verschillende acties ondernomen in het kader van het Actieplan Jeugd, waarvan een aantal hieronder worden toegelicht:

- Het verder versterken van het fundament voor de lokale toegang tot jeugdhulp door het uitwerken van de kaders waarbinnen de toegang tot jeugdhulp georganiseerd moet zijn.
- Het ontwikkelen van een plan samen met Voorschoten voor elkaar voor het vormen van een jeugdteam, wat in juni 2022 gefaseerd zal gaan starten.
- Het lokaal uitvoering geven aan de implementatie van Beter Samenspel ter verdere versterking van de jeugdbeschermingsketen.

- De verlenging pilot Ondersteuner Jeugd en Gezin, waardoor het aantal verwijzingen naar de jeugd-GGZ is teruggedrongen en de jeugdigen die wel zijn verwezen door de huisarts eerder passende hulp hadden.
- Gebruik van het regionale richtinggevend kader door de jeugdconsulenten met als doel het grip krijgen op zorgzwaarte en duur van de trajecten.
- Het voortzetten van inzet van GGZ-expertise binnen het preventieve veld. Er zijn binnen Voorschoten voor Elkaar 2 medewerkers ingezet met GGZ expertise, die daardoor ouders en jeugdigen konden begeleiden en waar nodig verwijzen naar een passend aanbod. Daarbij kunnen inwoners in 2021 gebruik maken van een uitgebreid preventief GGZ aanbod voor jeugd en volwassenen bij aanbieder Rivierduinen.

Opgave omklappen sociaal domein naar de Leidse regio

- Het college heeft besloten om gezamenlijk inkoop en afstemming van beleid Wmo ondersteuning begeleiding, dagbesteding, kortdurend verblijf en huishoudelijke ondersteuning per 2023 met de gemeenten van de Leidse regio te gaan doen. Er is overleg opgestart met de partijen van de H6 inkoopsamenwerking/H6 gemeenten over het uittreden van Voorschoten en met Wassenaar over het afronden van de samenwerking voor de inkoop van huishoudelijke ondersteuning, uitgaande van een zorgvuldig proces voor alle betrokken partijen zorg continuïteit voor cliënten. Er wordt tijdelijk in twee regio's geparticipeerd. Er wordt deelgenomen aan het project Heroriëntatie Wmo Leidse regio en voorbereidingen getroffen voor de uitvoering per 2023.
- Naar aanleiding van het raadsbesluit in november 2020 heeft het college verder onderzoek gedaan naar de uitvoering van Werk en Inkomen door de gemeente Leiden en aangaan van een GR met Leiden en Leiderdorp hierover. Er is overleg en onderzoek opgestart met zowel Leidschendam-Voorburg als met Leiden en Servicepunt 71 uitgaande van een zorgvuldig proces voor alle betrokken partijen en continuïteit van zorg en voorzieningen voor cliënten.
- Naar aanleiding van het raadsbesluit in december 2020 heeft het college verder onderzoek gedaan naar de deelname aan de inkoop en afstemming van beleid van jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering met de gemeenten van de Leidse regio/ Holland Rijnland. Er is overleg en onderzoek opgestart met zowel de GR Serviceorganisatie / gemeenten Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden en GR Serviceorganisatie Zorg/Leidse regio uitgaande van een zorgvuldig proces voor alle betrokken partijen en zorg continuïteit voor cliënten.

Inkoop lokaal en regionaal

Er zijn verschillende voorzieningen ingekocht voor 2022, zowel lokaal als regionaal, waaronder:

- Intensieve Ambulante Gezinsbegeleiding in 2022 als onderdeel van het aanbod dat via de samenwerkingspartners binnen de lokale toegang zonder indicatie in te zetten is voor kwetsbare gezinnen. De voorbereidingen zijn in gang gezet om deze taken (en die van de ondersteuner jeugd en gezin) per juni 2022 bij het jeugdteam van Voorschoten voor Elkaar onder te brengen.
- Geïndiceerde jeugdzorg in Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden verband: er zijn ontwikkelings- en resultaatovereenkomsten afgesloten met een groot aantal aanbieders in

Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden verband. Waardoor net als in 2021 een breed scala aan voorzieningen beschikbaar is voor de jeugd in Voorschoten.

- Er is een addendum meerkosten corona 2021 aan de contracten toegevoegd, waarmee aanbieders met middelen vanuit het Rijk gecompenseerd worden voor de nadelige financiële effecten van de coronapandemie.
- Er is uitvoering gegeven aan de implementatie van de bestedingsruimte, waardoor aanbieders gestimuleerd worden de jeugdhulp efficiënter te organiseren.
- Er is gestart met uitvoering geven aan de implementatie van de bestedingsruimte, waardoor aanbieders gestimuleerd worden de jeugdhulp efficiënter te organiseren. In 2022 zullen verdere stappen gezet gaan worden. Er is in Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden verband een projectleider aangenomen om het project tot het komen van een plan van aanpak onder jeugdhulpaanbieders in 2022 uit te zetten onder alle door de Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden gemeenten gecontracteerde aanbieders.

Regiovisie jeugdhulp Haaglanden

De Regiovisie is een meerjarenkader en omvat activiteiten die stapsgewijs en veelal doorlopend zullen worden uitgevoerd.

- De tien gemeenten uit de regio Haaglanden hebben, met onder andere hulpverleners, aanbieders, inwoners, onderwijs en huisartsen, de gezamenlijke ambities voor de jeugdhulp 2021 - 2026 geformuleerd en uitgewerkt tot een regiovisie.
- In 2021 hebben we het Uitvoeringsplan Regiovisie 2022 opgesteld, met daarin de geprioriteerde onderwerpen waaraan de komende tijd in gezamenlijkheid uitvoering gegeven gaat worden.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2021
29	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	10%

Jeugdhulp is een open einde regeling en aantallen jeugdigen in jeugdhulp en kosten van trajecten kunnen variëren. Zo kan het instromen van enkele grote casussen met hoge kosten van grote invloed zijn op de kosten die een gemeente als Voorschoten maakt. Sinds 2017 zien we de aantallen jeugdigen met jeugdzorg licht afnemen. De kosten nemen toe, onder andere door meer complexe zorg, langere duur van trajecten en meer gespecialiseerde zorg. Het aantal jeugdigen met zorg met verblijf neemt af, wat ook een doel van de transformatie was. De vraag en kosten naar ambulante hulp nemen toe, wat past binnen de doelen van de transformatie om kinderen zoveel mogelijk thuis of lijkend op thuis te laten opgroeien en de ondersteuning niet alleen te richten op het kind maar op het gezin als geheel.

Taakveld: 6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
De decentralisatie van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang (Maatschappelijke zorg) vanuit centrumgemeente Leiden. We bereiden ons hierop voor en passen onze lokaal beleid aan deze ontwikkeling. Hiervoor worden diverse maatwerkvoorzieningen ingekocht in de Leidse regio. (zie 6.6. en 6.71) .	Implementatie uitvoeringsplan Maatschappelijke Zorg. Voldoende voorbereid op de decentralisatie opgave in samenwerking met de Leidse regio.

De gemeente Voorschoten werkt samen met de Leidse regio aan de uitvoering van de Uitvoeringsagenda Maatschappelijke Zorg Leidse regio met hierin de visie, transformatieopgave & uitgangspunten Leidse regio die zijn vastgesteld om de door-decentralisatie van de Maatschappelijke Zorg (Beschermd wonen en Maatschappelijke Opvang) goed vorm te geven.

Met de decentralisatie van Beschermd Wonen wordt de (financiële) verantwoordelijk voor Beschermd Wonen door-gedecentraliseerd van de centrumgemeenten naar alle gemeenten. Onderdeel van de decentralisatie is de herverdeling van de financiële middelen voor Beschermd Wonen over alle gemeenten volgens een ingroeipad van 10 jaar. Het financieel verdeelmodel is nog niet afgerond en daarom is landelijk besloten om de (financiële) door-decentralisatie uit te stellen tot 2023.

De decentralisatie van de centrumgemeente-taken gaat gepaard met een transformatie van de wijze waarop de maatschappelijke zorgtaken en de taken van gemeenten op aanpalende terreinen worden uitgevoerd om de beoogde inclusieve samenleving mogelijk te maken. Belangrijke thema's waarbij wordt samengewerkt zijn huisvesting, preventie & vroegsignalering, lokale toegang, inclusieve wijken en governance. Hierbij wordt voldoende ruimte geboden voor lokale invulling.

In het kader van preventie en vroegsignalering zijn er netwerkbijeenkomsten met onze lokale partners opgestart om samen de zorg- en ondersteuningsstructuur voor psychisch kwetsbare mensen nog verder te versterken. Daarnaast is er basis GGZ kennis toegevoegd aan het team van Voorschoten voor Elkaar en is de pilot briefadres geborgd bij Voorschoten voor Elkaar. Vorig jaar hebben twee inwoners een briefadres gekregen, waardoor zij weer is staat waren om te participeren in de samenleving. Ook is de Buurtcirkel bij Voorschoten voor Elkaar ondergebracht. Dit is een project dat gericht is op het vergroten van de zelfredzaamheid van inwoners.

Taakveld: 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Wat waren we van plan ?

Het behouden van de trend dat steeds minder jeugdigen te maken krijgen met jeugdbescherming en/of jeugdreclassering.

Wat hebben we daarvoor gedaan ?

- Lokale implementatie en borging van Beter Samenspel
- Versterken van het voorveld op het gebied van preventie
- Q sturing
- Contractmanagement, controle en verantwoording

Het percentage jeugdigen dat te maken heeft met jeugdbescherming en/of jeugdreclassering is de afgelopen jaren stabiel. In de tweede helft van 2020 had 0,6% van alle jeugdigen in Voorschoten een jeugdbeschermingsmaatregel opgelegd gekregen. Het gaat dus om een klein percentage van het totaal aantal jeugdigen in Voorschoten (bron: www.waarstaatjegemeente.nl).

Voorschoten is in 2021 gestart met de lokale implementatie van het programma Beter Samenspel i.s.m. de Gecertificeerde Instellingen. Voorschoten neemt hiervoor deel aan het regionale projectleidersoverleg, heeft een lokale werkgroep met afgevaardigden van de gemeente en de gecertificeerde instellingen. In overeenstemming met de Gecertificeerde Instellingen heeft de gemeente het afgelopen jaar een uitvoeringsplan voor het komende jaar opgesteld. Het programma Beter Samenspel stuurt op een betere en efficiëntere manier van samenwerking tussen het lokale team (vrijwillig kader) en de gecertificeerde instellingen (gedwongen kader). Met de betere samenwerking tussen het vrijwillig en gedwongen kader beogen we een afname van het aantal en de duur van kinderbeschermingsmaatregelen.

In 2019 heeft een inkooptraject plaatsgevonden voor jeugdbescherming, jeugdreclassering, Crisisinterventieteam Haaglanden, Crisisinterventieteam Haaglanden en Regionaal Expertisecentrum Haaglanden en Jeugdhulp-plus. Deze contracten lopen (2020 - 2024), waardoor er een breed aanbod van voorzieningen aanwezig is. Landelijke problematiek speelt echter ook in de regio Haaglanden, zoals het (dreigend) tekort aan medewerkers voor het uitvoeren van door de rechter opgelegde maatregelen en het beschikbaar hebben van aanbod voor zeer gespecialiseerde zorgvragen. Hier wordt op regionaal niveau overleg over gevoerd.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2021
22	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	CBS	1% (2020)
30	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	0,6%
31	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	Geen data

Zowel het percentage als het absolute aantal jongeren met een jeugdbeschermingsmaatregel en een jeugd reclasseringsmaatregel is de afgelopen jaren laag en stabiel. De werkprocessen rond de toegang tot het gedwongen kader jeugdhulp zijn de afgelopen jaren uitgekristalliseerd en beter afgestemd.

Verbonden partijen

Tabel Verbonden partijen Sociaal Domein

Verbonden Partij/ Samenwerkingsverband	Taakveld
Gemeenschappelijke regeling Inkoopbureau H-10	6.72 Maatwerk dienstverlening 18- 6.82 Geëscaleerde zorg 18-
Gemeenschappelijke regeling Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie 6.2 Wijkteams 6.71 Maatwerk dienstverlening 18+ 6.72 Maatwerk dienstverlening 18- 6.81 Geëscaleerde zorg 18+ 6.82 Geëscaleerde zorg 18-
Gezamenlijke afdeling werk en inkomen	6.2 Wijkteams 6.3 Inkomensregelingen 6.4 Begeleide participatie 6.5 Arbeidsparticipatie 6.71 Maatwerk dienstverlening 18+ 6.72 Maatwerk dienstverlening 18-

Wat heeft het gekost?

P6 Sociaal Domein bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		**Begroting 2021 primair**	**Begroting 2021 na wijziging**	**Rekening 2021**	**Verschil 2021 Begr. na wijzing / rekening**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Baten	350	353	354	1
	Lasten	-1.870	-1.895	-1.849	45
	Saldo	-1.519	-1.541	-1.496	46
6.2 Wijkteams	Baten	14	65	96	31
	Lasten	-557	-560	-592	-32
	Saldo	-543	-495	-495	0
6.3 Inkomensregelingen	Baten	4.920	6.559	6.322	-238
	Lasten	-6.768	-8.556	-8.304	252
	Saldo	-1.848	-1.997	-1.982	15
6.4 Begeleide participatie	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-227	-227	-193	34
	Saldo	-227	-227	-193	34
6.5 Arbeidsparticipatie	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-888	-875	-767	109
	Saldo	-888	-875	-767	109
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-869	-1.100	-1.008	92
	Saldo	-869	-1.100	-1.008	92
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Baten	146	105	89	-16
	Lasten	-2.753	-3.064	-3.061	3
	Saldo	-2.607	-2.959	-2.972	-13
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Baten	1	15	15	0
	Lasten	-5.366	-6.794	-5.969	826
	Saldo	-5.365	-6.780	-5.954	826
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	Baten	8	24	70	46
	Lasten	-207	-291	-247	44
	Saldo	-199	-267	-177	90
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-1.003	-1.044	-1.355	-312
	Saldo	-1.003	-1.044	-1.355	-312
Totaal baten		5.440	7.121	6.945	-176
Totaal lasten		-20.509	-24.406	-23.345	1.061
Saldo van baten en lasten		**-15.068**	**-17.285**	**-16.400**	**885**
Onttrekking reserves		562	920	579	-341

Toevoeging reserves	0	-600	-600	0
Mutaties reserves	**562**	**320**	**-21**	**-341**

Programma resultaat	**-14.506**	**-16.965**	**-16.421**	**544**

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

Op taakveld 6.3 is er per saldo sprake van een voordeel van € 252.000 op de lasten. Dit is te verklaren door voordelen op de eindafrekening van de uitvoeringskosten voor Werk en Inkomen op dit taakveld (€ 32.000), op de lasten voor de BUIG (€ 157.000), op de lasten voor de BBZ (€ 58.000) en de TOZO (€ 111.000). Daarnaast is er sprake een nadeel op de lasten voor de bijzondere bijstand (minimabeleid) van € 105.000.
Hier tegenover staat een nadeel op de baten van per saldo € 238.000. Dit is deels te verklaren door een voordeel op de baten voor terugvordering en verhaal bij de bijzondere bijstand (€ 75.000). Daarnaast is er sprake van lagere baten voor de BUIG (€ 109.000) en de BBZ en de TOZO (€ 204.000).

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

Het voordeel van € 109.000 op dit taakveld bestaat uit lagere lasten voor de afrekening van de uitvoeringskosten voor Werk en Inkomen van € 65.000. Omdat dit deels werd gedekt door een onttrekking uit een reserve, is deze onttrekking € 8.000 lager dan geraamd. Van deze € 65.000 heeft € 45.000 betrekking op lagere kosten voor de Wet Inburgering. Hiervan wordt bij de resultaatbestemming voorgesteld om dit over te hevelen naar 2022, omdat de implementatie nog doorloopt in 2022. Daarnaast is er sprake van een voordeel op de lasten voor de ondersteuning van statushouders van € 83.000, met name door een verrekening over voorgaande jaren die leidde tot een voordeel. Ten slotte was er sprake van een nadeel op de lasten voor participatie- en re-integratievoorzieningen van € 39.000. Het restant wordt veroorzaakt door overige kleine verschillen.

Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen WMO

Het voordeel van € 92.000 op dit taakveld is te verklaren door lagere lasten voor woonvoorzieningen (€ 55.000) en rolstoelvoorzieningen (€ 9.000). Daarnaast is het budget voor aanvullende capaciteit niet volledig benut, wat leidt tot een voordeel van € 36.000. Omdat dit budget werd gedekt door een onttrekking uit een reserve, is ook deze onttrekking € 36.000 lager. Ten slotte is er sprake van een nadeel op de lasten voor vervoersvoorzieningen van € 14.000. Het restant wordt verklaard door overige kleine verschillen.

Taakvelden 6.72 en 6.82 (samen taakvelden jeugd)

De werkelijke lasten op de taakvelden maatwerkvoorzieningen 18- en geëscaleerde zorg 18-, die samen het onderdeel jeugd bestrijken, zijn € 514.000 lager dan geraamd. Dit is te verklaren door een voordeel op de formatie voor het actieplan jeugd en omklappen Sociaal domein (€ 291.000),

Ondersteuner Jeugd en Gezin (€ 62.000), de bijdrage aan het Servicebureau Jeugdhulp (€ 56.000), PGB's (€ 39.000), Intensieve ambulante gezinsbegeleiding (€ 30.000), en voor het omklappen van het sociaal domein (€ 52.000). Daarnaast is er sprake van een nadeel voor de lasten voor jeugdhulp over voorgaande jaren van per saldo € 19.000 en op de landelijk ingekochte zorg (LTA) van € 39.000. Het restant wordt veroorzaakt door overige kleine verschillen.

De lagere lasten voor jeugdhulp en het omklappen van het sociaal domein leiden tot een lagere onttrekking uit de reserve sociaal domein/concernreserve van respectievelijk € 213.000 en € 52.000. Daarnaast is de uitbreiding van de capaciteit niet volledig ingevuld, waardoor deze onttrekking € 31.000 lager is dan begroot.

Voor het omklappen van het sociaal domein wordt voorgesteld het resterend budget over te hevelen naar 2022.

Taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg 18+
Het voordeel van per saldo € 90.000 op dit taakveld wordt verklaard door € 35.000 lagere lasten voor maatschappelijke opvang, en de ontvangst van een subsidie van € 55.000 voor het uitvoeringsprogramma Maatschappelijke Zorg.

P7 Volksgezondheid en milieu

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Inwoners zijn zich bewust van hun gezondheid en de effecten van een gezonde leefstijl;
Vermindering van de hoeveelheid restafval;
Een duurzame leefomgeving en versterking van de milieukwaliteiten van de leefomgeving;
Voorschoten creëert een gezonde leefomgeving voor haar inwoners.

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 7.1 Volksgezondheid

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
In 2021 wordt verder gewerkt aan de (door)ontwikkeling van een zorg- en veiligheidshuis Hollands Midden.	Uitvoering gegeven aan in het Uitvoeringsprogramma Lokaal Gezondheidsbeleid opgenomen actiepunten voor de periode tot en met 2022 wat betreft

Bestuur van RDOG HM heeft in 2020 Programma RDOG2024 vastgesteld om tot een verbetering te komen van de governance, slagkracht, kostenbeheersing en organisatie van de RDOG Hollands Midden.	aanpak roken, alcoholmisbruik, gezonde voeding & bewegen. AED's van gemeente onderbrengen bij Stichting Hartveilig Voorschoten.

Lokaal gezondheidsbeleid en preventieakkoord
In het Uitvoeringsprogramma Lokaal Gezondheidsbeleid Voorschoten 2020-2022 staat beschreven hoe Voorschoten lokaal het beleid op het gebied van gezondheid wat betreft aanpak roken, alcoholmisbruik, gezonde voeding & bewegen gaat uitvoeren in de periode 2020-2022.

In de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid en meer specifiek ook in het Nationaal Preventieakkoord is opgenomen dat er de komende jaren onverminderd wordt ingezet op het bevorderen van gezondheid van de inwoners. Hierbij staan preventie, gezondheidsbescherming, het verminderen van gezondheidsverschillen en een integrale aanpak centraal. Daarmee bieden Het Nationaal Preventieakkoord en de landelijke Nota Gezondheidsbeleid uitgangspunten voor het lokale beleid. Gezondheidsbeleid heeft veel raakvlakken met andere beleidsvelden zoals beleid sociaal domein en sportbeleid, maar ook bijvoorbeeld omgevingsbeleid. Om tot een uitvoeringsprogramma te komen, worden daarom relaties gelegd met deze en andere relevante beleidsvelden, zoals met betrekking tot de eerstelijnszorg (huisartsen), onderwijs, sportbeleid, jeugd en ouderen.

Dit gezondheidsbeleid hangt naast het Nationaal Preventieakkoord ook samen met het Lokaal Sportakkoord. De focus bij dit lokaal gezondheidsbeleid ligt bij de kwetsbare inwoners onder de jeugd, ouderen en die met een laag sociaal economische status. Aan de hand van de uitgangspunten op het gebied van roken, alcohol, gezonde voeding (tegengaan overgewicht) en bewegen zal samen met onze stakeholders de komende periode gewerkt worden aan het (nog) gezonder maken van onze inwoners.

Gemeenschappelijke Regeling RDOG Hollands Midden
De Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden heet vanaf 2021 Hecht. Hecht is een deskundige partner in de zorg- en veiligheidsketen met een duidelijk doel: alles draagt bij aan een beter leven van de inwoners van de regio Hollands Midden. Hecht bestaat uit de Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Midden, Jeugdgezondheidszorg, Regionale Ambulance Voorziening Hollands Midden, Zorg- en Veiligheidshuis Hollands Midden en de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio.

Taakveld: 7.2 Riolering

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Nationaal Klimaatakkoord	Onderzoek naar het functioneren en klimaatbestendigheid van het rioolstelsel. Opstellen ontwerp robuust rioolstelsel.

Integrale afweging van klimaatadaptatie in rioolvervangingsprojecten
Met de programmering voor 2021/2022 zijn Integrale projecten opgestart zoals herinrichting Adegeest, waarin aandacht is voor klimaat adaptieve maatregelen. Voor de komende jaren wordt een geactualiseerde programmering opgesteld. Hierin worden onder andere integraal de kansen voor klimaatadaptatie in beeld gebracht. Voor de wijken wordt transparant in beeld gebracht welke maatregelen worden genomen om de leefomgeving klimaatbestendig te maken.

Aanpak afvoer vuilwater naar de zuivering
Het Basis Riool Plan (BRP) in combinatie met het onderzoek op de afvoer vuilwater naar de zuivering (OAS Leiden Zuidwest) is afgerond en in 2021 aan de Raad ter informatie verzonden. De maatregelen in het BRP zullen in het nieuw op te stellen Integraal Water Keten plan (IWKp) worden opgenomen, waar de benodigde financiële middelen zichtbaar gemaakt worden.
De afvoer van vuilwater uit Voorschoten naar de zuivering Leiden Zuidwest is bij neerslag een groot knelpunt. Het Hoogheemraadschap van Rijnland gaat een tijdelijke overstort op de Korte Vliet realiseren, zodat de overstorten aan de Krimkade worden gesaneerd en naar verwachting een vermindering van frequentie en hoeveelheid teweeg brengt op de overige riooloverstorten. Hiermee wordt nog geen structurele oplossing gerealiseerd, die toekomst bestendig is. Voorschoten blijft in contact met gemeente Leiden en Hoogheemraadschap van Rijnland om een structurele oplossing te vinden. In de Leidse Regio is in het huidige IWKp het principe opgenomen dat bij rioolvervanging de afvoer van afvalwater- en hemelwaterafvoer wordt gescheiden. Hierdoor is er op termijn minder zuiveringscapaciteit nodig en wordt de verstedelijkingsopgave gerealiseerd zonder uitbreiding van de zuiveringsinstallaties.

Verkennen van meetinstrumenten voor rioolbeheer
In het Samenwerkingsverband Waterketen Leidse regio is een toetsingskader van doelen, functionele eisen, maatstaven en meetmethoden (DoFeMaMe) voor het rioolbeheer afgerond. Dit meetinstrument draagt bij aan het vormen van een besluit over maatregelen. In de toekomst moet dit ertoe leiden dat keuzes transparanter worden op basis van prestaties, risico's en kosten. Het toetsingskader DoFeMaMe zal worden geïntegreerd in het nieuwe Integraal Water Keten plan (IWKp), dat naar verwachting in het 4de kwartaal 2023 aan de Raad wordt voorgelegd ter vaststelling.

Bevorderen van het lokaal bergen van hemel- en grondwater
De gevolgen van klimaatverandering worden steeds zichtbaarder in de leefomgeving waardoor het behouden van hemel- en grondwater in een gebied belangrijker wordt. Een instrument om dit bij de bouw van nieuwe woningen te realiseren is een hemel- en grondwaterverordening. Het uitgangspunt is dat het niet is toegestaan om hemel- en grondwater af te laten voeren via het vuilwaterriool. De verordening afvoer hemel- en grondwater is in 2021 door de Raad vastgesteld. Nieuw- en verbouw projecten zullen zich moeten conformeren aan deze verordening.

Samenwerkingsverbanden

Samenwerkingsverband	**Samenwerking Waterketen Regio Rijnland**
Juridische vorm	Samenwerkingsverband van 28 gemeenten, drinkwaterbedrijven Dunea en Oasis en het Hoogheemraadschap van Rijnland.
Vestigingsplaats	Leiden
Bestuur en toezicht	De samenwerking kent drie bestuursorganen: • Bestuurlijk algemeen • Bestuurlijk Cluster • C-team, overkoepelend orgaan van voorzitters van de clusters (4 in totaal) en Rijnland
Doelstelling	Gezamenlijke zorg voor de gehele waterketen en krachten bundelen. • Realiseren van de kostenbesparingen in het beheer van de waterketen; • Verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van de beheertaken en het innovatievermogen; • Verminderen van de personele kwetsbaarheid bij de uitvoering van de beheertaken. Vertrekpunt in de samenwerking is dat de bestaande taken en verantwoordelijkheden niet worden aangetast. Samenwerken versterkt de waterketen. Met dit uitgangspunt werken gemeenten, drinkwaterbedrijf Dunea en het hoogheemraadschap van Rijnland samen toe naar een waterketen en waterketenbeheer: • Van hoge constante kwaliteit; • Met een lage kwetsbaarheid; • Functionerend tegen zo laag mogelijke totaal maatschappelijke kosten. Met het structureel opzetten van samenwerking geven Rijnland en gemeenten invulling aan het Bestuursakkoord Water.
Bestuurlijk belang	

Taakveld: 7.3 Afval

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Landelijke afval doelen	Uitvoeringsplan afval. Vergroten kennis over gescheiden inzamelen van afval.

Stijging kosten voor het verwerken van afval
In 2021 is er een nieuwe overeenkomst gesloten met Avalex voor het gebruik van het afvalbrengstation. Deze overeenkomst is gelijk aan die van de deelnemende gemeentes binnen Avalex. Met als gevolg een kostenstijging voor het gebruik van het afvalbrengstation.

Uitvoeringsplan afval
Eind 2021 heeft de raad ingestemd met het grondstoffenplan.
Het grondstoffenplan is een stappenplan om het restafval binnen Voorschoten te verminderen. Het scheidingspercentage is nog ver verwijderd van het landelijke doel van 75%. Binnen Voorschoten is het scheidingspercentage gelijk gebleven aan de voorafgaande jaren. Door de investeringen vanuit het grondstoffenplan is de verwachting dat het scheidingspercentage de komende jaren zal verbeteren.

Vergroten kennis gescheiden inzamelen
In het najaar is er gestart met een bewustwordingscampagne over nut en noodzaak van afval scheiden. Maandelijks verschijnt er een artikel in de krant waarin een bepaalde grondstoffenstroom nader onder de aandacht gebracht wordt.

Zwerfafval
Er is een start gemaakt met het aanbieden van een lesprogramma op alle basisscholen over de plasticsoep. Voor de zomervakantie in 2022 hebben twee klassen van alle basisscholen deze lessen gevolgd.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2021
33	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS statistiek Huishoudelijk afval	223 (2018)

Taakveld: 7.4 Milieubeheer

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Regionale Energiestrategie (RES)	Eind 2021 de gemeentelijke Transitievisie warmte vaststellen. Vóór juli 2021 de Regionale Energiestrategie 1.0 vaststellen. Verduurzaming particuliere woningen. Uitvoering milieubeleidsplan.

Visie op energie en klimaat (voorheen Milieubeleidsplan)
De gemeenteraad heeft op 4 maart 2021 de Visie op Energie en Klimaat vastgesteld, waarin de reacties vanuit de samenleving zijn verwerkt. Het college heeft op 30 september 2021 een tweejarig plan van aanpak naar de raad verstuurd. Het geeft inzicht hoe het college invulling geeft aan de door de raad opgestelde prioritering van opgaven uit de Visie op energie en klimaat (1 energiestrategie, 2 warmte en 3 klimaatadaptatie en verbeteren milieukwaliteiten).

Regionale energiestrategie
In het eerste kwartaal van 2021 heeft het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland gemeenten de gelegenheid gegeven om inwoners en ondernemers te betrekken bij de RES 1.0 en de daaruit voortvloeiende activiteiten. In Voorschoten is hiertoe een digitale inloopavond energietransitie georganiseerd waarbij inwoners mee hebben gedacht hoe Voorschoten het beste energieneutraal kan worden.

De opbrengsten van het participatieproces in Voorschoten en de andere in Holland Rijnland deelnemende gemeenten en wat in de ambtelijke werkgroepen tot stand is gekomen is verwerkt tot de RES 1.0. Een plan voor de regio Holland Rijnland waarmee richting wordt gegeven aan de ambitie om in 2030 49 % van al onze energie duurzaam op te wekken. Hierbij zijn energiebesparing en de inzet van zonnepanelen en windmolens belangrijke onderdelen. De raad van Voorschoten heeft op 10 juni 2021 de RES 1.0 vastgesteld.

Voor Voorschoten zijn twee zoekgebieden voor zonnevelden aangegeven. De gemeente heeft een bureau ingeschakeld om een haalbaarheidsonderzoek uit te laten voeren, omdat ze twijfelt aan de realisatiekans gezien de beschermende regimes in dit gebied. De resultaten van het onderzoek zijn naar verwachting in kwartaal 1 van 2022 bekend.

Verduurzaming particuliere woningen
In 2020 is de verordening duurzaamheidslening van kracht geworden. Woningeigenaren kunnen hier voor investeringen in energiebesparende maatregelen een beroep op doen. In de eerste helft van 2021 zijn 18 aanvragen voor een duurzaamheidslening ontvangen. In totaal zijn er vanaf 2020 42 aanvragen duurzaamheidslening ontvangen en hiervan zijn reeds 38 aanvragen toegekend. 27 aanvragen hebben tot nu toe geresulteerd tot een door SVn verstrekte lening voor een totaalbedrag van € 232.000. Van het totaal gerelateerde budget van € 372.000 als budgetplafond van de verordening was per 30 juni 2021 € 58.000 nog vrij te besteden budget. De verwachting was dat dit plafond pas eind 2022 bereikt zou worden. De duurzaamheidslening is echter populairder dan verwacht (dubbel aantal aanvragen) en er worden ook hogere leningen aangevraagd dan gemiddeld in de regio (€ 8.100 i.p.v. € 6.200).
Daarnaast maakt de gemeente gebruik van de landelijke Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RRE), om zodoende huiseigenaren te stimuleren tot kleine energiebesparende maatregelen in huis. In Voorschoten hebben ca. 2.450 huishoudens hieraan deelgenomen. Dit heeft geleid tot een toename in het gebruik van LED verlichting, zonnepanelen en verschillende vormen van isolatie. Daarnaast hebben huishoudens een beroep gedaan op energieadvies van Klimaatroute. In maart 2022 zal Klimaatroute een eindrapportage opleveren.
Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft voor de uitvoering van de Regeling Reductie Energie Woningen een subsidie van € 138.800 beschikbaar gesteld aan de gemeente Voorschoten. Met dit bedrag kunnen we met 1.388 woningen aan de slag op gebied van energiebesparing. Hiervan is 833 huur en 555 koop. Dit bedrag is, conform het ingediende plan van aanpak RREW, bedoeld voor: de aanschaf door bewoners van eenvoudige energiebesparende materialen of spullen, het geven of laten geven van algemeen advies over energiebesparing aan huurders of eigenaar-bewoners, het energiezuinig inregelen of laten inregelen van verwarmings– of ventilatiesystemen in koopwoningen en het geven of laten geven van een op de specifieke koopwoninggericht advies over energiebesparing aan een huurder of eigenaar-bewoner. Voor iedere actie is € 70 beschikbaar, met maximaal één actie per woning. De raad heeft in november 2021 de gewijzigde verordening vastgesteld. Voor dit project werken we samen met Duurzaam Bouwloket, woningcorporaties Woonzorg en De Sleutels en de energiecoaches.

Transitievisie warmte
De gemeenteraad heeft deze in december 2021 de eerste transitievisie warmte (TVW 1.0) vastgesteld. Dit betreft een routekaart naar een aardgasvrij Voorschoten in 2050 waar middels een participatietraject 600 inwoners hebben meegedacht. In 2022 gaat de gemeente verder door het opstellen van uitvoeringsplannen per buurt voor de kansen die er tot aan 2030 zijn.

Samenwerking Warmte Leidse Regio
Wij werken samen met zes regiogemeenten aan de warmtevoorziening in de Leidse Regio. Eind mei heeft Voorschoten hiervoor een samenwerkingsovereenkomst vastgesteld en budget beschikbaar gesteld. Twee elementen staan centraal in de ontwikkeling van de warmtevoorziening: borgen van publieke waarden en een multibronnen strategie. Publieke waarden zijn betaalbaarheid, betrouwbaarheid, duurzaamheid en tijdigheid. De multibronnen strategie gaat uit van een open

warmtenetwerk waarop meerdere leveranciers (bijvoorbeeld geothermie, restwarmte uit Rotterdamse haven of andere warmtebronnen) warmte kunnen leveren. In de samenwerking Warmte Leidse Regio worden ontwikkelingen rond aanlanding en ruimtelijke inpassing van restwarmte uit Rotterdam (WLQ+) gevolgd, wordt ontwikkeling van andere bronnen (geothermie, aquathermie) gefaciliteerd, warmtevraag in de hele regio in kaart gebracht en met stakeholders (woningcorporaties, buurtinitiatieven, lokale initiatieven) samengewerkt om na te gaan hoe de warmtevraag ingevuld kan worden. De samenwerking Warmte Leidse Regio duurt in ieder geval tot eind 2022. Periodiek wordt verslag uitgebracht over de voortgang.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2021
34	Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS	4,5% (2019)

Taakveld: 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Niet van toepassing	Niet van toepassing

Het service- en onderhoudsniveau van het beheer en onderhoud op Rosenburgh voldeed het gehele jaar aan het basis onderhoudsniveau. In het jaar 2021 is er wel een uitvraag naar een externe partij gegaan om in 2022 een beleidsvisie te maken.

Verbonden partijen

Tabel Verbonden partijen Volksgezondheid en Milieu

Naam	Taakveld
Gemeenschappelijke regeling GGZ subsidies	7.1 Volksgezondheid
RDOG Hollands Midden	7.1 Volksgezondheid
Omgevingsdienst West-Holland	7.4 Milieu: legalisering, toezicht, handhaving

Wat heeft het gekost?

P7 Volksgezondheid en milieu bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021	Verschil 2021 Begr. na wijzing / rekening
7.1 Volksgezondheid	Baten	74	133	91	-42
	Lasten	-1.718	-1.835	-1.760	75
	Saldo	-1.644	-1.703	-1.669	33
7.2 Riolering	Baten	2.717	2.730	2.776	46
	Lasten	-1.744	-1.757	-1.759	-2
	Saldo	973	973	1.017	44
7.3 Afval	Baten	3.748	4.185	3.833	-352
	Lasten	-2.474	-2.910	-2.592	318
	Saldo	1.274	1.274	1.241	-34
7.4 Milieubeheer	Baten	0	237	79	-158
	Lasten	-696	-1.435	-1.044	391
	Saldo	-696	-1.198	-966	232
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Baten	314	314	328	15
	Lasten	-306	-310	-346	-36
	Saldo	7	3	-18	-21
Totaal baten		6.852	7.598	7.106	-491
Totaal lasten		-6.938	-8.248	-7.502	746
Saldo van baten en lasten		**-86**	**-650**	**-395**	**255**

Onttrekking reserves	0	399	139	-260
Toevoeging reserves	0	0	0	0
Mutaties reserves	**0**	**399**	**139**	**-260**

Programma resultaat	**-86**	**-251**	**-257**	**-5**

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 7.1 Volksgezondheid

Op dit taakveld is er per saldo sprake van een voordeel van € 33.000. Dit is te verklaren door het btw-voordeel op de bijdrage aan de RDOG/Hecht, en door een voordeel op de afrekening van de bijdrage over 2020.

Taakveld 7.3 Afval

In 2021 zijn € 318.000 lagere lasten gerealiseerd dan begroot, hieraan liggen verschillende oorzaken ten grondslag. Door het later starten met het grondstoffenplan (eind 2021) en de bewustwordingscampagne omtrent 'Afval scheiden' zijn er minder kosten gemaakt onder andere

als gevolg van minder inhuur derden, financieel effect € 52.000. Tevens zijn enkele verschillende investeringen doorgeschoven in de tijd, waardoor de bijbehorende kapitaallasten van € 42.000 ook doorschuiven. In het verlengde hiervan zijn de tractiekosten bij afvalverwerking lager. De belangrijkste reden is de langere levertijd van de nieuw te leasen tractiemiddelen, waardoor deze kosten, € 42.000, tijdelijk uitblijven. Het programma afval kent een gesloten systeem. Dit houdt in dat de inkomsten uit de afvalstoffenheffing alleen voor kosten met betrekking tot afval mogen worden ingezet. De lagere lasten hebben tot gevolg dat er geen onttrekking uit de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing vanuit de batenkant noodzakelijk is, welke wel was begroot. De lagere lasten hebben uiteindelijk geresulteerd in een toevoeging van middelen aan de egalisatievoorziening en dit verklaart grotendeels het overige verschil.

Taakveld 7.4 Milieubeheer
Dit taakveld sluit af met een positief saldo van € 232.000. Hiervan betreft een voordeel van € 391.000 de lastenkant en bestaat uit volgende onderdelen:

- Voor het opstellen van de transitievisie warmte en het participatieproces is een bedrag besteed van € 115.000. Voorgesteld wordt het restantbudget à € 51.000 over te hevelen naar 2022 en dit budgetneutraal te dekken door inzet van de bestemmingsreserve klimaatgelden.
- Voor duurzame maatregelen op het bedrijventerrein Dobbewijk is een bedrag ad € 2.500 besteed. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 34.700 overhevelen naar 2022 en dit bedrag budgetneutraal te dekken door inzet van de subsidie (€ 14.000) en de bestemmingsreserve duurzaamheid (€ 20.700).
- In het kader van de landelijke Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW) is een subsidie ad € 139.000 toegekend. Met deze subsidie kan gewerkt worden aan energiebesparing bij huur- en koopwoningen. Hiervan is een bedrag van € 49.000 besteed. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 90.200 over te hevelen naar 2022 en budgetneutraal te dekken door inzet van de subsidie.
- Om de doelstellingen uit de warmtetransitie verder vorm te kunnen geven is in de Leidse regio een programma-organisatie met 6 gemeenten opgezet. Een bedrag van € 16.000 is besteed. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 76.600 over te hevelen naar 2022 en budgetneutraal te dekken door inzet van de concernreserve.
- Voor infrastructurele projecten uit de hiervoor toegekende versnellingsgelden is een bedrag van € 4.500 besteed. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 48.000 over te hevelen naar 2022 en dit budgetneutraal te dekken door inzet van de concernreserve.
- De beschikbare middelen vanuit de reserve duurzaamheid ad € 72.000 zijn in de begroting 2021 beschikbaar gesteld ten behoeve van de 'Verordening duurzaamheidsfonds Voorschoten'. Deze middelen dienen ter ondersteuning van activiteiten in Voorschoten die bijdragen aan de energietransitie en duurzaamheid. Een kleine € 2.000 is besteed in 2021. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 70.000 over te hevelen naar 2022 en dit budgetneutraal te dekken door inzet van de bestemmingsreserve duurzaamheid.
- In 2020 heeft de gemeente, samen met andere gemeenten in de regio, een subsidie aangevraagd gericht op energiebesparing door huiseigenaren (Regeling Reductie

Energiegebruik). Het project is gecontinueerd in 2020. Het niet bestede deel van de subsidie is € 49.000.

- Een nadeel van € 21.000 is te verklaren door overige kleine verschillen.

Op de batenkant is het saldo € 158.000. Als gevolg van niet volledig besteden van de beschikbare budgetten kan ook de bijbehorende subsidie niet worden verantwoord in 2021:

- regeling reductie energiegebruik woningen (RREW 2021) ad € 90.000 (nadeel)
- Duurzaamheidspilot Dobbewijk ad € 41.000 (nadeel)
- Project Regeling Reductie Energiegebruik (RRE 2020) ad € 49.000 (nadeel)

Het restant wordt verklaard door overige kleine verschillen.

P8 Wonen en bouwen

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Er moet een goede balans zijn in het woningaanbod, daardoor kan Voorschoten verschillende doelgroepen aan zich binden. Ook bevordert de voldoende beschikbaarheid van woningen de doorstroming;

We willen het dorpse groene karakter behouden, de ruimtelijke opgave voor de komende jaren richt zich daarom op de instandhouding en het beheer van de ruimtelijke structuur van Voorschoten.

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 8.1 Ruimte en leefomgeving

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
	Per 1 januari 2022 werken we volgens de minimale eisen Omgevingswet, zoals verwoord door de VNG;
Uitvoering woonvisie en Uitvoeringsagenda;	Multifunctioneel accommodatie (MFA);
Uitvoering prestatieafspraken met corporaties;	Plan van aanpak integraal accommodatiebeleid;
Regionale ontwikkeling van integrale plannen voor ruimtelijke ontwikkeling.	Woningbouwopgave: te verwachten resultaten op diverse locaties en/of startnotities met resultaat in 2021.
	Vaststellen Regionale Omgevingsagenda Holland Rijnland

Invoering Omgevingswet
De invoering van de Omgevingswet is opnieuw uitgesteld naar 1 januari 2023.
Deze wet moet er voor zorgen dat gemeenten op een praktische en flexibele manier oplossingen vinden voor maatschappelijke opgaven. Naast het eenvoudiger en sneller maken van procedures gaan we een cultuuromslag maken: ruimte bieden voor ontwikkeling en waarborgen van kwaliteit.

De transitieperiode om de Omgevingswet volledig in te voeren loopt tot 2029. Tot 2029 zijn een aantal landelijke momenten waarop we zaken geregeld moeten hebben. Doordat er maandelijks nieuwe inzichten zijn in wat we moeten doen en kunnen is het belangrijk om activiteiten en resultaten gedurende het jaar te herijken en bijsturen.

Wat is er al gedaan?
Digitaal stelsel omgevingswet

- 7 zaaktypen uit Omgevingswet-wiki ingericht in Vergunningsverlening, toezicht en handhaving (VTH)-systeem
- Inrichting in realisatie Digitaal Stelsel omgevingswet (DSO)-koppeling met VTH-systeem
- Traject koppeling LEEF-DSO gestart (LEEF = VTH software)
- Gemeente is formeel aangesloten op het DSO

Omgevingsvergunning

- Herinrichten werkprocessen voor vergunningentraject
- Afspraken ontwikkeld in regionaal verband met ketenpartners

Omgevingsplan

- Ontwikkelgebied in beeld
- Zicht op processtappen
- Aan de slag met werkpakketten 'Van aanvraag tot afhandeling'

Omgevingsvisie

- Plan van aanpak omgevingsvisie opgesteld
- Uitvraag omgevingsvisie centrum Voorschoten in voorbereiding
- Verbinding gelegd met pilot opstellen omgevingsplan

Organisatie
We hebben informatiebijeenkomsten en werksessies voor medewerkers georganiseerd en met medewerkers gewerkt aan het vergroten van kennis over de Omgevingswet en wat er gaat veranderen in het werk. De beëindiging van de WODV en het plaatsingsproces heeft veel impact op de organisatie. Beschikbare kennis en capaciteit is een aandachtspunt. De projectorganisatie voor de Omgevingswet is gesplitst en gaat na 1-1-2022 zelfstandig verder. Nieuwe medewerkers zijn aangetrokken en worden ingewerkt.

Besluitvorming
De raad is meegenomen in de veranderende wet- en regelgeving. De voorstellen generiek delegatiebesluit, verzwaard adviesrecht en het toetsingskader participatiebeleid zijn door de raad vastgesteld.

In 2022 worden een Omgevingsvisie en Omgevingsplan opgesteld. We beginnen met de realisatie van een Omgevingsvisie voor het centrumgebied. De opdracht hiervoor is verstrekt. Vervolgens wordt deze verbreed naar heel Voorschoten.

Participatie is een belangrijk onderdeel van de Omgevingswet. In de processtappen hebben we gekeken waar dit terugkomt en is er een concepthandreiking participatie opgesteld die initiatiefnemer inzicht geeft in wat gedaan moet worden om te komen tot vergunning. Komende periode zal dit verder uitgewerkt worden en wordt communicatie met inwoners opgestart in aanloop naar de beoogde datum van inwerkingtreding van 1 januari 2023.

Multifunctionele accommodatie (MFA)
Op 10 december 2020 heeft de raad besloten voor de realisatie van een multifunctionele accommodatie (MFA) op de locatie Van Wijngaardenlaan. Conform deze opdracht heeft het college in 2021 het ontwerp van de MFA Wijngaardenlaan uitgewerkt tot een Definitief Ontwerp incl. Businessplan voor de MFA. De besluitvorming in de raadsvergadering van 11 november 2021 heeft geleid tot amendement 144 waarbij de goedkeuring van het Definitief Ontwerp is aangehouden. Dit amendement wordt op dit moment uitgewerkt naar de kadernota begroting 2023.

Woningbouwopgave
In de *Woonvisie 2019-2022* en *Uitvoeringsagenda Woonvisie 2019-2022* staat beschreven dat "*een praktisch afwegingskader wordt opgesteld om bestaande en nieuwe projecten te prioriteren."*
Op 10 juni 2021 heeft de gemeenteraad het afwegingskader woningbouw vastgesteld. Uitgangspunt is dat de projecten die het meest bijdragen aan de beleidsdoelstellingen de hoogste prioriteit krijgen. Dit geldt zeker voor de grote lopende woningbouwprojecten.
Op een aantal projecten zijn belangrijke stappen gezet. In april 2021 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan Korte Vliet- Leidseweg Noord deel Noord (Intratuinlocatie) vastgesteld. Dit plan is inmiddels onherroepelijk. De vergunningverlening is in voorbereiding. Hier worden 129 woningen gerealiseerd waarvan 25% sociale huur.

In december 2021 heeft de raad het bestemmingsplan buitenplaats huize Bijdorp (176 woningen) vastgesteld. Dit plan zet in op behoud van de buitenplaats. Het totale woningbouwprogramma bevat 60% sociale huur. Concreet zal sprake zijn van een toename van 92 woningen en zorgeenheden en een openbaar park.

Voor Segaar/Arsenaal (95 woningen met 15% sociale huur en 15% goedkope koop) is een bestemmingsplan in voorbereiding en heeft in 2021 een zoektocht plaatsgevonden naar een alternatieve locatie voor de woonwagen.

Voor Starrenburg III (350 woningen) geldt dat een proefverkavelingstekening is gemaakt. Deze tekening is richtinggevend en nog niet bindend. De ontwikkelaar gaat verder met deze proefverkaveling om de noodzakelijke onderzoeken verder uit te werken, die moeten resulteren in een (in 2022) vast te stellen Stedenbouwkundig Plan." Daarnaast is in december 2021 een beeldkwaliteitsplan in de besluitvorming gebracht. Ook het beeldkwaliteitsplan geldt als input voor het stedenbouwkundig plan.

Voor de Einsteinlaan (24 woningen) is de planvorming zover uitgewerkt dat dit heeft geresulteerd in een anterieure overeenkomst en een concrete aanvraag om omgevingsvergunning.
Tot slot is voor de ouderenhuisvesting van belang te vermelden dat de vergunning voor de renovatie van Foreschate (62 appartementen en 40 nieuwe appartementen),
fase 1 is verleend en de voorbereiding van de uitbreiding (fase 2) is gestart.

Beresteyn: 45 woningen plus 20 zorgeenheden zijn in verkoop gegaan, bouw start zeer binnenkort. De vergunningen zijn inmiddels afgegeven.

Samenvattend zitten er ongeveer 750 woningen in de pijplijn.

Vaststelling regionale omgevingsagenda
Samen met de andere gemeenten is een omgevingsagenda vastgesteld voor het gebied dat valt binnen Holland-Rijnland.

Taakveld: 8.2 Grondexploitatie (niet bedr.terrein)

Wat waren we van plan ?	**Wat hebben we daarvoor gedaan ?**
Voor de beleidsmatige ontwikkelingen wordt u verwezen naar de paragraaf grondbeleid.	Actief ingezet op de instrumenten als anterieure overeenkomsten, resulterend in onderstaande mijlpalen.

Geheel volgens het huidige grondbeleid kiest de gemeente voor een vorm van gebiedsontwikkeling, waarbij duidelijk niet gekozen is voor een ondernemende, maar voor een, in meer of mindere mate, faciliterende rol.
De gemeente beperkt zich grotendeels tot het vaststellen van het bestemmingsplan, het uitvoeren van toezicht op activiteiten van derden en het uitvoeren van verplicht kostenverhaal.

In 2021 zijn budgetten beschikbaar voor de projecten: Foreschate, Starrenburg III, Intratuin, Einsteinlaan en Raadhuislaan. Deze budgetten zijn beschikbaar als gevolg van afgesloten anterieure of intentie overeenkomsten .

Het besluit met betrekking tot een Multifunctionele Accommodatie (MFA) op de Bibliotheeklocatie of op de Kruispuntlocatie is in de raadsvergadering van 11 november 2021 aangehouden.
Tegelijkertijd is amendement 144 aangenomen. In het amendement wordt verzocht om nader onderzoek naar investeringsbesluiten op middellange termijn en gevolgen daarvan voor de schuldpositie en resterende investeringsruimte en moet leiden tot een besluit over een MFA in Voorschoten in 2022.
In hetzelfde amendement is tevens bepaald het Cultureel Centrum open te houden gedurende het onderzoek.

Voor het project Duivenvoorde Corridor is een grondexploitatie vastgesteld en voert de gemeente actief grondbeleid. De jaarrekening geeft hiervan de financiële voortgang weer.

In 2020 hebben wij – conform advies van de commissie bezwaarschriften – het besluit genomen geen subsidievoorschot te verstrekken voor het project Deltaplein, omdat er vooralsnog transparant inzicht in de achterliggende boekhouding ontbreekt. Om dezelfde reden heeft de gemeente in 2021 reeds de intentie uitgesproken om de verleende subsidie voor het project Deltaplein Ontwikkeling B.V. op nihil vast te stellen, vooruitlopend op een definitieve vaststelling van de verleende subsidie in 2022. De voorziening houden we echter in stand omdat pas na afloop van de procedure de subsidie definitief kan worden vastgesteld.

Taakveld: 8.3 Wonen en bouwen

Wat waren we van plan ?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Nieuwe jaarschijfafspraken met de corporaties en de huurdersorganisaties Er is opvolging gegeven aan de bestuursopdracht WOnen. Daarmee is er een nieuwe woningbouwbehoefteramingen gepresenteerd welke aangeeft dat er in de regio 33% meer gebouwd moet worden. Er zijn eveneens in 2021 voorbereidingen getroffen voor een nieuwe Regionale Woonagenda, waarbij ook gekeken wordt naar het woonruimteverdeelsysteem.	Er hebben diverse bestuurlijke overleggen plaatsgevonden om te komen tot nieuwe jaarschijfafspraken voor 2022. De portefeuillehouders vanuit Holland Rijnland zijn periodiek bijgepraat over de ontwikkelingen van voorbereidingen om te komen tot de nieuwe agenda en de sturing via het woonruimteverdeelsysteem.

Prestatieafspraken gemeente Voorschoten 2020 – 2024 en oprichting Huurdersbelangenvereniging Voorschoten (HBVV)
Op basis van de prestatieafspraken 2020 - 2024 zijn er ook voor 2022 weer nieuwe jaarschijfafspraken gemaakt. Zo continueren en concretiseren we onze afspraken over de uitbreiding van de sociale voorraad en gaan we scherper monitoren op de huisvesting van statushouders en andere bijzondere groepen, de betaalbaarheid van de woonlasten en de verduurzaming.

Voorschoten heeft er in 2021 een eigen huurdersbelangenvertegenwoordiging bijgekregen; HBVV. De HBVV neemt in 2021 ook deel aan de bestuurlijke overleggen.

Acties Uitvoeringsagenda

Conform de Uitvoeringsagenda Woonvisie Voorschoten 2019 - 2022 is in 2021 het volgende uitgewerkt:

- De informatiebrief Wonen en Zorg is vastgesteld; in deze informatiebrief wordt de behoefte van de diverse zorgbehoevenden uiteen gezet en geeft het een eerste inzicht van de behoefte. Er is voornamelijk op het dossier van de doordecentralisatie samengewerkt om bij nieuwbouwprojecten te borgen dat er voldoende woningen beschikbaar komen voor bijzondere doelgroepen.
- Er is een afwegingskader nieuwbouw opgesteld, welke tevens inzicht geeft in de extra 150 sociale huurwoningen die worden toegevoegd aan het woningbouwprogramma; het afwegingskader is reeds is programma 8.1. uitgewerkt en geeft de prioritering van de projecten weer.
- De Beleidsregel Woningbouw Voorschoten is vastgesteld met bijbehorend vereveningsfonds; deze beleidsregel is het sluitstuk op de doelgroepenverordening welke eind 2020 is vastgesteld. Voor nieuwe initiatieven vanaf 4 woningen is het verplicht om ten minste 25% sociale huurwoningen te realiseren en 20% in het middensegment; bestaande uit of middeldure huurwoningen of sociale koop. Tot 10 woningen is het mogelijk om aanspraak te maken op verevening. Dit instrument maakt het mogelijk om deze vereisten publiekrechtelijk af te dwingen in de anterieure overeenkomst. Deze beleidsregel is mede tot stand gekomen in samenwerking met de corporaties.
- Het concept van de Beleidsregel Lokaal Maatwerk is gereed voor besluitvorming. Hiermee kan 25% van de vrij te komen sociale huurwoningen op een andere manier worden toegewezen aan huishoudens, in afwijking van de huidige bindingseisen en passendheidseisen. Deze beleidsregel is tot stand gekomen in samenwerking met de corporaties en de huurdersorganisaties.

Woningmarktmonitor

In 2021 is de woningmarktmonitor voor het eerst geactualiseerd. Er zijn een aantal verbeteringen doorgevoerd, zoals het verduidelijken van definities en de aantallen van de woningbouwprognose zijn aangepast aan de laatste actualisatie van de planlijst. Deze monitor maakt o.a. inzichtelijk hoe de sociale voorraad zich ontwikkelt en de woningbouwprogrammering. De actualisatie is gepresenteerd in de commissievergadering in het 2de kwartaal van 2021. Dit resulteerde in de afspraak dat we streven naar een toevoeging van 260 sociale huurwoningen tot 2030.

Kerngroep Wonen en Bouwen

De samenstelling van de kerngroep Wonen en Bouwen is gewijzigd en de groep is een aantal keren bijeen geweest om o.a. het concept van de beleidsregel woningbouw te bespreken, als de jaarschijfafspraken 2021, het bouwprogramma en de doorstroming. Er is een verbeterslag gemaakt voor wat betreft het participatie traject. Daarnaast zijn de voorbereidingen getroffen om nieuwe leden te gaan werven.

Regionale ontwikkelingen
In opdracht van Holland Rijnland is in 2021 gestart met opstellen van een tweetal hoofdlijnennotities voor de actualisatie van de regionale woonagenda en de inzet van het woonruimteverdeelsysteem, onder de noemer Bestuursopdracht Wonen. De nieuwe regionale behoefteraming geeft aan dat het wenselijk is om 60% betaalbaar te gaan worden (sociale huur middenhuur en koop tot € 355.000 (de NHG grens)) om in de groeiende behoefte te voorzien. Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur eind 2021 ingestemd met 2 technische wijzigingen voor het de Regionale Huisvestingsverordening en is er o.a. een werkwijze ontwikkeld die bij moet dragen aan het adequaat huisvesten van woonwagenbewoners die aansluit bij de vereisten die het Rijk in 2018 gesteld hebben. Tot slot bereiden we ons voor in 2022 op een nieuwe regionale woonagenda met bouwambities en nieuwe instrumenten die we kunnen gaan inzetten om meer betaalbare woningen te kunnen gaan realiseren in de toekomst.

Beleidsplan vergunningverlening, handhaving en toezicht (VTH)
Het VTH-beleidsplan 2016-2019 is in 2021 niet geactualiseerd. De keuze is gemaakt om in het zicht van de Omgevingswet geen nieuw sectoraal beleid te maken. De invoering van de Omgevingswet is ondertussen alweer 2 maal uitgesteld, eerst tot 1 juli 2022 en onlangs tot 1 januari 2023.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2021
35	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	388
36	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	0,3 (2020)
37	Demografische druk	%	CBS	89%
38	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In euro's	COELO	€ 1.058
39	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In euro's	COELO	€ 1.125

Wat heeft het gekost?

P8 Wonen en bouwen bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021	Verschil 2021 Begr. na wijzing / rekening
8.1 Ruimte en leefomgeving	Baten	20	174	162	-12
	Lasten	-1.423	-1.270	-1.224	46
	Saldo	-1.402	-1.096	-1.062	34
8.2 Grondexploitatie (niet bedr.terrein)	Baten	3.265	2.878	1.412	-1.467
	Lasten	-3.330	-2.900	-1.405	1.495
	Saldo	-66	-22	7	28
8.3 Wonen en bouwen	Baten	624	716	826	110
	Lasten	-936	-995	-930	64
	Saldo	-311	-279	-105	174
Totaal baten		3.909	3.768	2.399	-1.369
Totaal lasten		-5.688	-5.165	-3.560	1.606
Saldo van baten en lasten		**-1.779**	**-1.397**	**-1.160**	**237**

Onttrekking reserves	565	417	336	-81
Toevoeging reserves	0	-261	-261	0
Mutaties reserves	**565**	**156**	**74**	**-81**

Programma resultaat	**-1.215**	**-1.241**	**-1.086**	**155**

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening

Dit taakveld sluit met een positief saldo van € 34.000.

Hiervan heeft een bedrag van € 46.000 (voordeel) betrekking op de lasten: Het programma Omgevingswet is opnieuw uitgesteld naar 1-1-2023. Ook in 2022 staan veel activiteiten op stapel. Voor die activiteiten is voldoende budget randvoorwaardelijk. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 14.500 over te hevelen naar 2022 en dit budgetneutraal te dekken door inzet van de bestemmingsreserve invoering omgevingswet.

Winstwaarschuwing: De reserve invoering Omgevingswet is niet voldoende is om de implementatiekosten in het jaar 2022 te dekken.

In de voorjaarsrapportage is incidenteel budget ad € 10.000 toegekend voor externe juridische bijstand voor het toenemend aantal grote/belangrijke dossiers (woonwagen Segaar/Arsenaal, onteigening Noortveer, Roosenhorst, Van der Valk, woonboot Krimkade, anterieure

overeenkomsten op diverse ruimtelijke dossiers). Hiervan is in 2021 kleine € 2.000 uitgegeven. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 8.000 over te hevelen naar 2022.
Een bedrag van € 21.600 is te verklaren door lagere uren dan begroot. Het restant van € 2.000 wordt verklaard door overige kleine verschillen.

Op de batenkant is het verschil met de begroting € 12.000 (nadeel). Hiervan kan een deel worden verklaard door het project Intratuin. Op de her-ontwikkellocatie Intratuin is voor de afkoop van beheer en onderhoud voor een periode van 18 maanden een opbrengst geraamd van € 20.000. De voorwaarden voor ontvangst van de opbrengsten zijn nog niet voltooid. Dit wordt verwacht in 2022. Het wordt voorgesteld € 20.000 voor te ontvangen opbrengsten over te hevelen naar 2022. Het restantbedrag ad € 8.000 kan worden verklaard door overige kleine verschillen.

Taakveld 8.2 Grondexploitaties
Het taakveld sluit af met een saldo van € 28.000. Op de lastenkant is dit een voordeel van € 1.467.000 en op de batenkant een nadeel van € 1.495.000. De verschillen in de baten en lasten zijn grotendeels te verklaren door het feit dat het project op sommige onderdelen een andere fasering heeft dan begroot. Hierdoor zijn kosten later of eerder gemaakt en worden opbrengsten later gerealiseerd.

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen
Het taakveld sluit af met een positief saldo van € 174.000.
Hiervan is het voordeel op de lasten € 64.000. Om in de zowel ambitieuze als realistische bouwagenda een flinke voortgang te kunnen realiseren is er in de begroting 2021 een budget van € 139.500 beschikbaar gesteld voor extra ambtelijke capaciteit. Voorgesteld wordt om het niet bestede budget ad € 30.000 over te hevelen naar 2022. Daarnaast is een voordeel van € 17.000 te verklaren door een onderbesteding op de uren. Het restant is door overige kleine verschillen van € 17.000 te verklaren.
Op de batenkant is het voordeel € 110.000. Dit is te verklaren door niet begrote opbrengsten van € 30.000 voor handhaving parkeergarage Albert Heijn en een voordeel van € 66.000 op opbrengsten voor bouwvergunningen. Het restant wordt verklaard door overige kleine verschillen van € 14.000.

Verplichte paragrafen

Paragraaf Lokale heffingen

1.1 Inleiding

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de door de gemeente Voorschoten geheven belastingen, bestemmingsheffingen en rechten. De heffingsbevoegdheid ontleent de gemeente aan een wettelijke grondslag, zoals de Gemeentewet en de Wet milieubeheer. Het invoeren, wijzigen en afschaffen van lokale heffingen is een bevoegdheid van de gemeenteraad.
Onder de belastingen vallen de onroerende-zaakbelastingen, de belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten, de hondenbelasting, de toeristenbelasting, de precariobelasting en de reclamebelasting.

Onder de bestemmingsheffingen vallen de rioolheffing en de afvalstoffenheffing.
De rechten omvatten een zeer grote groep belastbare feiten. De belangrijkste hiervan zijn de marktgelden, de begrafenisrechten en de leges inzake omgevingsvergunningen, reisdocumenten, burgerlijke stand en gemeentelijke basisadministratie.
Voor zowel de bestemmingsheffingen als de rechten geldt dat de tarieven maximaal kostendekkend mogen zijn en dat opbrengst gebruikt wordt voor de dekking van gemaakte kosten.

1.2 Beleid lokale heffingen

'Burgers, bedrijven en andere belanghebbenden leveren een rechtvaardige bijdrage in de gemeentelijke voorzieningen.' Zo is het beleid van de gemeente Voorschoten op het gebied van lokale heffingen samen te vatten. De lokale lastendruk blijft in reële termen gelijk, waarbij er van wordt uitgegaan dat leges en rechten kostendekkend blijven of worden. De OZB wordt, anders dan de gebruikelijke indexering en de gemaakte afspraken, niet verder verhoogd.

1.2.1 Aanpassing belastingen

De geraamde opbrengsten van belastingen zijn voor 2021 verhoogd met het door het CPB geraamde inflatiepercentage van 1,6% (consumenten-prijzenindex). Onderstaand wordt een aantal aanpassingen nader toegelicht.

OZB

Bij het vaststellen van de begroting 2021 is het inflatiepercentage van 1,6% toegepast en zijn de opbrengsten OZB woningen en niet-woningen hiermee verhoogd. Daarnaast was er een extra verhoging ten gevolge van het opgenomen dekkingsplan in begroting 2018. Deze verhoging bedraagt 3,5% voor de OZB woningen en 1,4% voor de OZB niet-woningen.

Precariobelasting

In 2017 is de wet met betrekking tot afschaffing van precariobelasting op kabels en leidingen aangenomen en is het tarief met ingang van 1 juli 2017 wettelijk gemaximeerd op het tarief zoals dat gold op 12 februari 2016. De overige tarieven voor de precariobelasting zijn met het inflatiepercentage verhoogd.

Reclamebelasting

De opbrengst van de reclamebelasting wordt in overleg met de centrumondernemers vastgesteld en is voor 2021 niet verhoogd. Het variabele tarief voor de reclamebelasting is aangepast aan de gemiddelde waardeontwikkeling van niet-woningen. Het minimum- en maximumtarief zijn niet aangepast.

Hondenbelasting

De opbrengst voor de hondenbelasting is met het inflatiepercentage van 1,6% verhoogd.

Toeristenbelasting

De opbrengst van de toeristenbelasting is met het inflatiepercentage van 1,6% verhoogd.

1.2.2 Aanpassing leges en rechten

Volgens de uitgangspunten in de begroting zijn de leges en rechten voor 2021 verhoogd met het door het CPB geraamde inflatiepercentage van 1,6% (consumentenprijsindex). Tarieven die door het Rijk worden vastgesteld zijn voor dat bedrag opgenomen.

Riool en Afval

Voor de rioolheffing en de afvalstoffenheffing geldt dat de tarieven, rekening houdend met de egalisatievoorziening 100% kostendekkend moeten zijn. Bij het vaststellen van de begroting 2021 is de opbrengst rioolheffing met circa 1,0% verhoogd en zijn de tarieven met circa 1,0% gestegen ten opzichte van 2020.
De opbrengst afvalstoffenheffing is, mede door onttrekking uit de egalisatievoorziening, gestegen met 1,6% ten opzichte van 2020. De tarieven afvalstoffenheffing zijn met circa 1,6% gestegen ten opzichte van 2020.

1.3 Overzicht tarieven

De belangrijkste tarieven voor belastingjaar 2021 zijn:

Belastingen	**Tarief 2021**
Onroerende zaakbelasting voor woningen	
Tarief eigenaar (% van de WOZ-waarde)	0,1359 %
Onroerende zaakbelasting voor niet-woningen	
Tarief eigenaar (% van de WOZ-waarde)	0,2189 %
Tarief gebruiker (% van de WOZ-waarde)	0,1938 %
Afvalstoffenheffing	
• Aanleunwoning	€ 216,00
• Etagewoning met eenpersoonshuishouden	€ 242,88
• Etagewoning met meerpersoonshuishouden	€ 309,48
• Overige woonruimte met eenpersoonshuishouden	€ 287,40
• Overige woonruimte met meerpersoonshuishouden	€ 354,00

Belastingen	Tarief 2021
Rioolheffing	
• Afvoer afvalwater	€ 234,84
• Afvoer ander water dan afvalwater	€ 13,92
Hondenbelasting	
• Eerste hond	€ 88,08
• Tweede hond	€ 132,36
• Elke volgende hond	€ 174,60

1.4 De opbrengsten van de gemeentelijke belastingen

In onderstaand overzicht staan de geraamde en werkelijke baten voor 2021 voor de belangrijkste belastingen.

	Belastingen	Begroting na wijziging 2021	Werkelijk 2021
1	OZB Eigenaren	€ 6.673.723	€ 6.701.157
2	OZB Gebruikers	€ 448.054	€ 497.813
3	Roerende ruimte belastingen	€ 5.961	€ 5.458
4	Hondenbelasting	€ 132.840	€ 137.623
5	Precariobelasting	€ 1.098.953	€ 1.128.213
6	Toeristenbelasting	€ 80.324	€ 65.277
7	Reclamebelasting	€ 81.000	€ 87.074
8	BIZ-Dobbewijk	€ 27.000	€ 41.200

Toelichting belangrijkste verschillen

De hogere opbrengst precariobelasting komt hoofdzakelijk door opbrengst uit een eerder boekjaar.

1.5 De opbrengsten van de gemeentelijke heffingen

In onderstaand overzicht staan de geraamde en werkelijke baten voor 2021 voor de belangrijkste heffingen.

	Heffingen	Begroting na wijziging 2021	Werkelijk 2021
9	Afvalstoffenheffing	€ 3.469.957	€ 3.487.538
10	Rioolheffing	€ 2.716.591	€ 2.762.363
11	Marktgelden	€ 30.524	€ 27.914
12	Begrafenisrechten	€ 313.635	€ 328.351
13	Leges wabo	€ 682.303	€ 748.068

1.5.1 Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven van percelen waarvoor een inzamelplicht voor huishoudelijke afvalstoffen bestaat. De verschillen tussen de werkelijke lasten en baten voor de afvalstoffenheffing worden verrekend met de egalisatievoorziening. Hierdoor is de kostendekkendheid altijd 100%. Voor de afvalstoffenheffing is over 2021 uiteindelijk € 76.000 toegevoegd aan de egalisatievoorziening. Dit komt door minder inhuur derden, lagere leasekosten en verder zijn er iets meer inkomsten. In de begroting werd uitgegaan van een onttrekking van € 113.000.

Berekening kostendekkendheid afvalstoffenheffing	**raming**	**realisatie**
Kosten taakveld(en) incl. omslagrente	2.667.000	2.675.000
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen*	-278.000	-345.000
Netto kosten taakveld(en)	**2.389.000**	**2.330.000**
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	772.000	772.000
BTW	309.000	310.000
Totaal toerekenbare kosten	**1.081.000**	**1.082.000**
Totale kosten	**3.470.000**	**3.412.000**
Totale opbrengsten	**3.470.000**	**3.488.000**
Dotatie ultimo 2021		**76.000**
Kostendekkendheid	**100%**	**100%**

* betreft inkomsten en onttrekking uit voorziening afvalstoffenheffing.

1.5.2 Rioolheffing

Rioolheffing wordt geheven van de gebruiker van een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. De gemeente is wettelijk verplicht om haar zorgplichten voor afval, hemel- en grondwater na te komen. De verschillen tussen de werkelijke lasten en baten voor de rioolheffing worden verrekend met de egalisatievoorziening. Hierdoor is de kostendekkendheid altijd 100%. Voor de rioolheffing is over 2021 uiteindelijk € 7.000 toegevoegd aan de egalisatievoorziening.

Berekening kostendekkendheid rioolheffing	**raming**	**realisatie**
Kosten taakveld(en) incl. omslagrente	2.167.000	2.229.000
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen		-14.000
Inkomsten taakveld(en) onttrekking		
Netto kosten taakveld(en)	**2.167.000**	**2.215.000**
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	347.000	347.000
BTW	320.000	309.000
Totaal toerekenbare kosten	**667.000**	**656.000**
Totale kosten	**2.834.000**	**2.871.000**
Totale opbrengsten	**2.834.000**	**2.879.000**
Dotatie ultimo 2021		**8.000**
Kostendekkendheid	**100%**	**100%**

1.5.3 Marktgelden

Marktgelden worden geheven voor het gebruiken van openbare grond c.q. het innemen van een standplaats op het marktterrein, gedurende de tijd dat het markt is. De opbrengst is afhankelijk van de daadwerkelijke bezetting van de weekmarkt. In de voorjaarsnota 2021 is een aanpassing in de opbrengsten marktgelden geweest. Hierdoor en door verplaatsing van de markt met extra uitgaven hiervoor komt de uiteindelijke kostendekkendheid over 2021 uit op 28%.

Berekening kostendekkendheid marktgeld	**Raming**	**realisatie**
Kosten taakveld(en) incl. omslagrente	34.000	84.000
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	0	0
Netto kosten taakveld(en)	**34.000**	**84.000**
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	4.000	4.000
BTW	3.000	11.000
Totaal toerekenbare kosten	**7.000**	**15.000**
Totale kosten	**41.000**	**99.000**
Totale opbrengsten	**31.000**	**28.000**
Kostendekkendheid	**76%**	**28%**

1.5.4 Begraafplaatsrechten

Begraafplaatsrechten worden geheven voor het gebruik van de begraafplaats en het gebruik van de diensten die daarbij worden verleend. De gerealiseerde opbrengst is al een aantal jaar relatief stabiel en is hoofdzakelijk afhankelijk van het aantal begrafenissen. De uiteindelijke kostendekkendheid komt over 2021 uit op 56%.

Berekening kostendekkendheid begraafplaatsrechten	**raming**	**realisatie**
Kosten taakveld(en) incl. omslagrente	309.000	346.000
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	0	0
Netto kosten taakveld(en)	**309.000**	**346.000**
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	232.000	232.000
BTW	14.000	13.000
Totaal toerekenbare kosten	**246.000**	**245.000**
Totale kosten	**555.000**	**591.000**
Totale opbrengsten	**314.000**	**328.000**
Kostendekkendheid	**57%**	**56%**

1.5.5 Leges

Leges worden geheven voor het door de gemeente verlenen van diensten zoals opgenomen in de tarieventabel behorende bij de Legesverordening. Deze tarieventabel bestaat uit drie titels: Algemene dienstverlening, Dienstverlening vallend onder de fysieke leefomgeving (omgevingsvergunningen) en Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn (specifiek voor ondernemers). Binnen de drie titels zijn de leges onderverdeeld in hoofdstukken waarbinnen de samenhangende tarieven zijn geclusterd. De uiteindelijke kostendekkendheid komt over 2021

voor de drie titels uit op respectievelijk 78%, 99% en 57%. Voor de leges omgevingsvergunning is in de najaarsnota 2021 een hogere opbrengst vermeld, dit komt hoofdzakelijk door opbrengst uit een eerder boekjaar. Er is bij de najaarsnota een bedrag van € 90.000 toegevoegd aan de egalisatiereserve.

Kostendekkendheid Titel 1: Leges Algemene dienstverlening	**raming**	**realisatie**
Kosten taakvelden	386.000	378.000
Toe te rekenen overhead	177.000	177.000
Totale kosten	**563.000**	**555.000**
Totale opbrengsten	**341.000**	**435.000**
Kostendekkendheid	**61%**	**78%**

Kostendekkendheid Titel 2: Leges omgevingsvergunning	**Raming**	**realisatie**
Kosten taakvelden	488.000	481.000
Toe te rekenen overhead	282.000	283.000
Totale kosten	**770.000**	**764.000**
Totale opbrengsten	**682.000**	**758.000**
Kostendekkendheid	**89%**	**99%**

Kostendekkendheid Titel 3: Leges Europese dienstenrichtlijn	**raming**	**realisatie**
Kosten taakvelden	15.000	15.000
Toe te rekenen overhead	13.000	13.000
Totale kosten	**28.000**	**28.000**
Totale opbrengsten	**5.000**	**16.000**
Kostendekkendheid	**18%**	**57%**

1.6 Kwijtschelding

In de raadsvergadering van 2 april 2015 is de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Voorschoten 2015 vastgesteld. Hiermee is het kwijtscheldingsbeleid geactualiseerd. Kwijtschelding is in Voorschoten mogelijk voor de onroerende-zaakbelastingen, de roerende-ruimtebelastingen, de hondenbelasting (alleen eerste hond), de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en het begraafplaatsrecht (onderhouden begraafplaats). Ook voor ZZP'ers is het mogelijk om onder dezelfde voorwaarden als privé-personen voor kwijtschelding in aanmerking te komen.

In 2021 zijn de volgende bedragen uitgegeven voor kwijtschelding.

Belastingen	**Raming 2021**	**Werkelijk 2021**
OZB	€ 2.000	€ 238
Hondenbelasting	€ 3.000	€ 6.341
Afvalstoffenheffing	€ 137.000	€ 134.877
Rioolheffing	€ 113.000	€ 113.323
Totaal	**€ 255.000**	**€ 254.779**

1.7 Ontwikkeling woonlasten

Door de totale woonlasten voor meerpersoonshuishoudens in jaar *t* te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar *t-1* (zoals geproduceerd door het Coelo) en uit te drukken in een percentage kan de ontwikkeling van de woonlasten ten opzichte van het landelijk gemiddelde worden geschetst.

	Rekening 2020	**Begroting 2021**	**Rekening 2021**
Totale woonlasten gezin Voorschoten in jaar t	€ 1.092,00	€ 1.124,00	€ 1.124,00
Woonlasten gemiddelde voor gezin in t-1	€ 740,00	€ 776,00	€ 776,00
Woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde jaar er voor (x 100%)	**147,6%**	**144,8%**	**144,8%**

Deze vergelijking laat voor Voorschoten zien dat de woonlasten hoger liggen dan het landelijk gemiddelde, de ontwikkeling van de woonlasten ligt echter lager dan gemiddeld.

1.8 Precariobelasting kabels en leidingen

De precariobelasting wordt geheven op basis van artikel 228 van de Gemeentewet. Het is een algemene belasting voor 'het hebben van voorwerpen, onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond'. Op basis van een in 2017 aangenomen wet mogen gemeenten tot en met 2021 nog precariobelasting op kabels en leidingen heffen, maar wel tegen ten hoogste het tarief zoals dat gold op 10 februari 2016.

1.9 Samenwerking diverse gemeenten en het Hoogheemraadschap Rijnland

De volledige heffing en invordering, inclusief de waardering in het kader van de Wet WOZ, is overgedragen aan belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR). Voor de gemeente Voorschoten geldt dit voor de onroerende-zaakbelastingen, rioolheffing, afvalstoffenheffing, hondenbelasting, toeristenbelasting, precariobelasting, reclamebelasting en de BIZ-bijdragen.

1.10 Algemene ontwikkelingen

Verruiming lokaal belastinggebied

De lokale belastingen stonden de afgelopen jaren meer en meer in de belangstelling. Vanaf 2016 is daarbij ook gesproken over de hervorming van het gemeentelijke belastinggebied. Het nieuwe kabinet heeft hier tot op heden echter geen speerpunt van gemaakt. In de decembercirculaire gemeentefonds 2019 stelt de Minister van BZK voor dat het lokale belastinggebied verruimd zou moeten worden. De verruiming kan plaatsvinden door een belastingschuif: een groter gemeentelijk belastinggebied in combinatie met een verlaging van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De lastenverzwaring voor inwoners wordt vervolgens teruggesluisd via lagere inkomstenbelastingen.

De staatssecretaris van Financiën zal de eerdere ontwikkelingen opnieuw doordenken en nieuwe varianten onderzoeken. Hierbij is de VNG eveneens betrokken. Besluitvorming over een mogelijke verruiming van het gemeentelijk belastinggebied is aan het volgende kabinet.

Paragraaf Weerstandsvermogen

Op 29 januari 2015 is de nota "Risicomanagement en Weerstandsvermogen" vastgesteld door de raad van Voorschoten. Deze nota formuleert de kaders voor succesvol risicomanagement. Uit de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing blijkt dat het weerstandsvermogen van de gemeente Voorschoten op dit moment uitstekend is. De vergelijking tussen het benodigde weerstandsvermogen en de beschikbare weerstandscapaciteit levert immers een ratio weerstandsvermogen op van 4,1.

Risico's

Een risico is een mogelijke gebeurtenis met een negatief gevolg voor de organisatie. Met behulp van een risicomanagementinformatiesysteem prioriteert, analyseert en beoordeelt de gemeentelijke organisatie risico's op systematische wijze. Door een goed systeem van risicomanagement kunnen bestuurders en managers vervolgens voor risico's, die het behalen van de doelstellingen van de organisatie bedreigen, passende beheersmaatregelen nemen. Op basis van de inventarisatie is een risicoprofiel opgesteld. Conform de nota "risicomanagement en weerstandsvermogen" toont het onderstaande overzicht de tien grootste risico's met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Het overzicht is aangevuld met de getroffen beheersmaatregelen. Bij de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit gaat het college uit van deze 'top 10'. De top 10 behelst circa 90% van de totale financiële omvang van de risico's. Om voldoende dekking te hebben voor deze kleinere risico's, wordt daarnaast een buffer van 10% (van de benodigde weerstandscapaciteit) van de 10 grootste risico's gehanteerd.

Omschrijving	Maximale omvang	Kans (in %)	Gemiddelde omvang	Risicoprofiel
Gemeentefonds				
Algemene uitkering Gemeentefonds	1.415	70	707	494
Grondexploitaties				
Grondexploitatie Duivenvoordecorridor	2.671	50	1.335	667
Open-einde regelingen				
Uitkeringen sociaal domein	492	70	246	172
Verantwoordelijkheid Sociaal Domein (incl. Jeugd)	2.874	30	1.437	431
Overige				
Legesopbrengsten	535	50	267	133
Garantstelling	130.262	1	65.131	651
Onvoorziene prijsstijgingen door economische ontwikkelingen	2.000	70	1.000	700
Personele bezetting	500	50	250	125

Structurele meerkosten als gevolg van een eigen Voorschotense ambtelijke organisatie	2.600	50	1.300	650
Technische staat van de Tunnel Horst en Voordelaan	2.000	50	1.000	500
Totaal				**4.523**

(bedragen x € 1.000)

De top 10 van de risico's tellen op tot € 4.523.000. Uitgangspunt is dat de top tien 90% van de totale risico's beslaat. Voor de overige risico's is het uitgangspunt dat deze geschat moeten worden op 10% van de totale omvang van de top 10. Dit komt neer op € 452.000. Inclusief de opslag voor kleinere risico's komt het totale risicoprofiel uit op € 4.975.000.

Exogene ontwikkelingen, zoals de coronacrisis en de schaarste van grondstofzorgen zorgen voor een explosieve kostenstijging. Hierdoor zijn de financiële risico's van de gemeente fors toegenomen ten opzichte van 2020. Het risicoprofiel komt daarmee ruim € 1 miljoen hoger uit dan in 2020.

Gemeentefonds

Algemene uitkering Gemeentefonds

De gemeente loopt het risico op lagere inkomsten algemene uitkering gemeentefonds door exogene ontwikkelingen zoals:

- Nadelige herverdeeleffecten bij wijzigingen in het verdeelmodel;
- Een lagere uitkering van de onderbesteding van het BTW compensatiefonds;
- Een lager macrobudget gemeentefonds door onderbesteding van de rijksbegroting (trap op trap af);
- Ontwikkelingen in de uitkeringsbasis.

Toelichting

De ontwikkelingen op het gebied van de herverdeling van het gemeentefonds worden op de voet gevolgd. Tevens wordt in de begroting gedeeltelijk rekening gehouden met negatieve structurele effecten van de voorgenomen herziening. Voor 2023 t/m 2025 houden we rekening met een structureel nadelig effect van € 192.500 (50% van € 15 per inwoner). Dit zorgt voor een totale stelpost van € 577.500 in 2025.

Beheersmaatregelen

Verwacht wordt dat het nieuwe verdeelmodel van het gemeentefonds ingaat per 1 januari 2023. Op basis van voorlopige gegevens is er voor Voorschoten sprake van een structureel nadeel van € 87,- per inwoner, totaal ca. € 2,2 miljoen. Daarbij is er is echter sprake van een ingroeipad van maximaal nadeel van € 15 euro per inwoner per jaar. Dit geldt voor de jaren 2023 tot en met 2026, in de periode van de huidige MJB 2022-2025 is dus sprake van een maximaal nadeel van € 45 per inwoner. Het maximaal nadelig herverdeeleffect in de periode 2023-2025 telt op tot € 2,3 miljoen. Rekening houdend met de genomen beheersmaatregel, waarbij dit nadeel al voor de helft

is genomen, resteert een maximaal herverdeelrisico in 2022-2025 van € 1,15 miljoen. Het maximale risico op de overige beschreven ontwikkelingen wordt geraamd op maximaal 0,3 miljoen. Daarmee wordt het maximale risico geschat op € 1,45 mln. De kans dat het gewijzigde verdeelmodel op korte termijn zal worden doorgevoerd wordt hoog ingeschat: 70%.

Grondexploitaties

Grondexploitatie Duivenvoordecorridor

Financieel verlies op de grondexploitatieprojecten en bestuurlijke imago schade.

Toelichting

In bovenstaande tabel is het risicoprofiel op eindwaarde opgenomen. Op basis van de mondiale prijsstijgingen, veroorzaakt door de hoge vraag naar grondstoffen en het beperkte aanbod door o.a. de coronacrisis en de Oekraïnecrisis, is het risicoprofiel geactualiseerd. Daarbij is uitgegaan van onderstaande risico's:

1. Hogere verwervingskosten € 500.000, kans 50%
2. Hogere plankosten € 217.000, kans 50%
3. Hogere kosten, slopen, saneren € 50.000, kans 50%
4. Hogere kosten archeologie € 87.000, kans 25%
5. Hogere kosten woonrijp maken € 452.000, kans 50%
6. Conjunctureel-vertraging € 472.000, kans 50%
7. Conjunctureel-opbrengstdaling € 803.000, kans 50%
8. Niet ontvangen Provinciale subsidie fase 3 € 90.000, kans 50%

De totale omvang van het maximale omvang bedraagt daarmee € 2.671.000, de gewogen kans komt uit op 49%.

Beheersmaatregelen

- Onteigeningsprocedure
- Projectrapportages
- Jaarlijkse en tussentijdse bijstelling van de grondexploitatie.

Open-einde regelingen

Uitkeringen sociaal domein

Door economische ontwikkelingen, onder andere als gevolg van corona, bestaat het risico dat een groter beroep op de uitkeringsregelingen wordt gedaan dan begroot en dan waarvoor de gemeente een bijdrage krijgt van het rijk (BUIG, BBZ en BB).

Toelichting

Met ingang van 2017 wordt het maximale eigen risico niet meer geheel geraamd in de begroting, maar wordt dit reëel geraamd en waar nodig bijgesteld in de reguliere P&C-documenten. Vanaf 2019 geldt er voor de BUIG een 'eigen risico' van 7,5% voor gemeenten. Wanneer de uitgaven voor de BUIG tussen de 7,5% en 12,% hoger zijn dan het budget dat de gemeente hiervan

ontvangt voor het rijk, dan wordt dit verschil voor 50% vergoed. Uitgaven boven de 12,5% van het budget worden middels een vangnetuitkering geheel vergoed, mits aan de voorwaarden wordt voldaan. Het maximale tekort komt daarmee op 10% van het budget. De kans dat dit risico zich voordoet wordt ingeschat als hoog (70%), op basis van ervaringscijfers uit het verleden.

Beheersmaatregelen

Er wordt extra ingezet op uitstroombeleid met het re-integratie- en participatiebeleid en reguliere participatiemiddelen waardoor aan de voorwaarden van de vangnetuitkering wordt voldaan. Er zijn goede werkprocessen geïmplementeerd voor poortwachtersfunctie, beheer lopende uitkeringen, beëindigingen etc.

Verantwoordelijkheid Sociaal Domein (incl. Jeugd)

De gemeente loopt het risico op hogere uitgaven binnen het sociaal domein door het open einde karakter van onder andere de jeugdhulp en de Wmo. Factoren die hierbij een rol spelen zijn de stijging van de omgang van de doelgroep, de stijging van de zorgkosten en de toenemende complexiteit van zorgvragen.

Toelichting

Bij het bepalen van het maximale risico wordt uitgegaan van 20% van het totale budget van € 14,4 miljoen. De kans dat dit risico zich voordoet wordt ingeschat op redelijk klein (30%), omdat de begroting in de reguliere P&C-cyclus wordt aangepast op basis van de laatste prognoses.

Beheersmaatregelen

Gedurende de P&C-cyclus wordt gerapporteerd over de eventuele ontwikkelingen die zich voor hebben gedaan. Eventuele financiële consequenties worden in de reguliere P&C-cyclus verwerkt. Daarnaast bestaat er sinds 2021 een dashboard voor zowel jeugdhulp als de Wmo, waarmee de sturing is verbeterd. Ten slotte wordt er gewerkt aan het implementeren van kostenbesparende maatregelen.

Overige

Legesopbrengsten

De heffing van leges voor een omgevingsvergunning kunnen op bezwaren/beroep stuiten bij degene die de omgevingsvergunning heeft aangevraagd. Bezwaar en beroep tegen de gemeentelijke legesaanslagen zijn soms onvermijdelijk. Legesaanslagen kunnen uiteindelijk door de rechter onrechtmatig worden verklaard waarna vernietiging door de rechter volgt.

Toelichting

Momenteel zijn er 2 beroepen ingediend tegen de leges en deze bezwaarmakers willen onverbindendheid van de legesverordening met betrekking tot in rekening gebrachte kosten bouwvergunningen. Het bezwaar is inmiddels afgewezen en inmiddels heeft er ook een rechtszitting plaatsgevonden. De uitspraak van de rechtbank is nog niet verkregen en hierna kan door de eiser of gemeente nog hoger beroep worden ingesteld. Ons inziens blijven de opgelegde leges in stand, maar uitspraak van de rechter kan altijd anders uitvallen dan gedacht. Hierdoor

wordt voor dit risico een kansklasse gehanteerd van 50% voor het ingediende bezwaar ad € 535.000.

Beheersmaatregelen
De ontwikkelingen omtrent de beroepszaken worden door de heffingsambtenaar nauwlettend in de gaten gehouden. Gedurende de reguliere P&C-cyclus wordt er gerapporteerd over de eventuele ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan.

Garantstelling
Het financiële risico dat de gemeente loopt als een garantienemer niet aan zijn of haar betalingsverplichtingen kan voldoen en de geldverstrekker een beroep doet op de door de gemeente afgegeven garantie.

Toelichting
Conform de Financiële Verordening artikel 8 besluit het college niet over het verstrekken van garanties groter dan € 75.000 dan nadat de raad gelegenheid heeft gehad wensen en bedenkingen te uiten. Dit heeft in het jaar 2021 geleid tot het afgeven van één nieuwe garantie aan een sportvereniging. Een actiever garantiebeleid vergt ook een actievere sturing op de risico's van afgegeven garanties. Tot op heden zijn er geen signalen binnengekomen dat partijen niet aan hun betalingsverplichtingen konden voldoen en is er nooit door geldverstrekkers aanspraak gemaakt op eerder afgegeven garanties. De kans dat het risico zich zal voordoen wordt om die reden als laag ingeschat, namelijk maximaal 1%. De financiële impact kan wel heel groot zijn. De maximale omvang van alle nog openstaande bankgaranties aan instellingen en particulieren bedraagt ultimo 2021 € 130,26 miljoen. Vooralsnog kan hiermee het risico vastgesteld worden op afgerond € 650.000.

Beheersmaatregelen
Het gemeentelijk beleid is erop gericht dat er geen nieuwe garantstellingen zonder waarborg worden afgegeven. Bij de afgifte van garanties door de gemeente wordt er gekeken naar de kredietwaardigheid van de partijen. Daarnaast worden de hiernavolgende beheersmaatregelen toegepast:

• Het jaarlijks beoordelen van de financiële gegevens (minimaal de jaarrekening) van de geldnemende organisaties.
• De financiële instellingen (geldgevers) jaarlijks wijzen op de plicht om betalingsachterstanden op geborgde geldleningen te melden.

Onvoorziene prijsstijgingen door economische ontwikkelingen
Door de aantrekkende economie in de afgelopen jaren is er over het algemeen sprake van hogere prijzen voor materiaal en arbeid. Dit wordt versterkt door de Coronapandemie en de Oekraïnecrisis waardoor een tekort aan grondstoffen is ontstaan en de prijzen stijgen. Dit zien we onder andere

terug in de aanbestedingen en met name in het ruimtelijk domein. Het risico bestaat dat de aanneemsom het beschikbare budget structureel significant overschrijdt. Dit kan ook effect hebben op de financiering van de gemeente: de benodigde externe financiering en de rentelasten nemen toe.

Toelichting

Projecten maar ook reguliere (onderhoud) activiteiten ondervinden hinder van schaarste aan personeel en materialen, wat een prijsopdrijvend effect heeft. Gehanteerde indexeringen zijn onvoldoende om de stijging van de prijzen voor (infrastructurele) werken door hoogconjunctuur op te vangen. Daarnaast kan dit ook resulteren in aanbestedingen die fors duurder uit dreigen te vallen dan begroot. De gemeentelijke uitgaven op inkopen bedragen op jaarbasis gemiddeld € 20 miljoen. Bij een prijsstijging die gemiddeld 5% hoger ligt dan het prijsniveau waarmee in de begroting rekening is gehouden komt dit neer op € 1 miljoen aan hogere uitgaven. De kans dat de gemeente in 2022 en de jaren erna een dergelijke prijsstijging zal moeten opvangen beschouwen wij als zeer reëel. Vandaar dat de kans op dit risico op 70% wordt gesteld.

Beheersmaatregelen

Gedurende de verschillende fasen van de projecten en/of activiteiten moeten kostenramingen zo goed mogelijk geactualiseerd worden op basis van de marktontwikkelingen. Ontwikkelingen omtrent, aanneemsommen, indexeringen, inflatie en de eventuele overschrijdingen volgen we op de voet om de financiële risico's te beoordelen. Voor indexeringen nemen we jaarlijks bij de begroting al een stelpost voor loon- & prijsindexering op. Tevens, wordt na de aanbestedingen geëvalueerd of er significante afwijkingen zijn, die meegenomen moeten worden bij nieuwe ramingen. Zodoende kan er tijdig gesignaleerd worden op het moment dat investeringen (sterk) gaan afwijken dan eerder was begroot.

Personele bezetting

Het aantrekken en behouden van voldoende en kwalitatief goed personeel is afhankelijk van de aantrekkingskracht van de gemeente en het aanbod op de arbeidsmarkt. Op het moment dat vacatures niet kunnen worden ingevuld kan het noodzakelijk zijn gebruik te maken van duurdere inhuur.

Toelichting

Het personeelsverloop liet bij de WODV een stijgende lijn zien, evenals het aantal vacatures. Voor steeds meer functies zijn moeilijk of geen geschikte kandidaten te vinden. Voor een deel wordt dit veroorzaakt door krapte op de arbeidsmarkt. Een andere reden was de positie van de WODV.
Dit zorgde ervoor dat de personele bezetting bij de start van de zelfstandige gemeentelijke organisatie per 1 september 2021 verre van optimaal was. Om de bedrijfsvoering en/of de voortgang van de collegeprogramma's niet in gevaar te brengen, is het op bepaalde posities steeds vaker noodzakelijk in te huren. Soms levert ook dat een probleem op, omdat goede inhuurkrachten ook steeds schaarser worden. Het risico raakt de financiën (de noodzaak om in te huren wordt steeds groter, wat hogere kosten met zich meebrengt) en de bedrijfsvoering (taken kunnen in het gedrang komen en kennis kan verdwijnen uit de organisatie).

Beheersmaatregelen

Bij de start van de nieuwe Voorschotense organisatie is de ambitie medewerkers aan ons te binden en minder afhankelijk te zijn van inhuur. Daarvoor hebben we een aantrekkelijk aanbod aan uitdagingen, opgaven en ambities met passende arbeidsvoorwaarden neergezet en wordt stevig ingezet op het invullen van vacatureruimte met eigen personeel. In deze transformatiefase van WODV naar gemeente is inhuur nog steeds noodzakelijk. Om de bedrijfsvoering en/of de voortgang van de collegeprogramma's niet in gevaar te brengen, wordt op bepaalde posities het besluit genomen om in te huren. Daarbij kan in 2022/2023 nog gebruik gemaakt worden van de OTO-gelden. Verder wordt gekeken naar diverse maatregelen om de positie als werkgever aantrekkelijker te maken.

Structurele meerkosten als gevolg van een eigen Voorschotense ambtelijke organisatie

Bij eenzelfde kwantiteit en kwaliteit van dienstverlening t.o.v. de WODV zal een structurele kostenstijging plaats kunnen vinden.

Toelichting

De colleges hebben op 16 december 2020 besloten tot een taakoverdracht vanuit de GR WODV naar de gemeenten. De onderdelen I&A/P&A en MO worden van elkaar worden afgenomen. In de afgelopen jaren zijn immers op meerdere terreinen regelgeving, beleid, uitvoering van beleid en veel primaire processen tussen de twee gemeenten geharmoniseerd. Door deze samenwerking en harmonisatie konden op tal van beleidsterreinen efficiency voordelen worden behaald. Het risico bestaat dat blijkt dat voor de instandhouding van het dienstverleningsniveau en voor het invullen van de lokale ambities hogere personeelslasten gemaakt moeten worden. Structurele lasten ontstaan met name door noodzakelijke inzet van extra personeel. De maximale omvang van dit risico wordt geschat op € 2.600.000. De kans op dit risico wordt beschouwd als gemiddeld (50%).

Beheersmaatregelen

Ambitieniveau bijstellen en/of taken slimmer organiseren door een ander dan het klassieke organisatiemodel toe te passen en andere vormen van samenwerking.

Technische staat van de Tunnel Horst en Voordelaan

De kwaliteit van het beton bij de Tunnel Horst en Voordelaan ter hoogte van het gesloten / overkluizend spoordragend deel verkeert mogelijk in slechte staat. De onzekerheid over de eventuele hoogte van deze kosten, brengt een financieel risico met zich mee. Eventueel herstel hiervan vormt een kostenpost die niet begroot is.

Toelichting

ProRail heeft (eind Q4-2021) IV infra opdracht gegeven voor betononderzoek aan de toeritten, West en Oost. Op basis van de verzamelde gegevens uit het onderzoek wordt een herbeoordeling uitgevoerd. Na de resultaten van het betononderzoek worden de acties en kosten i.o.m. ProRail en gemeente Voorschoten besproken. De gemeente moet deze kosten volledig betalen, alleen zijn de

kosten momenteel nog niet in te schatten.

Beheersmaatregelen

De ontwikkelingen en onderzoeken vanuit ProRail omtrent de technische staat van de Tunnel Horst en Voordelaan worden nauwlettend in de gaten gehouden. Indien nodig wordt de begroting, kosten raming en kans hierop aangepast.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de weerstandscapaciteit (de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio weerstandsvermogen en afgezet tegen de algemeen geldende weerstandsnorm. Die ratio geeft de verhouding weer tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij horende benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten is in onderstaande figuur weergegeven.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{\text{€ 20.538.000}}{\text{€ 4.975.000}} = 4{,}1$$

De omvang van het benodigde weerstandsvermogen is gestegen ten opzichte van de jaarrekening 2020. De Reserve Weerstandsvermogen staat op dit moment op € 4.000.000 en is daarmee niet langer voldoende om alle risico's af te dekken en is een beperkte inzet van de concernresreve noodzakelijk. Om die reden wordt in het resultaatbestemmingsvoorstel van jaarrekening 2021 voorgesteld om, ten laste van de concernreserve, de reserve weerstandsvermogen met 1 miljoen te verhogen tot € 5 miljoen. Bij de beoordeling van het weerstandsvermogen is meegewogen dat de kans zeer klein wordt geacht dat alle risico's zich daadwerkelijk voordoen in hetzelfde jaar en mocht dat uiteindelijk toch het geval zijn er altijd nog teruggevallen kan worden op de concernreserve.

De raad heeft besloten om minimaal een ratio van 1,0 te hanteren met een streefratio van 1,4 wat staat voor voldoende weerstandscapaciteit. Hierbij wordt de normeringssystematiek voor weerstandsvermogen gehanteerd, die ontwikkeld is door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement in samenwerking met de universiteit Twente. Zij hanteren de volgende waarderingstabel ratio weerstandsvermogen:

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	2,0 < x	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x< 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	X < 0,6	Ruim onvoldoende

De ratio weerstandsvermogen van de gemeente Voorschoten is door de toegenomen risico's weliswaar lager dan in 2020, maar nog steeds uitstekend.

Kengetallen

Per 2015 is het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gewijzigd. In de begroting en jaarrekening worden een zestal kengetallen opgenomen. De kengetallen maken het de leden van provinciale staten en de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun provincie of gemeente. Eerst wordt de samenvatting van de kengetallen weergegeven gevolgd door een toelichting.

Indicatoren Voorschoten VNG

	Indicatoren Voorschoten (%)			**Normen VNG (%)**		
Kengetallen:	**2020**	**2021**				
	Verslag	Begroting	Verslag	Voldoende	Matig	Onvoldoende
1a. Netto schuldquote	33	56	31	<100	>100 / <130	>130
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	31	54	26			
2. Solvabiliteitsratio	40	37	43	>50	<50 / >20	<20
3. Structurele exploitatieruimte	1,0	3,3	3,4	>0,6	<0,6 / >0	0
4. Grondexploitatie	5	10	5	Geen norm		
5. Belastingcapaciteit	148	144,8	144,8	<100	>100 / <120	>120

1. Netto schuldquote
De netto-schuldquote vergelijkt de leningen van de gemeente (met aftrek van de geldelijke bezittingen) met de totale baten van begroting en jaarverslag. Hiermee geeft deze indicator inzicht in de mate waarin de begroting 'vastligt' voor rente en aflossing. De bovenstaande tabel presenteert hiernaast ook de schuldquote gecorrigeerd voor de leningen die de gemeente heeft uitstaan (deze middelen vloeien immers op termijn terug, bijv. SVN-startersleningen.

2. Solvabiliteit
De solvabiliteit geeft de mate aan waarin de gemeentelijke bezittingen (balanstotaal) is gefinancierd uit eigen middelen (eigen vermogen).

3. Structurele exploitatieruimte
De indicator 'structurele exploitatieruimte' geeft aan hoe de structurele vrije ruimte (structurele baten min structurele lasten) zich verhoudt tot de totale begrotingsbaten. Dit laat zien in hoeverre de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen.

4. Grondexploitatie
Het financiële kengetal 'grondexploitatie' geeft aan hoe groot de investeringen in grondposities (boekwaarde) zijn ten opzichte van de jaarlijkse baten. Voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken en uitgedrukt in een percentage. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

5. Belastingcapaciteit
De indicator 'belastingcapaciteit' drukt uit hoe de woonlasten (OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing) zich verhouden tot het gewogen landelijk gemiddelde. Hoge woonlasten ten opzichte van het landelijk gemiddelde drukken uit in hoeverre de gemeente al de eigen inkomsten aanspreekt en dus ook beperkt is in het verkrijgen van extra inkomsten. Woonlasten onder het landelijk gemiddelde waardeert VNG als 'voldoende', woonlasten tussen het landelijk gemiddelde en 120% hiervan als 'matig' en woonlasten hoger dan 120% als 'onvoldoende'. De woonlasten in Voorschoten liggen hoger dan het landelijk gemiddelde en ook de ontwikkeling van de woonlasten ligt hoger dan gemiddeld. Dit laatste wordt voornamelijk veroorzaakt door de hoge OZB. De structurele weerstandscapaciteit; maw, over welke capaciteit beschikt de gemeente om structureel tegenvallers op te vangen, is daarmee onvoldoende.

Conclusie voor de financiële positie
De uitkomsten van de kengetallen geven aan dat de financiële positie van de gemeente voldoende/redelijk is. Uit de netto schuldquote blijkt dat de rente en aflossingen gedekt zijn. De solvabiliteit blijft volgens de VNG-normering "matig" maar bij verkoop van de in exploitatie genomen gronden "Duivenvoorde Corridor" zal een aanzienlijk deel van de leningen die zijn aangegaan voor de financiering van de grondexploitatie worden afgelost. Hierdoor zal de solvabiliteit gaan verbeteren. De structurele exploitatieruimte laat zien dat de structurele lasten in 2021 volledig gedekt worden door structurele baten. Daartegenover moet geconcludeerd worden dat de gemeentelijke woonlasten hoger liggen dat het landelijk gemiddelde.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen binnen de gemeente zoals wegen, riolering, groen en gebouwen-vertegenwoordigen een waarde van circa 260 miljoen euro. De diverse kapitaalgoederen zijn onderdeel van de taakvelden 2.1 Verkeer en vervoer, 5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie en 7.2 Riolering. Het beleidsmatige deel van vastgoed staat beschreven onder 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden.

Voor het goed functioneren van de samenleving is het noodzakelijk dat de gemeente haar eigendommen in goede staat onderhoudt. In samenwerking met betrokken partijen streven wij naar een aantrekkelijke en groene leefomgeving en gemeentelijke gebouwen die optimaal de maatschappelijke functies faciliteren. In samenhang met ruimtelijke ontwikkelingen wordt hier invulling aan gegeven. De kapitaalgoederen worden beheerd op basis van beheerplannen en worden onderhouden op een beeldkwaliteitsniveau C (laag). Dit houdt een sobere kwaliteit in waarbij de veiligheid is gewaarborgd en kapitaalvernietiging zoveel als mogelijk wordt voorkomen. De professionalisering van het beheer van de openbare ruimte is het afgelopen jaar voortgezet.

Doelstellingen

Basis in beeld
Voor 2021 en de daaropvolgende jaren zijn nog geen volledig nieuwe beheerplannen opgesteld. De reden hiervoor is het overleg in 2019 met de provincie om een integrale afweging te maken tussen de diverse kapitaalgoederen en hiervoor de aanpak van het actualiseren van de beheerplannen te wijzigen. Hiervoor is een globale analyse van de kapitaalgoederen in 2019 uitgevoerd. Uit deze analyse is gebleken dat de aard, omvang en kwaliteit van de kapitaalgoederen van de fysieke leefomgeving in Voorschoten onvoldoende expliciet waren. In 2019 is daarom het traject ‘Basis op orde’ gestart. Doel van dit traject was de kapitaalgoederen fysieke leefomgeving, zowel kwantitatief als kwalitatief, eenduidig, compleet, actueel en betrouwbaar in beeld te brengen. Dit traject is in 2021 afgerond, met als resultaat een Basis in Beeld rapport.
Het Basis in Beeld rapport bevat feitelijke kwantitatieve gegevens, zoals de omvang en stand van onderhoud van het areaal. Per kapitaalgoed wordt vervolgens bepaald welk budget nodig is om het gestelde onderhoudsniveau te bereiken of te behouden. Vervolgens kan worden gekeken in hoeverre dit aansluit op de beschikbare budgetten in de begroting.

Beheervisie
Waar het Basis in Beeld rapport vooral feitelijke bevindingen presenteert, wordt vervolgens gewerkt aan een beheervisie, die ingaat op beleidsmatige aspecten. Hierin worden ambities bepaald, gekeken naar de meerwaarde van beheer en de openbare ruimte (o.a. voor klimaat, gezondheid, circulariteit e.d.) en wordt een nieuwe beheerstrategie beschreven. De Beheervisie zal naar verwachting in het tweede kwartaal van 2022 ter vaststelling aan de Raad worden aangeboden.

Instandhoudingsplannen

De instandhoudingsplannen zijn de praktische uitwerking van de doelen zoals die in de beheervisie worden geformuleerd. De plannen worden per kapitaalgoed of per bundeling van kapitaalgoederen opgesteld. Naar verwachting worden deze in het laatste kwartaal van 2022 aan de raad voorgelegd.

Bovenstaand proces van de Basis in Beeld, de beheervisie en de instandhoudingsplannen vervangt de eerder aangekondigde Nota Instandhouding Kapitaalgoederen Fysieke Leefomgeving.

Tussentijdse actualisatie beheerplannen 2021-2023

De instandhoudingsplannen vervangen de oude beheerplannen 2016-2020. Omdat de provincie eist dat de gemeente beschikt over actuele beheerplannen, zijn voor de tussenliggende periode van 2021-2023, mede op advies van onze accountant, de oude beheerplannen geactualiseerd. In december 2021 zijn deze voorgelegd aan de raad.

Onderhoudsplannen

In onderstaande tabel zijn de diverse onderhoudsplannen (gebaseerd op de actualisatie in 2021) en de status van het areaal weergegeven.

Onderhoudsplan	Kwaliteits-niveau	Areaal- gegevens	Toelichting
Bruggen update 2021-2022	C	107 stuks	In 2021 is het onderzoek en het bepalen van de constructieve veiligheid van de bruggen aan de Bertus van Akenlaan en de J.F. Kennedyplantsoen uitgevoerd. In september 2021 is gestart met het vervangen van de twee bruggen aan de Valkeweg. Medio april 2022 worden de werkzaamheden afgerond. De bovenbouw van brug J. Wagtendonkstraat is vervangen en bij de bruggen aan de Zwaluwweg en Het Wedde-Tuinderspad is het bestaande dek door stalen platen verzwaard. Alle bruggen zijn gereinigd en er is diverse onderhoud uitgevoerd zoals het aanbrengen van slijtlagen, schilderwerk stijlen, diverse herstel werkzaamheden en het verwijderen van graffiti. Prorail is gestart met betonderzoeken aan de toeritten van de Tunnel aan de Horst en Voordelaan. Na de resultaten van het betononderzoek worden in 2022 de acties bepaald. Van het areaal voldoet 86% aan kwaliteitsniveau C.
Groen update 2021-2022	C	Groen: circa 101 ha Bomen: 11.225 stuks	Van het areaal groen voldoet 90% aan het kwaliteitsniveau C. In 2021 heeft er voor het groen een NEN inspectie plaatsgevonden en voor de bomen een BVC waaruit de daarbij behorende onderhoudstoestand blijkt. Bij vervangen van het groenareaal wordt zoveel als mogelijk gekozen voor bij-vriendelijke beplanting.

Integraal waterketenplan 2019-2023 (IWKP)	Basis	Riool: circa 144 km Gemalen: 100 stuks	In afwachting van de nieuwe programmering op basis van Integraal Gebiedsgericht Werken (IGW) is de vervanging van oude riolering hier en daar vertraagd. Door dit uitstel is de onderhouds- achterstand van de riolering toegenomen van 15% naar 19%. De toename van achterstallig onderhoud bevindt zich voornamelijk in de wijk Adegeest. Dit achterstallig onderhoud wordt de komende jaren aangepakt. Het vervangen van de riolering van de Leidseweg is in 2021 gestart en nadert in 2022 zijn voltooiing. In Q2 2022 wordt gestart met de (riool)renovatie van Raadhuislaan / Oranjeboomstraat e.o.
Openbare verlichting update 2021-2022	C	Lichtmasten: 4.472 stuks Armaturen, ABRI's, MUPI's, en digitale informatieborden: 4.615 stuks Lampen: 4.685 stuks Kabel: 56 km Voedingskasten: 14 stuks	Van het areaal zijn de lichtmasten en armaturen op orde en voldoen aan het kwaliteitsniveau C. In 2021 zijn circa 166 armaturen en deels masten vervangen in de wijken Boschgeest, Nassauwijk en Centrum. In 2022 worden ca. 400 armaturen langs hoofdwegen vervangen.
Spelen update 2021-2022	C	393 stuks	De periodieke veiligheidsinspecties zijn uitgevoerd. Alle speelvoorzieningen voldoen hierdoor aan het wettelijk verplichting veiligheidsniveau. In 2021 zijn speeltoestellen vervangen in Het Wedde en bij de Narcisstraat onder andere naar aanleiding van burgerparticipatie.
Tractie	Sober	20 motor-rijvoertuigen	In 2021 zijn er 8 nieuwe voertuigen geleverd en zijn er 3 voertuigen besteld die begin 2022 geleverd zullen worden. Bij het aanschaffen van de voertuigen is waar mogelijk rekening gehouden met het milieu door te kiezen voor elektrische versies.
Vastgoed		Maatschappelijk & commercieel:13 Sport & bewegen:5 Eigen huisvesting: 5 Woningen: 3 Bijzondere objecten: 6 Panden die worden afgestoten: 3	In 2020 heeft de raad het beheerplan vastgoed 2021-2024 vastgesteld. Hierin is een indeling gemaakt naar een kern- en strategische portefeuille. Voor de kernportefeuille (het maatschappelijk vastgoed waar geen verandering in gebruik en functie is voorzien) is het uitgangspunt om deze sober en doelmatig in stand te houden. Zoals voorzien is het gebruik en de functie van de kernportefeuille niet veranderd. Er zijn buiten het reguliere reparatie- en contractonderhoud geen verdere strategische onderhoudswerkzaamheden verricht Bij de strategische portefeuille, waar een verandering qua gebruik en functie in de nabije toekomst wordt voorzien, is het uitgangspunt om met calamiteitenonderhoud het object in feite wind- en waterdicht te houden. Uitzondering hierop is Leidseweg 25, het gemeentehuis, waar in 2021

			verduurzamingsmaatregelen zijn uitgevoerd. Er is € 21.000 besteed aan het voornamelijk aanbrengen van ledverlichting. Van de overige panden is op te merken dat in 2021 weinig tot geen calamiteitenonderhoud diende te worden uitgevoerd. De nog te ontwikkelen gebruiksvisie voor vele panden is hier mede debet aan. Uitzonderingen zijn de panden die in beheer en exploitatie zijn van Sportfondsen. Afgelopen jaar is vanwege COVID-19 met name het zwembad Het Wedde grotendeels gesloten geweest. Ook het gebruik van de sporthal en gymzalen is minder geweest door de pandemie. Deze momenten zijn gebruikt om onderhoud uit te voeren. Vakmensen waren echter niet altijd beschikbaar en in de accommodaties kon niet altijd goed gewerkt worden conform de richtlijnen. Desondanks is ongeveer 75% van het begrote onderhoud uitgevoerd. Het welzijn en de veiligheid van de gebruikers is nooit in het geding geweest.
Verkeersregel-installaties update 2021-2022	C	13 stuks	In 2021 is gestart met het aansluiten van de VRI's op mobimeastro. Van de dertien installaties zijn er tien aangesloten. In 2022 volgen de overige drie. Het streven is om in 2022 het beheer van de VRI's regionaal onder te brengen (gemeente Leiden).
Water BHP 2016-2020 IWKp 2019-2023	-	circa 22,4 km	In afwachting van de nieuwe programmering op basis van Integraal Gebiedsgericht Werken (IGW) is de vervanging van waterbouwkundige kunstwerken waar mogelijk uitgesteld. Om de doorstroming van de watergangen te borgen zijn baggerwerkzaamheden uitgevoerd en in het eerste kwartaal van 2021 afgerond.
Wegen update 2021-2022	C	1.100.000 m2	In afwachting van de nieuwe programmering op basis van Integraal Gebiedsgericht Werken (IGW) zijn werkzaamheden voor groot onderhoud waar mogelijk uitgesteld. Van het wegareaal voldoet circa 83% aan het kwaliteitsniveau C. De noodzakelijke wegreparaties en het klein onderhoud zijn wel uitgevoerd. In totaal is in 2021 op circa 0,9% van het areaal onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd.
Wegmeubilair update 2021-2022	C	Circa 8.335 stuks	Van het areaal wegmeubilair voldoet 95% aan het kwaliteitsniveau C en hoger. Verspreid over Voorschoten zijn diverse verkeersborden vervangen en is bewegwijzering voor fiets- en autoverkeer geplaatst.

Budgettair kader

Exploitatie

Kapitaalgoed	Begroot	Werkelijk	Restant	Toelichting
Wegen	1.227	1.247	-20	Herstelwerkzaamheden asfalt, bestrating, markeringen en inspecties
Civieltechnische kunstwerken	127	132	-5	Reinigingen, schilderen, herstel-werkzaamheden en inspecties
Openbare verlichting	422	392	30	Verhelpen storingen, reparaties, reinigen en schilderen, elektrakosten
Verkeersregelinstallaties	152	262	-110	Verhelpen storingen, reparaties, reinigen en schilderen
Wegmeubilair	61	52	9	Reinigen, herstellen en vervanging
Riolering (IWKP)	1.338	1.363	-25	Reparaties, verhelpen storingen, reiniging en inspecties
Oppervlaktewater	489	567	-78	Maaien en krozen, baggeren, reparaties beschoeiingen
Groen & bomen	997	1.055	-58	Onderhoud beplanting, bomen, maaien gras, verwijderen onkruid en zwerfvuil, herstellen en vervanging van beplanting en bomen
Speelvoorzieningen	218	218	0	Veiligheidscontroles, reparaties en onderhoud
Voertuigen	578	539	39	Belastingen, verzekeringen, brandstof en onderhoud
Vastgoed	1.654	2.500	-846	Dagelijks en planmatig onderhoud, elektra, water

Bedragen x € 1.000 (incl. dotatie voorziening en kapitaallasten, excl. interne uren)

Investeringen

Kapitaalgoed	Begroot	Werkelijk	Restant
Wegen	685	0	685
Civieltechnische kunstwerken	57	54	3
Riolering (IWKp)	2.945	1.069	1.876
Waterbouwkundige kunstwerken	375	50	325
Tractie	525	205	320
Verduurzaming vastgoed	315	18	297

Bedragen x € 1.000

In de tabel met de beheerplannen en areaalgegevens is aangegeven wat er het afgelopen jaar is uitgevoerd.
Het grootste deel van de afwijkingen wordt hiermee verklaard. Bij wegen is al eerder gemeld dat vanwege een wijziging van de aanpak van de onderhoudsprojecten (Integraal gebiedsgericht werken) en benodigde nadere onderzoeken voor een groot aantal projecten de omvang van de opgaven nog nader moest worden uitgewerkt. Hierdoor was er voor 2021 nog geen concrete vervangingsopgave vastgesteld. Mede op basis van de gewijzigde aanpak en de uitgevoerde onderzoeken is voor wegen de vervangingsopgave voor de komende jaren in beeld gebracht. Deze is in veel gevallen gekoppeld aan de vervangingsopgave bij riolering. Hierdoor stonden er uiteindelijk voor 2021 voor wegen geen vervangingsopgaven gepland. Vanwege deze gewijzigde aanpak is er voorgesteld en besloten in voorjaarsnota 2021 om de vervangingsopgave voor de riolering te temporiseren en gedeeltelijk te herzien.

Onttrekking Voorzieningen

Kapitaalgoed	Begroot	Werkelijk	Restant
Wegen	1.010	352	658
Civieltechnische kunstwerken	45	44	1
Openbare verlichting	110	31	79
Verkeersregelinstallaties	55	0	55
Speelvoorzieningen	100	0	100
Vastgoed	132	91	41

Bedragen x € 1.000

In de tabel met de beheerplannen en areaalgegevens is aangegeven wat er het afgelopen jaar is uitgevoerd. In afwachting van de nieuwe programmering op basis van Integraal Gebiedsgericht Werken (IGW) zijn werkzaamheden voor groot onderhoud waar mogelijk uitgesteld. Het is de bedoeling dat deze geplande werkzaamheden in 2022 alsnog zullen worden uitgevoerd.

Paragraaf Financiering

Inleiding

Het beleid voor de financieringsfunctie is vastgelegd in het door burgemeester en wethouders op 29 juni 2021 vastgestelde treasurystatuut 2021. Het statuut geeft de kaders aan voor de invulling van de financieringsfunctie en sluit aan bij de aanscherping van de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) en de Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden.

Nota Schuldenbeheersing

In december 2018 is de nota Schuldenbeheersing vastgesteld waarmee de omvang van de toekomstige lange en korte schuld tezamen wordt begrensd op € 53,0 miljoen. Om te bewerkstelligen dat de hierdoor toekomstig beperkt beschikbare investeringsruimte ook langdurig ingezet kan worden, wordt ook het investeringsplafond voor nieuwe investeringen bepaald op jaarlijks € 100.000 aan afschrijvingen. Dit is exclusief vervangingsinvesteringen en investeringen in het gesloten systeem. Bij de aanvang van elke nieuwe raadsperiode zal de nota worden geactualiseerd zodat duidelijk wordt welke investeringsruimte beschikbaar is.

Schatkistbankieren

Volgens de Wet fido (financiering decentrale overheden) moeten gemeenten hun overtollige kasmiddelen boven het drempelbedrag van 0,75% van het begrotingstotaal over de eerste helft van 2021, en 2% van het begrotingstotaal over de tweede helft van 2021 bij het Agentschap van het Ministerie van Financiën aanhouden. Het drempelbedrag over de eerste helft van 2021 was € 450.000. Het drempelbedrag over de tweede helft van 2021 was € 1.200.000. In 2021 zijn deze drempelwaarden niet overschreden omdat met de huisbankier de afspraak is gemaakt om het surplus boven een bepaalde omvang van het rekeningcourantstelsel automatisch af te romen naar de bankrekening bij het Ministerie van Financiën. Voor de berekening van de onderschrijding van het drempelbedrag wordt verwezen naar de toelichting op de balans onderdeel kortlopende schulden met een looptijd korter dan een jaar.
Het bij het Rijk aangehouden saldo bedroeg over 2021 gemiddeld € 7,2 miljoen. Met een opbrengst van € 0 bedroeg de rentevergoeding gemiddeld 0,0%. Door overtollige liquiditeiten te stallen op de schatkistrekening is voorkomen dat we een negatief renteresultaat hebben bereikt. Ter vergelijking: de EURIBOR-"vergoeding" voor een deposito van 1 jaar bedroeg gemiddeld -0,49%; om geld kort uit te kunnen zetten moest in de markt dus betaald worden.

Terugblik op de renteontwikkeling

In 2021 is de Nederlandse economie gegroeid met 4,8% tegenover een verwachte stijging van 3,2%. De gehele eurozone groeide over 2021 overigens met 5,2%.
Waar 1,7% verwacht werd bedraagt de inflatie over 2021 uiteindelijk 2,7%.
Het monetaire beleid van de Europese Centrale Bank is ruim gebleven. De herfinancieringsrente voor banken bleef onveranderd op 0%. De depositorente bij de Europese Centrale Bank bleef

eveneens onveranderd op het niveau van september 2019 nl. -0,5%. De verwachting voor de korte rente 2021 was dat deze niet noemenswaardig zou wijzigen. In 2021 is de korte rente ook nagenoeg ongewijzigd gebleven. De verwachting voor de lange rentetarieven was dat deze minder negatief zouden worden, maar wel negatief zouden blijven. Tegen de verwachting in zijn de lange rentetarieven gedurende het jaar opgelopen tot positieve rentepercentages.

Op basis van de door BNG uitgesproken verwachtingen werd voor 2021 een gemiddelde korte (3 maands) rente van ca. -0,5% voor kasgeld verwacht. In werkelijkheid werd hiervoor een gemiddelde waarde van -0,55% gerealiseerd. In 2021 was er nauwelijks beweging in de geldmarkt. De geldmarktrente bevond zich bij het begin van 2021 op een niveau van -0,55% (3-maands Euribor) en het jaar werd afgesloten op een niveau van -0,57%.
Het tarief voor het beroep op de rekening-courantfaciliteit bij BNG bedroeg het gehele jaar -0,8%. Van financierings(rente)lasten is dan ook geen sprake. Voor de berekening van de kapitaallasten van investeringen wordt een lange termijn rente van 0,5% gehanteerd (zie berekening omslagrente 2021).

Liquiditeitsontwikkeling
De jaarrekening over 2020 liet een liquiditeitsoverschot zien van € 8,1 miljoen, deze jaarrekening laat een liquiditeitsoverschot zien aan het eind van 2021 van € 4,0 miljoen.
Aangezien de rente voor kort geld verwaarloosbaar is geweest, is er voor gekozen om tussentijdse liquiditeitsbehoefte zo veel mogelijk te financieren met het rekening-courantkrediet van huisbankier BNG tegen een tarief van 0,0%. Bij BNG was aan het eind van 2021 sprake van een verwaarloosbaar beroep op de rekening courant faciliteit van € 55.000. Het saldo op de rekening van het schatkistbankieren bedroeg per eind 2021 circa € 4,0 miljoen.

Financieringspositie
In de oorspronkelijke begroting voor 2021 werd een aanvullende financieringsbehoefte verwacht van € 11,0 miljoen. Met name door het achterblijven van investeringsuitgaven bij de verwachtingen is in 2021 uiteindelijk geen aanvullende financiering aangetrokken.
De externe kapitaalfinanciering bedroeg eind 2021 € 23,45 miljoen. Eind 2020 bedroeg de omvang van de lange financiering € 28,0 miljoen. Omdat in 2021 geen extra externe financiering is aangetrokken en er wel aflossing op de huidige leningenportefeuille heeft plaatsgevonden is het totaal aan externe financiering afgenomen.

Tabel Uitgezette / opgenomen middelen

Uitgezette / opgenomen middelen	**Looptijd**	**Bedrag 31-dec-21 (x €1.000)**	**Gemiddeld rente-percentage**	**Expiratie**
Uitgezette gelden				
Lang				
Startersleningen SVN	revolving fund	691	0,000	div.
Duurzaamheidsleningen SVN	revolving fund	371	0,000	div.

Uitgezette / opgenomen middelen	Looptijd	Bedrag 31-dec-21 (x €1.000)	Gemiddeld rente-percentage	Expiratie
Stichtingen & verenigingen	div.	275	div.	div.
Kort				
Schatkistbankieren	dag. opvraagbaar	4.008	0,000	n.v.t.
Opgenomen gelden				
Lang				
BNG € 5,0 mln.	10 jaar	- 0	3,560	10-3-2021
BNG € 10,0 mln.	40 jaar	- 7.750	3,790	30-1-2052
BNG € 7,0 mln.	10 jaar	- 700	1,840	21-12-2022
NWB € 7,0 mln.	10 jaar	- 2.100	1,719	27-3-2024
BNG € 9,0 mln.	5 jaar	- 1.800	- 0,120	6-11-2017
BNG € 6,0 mln.	20 jaar	- 5.400	1,100	14-2-2039
BNG € 6,0 mln.	20 jaar	- 5.700	0,120	6-3-2040
Kort				
BNG-rek.courant	dag.opvraagbaar	- 55		n.v.t.
Saldo totaal		**- 23.395**		
Saldo lang		- 23.450		
Saldo kort		55		

Renteresultaat

In de gewijzigde begroting is een renteresultaat geraamd van - € 461.438.

Tabel Renteresultaat 2021

Renteresultaat 2021	Begroting		rekening	verschil
	Primitief	Gewijzigd		
Rentevergoeding verstrekte geldleningen	0	0	-5.750	5.750
Rentelasten aangetrokken geldleningen	480.438	461.438	426.326	35.112
Rentevergoeding grondexploitaties	61.263	42.709	37.683	5.026
Rentebijschrijving vz. Grondexploitaties	-60.791	-42.709	-37.683	-5.026
Renteresultaat	**480.910**	**461.438**	**420.576**	**40.862**

Het renteresultaat over 2021 komt afgerond € 41.000 voordeliger uit dan de oorspronkelijke verwachting van € 481.000 aan renteresultaat. Dit verschil wordt voornamelijk verklaard uit een rentevoordeel in de realisatie door de aflossingen in het jaar op opgenomen leningen. Het renteresultaat op de grondexploitaties is verwerkt in de boekwaarde van de resterende grondexploitatie voor de Duivenvoordecorridor.

Vermogenswaarden

De gemeente was op 31 december 2021 in het bezit van aandelen van NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Duin- en waterleidingbedrijf Dunea en het netwerkbedrijf Alliander.
In de exploitatiebegroting wordt het dividend structureel behoudend geraamd op basis van uitkering in voorafgaande jaren gecorrigeerd voor incidentele ontwikkelingen.

Leningenportefeuille

In 2021 is € 4.550.000 regulier afgelost op de bestaande portefeuille. Hiermee bedraagt de omvang van de extern aangetrokken lange financiering aan het eind van 2021 € 23,45 miljoen.

Tabel Leningenportefeuille (bedragen x € 1.000.000)

Leningenportefeuille	31/12/2021	31/12/2020
(Uitgezette) Leningenportefeuille	1,4	1,4
Aangetrokken leningen	23,45	28,0

De omvang van de door de gemeente Voorschoten geborgde geldleningen nam af van € 132,6 miljoen naar € 129,5 miljoen. De afname wordt weer voornamelijk veroorzaakt door de reguliere aflossingen op de gewaarborgde geldleningen aan Stichting Woonzorg Nederland (€ 3,1 miljoen).
De garanties hebben betrekking op leningen aan woningbouwverenigingen. Via de tertiaire achtervangconstructie van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw staat de gemeente mede garant (nadat het vermogen van de corporaties zou zijn aangesproken).

Gewaarborgde leningenportefeuille	31/12/2021	31/12/2020
Gewaarborgde leningenportefeuille:	129,5	132,6
waarvan gewaarborgde bedragen:	65,1	66,7

Risicobeheer

Debiteurenrisico

Bij debiteuren loopt de gemeente het risico dat een vordering geheel of gedeeltelijk oninbaar blijkt. Op basis van ervaringscijfers wordt een inschatting gemaakt van dat deel van het debiteurensaldo dat oninbaar is. Voor deze niet inbare vorderingen is een voorziening dubieuze debiteuren gevormd. Dit komt er op neer dat de gemeente het verlies op deze vorderingen daarmee al heeft genomen. Daarmee is het risico op debiteuren afgedekt.

Tabel Saldo voorziening dubieuze debiteuren

	31/12/2021	31/12/2020
Saldo van de voorziening	€ 350.898	€ 345.231

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico wordt beperkt door de treasury activiteiten te baseren op een liquiditeitsplanning voor het meerjarenperspectief van de begroting. De rekening courant-faciliteit

bij BNG bedraagt € 6,4 miljoen. De gemeente kan volgens de wet fido in 2021 kasgeld aantrekken tot een geraamde limiet van € 5,2 miljoen. Overschrijding van onderstaand te behandelen kasgeldlimiet gedurende 3 opeenvolgende kwartalen is niet toegestaan.

Kasgeldlimiet en renterisiconorm

De kasgeldlimiet stelt een bovengrens aan de netto-vlottende schuld en beperkt daarmee het renterisico op de korte schuld. De limiet wordt bepaald voor korte financiering met een looptijd van maximaal 1 jaar en bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal.
Uitgaande van een begrotingstotaal van circa € 60,0 miljoen bedroeg de kasgeldlimiet voor 2021 circa € 5,1 miljoen. Uit onderstaand overzicht blijkt dat de kasgeldlimiet in 2021 niet is overschreden.

Tabel Ontwikkeling kasgeldlimiet 2021 (bedragen x € 1.000)

Ontwikkeling kasgeldlimiet 2021	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1. Liquiditeitssaldo (netto; - = tekort)	8.178	1.552	6.876	10.505
2. Kasgeldlimiet	5.099	5.099	5.099	5.099
3a. Ruimte onder de kasgeldlimiet (2.+1.>0)	**13.276**	**6.650**	**11.975**	**15.603**
3b. Overschrijding van de kasgeldlimiet (2.+1.<0)				

Het renterisico op de lange financiering (langer dan een jaar) is begrensd door de renterisiconorm. Die norm bedraagt 20% van het begrotingstotaal (uitgaven) en geeft aan in hoeverre er sprake is van een verantwoord geachte spreiding van aflossing en herfinanciering in de leningenportefeuille. De renterisiconorm is in 2021 niet overschreden. Op basis van de verwachtingen in de begroting 2022 wordt de renterisiconorm in het meerjarenperspectief evenmin overschreden.

Tabel Renterisico vaste schuld 2021-2025 (bedragen x € 1.000)

Renterisico vaste schuld 2021						
		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
1	Renteherzieningen	0	0	0	0	0
2	Aflossingen	4.550	4.175	2.215	2.620	2.102
3	Renterisico (1 + 2)	4.550	4.175	2.215	2.620	2.102
4	Renterisiconorm	11.997	12.821	12.274	12.287	12.241
5a	**Ruimte onder renterisiconorm**	**7.447**	**8.646**	**10.059**	**9.667**	**10.139**
5b	Overschrijding renterisiconorm					
4a	Begrotingstotaal	59.986	64.105	61.372	61.434	61.205
4b	percentage regeling	20%	20%	20%	20%	20%
4	Renterisiconorm	11.997	12.821	12.274	12.287	12.241

EMU-saldo

Gemeenten moeten het kastekort van hun exploitatie beperken tot de overeengekomen percentages van hun totale begroting. Met het EMU-saldo wordt gecontroleerd of de decentrale overheden een gelijkwaardige inspanning leveren bij het streven te voldoen aan de Europese begrotingsdoelstellingen. De VNG adviseert gemeenten om niet heel strak te sturen op het maximaal toegestane kastekort. Dat staat een uitruil van over- en onderschrijdingen tussen gemeenten in de weg en leidt daardoor mogelijk tot een onnodig uitstel van investeringen. In plaats daarvan kunnen gemeenten beter sturen op de ontwikkeling van de hoogte van de schuld.
Voor 2021 is voor Voorschoten de referentiewaarde voor het EMU-saldo vastgesteld op ongeveer € 2,1 miljoen. Deze waarde is gebaseerd op een macro-norm voor het totaal van gemeenten van 0,27% van het bruto binnenlands product.
Bij overschrijding van de landelijke norm kunnen sancties/maatregelen worden opgelegd al naar gelang gemeenten mede verantwoordelijk zijn voor de overschrijding. Het herziene BBV schrijft voor dat ook in het jaarverslag wordt gerapporteerd over het EMU-saldo.

Tabel **Berekening EMU-saldo (bedragen x € 1.000)**

				Begroting	Rekening	Verschil
EMU-SALDO				-4.560	1.854	6.414
EMU-SALDO referentiewaarde				-2.081	-2.081	0
Verschil EMU-saldo & referentiewaarde				-2.479	3.935	6.414
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	-19	2.466	2.485
			Uitzettingen	0	0	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	0	-3.534	-3.534
			Liquide middelen	0	58	58
			Overlopende activa	0	243	243
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	1.295	-4.550	-5.845
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	3.246	2.371	-875
			Overlopende passiva	0	-442	-442
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa				0	0	0

Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting is het geraamde EMU-saldo fors afgenomen van een tekort van € 4,6 miljoen tot een overschot van € 1,9 miljoen. In andere woorden: Van de begroting ging een aanmerkelijke toename van de geldhoeveelheid uit, terwijl deze volgens de jaarrekening juist flink verminderd is en uiteindelijk € 3,9 miljoen onder de referentiewaarde blijft.
De verbetering van € 6,4 miljoen ten opzichte van de begroting wordt met name veroorzaakt door de verstrekte lening aan Alliander en de aflossing van de bij BNG uitstaande geldleningen.

Tabel Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht (Staat van herkomst en besteding)

Bedragen x € 1.000		**Rekening 2021**
Stand liquide middelen per 1 januari		1
Toename:		
Afschrijvingen	2.296	
Toename kortlopende schulden	2.371	
Toename vorderingen / uitzettingen < 1 jaar	3.534	
Storting in reserves (per saldo)	927	
Storting in voorzieningen (per saldo)	214	
Nog te bestemmen rekeningsaldo 2021	2.503	
totale toename		11.844
Afname:		
Netto investeringen	-1.982	
Afname langlopende schulden	-4.550	
Afname overlopende activa	-243	
Afname overlopende passiva	-442	
Toename boekwaarde bouwgrondexploitatie	-364	
Toename verstrekte geldleningen	-2.466	
Bestemming resultaat voorgaande jaar	-1.739	
totale afname		-11.786
Mutatie liquide middelen		58
Stand liquide middelen per 31 december		59

Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

De gemeente is verantwoordelijk voor de taken die zij door verbonden partijen laat uitvoeren. Het is daarom van belang dat de raad in het proces van begroting en verantwoording de benodigde informatie krijgt om de bijdrage van verbonden partijen aan de realisatie van de programma's en daarmee gepaard gaande risico's te kunnen beoordelen en te laten meewegen in het proces van horizontale sturing en verantwoording.

Bij verbonden partijen kan het zowel gaan om publiekrechtelijke samenwerkingsverbanden op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen als om de deelneming in of inschakeling van privaatrechtelijke rechtspersonen. Voor wat betreft de private partijen gaat het om organisaties en instellingen waarin de gemeente zowel een financieel als een bestuurlijk belang heeft. In geval van gemeenschappelijke regelingen gaat het om samenwerkingsvormen met rechtspersoonlijkheid, met name openbare lichamen en bedrijfsvoering organisaties ingesteld op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Voor een adequate verantwoording hoe verbonden partijen bijdragen aan de realisatie van de doelstelling van de programma's is het niet alleen noodzakelijk inzicht te hebben in de beleidsmatige prestaties van verbonden partijen, maar ook in hun financiële positie.

Inzicht in de bijdragen van verbonden partijen aan de realisatie van de programma's zijn in de respectievelijke programma's voor de realisatie waarvan ze worden ingezet opgenomen.

Per 1 september 2021 is de werkorganisatie Duivenvoorde opgeheven en is gemeente gestart met een eigen gemeentelijke organisatie. Het jaar 2021 heeft dan ook naast samenwerking gestaan in het teken van de ontvlechting van de werkorganisatie en de opbouw van de eigen gemeentelijke organisatie.

Tabel Verbonden partijen

LIJST VERBONDEN PARTIJEN	
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN	bijdrage
Gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland	€ 875.777
Veiligheidsregio Hollands Midden	€ 1.400.468
Gemeenschappelijke regeling Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden	€ 1.500.000
Gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie Duivenvoorde	€ 10.403.506
Gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)	€ 362.986
Gemeenschappelijke regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden	€ 69.306
Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst West Holland (ODWH)	€ 291.529

Totale gemeentelijke bijdrage	€ 14.903.572
VENNOOTSCHAPPEN	dividend
BNG N.V.	€ 74.543
Alliander N.V.	€ 387.575
Dunea N.V.	-
Totaal ontvangen dividend	€ 462.118

Overzicht verbonden partijen

Naam	**Gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland**
Juridische vorm	Gemeenschappelijke Regeling
Vestigingsplaats	Leiden
Webadres	hollandrijnland.nl
	Publiek belang
Doelstelling	Holland Rijnland draagt binnen de regio zorg voor een optimale verbinding, ontmoeting en samenwerking op ruimtelijk, economisch en sociaal gebied. Holland Rijnland faciliteert de gemeenten om in staat te zijn om tijdig analyses te maken van nieuwe, strategisch belangrijke ontwikkelingen en hier naar te kunnen acteren en draagt daardoor bij aan een krachtige regiosamenwerking.
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur is de gemeente Voorschoten vertegenwoordigd door een raadslid en een collegelid.
	Financieel belang

	Bijdrage 2021
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)	€ 875.777

	Beginstand per 1-1-2021	**Eindstand per 31-12-2021**
Eigen vermogen	3.120.337	1.666.519 *

	Beginstand per 1-1-2021	**Eindstand per 31-12-2021**
Vreemd vermogen	51.948.756	58.808.553 *

	Hele jaar 2021
Gerealiseerde resultaat	€ 992.000 *

Toelichting	* De betreffende cijfers zijn afkomstig uit de concept jaarrekening 2021, versie 23 maart 2022

	Visie, beleidsdoelstelling en risico's
Visie en beleidsvoornemens	Door gezamenlijk op te treden, vergroot Holland Rijnland de slagkracht en de impact van projecten. Denk hierbij aan uitdagingen die te complex zijn voor individuele gemeenten, die de gemeentegrenzen overschrijden of waarbij samenwerking tot meer efficiëntie leidt. Verder lobbyt Holland Rijnland bij de provincie, het rijk en externe partijen om de ambities van de samenwerkende gemeenten te realiseren. Hiernaast voert Holland Rijnland ook verschillende taken uit op het gebied van leerplicht, jeugdhulp, woonruimteverdeling en doelgroepenvervoer.
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	Samenwerking Holland Rijnland streeft ernaar de gemeenten op de kansrijke opgaven nog meer onderling met elkaar te verbinden én met het bedrijfsleven, onderwijs, de provincie en het Rijk. Cofinanciering Met het programma Cofinanciering speelt Holland Rijnland snel in op bovengemeentelijke initiatieven uit de regio die op een duurzame manier bijdragen aan het realiseren van het resultaat op de opgaven van de inhoudelijke agenda 2016-2020.
Risico's	De risico's worden door Holland Rijnland in de begroting gekwantificeerd op € 185.000. De GR heeft een beperkt weerstandsvermogen. Het aandeel van de gemeente in de risico's bedraagt circa 4%.

Naam	**Veiligheidsregio Hollands Midden**
Juridische vorm	Gemeenschappelijke Regeling
Vestigingsplaats	Leiden
Webadres	vrhm.nl
	Publiek belang
Doelstelling	Het doel van de VRHM is regionale bestuurlijke en operationele integratie van de bij de veiligheidsregio ondergebrachte brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. Lokale verankering blijft van belang. De integratie moet leiden tot doelmatige en slagvaardige hulpverlening, op basis van een gecoördineerde voorbereiding. De Veiligheidsregio Hollands Midden wil door samenwerking met en tussen allerlei partners de veiligheid en het gevoel van veiligheid in de regio

vergroten.

Bestuurlijk belang	De burgemeester is lid van het Algemeen Bestuur van de VRHM (art. 11.1 WVr).

Financieel belang		
		Bijdrage 2021
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)		€ 1.400.468
	Beginstand per 1-1-2021	**Eindstand per 31-12-2021**
Eigen vermogen	€ 8.737.000	6.134.000 *
	Beginstand per 1-1-2021	**Eindstand per 31-12-2021**
Vreemd vermogen	€ 34.497.000	42.381.000 *
		Hele jaar 2021
Gerealiseerde resultaat		-/- € 229.000 *

Toelichting	* De betreffende cijfers zijn afkomstig uit de concept jaarrekening 2021.

Visie, beleidsdoelstelling en risico's	
Visie en beleidsvoornemens	De VRHM is een samenwerkingsverband op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Wet publieke gezondheid en de Wet veiligheidsregio's. Negentien gemeenten en de hulpverleningsdiensten werken in de veiligheidsregio nauw samen aan de taken op het gebied van brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening en handhaving van openbare orde en veiligheid.
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	In het Regionaal Beleidsplan VRHM 2020-2023 staan de ambities beschreven. Beleidsdoelstellingen zijn preventie en zelfredzaamheid. Deze beleidsdoelstellingen komen terug in het Regionaal Beleidsplan 2020-2023.
Risico's	• Cao-effecten en effect wijzigingen pensioenpremies. • Klimaatadaptatie. • Energietransitie. • Cybersecurity. • Continuiteit van vitale infrastructuur. • De Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) en het brandweerpersoneel.

- Evaluatie Wet veiligheidsregio's.
- Invoering nieuwe Omgevingswet.

Naam	**Hecht (Gemeenschappelijke regeling Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden)**
Juridische vorm	Gemeenschappelijke Regeling
Vestigingsplaats	Leiden
Webadres	https://www.rdoghm.nl/
	Publiek belang
Doelstelling	De Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (RDOG) Hollands Midden, met als uitvoerende eenheden de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Hollands Midden, bureau GHOR Hollands Midden en de Regionale Ambulancevoorziening (RAV) Hollands Midden, heeft ten doel de belangen te behartigen van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten op het terrein van de openbare gezondheidszorg, de volksgezondheid en de ambulancezorg.
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur van de RDOG Hollands Midden bestaat uit de portefeuillehouders volksgezondheid van de 18 gemeenten. Namens de gemeente Voorschoten, heeft wethouder P. de Bruijn zitting in het Algemeen Bestuur van de RDOG Hollands Midden.
	Financieel belang
	Bijdrage 2021
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)	€ 1.500.000
	Beginstand per 1-1-2021 / **Eindstand per 31-12-2021**
Eigen vermogen	€ 7.714.000 / € 9.681.000
	Beginstand per 1-1-2021 / **Eindstand per 31-12-2021**
Vreemd vermogen	€ 41.089.000 / € 46.615.000
	Hele jaar 2021
Gerealiseerde resultaat	€ 1.828.000
Toelichting	De betreffende cijfers zijn voorlopige cijfers afkomstig uit de concept jaarrekening 2021.
	Visie, beleidsdoelstelling en risico's

Visie en beleidsvoornemens

De RDOG Hollands Midden bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de inwoners in de regio Hollands Midden in zowel reguliere als crisisomstandigheden. Daarnaast probeert de RDOG Hollands Midden de effecten van gezondheidsbedreigingen te beperken.

De missie is om die opdracht resultaatgericht op een innoverende manier in samenwerking met betrokkenen vorm te geven.

Bijdrage aan beleidsdoelstelling

De RDOG draagt in regionaal verband bij aan preventie van gezondheidsproblemen.

Ontwikkeling Programma RDOG2024
Heeft als doel dat de RDOG in 2024 een wendbare, moderne en klantgerichte organisatie is. Een organisatie die kan meebewegen met veranderingen in de maatschappij en met integrale gezondheidsdeskundigheid kan blijven bijdragen aan een gezonder en veiliger Hollands Midden. Daarbij heeft de organisatie extra oog voor inwoners in kwetsbare situaties.
De kracht van het programma ligt in het verbeteren van de interne processen, zodat de inwoners merkbaar betere ondersteuning krijgen. Dit terwijl de taken van de RDOG voor de opdrachtgevers op een moderne, datagedreven wijze worden uitgevoerd tegen aanvaardbare kosten (kostenbeheersing).

Ontwikkeling Zorg- en Veiligheidshuis Hollands Midden
In 2021 wordt gewerkt aan de (door)ontwikkeling van een Zorg- en Veiligheidshuis Hollands Midden. Het zorg- en veiligheidshuis beoogt de aanpak van complexe casuïstiek te verbeteren door processen van zorg, veiligheid en sociaal domein meer te integreren. Om deze verbetering te realiseren, zal het bestaande Veiligheidshuis organisatorisch worden samengevoegd met de sector Maatschappelijke Zorg en Veilig Thuis van de RDOG Hollands Midden.

Risico's

Uitgangspunt is dat de RDOG HM naar aanleiding van deze programmabegroting voor de komende jaren met een dusdanige reële indexering en algemene reserve kan werken dat RDOG niet meer met een begrotingswijziging terug hoeft naar de gemeenten.

Coronacrisis
Door inzet RDOG HM voor de aanpak van de Coronacrisis (testen, contact- en brononderzoek, e.d.) is er op onderdelen de uitvoering beperkt uitgevoerd in 2020. Dat kan consequenties hebben voor uitvoering taken in 2021.

Naam	Werkorganisatie Duivenvoorde
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Wassenaar
Webadres	

	Publiek belang
Doelstelling	In stand houden van een gezamenlijke kwalitatief hoogwaardige ambtelijke organisatie die flexibel is om aan de gevraagde dienstverlening van beide deelnemers op een kostenefficiënte manier te kunnen voldoen.
Bestuurlijk belang	Het voltallige college is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.

	Financieel belang	
		Bijdrage 2021
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)		€ 10.403.506
	Beginstand per 1-1-2021	**Eindstand per 31-12-2021**
Eigen vermogen	€ 0	€ 0
	Beginstand per 1-1-2021	**Eindstand per 31-12-2021**
Vreemd vermogen	€ 4.776.000	€ 100.000
		Hele jaar 2021
Gerealiseerde resultaat		
Toelichting		

	Visie, beleidsdoelstelling en risico's
Visie en beleidsvoornemens	In 2020 is besloten om de werkorganisatie Duivenvoorde op te heffen en verder te gaan met een eigen gemeentelijke organisatie. Dit voornemen is uitgevoerd per 1 september 2021. Vanaf die datum heeft Voorschoten een eigen gemeentelijke organisatie. In 2022 wordt de Werkorganisatie Duivenvoorde officieel geliquideerd
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	De Werkorganisatie staat ten dienste van het college en de burgemeester, voor wie het beleid wordt uitgevoerd en voorbereid.
Risico's	De risico's van de WODV liggen in hoofdzaak bij de rechtspositionele verplichtingen ten aanzien van het zittende personeel.

Naam	Gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Leiden
Webadres	bsgr.nl

	Publiek belang
Doelstelling	Het verbeteren van de kwaliteit, continuïteit en efficiency door samen te werken bij de beleidsuitvoering, heffing en invordering van waterschaps- en gemeentelijke belastingen, bij de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken en het beheer en de uitvoering van vastgoedinformatie.
Bestuurlijk belang	De gemeente Voorschoten is in het algemeen bestuur vertegenwoordigd met een wethouder. Sinds 16 juni 2014 is de gemeente Voorschoten ook met een wethouder vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur van de BSGR.

	Financieel belang

	Bijdrage 2021
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)	€ 362.986

	Beginstand per 1-1-2021	Eindstand per 31-12-2021
Eigen vermogen	€ 909.000	€ 1.286.000

	Beginstand per 1-1-2021	Eindstand per 31-12-2021
Vreemd vermogen	€ 10.899.000	€ 6.491.000

	Hele jaar 2021
Gerealiseerde resultaat	€ 431.000

Toelichting Over 2021 is een jaarresultaat behaald van € 431.000

	Visie, beleidsdoelstelling en risico's
Visie en beleidsvoornemens	De belastingtaken efficiënt, tegen lage kosten en kwalitatief hoogwaardig uitvoeren.
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	Door het juist, tijdig en volledig opleggen en invorderen van gemeentelijke belastingen worden de geraamde opbrengsten gerealiseerd.
Risico's	De BSGR betreft een uitvoeringsorganisatie. Op grond van artikel 32 van de Gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (GR BSGR), zijn de deelnemers verplicht er zorg voor te dragen dat de BSGR te allen tijde beschikt over voldoende middelen om aan al haar verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen. Dit betekent dat de deelnemers zelf maatregelen moeten treffen om eventuele risico's af te dekken.

Het grootste ingeschatte risico is het uittreden van één van de deelnemers. Op grond van artikel 38 van de GR BSGR wordt voor uittreding een opzegtermijn van ten minste een jaar in acht genomen en vindt uittreding plaats aan het einde van het kalenderjaar. Uittreding gedurende de eerste 5 jaar na toetreding is niet mogelijk. Er zijn geen deelnemers die te kennen hebben gegeven uit de gemeenschappelijke regeling te willen treden.

Naam	**Gemeenschappelijke regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden**
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Pijnacker-Nootdorp
Webadres	https://sbjh.nl/
	Publiek belang
Doelstelling	Het behartigen van de belangen van de betrokken gemeenten op het terrein van uitvoering van inkooptaken op taakonderdelen binnen het sociaal domein.
Bestuurlijk belang	Namens de gemeenten Leidschendam-Voorburg, Pijnacker-Nootdorp, Voorschoten, Wassenaar en Zoetermeer is de wethouder van de gemeente Wassenaar lid van het bestuur.

	Financieel belang	
		Bijdrage 2021
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)		€ 69.306
	Beginstand per 1-1-2021	**Eindstand per 31-12-2021**
Eigen vermogen	€ 44.000	€ 84.000
	Beginstand per 1-1-2021	**Eindstand per 31-12-2021**
Vreemd vermogen	€ 958.000	€ 1.338.000
		Hele jaar 2021
Gerealiseerde resultaat		€ 41.000

Toelichting

	Visie, beleidsdoelstelling en risico's
Visie en beleidsvoornemens	De betrokken gemeenten zijn verantwoordelijk voor de beleidsvorming. Het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden voert de technische inkoop uit. Door

	gezamenlijke inkoop en afhandeling facturering zijn efficiency voordelen (door synergie-effecten) te behalen.
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	Door gezamenlijke op een efficiënte manier inkoop voor jeugdhulp beschikbaar krijgen.
Risico's	In de begroting 2021 heeft de GR Serviceorganisatie Jeugdhulp Haaglanden de risico's niet gekwantificeerd. Als zich binnen de gemeenschappelijke regeling tegenvallers voordoen zijn de deelnemende gemeenten verantwoordelijk voor de financiële gevolgen. De GR heeft een beperkt weerstandsvermogen. Het aandeel van de gemeente in deze risico's bedraagt ca 2,5%.

Naam	**Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst West Holland (ODWH)**
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Leiden
Webadres	https://www.odwh.nl/
	Publiek belang
Doelstelling	Doel en taken zijn geformuleerd in artikel 5 van de gemeenschappelijke regeling. Deze is getroffen ter ondersteuning van de belangen van de deelnemers op het gebied van omgeving en milieu, met name ter behartiging van het gemeentelijk belang van de beleidsontwikkeling op het gebied van omgeving en milieu, alsmede gericht op een efficiënte en doelmatige uitvoering van de gemeentelijke en provinciale taken en bevoegdheden als bedoeld in artikel 6, eerste lid van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst West-Holland.
Bestuurlijk belang	De gemeente Voorschoten levert geen DB-lid. In het AB hebben twee wethouders zitting. Wethouder Cramwinckel en wethouder Spil.
	Financieel belang

	Bijdrage 2021
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)	€ 291.529

	Beginstand per 1-1-2021	**Eindstand per 31-12-2021**
Eigen vermogen	€ 594.304	n.n.b.b.

	Beginstand per 1-1-2021	**Eindstand per 31-12-2021**
Vreemd vermogen	€ 11.787.589	n.n.b.b.

	Hele jaar 2021
Gerealiseerde resultaat	n.n.b.b.

Toelichting	De jaarrekeningcijfers 2021 zijn nog niet beschikbaar. Eigen - en vreemd vermogen betreft jaarrekeningcijfers 2020. Conform begroting 2021 is de bijdrage € 272.000 (conform begroting ODWH).
	Visie, beleidsdoelstelling en risico's
Visie en beleidsvoornemens	Geen andere dan die in de gemeenschappelijke regeling zijn geformuleerd.
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	De ODWH voert een overeengekomen takenpakket uit op het beleidsveld milieu met name op het vlak van toetsing en vergunningverlening, toezicht en handhaving.
Risico's	• De omvang van de algemene reserve ligt nog onder de norm van het weerstandsvermogen (5% van de omzet).

Naam	**BNG NV**	
Juridische vorm	Naamloze Vennootschap	
Vestigingsplaats	Den Haag	
Webadres	bngbank.nl	
	Publiek belang	
Doelstelling	De BNG behartigt het maatschappelijk belang met gespecialiseerde financiële dienstverlening aan overheden en maatschappelijke instellingen. De gemeente ziet het aandelenbezit als een duurzame belegging.	
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de in haar bezit zijnde aandelen (41.184 aandelen a € 2,50 nominaal). Via dit aandelenbezit wordt 0,07%-zeggenschap uitgeoefend op de besluitvorming van BNG.	
	Financieel belang	
		Bijdrage 2021
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)		€ 74.543 dividenduitkering
	Beginstand per 1-1-2021	**Eindstand per 31-12-2021**
Eigen vermogen	€ 5,1 mrd.	€ 5,1 mrd.
	Beginstand per 1-1-2021	**Eindstand per 31-12-2021**
Vreemd vermogen	€ 155,3 mrd.	€ 144,0 mrd.
		Hele jaar 2021
Gerealiseerde resultaat		In 2021 is € 74.543 aan dividend over 2020 ontvangen.

Toelichting	Als aandeelhouder is de gemeente niet verantwoordelijk voor eventuele verliezen. Het enige risico dat wordt gelopen bedraagt de omvang van de oorspronkelijke aankoop van het aandelenbelang.

Visie, beleidsdoelstelling en risico's	
Visie en beleidsvoornemens	
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	
Risico's	Als aandeelhouder is de gemeente niet verantwoordelijk voor eventuele verliezen. Het enige risico dat wordt gelopen bedraagt de omvang van de oorspronkelijke aankoop van het aandelenbelang.

Naam	**Alliander NV**
Juridische vorm	Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Amsterdam
Webadres	alliander.com

Publiek belang	
Doelstelling	• Voortdurend beter presteren op dienstverlening, leveringszekerheid en kosten; • Verbeteren van beheersing van energiestromen; • Inzicht in energieverbruik; • Klanten helpen energie te besparen en over te schakelen naar duurzame energiebronnen.
Bestuurlijk belang	Voorschoten heeft een belang van 565.227 aandelen van € 5,- nominaal per aandeel in NV Alliander. Via dit aandelenbezit wordt 0,4%-zeggenschap uitgeoefend op de besluitvorming van Alliander.

Financieel belang		
		Bijdrage 2021
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)		€ 417.990 dividenduitkering
	Beginstand per 1-1-2021	**Eindstand per 31-12-2021**
Eigen vermogen	€ 4,3 mrd. (o.b.v. jaarrekening 2021)	€ 4,5 mrd. (o.b.v. jaarrekening 2021)
	Beginstand per 1-1-2021	**Eindstand per 31-12-2021**
Vreemd vermogen	€ 5,1 mrd. (o.b.v. jaarrekening 2021)	€ 5,7 mrd. (o.b.v. jaarrekening 2021)
		Hele jaar 2021
Gerealiseerde resultaat		In 2021 is € 387.575 aan dividend over 2020 ontvangen.

Toelichting	De balanscijfers zijn over het verslagjaar 2021.

	Visie, beleidsdoelstelling en risico's
Visie en beleidsvoornemens	
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	
Risico's	Als aandeelhouder is de gemeente niet verantwoordelijk voor eventuele verliezen. Het enige risico dat wordt gelopen bedraagt de omvang van de oorspronkelijke aankoop van het aandelenbelang.

Naam	**Dunea NV**
Juridische vorm	Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Den Haag
Webadres	www.dunea.nl
	Publiek belang
Doelstelling	Het doel van Dunea is het voorzien in de behoefte van drinkwater en industriewater zowel binnen als buiten het distributiegebied. Daarbij moet Dunea voldoen aan de eisen van verantwoord natuurbeheer van het toevertrouwde duingebied met de inachtneming van de eisen van een verantwoorde waterwinning. Tevens beheert Dunea andere onderdelen van de waterketen zoals riolering en afvalwaterzuivering zowel binnen als buiten het distributiegebied. Eind 2019 heeft de algemene vergadering van aandeelhouders er mee ingestemd de infrastructuur en kennis van Dunea verder in te zetten om bij te dragen aan de energietransitie met wat Dunea van nature al in huis heeft: duurzame warmte en koude uit water.
Bestuurlijk belang	Het aandelenbezit is groot 77.218, met een nominale waarde van € 5,- per aandeel. Via het aandelenbezit kan 1,9% zeggenschap worden uitgeoefend op de besluitvorming van Dunea.
	Financieel belang

	Bijdrage 2021
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)	n.v.t.

	Beginstand per 1-1-2021	**Eindstand per 31-12-2021**
Eigen vermogen	€ 229,8 mln. (o.b.v. jaarrekening 2020)	€ 236,8 mln. (o.b.v. jaarrekening 2020)

	Beginstand per 1-1-2021	**Eindstand per 31-12-2021**

Vreemd vermogen	€ 351,1 mln. (o.b.v. jaarrekening 2020)	€ 359,5 mln. (o.b.v. jaarrekening 2020)

	Hele jaar 2021
Gerealiseerde resultaat	Het resultaat na belasting bedroeg over 2020 € 7,0 miljoen.

Toelichting	Dunea kent een statutaire beperking op de uitkering van winst aan de aandeelhouders. De winst blijft in het bedrijf om daarmee een betere solvabiliteit en een lagere financieringsrente te bewerkstelligen. NB de balanscijfers zijn die over 2020.
	Visie, beleidsdoelstelling en risico's
Visie en beleidsvoornemens	
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	Belangrijke voorwaarde bij de winstbestemming is dat de kernactiviteiten door de activiteiten van de warmtedochter niet negatief beïnvloed worden, zelfs niet bij een volledig verlies. De meerjarenbegroting is al gebaseerd op nieuw in te slagen wegen als de rivierwaterinname en een multibronnenprogramma. De solvabiliteit is dusdanig dat in het onwaarschijnlijke geval dat de warmtedochter-gelden volledig verloren zouden gaan (met een 1%-afname van de solvabiliteit tot gevolg) de risico-opslag op vreemd vermogen niet verhoogd wordt. De invloed op de wateractiviteiten is daarmee nihil.
Risico's	Als aandeelhouder is de gemeente niet verantwoordelijk voor eventuele verliezen. Het enige risico dat wordt gelopen bedraagt de omvang van de oorspronkelijke aankoop van het aandelenbelang.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Normaliter licht een gemeentebestuur in de begroting het voorgenomen beleid toe op het gebied van de PIOFACH-taken. Deze afkorting staat voor personeel, informatievoorziening, financiën, administratieve organisatie, communicatie en huisvesting. Ofwel de taken die nodig zijn om de gemeente als organisatie te laten functioneren.

Voor Voorschoten geldt dat deze bedrijfsvoeringstaken tot en met 31 augustus 2021 waren ondergebracht bij de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie Duivenvoorde (WODV). Vanaf 1 september 2021 is de gemeente Voorschoten weer een zelfstandige ambtelijke organisatie. Daarom worden de PIOFACH-taken deels in de jaarstukken van Voorschoten toegelicht. Immers tot 1 september 2021 was niet het bestuur van Voorschoten, maar dat van de WODV verantwoordelijk voor deze taken. De verantwoording over de uitvoering van deze taken tot 1 september 2021 vindt plaats in de paragraaf bedrijfsvoering van de jaarrekening van de WODV.

Organisatieontwikkeling
In 2020 is besloten om de WODV op te heffen en verder te gaan met een eigen gemeentelijke organisatie. Dit heeft plaatsgevonden in 2021. Het jaar 2021 bestond dan ook uit het voorbereiden van de ontvlechting van de WODV en de opbouw van de ambtelijke organisatie Voorschoten.

Bij het ontvlechten van de Werkorganisatie Duivenvoorde (WODV) was de ontvlechting c.q. splitsing van de formatie overwegend financieel ingegeven. De formatie is voor het overgrote deel gesplitst op basis van de financiële bijdrage van de aan de WODV deelnemende gemeenten Wassenaar (52%) en Voorschoten (48%). Voor een aantal functies is de formatie anders verdeeld, bijv. wanneer er sprake was van specifieke lokale situaties waarvoor extra formatie benodigd was t.o.v. de reguliere verdeling (en die in de andere gemeente dus een te ruime formatie zou betekenen bij een 52/48 splitsing).

Vanaf 1 september heeft de bedrijfsvoering van Voorschoten voornamelijk in het teken gestaan van organisatieontwikkeling. Het organisatieplan heeft hiervoor een belangrijke aanzet gegeven. Het gaat over hoe we willen werken in Voorschoten, waarna we kunnen werken aan het implementeren van nieuwe werkwijzen. Dit gebeurt langs de lijnen van onze kernwaarden: vakkundig, betrouwbaar en in eenvoud.

Communicatie
Het jaar 2021 is wat betreft communicatie een uitdagend jaar geweest. Veel veerkracht is gevraagd van de afdeling met communicatie over de Coronacrisis en met de opbouw van de nieuwe organisatie. Daarbij was ook het team communicatie nog niet op volle sterkte en vroeg de coronacrisis de volle aandacht. Daardoor hebben we keuzes moeten maken in wat we wel en wat we niet deden. Daardoor is niet alles in de communicatie goed gegaan. Dit willen we in de komende periode gaan verbeteren. De gemeente Voorschoten heeft ambitieuze doelen en die

kunnen we alleen samen met inwoners en stakeholders bereiken, daarvoor is een start gemaakt met een communicatiestrategie. Deze moet in de komende periode verder worden uitgewerkt. Waar het gaat om participatie is een start gemaakt met het participatiekompas om inwoners meer te betrekken bij het maken van beleid. Van succesvolle participatie was sprake bij de ontwikkeling van plannen voor Huize Bijdorp en bij het opstellen van energiemaatregelingen. Ervaringen zoals bij de Jan Wagtendonkstraat worden betrokken bij het leerproces. Daarnaast investeren we in capaciteit waar het gaat om communicatie en participatie.

Leren en ontwikkelen
Het succes van de organisatie is grotendeels afhankelijk van de medewerkers. Die leveren het benodigde vakmanschap om de doelstellingen te realiseren. De medewerkers moeten goed worden gefaciliteerd in het werk en hun ontwikkeling. Daarbij wordt gestreefd naar een cultuur waarin talentontwikkeling prominent aanwezig is waarbij we focussen op het benutten van de sterktes en talenten van de medewerkers vanuit de gedachte dat zij hier meer werkplezier uit halen en goed presteren. Er zijn landingsgesprekken gehouden met alle medewerkers en diverse medewerkers zijn een training gestart. Mede als gevolg van een landing op een functie met daarin nieuwe elementen.

Verzuim
We hebben momenteel een verzuimpercentage van ca. 10%. Dit is een vrij hoog percentage t.o.v. het gemiddelde in de sector dat 5 tot 6% bedraagt. Het verzuimpercentage wordt mede veroorzaakt door een behoorlijk aantal langdurig zieken (ca. 6,5%). Voor een aantal van deze langdurig arbeidsongeschikte medewerkers geldt dat de oorzaak van het verzuim geen relatie heeft met het werk. Bij een ander gedeelte is er wel een (gedeeltelijke) relatie met het werk. Dit komt deels door de veranderingen in de organisatie en in een enkel geval ook door de werkdrukbeleving. Het kortdurend verzuim wordt mede veroorzaakt door corona. Daar waar er een relatie is met het werk kijken we goed naar de oorzaken van het verzuim waarbij we uiteraard inzetten op een succesvolle re-integratie. Met behulp van de inzet van een vitaliteitscoach en geïntensiveerde aandacht vanuit HR is er aandacht voor het tegengaan van ziekteverzuim en (te) hoge werkdruk.

Vacatures en werving
Er is sprake van een krappe arbeidsmarkt. We zetten daarbij in op goede arbeidscommunicatie en de werving voor vacatures is in volle gang via de website www.voorschoten.nl. De afgelopen maanden is er overigens ook een behoorlijk aantal nieuwe medewerkers gestart. Het lukt dus vaak wel om nieuwe mensen te werven.

Huisvesting
Het hybride werken is in 2021 door de coronamaatregelen min of meer het “nieuwe normaal” geworden. De meeste medewerkers hebben het afgelopen jaar veel vanuit huis gewerkt en zijn daar inmiddels aan gewend. De gemeente heeft daarbij haar medewerkers gefaciliteerd door voor de inrichting van de thuiswerkplekken o.a. beeldschermen, toetsenborden en bureaustoelen in bruikleen te verstrekken.

Het is belangrijk dat onze medewerkers ook op kantoor een werkplek hebben die past bij de behoeften en waarin het prettig werken is. Ons kantoorpand is verouderd en is niet optimaal. Om daar wat aan te doen is er na de zomer een projectleider gestart met het opstellen van een plan van aanpak. Het hybride werken zal ook in de toekomst blijven bestaan. Dat stelt daarmee ook andere eisen aan de moderne kantoorinrichting. Hoe dit er structureel uit zal zien moet nog worden uitgewerkt, maar het zal zeker worden meegenomen in het huisvestingsplan. Daarnaast zullen er in de organisatie structurele afspraken over de invulling van het hybride werken worden gemaakt.

Procesoptimalisatie administratieve organisatie
Vanuit de gedachte 'over as is' heeft de gemeente in 2021 nog grotendeels gewerkt volgens de administratieve processen van de WODV. Procesoptimalisatie is een van de ontwikkelthema's in de bedrijfsvoering van de nieuwe gemeentelijke organisatie. In 2021 is daar een eerste start mee gemaakt.
Daarnaast zijn direct na de start van de eigen gemeentelijke organisatie aanpassingen doorgevoerd in een beperkt aantal belangrijke administratieve processen. Daarbij is rekening gehouden met adviezen van de accountant in eerdere managementletters. De belangrijkste aanpassing is de functiescheiding bij het autoriseren van inkoopfacturen.

Verbijzonderde interne controle
In 2020 is de verbijzonderde interne controle (VIC) opgezet. In 2021 is de aanpak doorontwikkeld op de ervaringen uit 2020. Door de ontvlechting en de diverse personeelswisselingen, liepen de VIC werkzaamheden aanvankelijk wat achter op de planning. Dit heeft ervoor gezorgd dat de accountant de managementletter over 2021 wat later heeft uitgebracht. Toch is het VIC team er in geslaagd alle controles van het VIC plan 2021 uit te voeren. De verbijzonderde interne controlerapportages zijn op tijd aan de accountant aangeleverd voor de uit te voeren jaarrekeningcontrole. De controles leverden geen bijzondere bevindingen op.

Informatie & Automatisering
Wassenaar verleent vanaf 1 september 2021 op basis van een dienstverleningsovereenkomst producten en diensten op het gebied van Data- en Informatiemanagement aan de gemeente Voorschoten. In de dienstverleningsovereenkomst zijn de afspraken over het hoe en wat daaromtrent vastgelegd. Op basis van het jaarplan Informatie & Datamanagement 2021-2022 zijn diverse I&A-projecten opgestart.

Paragraaf informatieveiligheid en privacy

Inleiding

Gemeenten zijn voor steeds meer beleidsterreinen verantwoordelijk. Zij maken daarbij gebruik van de mogelijkheden van informatie-uitwisseling. Door informatie te delen en processen te optimaliseren kunnen gemeenten onder andere hun dienstverlening beter organiseren, de veiligheid van burgers verbeteren en meer mensen aan het werk krijgen. Als professionele organisatie past hierbij dat gemeenten ook de beveiliging van informatie professioneel organiseren. Informatie moet immers beschikbaar en betrouwbaar zijn en mag alleen door bevoegden zijn in te zien. Bij de uitwisseling moeten wij voldoende rekening houden met beveiligings- en privacyaspecten.

Corona

De wereldwijde pandemie en lock-down heeft ook in 2021 consequenties gehad op het gebied van ICT. Medewerkers hebben het kantoor grotendeels in moeten ruilen voor een thuiswerkplek. Met allerlei “huis-, tuin- en keuken middelen” (eigen hardware, vrij verkrijgbare software, met de buren gedeelde wi-fi, etc.) moet het werk op gang gehouden worden, wat ten koste gaat van informatieveiligheid. Dankzij de overstap van gemeente Voorschoten naar het nieuwe werkplekconcept in 2018, dat al was vormgegeven rond het idee van tijd- en plaats onafhankelijk werken, zijn nadelige gevolgen voor informatieveiligheid bij gemeente Voorschoten echter uiterst beperkt gebleven. Ook op het gebied van privacy kan niet gezegd worden dat de coronacrisis voor problemen heeft gezorgd binnen de gemeente.

Informatieveiligheidsbeleid

In 2020 is, in lijn met het in werking treden van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), door het dagelijks bestuur van de Werkorganisatie Duivenvoorde een nieuw informatieveiligheidsbeleid vastgesteld. Hiermee had de organisatie haar eigen, op de BIO gebaseerde normenkader opgesteld. De BIO is immers geen bij wet vastgesteld normenkader, maar een binnen de overheid gemaakte afspraak. In dit strategische beleid is aangekondigd dat op bepaalde beleidsaspecten successievelijk een concrete invulling gegeven zal worden in de vorm van door de directie vast te stellen tactisch beleid. Dit tactische beleid is in 2021 opgesteld en zal in 2022 aan het MT worden voorgelegd. Ook het strategisch informatieveiligheidsbeleid zal in 2022 opnieuw moeten worden vastgesteld door het college van B&W van de gemeente Voorschoten.

In 2021 is er door de Rekenkamercommissie (RKC) een onderzoek informatiebeveiliging van gemeenten en verbonden partijen uitgevoerd. Uit dit onderzoek kwamen verschillende aanbevelingen van zowel technisch als organisatorisch aard, die de informatiebeveiliging van gemeente Voorschoten zouden versterken. Deze aanbevelingen zijn door de gemeente ter harte genomen en middels een Raadsinformatiebrief aan de raad teruggekoppeld. Daarnaast zijn er procedures opgesteld voor wijzigingsbeheer, incidentmanagement en het verwijderen van media op informatiedragers. Hiermee is gemeente Voorschoten weer verder gekomen met de invoering van

de BIO, wat als grootschalig project is opgenomen in het jaarplan Informatie & Datamanagement (I&D) en de Dienstverleningsovereenkomst (DVO).
In 2021 zijn een nieuwe risicoanalyse en dataclassificatie uitgevoerd. Hiermee zijn de oude risicoanalyse en dataclassificatie vervangen, welke gebaseerd waren op de voorganger van de BIO, de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG). Vervolgens is een actieplan opgesteld, waar maateregelen in zijn opgenomen om het niveau van informatieveiligheid binnen gemeente Voorschoten te verhogen. Een deel van deze maatregelen zijn in 2021 geïmplementeerd. Het restant wordt begin 2022 ingevoerd, waarna een nieuwe risicoanalyse uitgevoerd zal worden.

ENSIA
Over de stand van zaken met betrekking tot informatieveiligheid moet verantwoording worden afgelegd aan de colleges en aan de toezichthouders. Deze verantwoording vindt plaats door het uitvoeren van de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA). ENSIA heeft tot doel gemeenten in één keer over diverse domeinen verantwoording af te laten leggen over informatieveiligheid.

ENSIA kent twee onderdelen die door een externe auditor moeten worden getoetst, t.w. DigiD en Suwinet. De resultaten van de ENSIA uitvraag eind 2020 zijn in 2021 voorgelegd aan beide colleges. De colleges hebben conform de structuur van ENSIA een zogenaamde 'collegeverklaring informatiebeveiliging' vastgesteld. Deze zijn vervolgens getoetst door een externe auditor. De auditrapportages werden vervolgens voorgelegd aan de toezichthouders, t.w. Logius en het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De resultaten voor DigiD waren positief. De resultaten voor Suwinet waren negatief. Hiervoor is een verbeterplan opgesteld door de gemeente Leidschendam-Voorburg, aan wie Voorschoten de Suwinet taken heeft uitbesteed. Dit verbeterplan is in 2021 door Leidschendam-Voorburg uitgevoerd, waarmee de resultaten voor Suwinet over 2021 positief zullen uitvallen.

Awareness
In 2020 is in het kader van bewustzijn een e-learning cursus Informatieveiligheid en Privacy opgezet. Iedere medewerker is door het management verplicht deze cursus binnen 3 maanden af te ronden. 80% heeft de cursus inmiddels voltooid. Dit houdt in dat 20% van het personeel de cursus nog niet heeft voltooid. De ervaring leert inmiddels dat waar het management wat energie stopt in de voortgangsbewaking, meer resultaten worden geboekt.
Daarnaast is in 2021 een plan van aanpak geschreven voor een breder bewustwordingsprogramma informatieveiligheid & privacy. Dit plan is tweeledig. Enerzijds beslaat het eenmalige bewustwordingsacties die in 2022 uitgevoerd zullen worden. Denk hierbij aan phishingtests, mystery guests en workshops voor bestuur & management. Anderzijds wordt in dit plan meer aandacht besteed aan structurele bewustwordingsacties, zoals een uitgebreider aanbod voor e-learning, informatieverschaffing op het intranet en presentaties bij afdelingsoverleggen.

Technische informatieveiligheid
Het jaar 2021 kenmerkt zich, in termen van technische informatieveiligheid, op hoofdlijnen door enerzijds terugkerende werkzaamheden en anderzijds het uitvoeren van projecten en aanvullende activiteiten. De terugkerende werkzaamheden zijn vooral gericht geweest op het proactief

waarborgen van de technische informatieveiligheid van de gemeente; het periodiek patchen van systemen vormde daarbij de hoofdmoot.
De projecten en aanvullende activiteiten zijn uitgevoerd met als doel de technische informatieveiligheid van de gemeente te verbeteren.

De uitgevoerde projecten en aanvullende activiteiten in 2021 zijn kort samengevat als volgt:

- Het eerste kwartaal heeft het afronden van de technische opvolgpunten van het rekenkamercommissie onderzoek WVOLV aandacht gehad. Deze opvolgpunten kwamen voort uit een penetratietest welke in opdracht van de rekenkamercommissie was uitgevoerd in de zomer van 2020.
- In het tweede kwartaal is een start gemaakt met de verhuizing van kernapplicaties die op eigen hardware in de datacenters van gemeente Voorschoten draaien naar de Azure cloud van Microsoft of de cloud van de leverancier van de applicatie.
  Dit project wordt naar verwachting eind maart 2022 afgerond. Met dit project is invulling gegeven aan het vervangingsvraagstuk van deze hardware. De hardware was technisch afgeschreven en vormde een risico voor de continuïteit van de digitale dienstverlening van de gemeente. Door de overgang naar cloudomgevingen is dit risico weggenomen en de schaalbaarheid van de computeromgeving verbeterd.
- In het derde kwartaal is het NAC-systeem van de gemeente vervangen. Het NAC-systeem zorgt er voor dat alleen de eigen laptops van gemeente Voorschoten toegang krijgen tot het computernetwerk van de gemeente. Daarnaast is in het derde kwartaal voor Office 365 gekozen om voor alle medewerkers meerfactorauthenticatie (MFA) in te voeren en het gebruik van Office 365 alleen nog toe te staan vanaf vertrouwde apparaten.
- In het vierde kwartaal is afscheid genomen van de telefonie-oplossing die de gemeente via de VNG bij Atos afnam. In VNG verband is besloten om af te stappen van de GT Connect oplossing. Gemeente Voorschoten is op basis van deze ontwikkeling versneld overgestapt naar de telefonie-oplossing van Microsoft Teams.
- Afsluitend is in het vierde kwartaal de uitvraag voor de vervanging van firewalls van de gemeente in gang gezet. Deze aanvraag is onderdeel van de Europese aanbesteding “GGI-Veilig” als onderdeel van het initiatief “Verhogen Digitale Weerbaarheid” van de VNG waarbij de gemeente Voorschoten zich heeft aangesloten. De verwachting is dat in het eerste kwartaal van 2022 de vervanging van de firewalls uitgevoerd is.

Sinds 1 september jl. is de WODV geliquideerd en zijn de eigen ambtelijke organisaties van gemeente Voorschoten en gemeente Wassenaar een feit. Voor de start van de twee ambtelijke organisaties zijn op het vlak van informatieveiligheid acties ondernomen om te komen tot een scheiding van data en toewijzing van rechten binnen de systemen die beide gemeenten gebruiken.

Privacy
In januari 2021 is een externe Privacy Officer (PO) aangesteld voor de gehele jaargang 2021. Hiermee is de ontwikkeling, advisering en awareness van privacy weer in gang gezet. De ontvlechting die in 2021 plaatvond, bracht ook weer nieuwe privacy vraagstukken met zich mee. De Functionaris Gegevensbescherming (FG) is vanuit zijn toezichthoudende rol bij de ontvlechting

betrokken geweest en heeft een adviserende rol gehad omtrent de omgang met persoonsgegevens. Separaat is er een werkgroep opgesteld voor de omgang van personeelsdossiers waaraan de PO heeft deelgenomen. Hiermee is privacy gedurende het hele proces goed gewaarborgd geweest. Dit betekent niet dat het proces stopt. De PO blijft betrokken bij alle vervolgvragen omtrent dit onderwerp in het vervolg voor beide gemeenten.
De e-learning module m.b.t. privacy is onderdeel van het onboardingsproces van alle nieuwe collega's (zowel intern als extern), waar scherp toezicht op wordt gehouden dat iedereen hem voltooid.
Gedurende 2021 zijn veelvuldig nieuwe verwerkersovereenkomsten gesloten. De gemeenten proberen hierbij zo veel mogelijk gebruik te maken van het standaard VNG-format. Daar waar dit niet mogelijk is, vindt een privacy check plaats door de PO op de contractueel gestelde afspraken. Verder is onderzoek gedaan naar eerder gesloten verwerkersovereenkomsten die niet meer voldoen aan de standaarden die wij als gemeente minimaal noodzakelijk achten. Dit is in kaart gebracht en worden indien mogelijk aangepast.

In 2021 hebben zich diverse datalekken voorgedaan. Twee daarvan zijn gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Een datalek dient bij de AP gemeld te worden middels de Meldplicht Datalekken, in het geval het datalek van ernstige aard is. Deze afweging wordt door de PO en FG gemaakt. De betrokkenen van de datalekken die zich dit jaar hebben voorgedaan zijn hierover geïnformeerd en de gevolgen zijn beperkt gebleven.
Uit het Rekenkameronderzoek van 2020 is naar voren gekomen dat de samenhang tussen privacy en informatieveiligheid meer geformaliseerd kan worden. Hier zijn in 2021 de eerste stappen in gezet. Er is een memo opgesteld met een voorstel om het privacy office verder te formaliseren. Momenteel zijn de FG en de CISO een nader werkproces omtrent de afstemming van privacy en informatieveiligheid aan het vormgeven, te beginnen met een vaste overlegstructuur.
Tot slot is gewerkt aan de organisatie en coördinatie met betrekking tot de Wpg-audit (Wet politiegegevens) die tegen het einde van het jaar door de gemeente uitgevoerd diende te worden. Het belang hierbij is dat buitengewone opsporingsambtenaren (BOA) bij de verwerking van bepaalde gevoelige persoonsgegevens tijdens hun werkzaamheden, voldoen aan de normen die in de genoemde wet zijn opgenomen. Deze wet is in 2019 in werking getreden en sindsdien dienen deze normen jaarlijks getoetst te worden.

Paragraaf Grondbeleid

De paragraaf betreffende het grondbeleid bevat ten minste:

a. een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
b. een aanduiding van de wijze waarop de provincie onderscheidenlijk gemeente het grondbeleid uitvoert;
c. een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
d. een onderbouwing van de geraamde winstneming;
e. de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

De paragraaf Grondbeleid beschrijft de visie op het grondbeleid en de manier waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert. Dit in relatie tot de doelstellingen die in de begroting zijn opgenomen, met een aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid is uitgevoerd.
Grondbeleid richt zich op het gebruik van de grond als bepalende factor voor de kwaliteit van de leefomgeving. Het grondbeleid is geen doel op zich, maar een middel om het ruimtelijk beleid op een bestuurlijk en economisch verantwoorde wijze te realiseren. Het biedt instrumenten om de regie over de ruimtelijke ontwikkelingen te kunnen voeren. De Nota Grondbeleid is een 'toolbox' voor het door de gemeente Voorschoten te voeren grondbeleid.

Beleidsstukken
Het grondbeleid in 2021 is gevoerd aan de hand van een tweetal beleidsstukken:

Nota Grondbeleid
De Nota Grondbeleid geeft inzicht in het gemeentelijk beleid op een breed scala aan aspecten die samenhangen met het grondbeleid. Onze voorkeur is: op basis van het beperken van risico's en gemeentelijke investeringen, faciliteren waar kan en actief waar nodig.

Grondprijsbrief
In de Grondprijsbrief worden, voor zover mogelijk, concrete (minimum) grondprijzen worden benoemd. De in de Nota Grondbeleid genoemde grondprijsmethodieken zullen dan als uitgangspunt gelden voor de concreet te benoemen grondprijs. Er zijn verschillende tarieven voor verschillende functies. Zo is in het algemeen de grondprijs voor sociale woningbouw lager dan voor maatschappelijke/commerciële functies.

Grondexploitaties
Eind 2021 is het project Duivenvoorde Corridor de enige actieve grondexploitatie. De jaarrekening geeft hiervan de financiële voortgang weer.

Risico's

De risico’s die zich tijdens de uitvoering van de nakomende werkzaamheden kunnen voordoen worden op de gebruikelijke manier opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting en jaarrekening. Zo ook de risico’s voor het project Duivenvoorde Corridor. De mutaties die volgen uit de jaarlijkse actualisatie van de risico’s van dit project worden verrekend met de concernreserve. De grondexploitatie (inclusief risico’s en verliesvoorziening) wordt minimaal één keer per jaar geactualiseerd namelijk ten tijde van de jaarrekening. Ook via de voor- en najaarsnota wordt over dit project gerapporteerd.

Wettelijke/landelijke grondslagen:

- Wet ruimtelijke ordening (Wro);
- Besluit ruimtelijke ordening (Bro);
- Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- Wet voorkeursrecht Gemeenten (Wvg);
- Gemeentewet (Gemw);
- Wet Markt en Overheid (Wet MenO).

Intentieovereenkomst

Voor potentieel grotere initiatieven en/of projecten maakt de gemeente Voorschoten, daar waar nodig, gebruik van een intentieovereenkomst. Veelal is het wenselijk voor zowel de gemeente als de ontwikkelaar om voordat een project wordt uitgewerkt een aantal inhoudelijke punten te verkennen om te kunnen komen tot een haalbaar plan, zowel financieel als ruimtelijk. In deze periode wordt er al een aanzienlijke inzet van de ambtelijke capaciteit gevraagd.
Onderdeel van de intentieovereenkomst is een afspraak over vergoeding voor deze ambtelijke inzet. Dit maakt het voor de gemeente mogelijk om capaciteit beschikbaar te stellen om ontwikkelende partijen te begeleiden in de initiatieffase van een project. De intentieovereenkomst kent over het algemeen een beperkte looptijd. En heeft als doel de haalbaarheid van een gewenste ontwikkeling te onderzoeken.

Voor het geval dat partijen niet meer met elkaar verder willen, is er in de intentieovereenkomst meestal een exit-regeling beschreven, al dan niet met een regeling over vergoeding van kosten of overhandiging van geproduceerde stukken. Met het afsluiten van een (privaatrechtelijke) intentieovereenkomst wordt nadrukkelijk nog geen besluit genomen over de uitvoering van een project. Dit komt pas later in de (publiekrechtelijke) ruimtelijke procedure.

Anterieure Overeenkomst en kostenverhaal

Indien de gemeente zelf eigenaar is van de ontwikkellocatie worden de kosten voor de verwerving van de grond, waarbij de prijzen uit de grondprijsbrief leidend zijn, in uitgifteprijs van de grond verwerkt. Daarbij komen kosten voor bouw- en woonrijp maken voor rekening van de koper. Voor plankosten en/of overige kosten (zoals afkoop beheerkosten) worden gelijktijdig een anterieure overeenkomst afgesloten. Kostenverhaal vindt hierdoor plaats bij verkoop en is dus anderszins verzekerd.

Als de ontwikkellocatie in eigendom is bij een derde, dan kunnen de kosten op twee manieren verhaald/verzekerd worden. Door het sluiten van een anterieure overeenkomst voordat de gemeente het ruimtelijk besluit neemt die de bouwplannen van de eigenaar mogelijk maakt (privaatrechtelijke weg). Of door gelijktijdig met het ruimtelijk besluit een exploitatieplan vast te stellen (publiekrechtelijke weg).

Paragraaf Bezuinigingen, taakstellingen en ombuigingen

In deze paragraaf wordt de raad geïnformeerd over de bezuinigingen, taakstellingen en ombuigingen die waren opgenomen in de begroting 2021 en voor 2021 nog verder uitgewerkt moesten worden.

De volgende definities zijn van toepassing op deze paragraaf:

Een bezuiniging wordt rechtstreeks op de baten en lasten van de begroting verwerkt. Bij de kadernota wordt vaak aangekondigd op welke posten wordt bezuinigd, in de begroting die de raad vervolgens vaststelt zijn deze bezuinigingen verwerkt.

Een taakstelling is een opgave die de organisatie voor de langere termijn wordt opgelegd. Hieronder valt bijvoorbeeld het voornemen om het personeelsbestand terug te brengen met een opgelegd bedrag of percentage. Om dit te kunnen realiseren moet er nog een plan worden opgesteld en moet er nog rekening gehouden worden met frictiekosten en dergelijke. Pas op langere termijn ontstaan de positieve financiële effecten.

Ombuigingen hebben een beleidsinhoudelijk overweging en hebben daardoor een politieke lading. Een voorbeeld hiervan is de afweging of de gelden van het sociaal domein voor andere zaken dan het sociaal domein zouden kunnen worden ingezet.
De realiteitswaarde is hieraan gekoppeld:
• Een op programma verwerkte bezuiniging is reëel. Het budget is verlaagd en er is een verantwoordelijk budgethouder.
• Bij een taakstelling is de onderliggende toelichting van belang, het realiteitsgehalte kan pas later beoordeeld;
• Een ombuiging vergt een beleidsinhoudelijke afweging, de besluitvorming in de raad is hiervoor van belang.

Er waren in 2021 geen bezuinigingen, taakstellingen en ombuigingen meer te realiseren.

Paragraaf Corona

In 2020 werd de wereld, Nederland en ook de gemeente Voorschoten getroffen door de gevolgen van de coronapandemie. Deze pandemie had veel maatschappelijke en ook financiële gevolgen. Ook in 2021 is in de voorjaars- en najaarsnota gerapporteerd over de financiële gevolgen van corona. De gevolgen van corona zijn zichtbaar in alle programma's en taakvelden van de gemeente. Er wordt in deze coronaparagraaf niet gestreefd naar een volledige en juiste financiële coronaparagraaf. Hiervoor zijn de effecten veel te divers.

Bij de najaarsnota is reeds gerapporteerd over extra coronakosten, bijv. op het gebied van communicatie, handhaving, verkeersregelaars, onderwijs, cultuur, sport en welzijnsvoorzieningen. Lagere baten waren zichtbaar bij de toeristenbelasting en precario (terrassen). Voor deze negatieve gevolgen zijn we deels gecompenseerd vanuit het rijk door middel van een incidenteel hogere algemene uitkering. Tot slot was de gemeente ook uitvoerder van enkele regelingen, bijv. de TONK (Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten). Deze TONK-regeling wordt volledig vergoed vanuit het rijk.

Echter, waar we niet over gerapporteerd hebben zijn alle kleine effecten die het gevolg zijn van corona. Deze komen terug in de hele jaarrekening en zijn, waar nodig, op taakveldniveau toegelicht bij de diverse programma's. Een voorbeeld betreft dan het voordeel op de kosten van de bedrijfskantine en op de kosten voor gas en elektra en schoonmaak van het gemeentekantoor.

Al met al heeft corona gevolgen voor de hele gemeentelijke begroting. En juist omdat de hele begroting wordt geraakt en er sprake is van zowel voordelen als nadelen heeft Voorschoten in een vroegtijdig stadium besloten om corona onderdeel te maken van de reguliere P&C-cyclus. Corona is een risico, is ook als zodanig benoemd in de risicoparagraaf en dekking van corona gerelateerde meerkosten wordt gevonden in de algemene reserve. Dit betekent dat alle noodzakelijke maatregelen voor corona in 2021 zijn genomen en financieel zijn verwerkt in de begroting bij de voorjaars- en najaarsnota. Tevens zijn inkomsten bijgesteld naar de actuele verwachting. Wat niet is gedaan, is het 1-op-1 doorzetten van rijkscompensatie in de algemene uitkering, aangezien de rijkscompensatie niet de basis is, maar de daadwerkelijke extra lasten of lagere baten.

2022 en verder

Voor 2022 en verder wordt dezelfde werkwijze toegepast als de hierboven beschreven werkwijze voor 2021. We beschouwen corona nog steeds als een gebeurtenis met een incidenteel gevolg voor onze gemeentelijke begroting. Deze gevolgen zijn zichtbaar in lagere opbrengsten, bijvoorbeeld op het gebied van precario (terrassen) en toeristenbelasting. We voorzien hogere kosten bij bijvoorbeeld het organiseren van de landelijke verkiezingen. Bij de decembercirculaire 2021 hebben we hiervoor al een compensatie ontvangen. Over de financiële gevolgen van corona zal met ingang van 2022 niet meer apart worden gerapporteerd in de P&C-cyclus.

Jaarrekening 2021

Balans per 31 december 2021

Activa Bedragen * € 1.000	31 december 2020		31 december 2021	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		**9.000**		**9.000**
-Bijdrage aan activa in eigendom van derden	9.000		9.000	
Materiële vaste activa		**54.376**		**54.062**
- Investeringen met economisch nut	26.388		25.514	
- Investeringen met economisch nut heffingen	19.450		20.249	
- Investeringen met maatschappelijk nut	8.538		8.299	
Financiële vaste activa		**1.641**		**4.107**
- Kapitaalverstrekkingen aan:				
* deelnemingen	290		290	
- Leningen aan:				
* deelnemingen	0		2.479	
- Overige langlopende leningen u/g	1.351		1.338	
Totaal vaste activa		**65.017**		**67.169**
Vlottende activa				
Voorraden		**2.715**		**3.079**
- Onderhanden werk (incl. gronden in expl.)	2.715		3.079	
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar		**16.661**		**13.128**
- Vorderingen op openbare lichamen	5.195		5.426	
- Rekening-courantverhouding met het Rijk	8.164		4.008	
- Rekening-courantverhouding niet-financiële instellingen	0		117	
- Overige vorderingen	3.303		3.578	
Liquide middelen		**1**		**59**
- Kas	1		4	
- Bank	0		55	
Overlopende activa		**2.645**		**2.888**
- Nog te ontvangen voorschotbedragen overheid	356		1.863	
- Overige nog te ontvangen bedragen ten laste van toekomstige begrotingsjaren	2.288		1.025	
Totaal vlottende activa		**22.022**		**19.054**
TOTAAL ACTIVA		**87.039**		**86.323**

PASSIVA Bedragen * € 1.000	31 december 2020		31 december 2021	
Vaste passiva				
Eigen vermogen		**35.116**		**36.807**
Algemene reserve	22.258		20.538	
Bestemmingsreserves	11.119		13.765	
Gerealiseerde resultaat	1.739		2.503	
Voorzieningen		**13.070**		**13.284**
Voorzieningen	13.070		13.284	
Vaste schulden met een looptijd > 1 jaar		**28.007**		**23.457**
- Onderhandse leningen o/g van				
* banken en overige financiële instellingen	28.000		23.450	
- Waarborgsommen	7		7	
Totaal vaste passiva		**76.193**		**73.547**
Vlottende passiva				
Kortlopende schulden met een looptijd < 1 jaar		**1.785**		**4.156**
- Banksaldi	14		0	
- Overige schulden	1.771		4.156	
- Overige kasgeldleningen	0		0	
Overlopende passiva		**9.061**		**8.619**
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen m.u.v. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	6.630		7.734	
- de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uikeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	2.403		885	
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	28		0	
Totaal vlottende passiva		**10.846**		**12.775**
TOTAAL PASSIVA		**87.039**		**86.323**
Waarborgen en garanties		132.646		129.505

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Investeringen die tot 2003 hebben plaatsgevonden zijn inclusief BTW geactiveerd. De investeringen die vanaf 2003 hebben plaatsgevonden zijn, mits deze compensabel zijn in het kader van de Wet op het BTW- compensatiefonds, exclusief BTW geactiveerd.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Dividendopbrengst van deelnemingen worden als baat genomen op het moment waarop het dividend wordt vastgesteld.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die door het CAK worden vastgesteld en geïnd en in de jaarrekening worden verantwoord geldt de onzekerheid over de omvang en hoogte van deze eigen bijdragen door het ontbreken van de inkomensgegevens.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende verlofaanspraken en dergelijke.
Voor overige arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume is geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten 4 jaar.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen mogen desgewenst in mindering worden gebracht op het geactiveerde bedrag. De verkregen bijdrage wordt als bate verantwoord.

Met ingang van het boekjaar 2016 worden bijdragen aan activa in eigendom van derden niet langer verantwoord als onderdeel van de financiële vaste activa maar als onderdeel van de immateriële vaste activa. Deze wijziging is doorgevoerd voor de berekening van het EMU-saldo.

Het aanvangsmoment voor de afschrijving op bijdragen aan activa in eigendom van derden is het moment van ingebruikneming van de betrokken investering.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden dienen afzonderlijk in de balans te worden opgenomen. In de toelichting op de balans dient te worden aangegeven welke methode van afschrijving zal worden berekend. Tevens zal een verloopoverzicht worden opgenomen voor de verschaffing van het vereiste inzicht.

Materiële vaste activa
Investeringen met economisch nut/ Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het jaar volgend op de voltooiing, verwerving of het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven over de verwachte gebruiksduur, waarbij geen rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.
Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.
Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.
In het verslagjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden.

De volgende materiële vaste activa worden lineair afgeschreven in:

a. Maximaal 60 jaar: rioleringen;
b. Maximaal 40 jaar:
    - tunnels, viaducten en bruggen;
    - parken, sportvelden en groenvoorzieningen;
    - kades en waterkeringen;
    - waterwegen, waterbergingen en walbeschoeiing;
    - nieuwbouw woonruimten en schoolgebouwen;
    - nieuwbouw kantoren en bedrijfsgebouwen;
c. Maximaal 30 jaar:
    - wegen, pleinen en rotondes;
    - openbare verlichting;
d. 25 jaar:
    - Geluidswallen (maximaal 25 jaar);
    - renovatie, restauratie en aankoop woonruimten;
    - renovatie, restauratie en aankoop kantoren en bedrijfsgebouwen;
    - aanleg tijdelijke terreinwerken.
e. 15 jaar:
    - technische installaties in bedrijfsgebouwen;
    - pompen en gemalen;
f. 10 jaar:

- nieuwbouw tijdelijke woonruimten en tijdelijke bedrijfsgebouwen;
- veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen;
- kantoormeubilair en schoolmeubilair;
- straatmeubilair;
- aanhangwagens en schaftwagens; 7 jaar:
- zware transportmiddelen;
- personenauto's en lichte motorvoertuigen;

g. 5 jaar:
- telefooninstallaties;
- automatiseringsapparatuur.

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut
Dit betreft investeringen in de openbare ruimte, zoals wegen, bruggen en openbaar groen. Deze investeringen genereren geen middelen en er is geen markt voor. Het vernieuwde BBV bepaalt dat vanaf het begrotingsjaar 2017 deze investeringen, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd worden en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven worden.

Financiële vaste activa
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV' s en BV´s (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs, zal afwaardering plaatsvinden.

Voorraden
De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.
Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs.

Vlottende activa
Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening is bepaald op basis van de geschatte individuele inningkansen.

Liquide middelen en overlopende activa.
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva
Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De backservice verplichting ten behoeve van de wethouders is gewaardeerd op de berekening van de verzekeraar. De wachtgeldverplichting ten behoeve van wethouders is gewaardeerd op een interne berekening.

Vaste schulden met een looptijd van een jaar of langer
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Waarborgen en garanties
Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Toelichting op de balans per 31 december 2021

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad de uitgangspunten voor het financiële beleid en beheer en de financiële organisatie zijn vastgesteld. Alle genoemde bedragen zijn afgerond x € 1.000, tenzij anders vermeld.

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Immateriële activa zijn vaste activa die niet tastbaar zijn. Het betreft bezittingen die wel een rol spelen in het financiële proces, maar nooit in het fysieke bedrijfsproces. Immateriële activa kunnen alleen dan op de balans opgevoerd worden, wanneer zij een objectief bepaalbare waarde hebben.
De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde per 31-12-2020	Boekwaarde per 31-12-2021
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	9.000	9.000
Totaal	**9.000**	**9.000**

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa:

	Boekwaarde per 31-12-2020	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijving	Boekwaarde per 31-12-2021
Bijdragen aan activa in eigendom van derden: Rijnland-route	9.000	0	0	0	9.000
Totaal	**9.000**	**0**	**0**	**0**	**9.000**

Materiële vaste activa

De post materiële vaste activa wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde per 31-12-2020	Boekwaarde per 31-12-2021
Investeringen met economisch nut	26.388	25.514
Investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	19.450	20.249
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	8.538	8.299
Totaal	**54.376**	**54.062**

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop weer van de boekwaarde van de materiële vaste activa met een economisch nut:

Materiele vaste activa met economisch nut	Boekwaarde per 31-12-2020	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijving	Boekwaarde per 31-12-2021
Gronden en terreinen	2.703	0	0	0	2.703
Woonruimten	24	0	0	6	18
Bedrijfsgebouwen	22.268	0	0	1.156	21.112
Grond-, weg- en waterbouwkundig economisch nut	49	0	0	22	27
Vervoermiddelen	29	342	0	11	361
Machines, installaties en apparaten economisch nut	134	51	0	13	172
Overige	1.181	0	0	59	1.122
Totaal	**26.388**	**393**	**0**	**1.266**	**25.514**

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

Materiele vaste activa met economisch nut / heffingen	Boekwaarde per 31-12-2020	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijving	Boekwaarde per 31-12-2021
Bedrijfsgebouwen	193	0	0	15	178
Grond-, weg- en waterbouwkundig economisch nut	18.790	1.290	0	660	19.421
Vervoermiddelen	0	35	0	0	35
Machines, installaties en apparaten economisch nut op heffingsbasis	253	178	0	7	424
Overige	214	0	0	23	191
Totaal	**19.450**	**1.503**	**0**	**704**	**20.249**

De belangrijkste in het boekjaar 2021 gedane (des) investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht:

Grond-, weg- en waterbouwkundig economisch nut heffing

	Investeringen 2021
Leidseweg Noord Riolering	862.000
Waterbouwkundige kunstwerken	359.000
	1.221.000

Vervoermiddelen economisch nut

	Investeringen 2021
Voertuig 244	70.000
RAVO Veegmachine	174.000
	244.000

Machines, installaties en apparaten economisch nut heffingsbasis

	Investeringen 2021
Containers	178.000
	178.000

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een maatschappelijk nut weer:

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut	**Boekwaarde per 31-12-2020**	**Vermeerdering**	**Vermindering**	**Afschrijving**	**Boekwaarde per 31-12-2021**
Grond-, weg- en waterbouwkundig maatschappelijk nut	8.513	86	0	324	8.275
Ov. mat. vaste act. maatschappelijk nut	25	0	0	1	24
Totaal	**8.538**	**86**	**0**	**325**	**8.299**

De belangrijkste in het boekjaar 2021 gedane (des) investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht:

Grond-, weg- en waterbouwkundig maatschappelijk nut	Investeringen 2021
Bruggen Valkeweg	32.000
Civieltechnische kunstwerken	54.000
	86.000

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2021 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

Financiële vaste activa	**Boekwaarde per 31-12-2020**	**Vermeerdering**	**Vermindering**	**Afschrijving**	**Boekwaarde per 31-12-2021**
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen:					
- Aandelen NV Bank Nederlandse	102	0	0	0	102

Gemeenten					
- Aandelen NV Alliander	188	0	0	0	188
Leningen aan deelnemingen:					
- Allliander	0	2.479	0	0	2.479
Overige langlopende leningen					
- Renteloze leningen div. personen	257	0	0	0	257
- Kasteel Duivenvoorde	37	0	19	0	18
- Startersleningen	286	51	0	0	337
- Toegewezen Startersleningen	399	0	45	0	354
- Duurzaamheidsfonds	221	0	82	0	139
- Toegewezen Duurzaamheidsfonds	151	82	0	0	232
Totaal	**1.641**	**2.611**	**145**	**0**	**4.106**

De post kapitaalverstrekking aan deelnemingen bestaat uit:

Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	**Boekwaarde per 31-12-2020**	**Boekwaarde per 31-12-2021**	**Aantal aandelen**	**Nominale waarde/ aandeel**
Aandelen NV Bank Nederlandsen Gemeenten	102	102	102	100
Aandelen NV Alliander	188	188	188	100
Totaal	**290**	**290**	**290**	

Alliander heeft het verzoek ingediend tot het verstrekken van een reverse converteerbare hybride obligatielening. Voorschoten neemt hieraan deel voor een bedrag van € 2.479.157.

Vlottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Voorraden	**Boekwaarde per 31-12-2020**	**Vermeerdering**	**Vermindering**	**Boekwaarde per31-12-2021**
Onderhanden werk (gronden in exploitatie)	3.329	1.390	1.041	3.678
AF: Voorzieningen verlieslatende complexen	614	7	22	599
Handelsgoederen	0			0
Totaal	**2.715**	**1.383**	**1.019**	**3.079**

Specificatie onderhanden werk (gronden in exploitatie)	Boekwaarde per 31-12-2020	Vermeerdering	Vermindering	Boekwaarde per31-12-2021
Duivenvoorde Corridor	3.329	1.390	1.041	3.678
Totaal	**3.329**	**1.390**	**1.041**	**3.678**

Specificatie verlieslatende complexen	Boekwaarde per 31-12-2020	Vermeerdering	Vermindering	Boekwaarde per31-12-2021
Duivenvoorde Corridor	614	7	22	599
Totaal	**614**	**7**	**22**	**599**

Parameters Grondexploitatie 1-1-2022
Conform uitgangspunten in de BBV-regelgeving mag het rentepercentage niet meer bedragen dan de werkelijke rente. Er wordt aangesloten op het gewogen gemiddelde van de gemeentelijke leningenportefeuille, deze is per 1-1-2022 0,98% en wordt gehanteerd voor de resterende looptijd. Op grond van dezelfde regelgeving dient de disconteringsvoet bij grondexploitaties die sluiten op een negatief saldo 2,0% te zijn.

	GREX 2022	**GREX 2021**
Prijspeildatum ramingen	1-1-2022	1-1-2021
Startdatum	1-1-2022	1-1-2021
Einddatum	31-12-2025	31-12-2025
Index Opbrengstenstijging Kostenstijging	0,00% 1,50%	0,00% 1,50%
Rente Lasten Baten	0,98% 0,98%	1,00% 1,00%
Discontovoet	2,00%	2,00%

Grond-exploitaties	Balans-waarde 1-1-2022	Geraamde nog te maken kosten 2022 t/m 2025	Rente-toereke-ning	Geraamde nog te realiseren opbrengsten 2022 t/m 2025	Geraamd resultaat (nominale waarde)	Geraamd resultaat (contante waarde)
OHW GREX Duivenvoorde corridor	-3.677	-5.127	-185	8.341	648	600

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:	Boekwaarde per 31-12-2020	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde per 31-12-2021	Boekwaarde per 31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	5.195		5.426	5.426
Rekeningcourantverhouding met het Rijk	8.164		4.008	4.008
Rekeningcourantverhouding met niet-financiële instellingen	0		117	117
Overige vorderingen	3.303	351 *)	3.929	3.578
Totaal	**16.661**	**0**	**13.479**	**13.128**

) Voorziening oninbaarheid

Het opvangen van het (risico van het) niet betalen van facturen en verplichtingen jegens de gemeente door debiteuren

Toelichting op de mutaties in €	Saldo 2020	Storting	Aanwending	Saldo 2021
Debiteuren algemeen	7.055	13.763	0	20.818
Debiteuren belastingen	40.969	36.257	46.050	31.176
Debiteuren SoZa	297.208	90.224	88.527	298.905
Totaal	**345.231**	**140.244**	**134.577**	**350.898**

Schatkistbankieren

De wet 'verplicht schatkistbankieren' schrijft voor dat decentrale overheden hun overtollige (liquide) middelen, boven een bepaald drempelbedrag, moeten aanhouden in de schatkist van het Rijk. Gerekend over een heel kwartaal, mogen de gemiddelde overtollige middelen per dag niet hoger zijn dan deze drempel.

In de onderstaande tabel is de benutting drempelbedrag schatkistbankieren opgenomen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar 2021			
(1)	Drempelbedrag	450		1.200	
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	140	227	171	143
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	310	223	1.029	1.056
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	59.986			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500	59.986			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
Tot 1 juli 2021 (1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000 **Vanaf 1 juli 2021** (1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	450		1.200	
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	12.558	20.618	15.691	13.202
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden	140	227	171	143

Liquide middelen.

Deze activa wordt tegen nominale waarde opgenomen.

Overlopende Activa

Overlopende Activa	**Boekwaarde per 31-12-2020**	**Boekwaarde per 31-12-2021**
Nog te ontvangen voorschotbedragen overheid met een specifiek bestedingsdoel	356	1.863
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste komen van de volgende begrotingsjaren	2.288	1.025
Totaal	**2.645**	**2.888**

De in de balans opgenomen overlopende activa kan als volgt gespecificeerd worden:

Overlopende Activa	**Boekwaarde per 31-12-2021**
Nog te ontvangen bedragen	2.612
Diversen/vooruitbetaalde contributies e.d.	272
Nog uit te zoeken betalingen	5
Totaal	**2.888**

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Nog te ontvangen bedragen overheid	**Saldo 31-12-2020**	**Toevoegingen**	**Ontvangen bedragen**	**Saldo 31-12-2021**
Rijk:				
Algemene Uitkering o.b.v. dec circulaire	115	285	115	285
BBZ Budgetdeel en declaratiedeel	41	3	41	3
Huisvesting statushouders	55	38	55	38
SPUK	27	113	0	140
Toeslagenaffaire	0	58	0	58
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	0	5	0	5
Overige overheid:				
Gemeente Wassenaar - DVO MO	0	1.220	0	1.220
Provincie Zuid-Holland	0	10	0	10
Gemeente Leidschendam-Voorburg	17	0	17	0
VRHM	10	0	10	0
BSGR	91	14	0	105
Totaal	**356**	**1.745**	**238**	**1.863**

De post overige nog te ontvangen bedragen kan als volgt worden gespecificeerd:

Nog te ontvangen bedragen overig	
Sportfondsen Overschot Exploitatiebijdrage 2019+2020	270
Sportfondsen Overschot Planmatig Onderhoud	143
Jeugdhulp Haaglanden	46
Realisatie ZIN 2020	126
SVB afrekening PGB jeugd	42
Eneco	48
Overig	75
	749

De post vooruitbetaalde bedragen kan als volgt worden gespecificeerd:

Diversen/vooruitbetaalde contributies e.d.	
BSGR Deelnemersbijdrage 1e kwartaal 2022	98
Centraal Beheer verzekeringen	73
VNG Contributie 2022	42
Overig	59
	272

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Eigen vermogen	**Boekwaarde per 31-12-2020**	**Boekwaarde per 31-12-2021**
Algemene reserve	22.258	20.538
Bestemmingsreserves	11.119	13.766
Gerealiseerde resultaat	1.739	2.503
Totaal	**35.116**	**36.807**

Overzicht reserves

Overzicht reserves per 31 december	**Saldo 31-12-2020**	**Vermeer-dering**	**Vermin-dering**	**Resultaat 2020**	**Saldo 31-12-2021**
Algemene reserves					
Concernreserve	18.258	371	-2.642	551	16.538
Reserve weerstandsvermogen	4.000	0	0	0	4.000
Totaal algemene reserves	**22.258**	**371**	**-2.642**	**551**	**20.538**
Bestemmingreserves					
BR bovenwijkse voorzieningen	845	0	-325	0	520
BR Volkshuisvesting	499	0	-100	0	399
BR egalisatieres.sociaal domein	1.834	600	-370	276	2.340
BR regionale investeringen	500	1.900	-1.072	0	1.328
BR duurzaamheid	73	0	-4	15	84
BR Gemeentewerf	805	0	0	0	805
BR rekenkamercommissie WVO	101	0	0	-33	68
BR monumenten	290	0	0	0	290
BR kapitaallasten (Hoofdrekening)	4.438	336	-1.390	0	3.384
BR Accommodaties gemeentelijk personeel	142	0	0	0	142
BR Reorganisatie	0	1.863	-337	0	1.526
BR egalisatiereserve omgevingsvergunning	596	90	0	-11	675
BR SPUK	159	0	0	-159	0
BR invoering Omgevingswet	463	0	-150	25	337
BR Maatschappelijke agenda	200	0	-40	0	160
BR Klimaatgelden	157	0	-115	46	89
BR Brede adviesraad	19	0	0	0	19
BR Exploitatiebijdrage zwembad	0	0	-28	1.029	1.001
BR Groot onderhoud zwembad	0	500	0	0	500
BR Verevening sociale woningbouw	0	100	0	0	100
Totaal bestemmingreserves	**11.119**	**5.389**	**-3.931**	**1.188**	**13.766**
Totaal Reserves	**33.377**	**5.761**	**-6.572**	**1.739**	**34.304**

Toelichting op de reserves

Soort reserve	Algemene reserve

Naam	Concernreserve
Doelstelling	Het verwerken van incidentele baten en lasten en resultaatbestemming van de jaarrekening. De reserve heeft een directe relatie met het weerstandvermogen.
Functie	Bufferfunctie
Vervaldatum	
Onttrekking	Totaal onttrekkingen in 2021: € 4.032.570 Resultaatbestemming 2020: - Burgerparticipatie € 59.031 - Digitalisering BGT € 3.218 - Verzelfstandiging OBS De Vos € 3.373 - Voorkomen vervuiling rubberen korrels € 116.644 - Invoering Wet Inburgering € 38.802 - Omklappen sociaal domein € 11.323 - Dak- en thuisloosheid € 15.500 - Infrastructurele projecten milieu € 4.370 - Infrastructurele projecten woningbouwopgave € 41.200 - Anterieure overeenkomsten € 5.300 - Actieplan jeugd € 54.000 - Fietsstation De Vink € 15.681 - Beeldkwaliteitsplan € 1.080 - Actualisatie GREX Duivenvoorde Corridor € 6.754 - Terugstorting bestemmingsreserves € 361.900 - Instellen BR exploitatie zwembad € 1.029.000 Dekking kapitaallasten VRI Intratuin € 300.000 Onderzoek omklappen sociaal domein € 64.000 Instellen BR Reorganisatie € 1.863.000 Tijdelijk openhouden cultureel centrum € 7.500 Onderzoek haalbaarheid MFA € 15.000 Samenwerking Warmtelinq € 15.894
Toevoeging	Totaal toevoegingen in 2021: € 2.312.854 Resultaat 2020 € 1.738.851 Vrijval bestemmingsreserve SPUK € 159.000 Onttrekking reserve Rekenkamercommissie € 33.303

	Onttrekking egalisatiereserve Bouwleges € 10.500 Afkoop beheer en onderhoud Intratuin € 71.200 Onttrekking BR Bovenwijkse voorzieningen tbv VRI Intratuin € 300.000
Omvang per 1-1-2021	€ 18.257.809
Omvang per 31-12-2021	€ 16.538.093
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	

Naam	**Reserve weerstandsvermogen**
Doelstelling	Financiële buffer voor algemene en onbenoemde risico's.
Functie	Bufferfunctie
Vervaldatum	
Onttrekking	
Toevoeging	
Omvang per 1-1-2021	€ 4.000.000
Omvang per 31-12-2021	€ 4.000.000
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	

Soort reserve	**Bestemmingsreserve**

Naam	**Reserve bovenwijkse voorzieningen**
Doelstelling	Ter aanwending voor (verkeerskundige) bovenwijkse voorzieningen na afsluiting van de grondexploitatieprojecten.
Functie	
Vervaldatum	
Onttrekking	Totaal onttrekkingen in 2021: € 325.000 Bijdrage aansluiting VRI Intratuin € 25.000 Dekking kapitaallasten VRI Intratuin € 300.000
Toevoeging	
Omvang per 1-1-2021	€ 845.094
Omvang per 31-12-2021	€ 520.094

Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	

Naam	**Reserve volkshuisvesting**
Doelstelling	Het verrekenen van bijdragen uit grondexploitaties en boetes opgelegd aan projectontwikkelaars waarmee specifieke investeringen ten behoeve van het volkshuisvestingbeleid van de gemeente worden gefinancierd.
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	
Onttrekking	Instellen vereveningsfonds sociale woningbouw € 100.000
Toevoeging	
Omvang per 1-1-2021	€ 498.825
Omvang per 31-12-2021	€ 398.825
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	

Naam	**Reserve egalisatiereserve Sociaal Domein**
Doelstelling	Dekking toekomstige overwachte uitgaven binnen het Sociaal Domein.
Functie	
Vervaldatum	
Onttrekking	Totaal onttrekkingen in 2021: € 369.643 Kosten jeugd € 207.607 Uitbreiding capaciteit MO € 104.572 Beschermd wonen € 50.000 Langer thuis wonen € 7.464
Toevoeging	Totaal toevoegingen in 2021: € 876.400 Resultaatbestemming jaarrekening 2020 € 276.400 Storting egalisatiereserve sociaal domein € 600.000
Omvang per 1-1-2021	€ 1.833.574
Omvang per 31-12-2021	€ 2.340.331
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	

Naam	**Reserve regionale investeringen (RIF)**
Doelstelling	Het financieren van de uitvoering van grootschalige infrastructurele werken in regionaal verband.

Functie	
Vervaldatum	
Onttrekking	Totaal onttrekkingen in 2021: € 1.072.000 RIF bijdrage 2021 € 572.000 Vrijval deel reserve € 500.000
Toevoeging	RIF bijdrage 2021-2024 € 1.900.000
Omvang per 1-1-2021	€ 500.000
Omvang per 31-12-2021	€ 1.328.000
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	

Naam	**Reserve duurzaamheid**
Doelstelling	Het realiseren van de ambitie om Voorschoten CO2-neutraal te maken.
Functie	
Vervaldatum	
Onttrekking	Totaal onttrekkingen in 2021: € 4.030 Verduurzaming Dobbewijk € 1.480 Fonds Duurzaamheid € 2.550
Toevoeging	Resultaatbestemming jaarrekening 2020 € 15.000
Omvang per 1-1-2021	€ 72.619
Omvang per 31-12-2021	€ 83.589
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	

Naam	**Reserve gemeentewerf**
Doelstelling	Dekking van de kapitaallasten huisvestingsvoorzieningen.
Functie	
Vervaldatum	
Onttrekking	
Toevoeging	
Omvang per 1-1-2021	€ 804.747
Omvang per 31-12-2021	€ 804.747
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	

Naam	Reserve rekenkamercommissie WVO
Doelstelling	Het egaliseren van de jaarrekeningresultaten van de gezamenlijke rekenkamercommisie van de gemeenten Voorschoten, Wassenaar, Oegstgeest en Leidschendam Voorburg
Functie	
Vervaldatum	
Onttrekking	Resultaatbestemming jaarrekening 2020 € 33.303
Toevoeging	
Omvang per 1-1-2021	€ 101.365
Omvang per 31-12-2021	€ 68.062
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	

Naam	Reserve Monumenten
Doelstelling	Het restaureren, rehabiliteren, reconstrueren en in standhouden van monumentale panden in Voorschoten.
Functie	
Vervaldatum	
Onttrekking	
Toevoeging	
Omvang per 1-1-2021	€ 290.020
Omvang per 31-12-2021	€ 290.020
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	

Naam	Reserve kapitaallasten
Doelstelling	Ter de dekking van kapitaallasten van reeds gerealiseerde investeringen meer dan € 20.000, waarvan bepaald wordt deze niet te laten drukken op de begroting. De kapitaallasten worden berekend van de bruto-investering en de reserve wordt gedurende de afschrijvingstermijn aangewend om de kapitaallasten (geheel dan wel gedeeltelijk) af te dekken.
Functie	
Vervaldatum	
Onttrekking	Onttrekking kapitaallasten 2021 € 1.390.438
Toevoeging	Totaal toevoegingen in 2021: € 336.433

	VRI herontwikkeling Intratuin € 300.000 Instellen reserve kapitaallasten sportvelden € 36.433
Omvang per 1-1-2021	€ 4.438.031
Omvang per 31-12-2021	€ 3.384.026
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	

Naam	**Reserve accommodaties gemeentelijk personeel**
Doelstelling	Om de huidige huisvesting van ambtenaren op een adequaat niveau te onderhouden of op niveau te brengen.
Functie	
Vervaldatum	
Onttrekking	
Toevoeging	
Omvang per 1-1-2021	€ 141.545
Omvang per 31-12-2021	€ 141.545
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	

Naam	**Reserve reorganisatie**
Doelstelling	Bestemmingsreserve ter dekking van de frictiekosten ontvlechting werkorganisatie per 31-12-2022
Functie	
Vervaldatum	
Onttrekking	Lasten uittreding WODV € 336.908
Toevoeging	Instellen reserve € 1.863.000
Omvang per 1-1-2021	€
Omvang per 31-12-2021	€ 1.526.092
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	

Naam	**Egalisatiereserve omgevingsvergunning**
Doelstelling	Egalisatiereserve ter borging van stabiliteit van tarieven en opbrengsten
Functie	
Vervaldatum	
Onttrekking	Resultaatbestemming jaarrekening 2020 € 10.500

Toevoeging	Extra opbrengst bouwvergunningen € 90.000
Omvang per 1-1-2021	€ 595.600
Omvang per 31-12-2021	€ 675.100
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	

Naam	**Reserve SPUK**
Doelstelling	Dekking van kosten als gevolg van verruiming van de sportvrijstelling.
Functie	
Vervaldatum	
Onttrekking	Vrijval reserve SPUK € 159.200
Toevoeging	
Omvang per 1-1-2021	€ 159.200
Omvang per 31-12-2021	€
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	

Naam	**Reserve Invoering Omgevingswet**
Doelstelling	Dekking van de incidentele kosten voor de invoering van de omgevingswet vanaf 2020.
Functie	
Vervaldatum	
Onttrekking	Lasten invoering Omgevingswet € 150.242
Toevoeging	Resultaatbestemming jaarrekening 2020 € 24.500
Omvang per 1-1-2021	€ 462.652
Omvang per 31-12-2021	€ 336.910
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	

Naam	**Reserve maatschappelijke agenda**
Doelstelling	Het verlenen van subsidies voor de uitvoering van niet-wettelijke taken binnen de kaders van het subsidieplan 2020-2023.
Functie	
Vervaldatum	
Onttrekking	Sportcoördinator € 40.000
Toevoeging	

Omvang per 1-1-2021	€ 200.000
Omvang per 31-12-2021	€ 160.000
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	

Naam	**Reserve klimaatgelden**
Doelstelling	Opstellen van transitievisies voor warmte en de informatievoorziening via energieloketten
Functie	
Vervaldatum	
Onttrekking	Lasten Klimaatgelden € 114.544
Toevoeging	Resultaatbestemming jaarrekening 2020 € 46.000
Omvang per 1-1-2021	€ 157.100
Omvang per 31-12-2021	€ 88.556
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	

Naam	**Reserve brede adviesraad**
Doelstelling	Het dekken van de kosten die gemoeid zijn met de vorming van een brede adviesraad die over het sociaal en ruimtelijk domein heengaat.
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	
Onttrekking	
Toevoeging	
Omvang per 1-1-2021	€ 18.790
Omvang per 31-12-2021	€ 18.790
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	

Naam	**Reserve exploitatiebijdrage zwembad**
Doelstelling	
Functie	
Vervaldatum	
Onttrekking	Indexatie exploitatiebijdrage € 27.804
Toevoeging	Resultaatbestemming 2020: Instellen bestemmingsreserve € 1.029.000
Omvang per 1-1-2021	€

Omvang per 31-12-2021	€ 1.001.196
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	

Naam	**Reserve culturele accommodatie**
Doelstelling	het dekken van de kosten die gemoeid zijn met de realisatie van een nieuwe culturele accommodatie
Functie	
Vervaldatum	
Onttrekking	
Toevoeging	
Omvang per 1-1-2021	€ 0
Omvang per 31-12-2021	€ 0
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	

Naam	**Reserve groot onderhoud zwembad**
Doelstelling	Het dekken van de kosten die gemoeid zijn met het onderhoud van het zwembad
Functie	
Vervaldatum	
Onttrekking	
Toevoeging	Instellen bestemmingsreserve € 500.000
Omvang per 1-1-2021	€
Omvang per 31-12-2021	€ 500.000
Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	

Naam	**Reserve verevening sociale woningbouw**
Doelstelling	Verevening van alle bijdragen en uitnamen die ten grondslag liggen aan de Beleidsregel Woningbouw Voorschoten
Functie	
Vervaldatum	
Onttrekking	
Toevoeging	Instellen bestemmingsreserve € 100.000
Omvang per 1-1-2021	€
Omvang per 31-12-2021	€ 100.000

Minimale omvang	
Maximale omvang	
Bijzonderheden	

Overzicht voorzieningen

Voorzieningen

De in de balans opgenomen voorzieningen bestaan uit de volgende posten:

Voorzieningen	**Boekwaarde per 31-12-2020**	**Boekwaarde per 31-12-2021**
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.607	5.101
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	3.947	4.550
Voorzieningen toekomstige vervangingsinvesteringen	3.516	3.632
Totaal	**13.070**	**13.284**

Overzicht voorzieningen per 31 december	**Saldo 31-12-2020**	**Vermeer-dering**	**Vermin-dering**	**Vrijval**	**Saldo 31-12-2021**
Voorzieningen verplichtingen, verliezen					
Voorz. pensioenen & wachtgelden bestuur	2.271	0	-245	-236	1.790
Voorz. spaarcontracten	40	0	0	0	40
Voorz. beeldenplan	27	0	0	0	27
Voorz. parkeergarage Rabobank Deltaplein	3.251	0	0	-25	3.226
Voorzieningen voor risico's					
Voorz. Vd Hoevenpark stimul.subs. woning	19	0	0	0	19
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	**5.607**	**0**	**-245**	**-261**	**5.101**
Voorzieningen voor onderhoudsegalisaite					
Voorziening openbare verlichting	275	120	-57	0	338
Voorziening baggerwerkzaamheden	100	11	0	-70	40
Voorziening speelplaatsen	408	173	-155	0	426
Voorziening buitenonderhoud schoolgeb.	232	0	0	0	232
Voorziening onderhoud wegen	1.639	853	-541	0	1.951
Voorziening onderhoud VRI	215	69	0	0	284
Voorziening onderhoud bruggen	77	55	-44	0	88
Voorziening onderhoud zwembad	1.000	0	-35	0	965
Voorziening planmatig onderhoud vastgoed	0	316	-91	0	225
Totaal voorzieningen voor onderhoudsegalisatie	**3.947**	**1.596**	**-922**	**-70**	**4.550**
Voorzieningen vervangingsinvesteringen					
Totaal voorzieningen vervangingsinvesteringen / heffing	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Voorziening middelen derden					
Voorziening riolering	2.516	40	0	0	2.557
Voorziening afvalstoffenheffing	1.000	76	0	0	1.076
Totaal voorzieningen middelen derden waarvan de bestemming gebonden is	**3.516**	**116**	**0**	**0**	**3.632**
Totaal voorzieningen	**13.070**	**1.712**	**-1.167**	**-331**	**13.284**

Toelichting op de voorzieningen

VZ verplichtingen, verliezen en risico's

Naam	Voorziening pensioenen en wachtgelden bestuurders
Doelstelling	Ter dekking van de opgebouwde pensioenrechten en wachtgeldverplichtingen van (voormalige) bestuurders.
Toevoeging	Dotatie in 2021: € 0
Vermindering	Totaalbedrag pensioenen en wachtgeld in 2021 € 244.922 Vrijval gedeelte voorziening: € 236.200
Omvang per 1-1-2021	€ 2.270.741
Omvang per 31-12-2021	€ 1.789.619
Onderhoudsplan	
Bijzonderheden	

Naam	Voorziening spaarcontracten
Doelstelling	Om bij langdurige afwezigheid van medewerkers die een spaarcontract hebben afgesloten, de loonkosten te kunnen bekostigen.
Toevoeging	
Vermindering	
Omvang per 1-1-2021	€ 40.106
Omvang per 31-12-2021	€ 40.106
Onderhoudsplan	
Bijzonderheden	

Naam	Voorziening beeldenplan
Doelstelling	Dekking voor de uitvoering van het beeldenplan.
Toevoeging	
Vermindering	
Omvang per 1-1-2021	€ 27.056
Omvang per 31-12-2021	€ 27.056
Onderhoudsplan	
Bijzonderheden	

Naam	Voorziening van der Hoevenpark stimuleringsfonds woningen
Doelstelling	Nog uit te keren stimuleringssubsidies 11 woningen Van der Hoevenpark.
Toevoeging	
Vermindering	
Omvang per 1-1-2021	€ 18.500
Omvang per 31-12-2021	€ 18.500
Onderhoudsplan	
Bijzonderheden	

Naam	Voorziening parkeergarage Rabobank - Deltaplein
Doelstelling	Ter dekking van het door de gemeente verschuldigde bedrag inzake parkeergarage Rabobank - Deltaplein.
Toevoeging	
Vermindering	Vrijval gedeelte voorziening € 24.998
Omvang per 1-1-2021	€ 3.250.582
Omvang per 31-12-2021	€ 3.225.584
Onderhoudsplan	
Bijzonderheden	

VZ onderhoudsegalisatie

Naam	Voorziening onderhoud openbare verlichting
Doelstelling	Het egaliseren van de onderhoudskosten die gepaard gaan met het onderhoud en vervanging van de openbare verlichting.
Toevoeging	Dotatie in 2021 € 120.000
Vermindering	Onderhoud in 2021 € 57.272
Omvang per 1-1-2021	€ 274.987
Omvang per 31-12-2021	€ 337.716
Onderhoudsplan	Beheerplan openbare verlichting 2019-2023
Bijzonderheden	

Naam	Voorziening onderhoud baggerwerkzaamheden
Doelstelling	Egalisatie van kosten groot onderhoud op basis van het meerjaren beheerplan.
Toevoeging	Dotatie in 2021 € 10.570
Vermindering	Doorgeschoven baggerwerkzaamheden 2020 € 70.000

Omvang per 1-1-2021	€ 99.789
Omvang per 31-12-2021	€ 40.359
Onderhoudsplan	Beheerplan water 2019-2023
Bijzonderheden	

Naam	Voorziening onderhoud speelplaatsen
Doelstelling	Het egaliseren van de onderhoudskosten die gepaard gaan met het onderhoud en vervanging van speelvoorzieningen.
Toevoeging	Dotatie in 2021 € 173.000
Vermindering	Onderhoud in 2021 € 154.884
Omvang per 1-1-2021	€ 408.071
Omvang per 31-12-2021	€ 426.187
Onderhoudsplan	Beheerplan spelen 2019-2023
Bijzonderheden	

Naam	Voorziening buitenonderhoud schoolgebouwen
Doelstelling	Dekking van de onderhoudslasten voor de buitenzijde van de schoolgebouwen van het primair onderwijs.
Toevoeging	
Vermindering	
Omvang per 1-1-2021	€ 232.378
Omvang per 31-12-2021	€ 232.378
Onderhoudsplan	
Bijzonderheden	

Naam	Voorziening onderhoud wegen
Doelstelling	Egalisatie van kosten van groot onderhoud o.b.v. het meerjaren beheerplan.
Toevoeging	Dotatie in 2021 € 853.000
Vermindering	Onderhoud in 2021 € 540.758
Omvang per 1-1-2021	€ 1.638.728
Omvang per 31-12-2021	€ 1.950.969
Onderhoudsplan	Beheerplan wegen 2019-2023
Bijzonderheden	

Naam	Voorziening onderhoud VRI
Doelstelling	Het egaliseren van de onderhoudskosten die gepaard gaan met het onderhoud en vervanging van voetgangersoversteekplaatsen en

	verkeersinstallaties.
Toevoeging	Dotatie in 2021 € 69.000
Vermindering	Geen onderhoud in 2021
Omvang per 1-1-2021	€ 215.498
Omvang per 31-12-2021	€ 284.498
Onderhoudsplan	Beheerplan VRI 2019-2023
Bijzonderheden	

Naam	**Voorziening onderhoud bruggen**
Doelstelling	Exploitatie van kosten groot onderhoud o.b.v. het meerjaren beheerplan Bruggen.
Toevoeging	Dotatie in 2021 € 54.500
Vermindering	Onderhoud in 2021 € 43.586
Omvang per 1-1-2021	€ 77.442
Omvang per 31-12-2021	€ 88.356
Onderhoudsplan	Beheerplan bruggen 2019-2023
Bijzonderheden	

Naam	**Voorziening onderhoud zwembad**
Doelstelling	
Toevoeging	
Vermindering	Onderhoud in 2021 € 34.996
Omvang per 1-1-2021	€ 1.000.000
Omvang per 31-12-2021	€ 965.004
Onderhoudsplan	Onderhoudsplan zwembad 2021-2030
Bijzonderheden	

Naam	**Voorziening planmatig onderhoud vastgoed**
Doelstelling	Het egaliseren van de kosten planmatig onderhoud vastgoed.
Toevoeging	Dotatie in 2021 € 316.016
Vermindering	Planmatig onderhoud in 2021 € 90.993
Omvang per 1-1-2021	€
Omvang per 31-12-2021	€ 225.023
Onderhoudsplan	
Bijzonderheden	

VZ middelen derden / bestemming gebonden	
Naam	**Voorziening riolering**
Doelstelling	Het egaliseren van de uitgaven op het product Riolering.
Toevoeging	Dotatie in 2021 € 40.498
Vermindering	
Omvang per 1-1-2021	€ 2.516.408
Omvang per 31-12-2021	€ 2.556.906
Onderhoudsplan	VGRP 2019-2023
Bijzonderheden	

Naam	**Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing**
Doelstelling	Ter voorkoming van grote tariefffluctuaties wordt het saldo van het product afvalverwerking verrekend met het saldo van de voorziening.
Toevoeging	Dotatie in 2021 € 75.629
Vermindering	
Omvang per 1-1-2021	€ 999.921
Omvang per 31-12-2021	€ 1.075.550
Onderhoudsplan	
Bijzonderheden	

Vaste schulden

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar	**Boekwaarde per 31-12-2020**	**Boekwaarde per 31-12-2021**
Onderhandse leningen		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	28.000	23.450
	28.000	23.450
Waarborgsommen	7	7
Totaal	**28.007**	**23.457**

In het hierna opgenomen overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar over het jaar 2021.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar	Saldo 31-12-2020	Vermeerdering	Aflossing	Saldo 31-12-2021
Onderhandse leningen	28.000	0	4.550	28.000
Waarborgsommen	7	0	0	7
Totaal	**28.007**	**0**	**4.550**	**28.007**

Rentelast vaste schulden

De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer. De totale werkelijke rentelast in 2021 bedroeg € 424.910 (in 2020: € 477.376).

Vlottende passiva

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Vlottende passiva	Boekwaarde per 31-12-2020	Boekwaarde per 31-12-2021
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.785	4.156
Overlopende passiva	9.061	8.619
Totaal	**10.846**	**12.775**

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen netto-vlottende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Boekwaarde per 31-12-2020	Boekwaarde per 31-12-2021
Banksaldi	14	0
Overige schulden	1.771	4.156
Kasgeldleningen	0	0
Totaal	**1.785**	**4.156**

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Overlopende passiva	**Boekwaarde per 31-12-2020**	**Boekwaarde per 31-12-2021**
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	6.630	7.734
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestdingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	2.403	885
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate komen van de volgende begrotingsjaren	29	0
Totaal	**9.061**	**8.619**

De post nog te betalen bedragen 2021 kan als volgt worden gespecificeerd:

Woonzorg infrastructuur	1.880
Deltaplein Ontwikkeling B.V.	363
Gemeente Wassenaar - DVO ICT	829
BNG Transitorische rente 2021	328
Jeugdhulp Haaglanden	1.355
Sportfondsen	365
Ministerie van VWS - Stimulering sport	473
Ministerie van BZK - Algemene uitkering	66
Ministerie van SOZA- BBZ	493
CAO-ontwikkeling	256
St. Financiële Zekerheid Zorg - afrekening huishoudelijke hulp	97
Avalex Brengstation	319
Overige posten <50k	910
	7.734

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel dienen ter dekking van lasten van volgernde begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	Saldo 31-12-2020	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of de terugbetalingen	Saldo 31-12-2021
Ministerie OCW				
- Subsidie GOAB	120	210	256	74
- Nationaal Programma Onderwijs	0	61	2	59
Ministerie SOZA				
- Uitvoering TOZO	1.810	1.185	2.973	21
Rijksdienst Ondernemend Nederland				
- RREW gelden	0	139	49	90
- Overig	10	16	1	25
Provincie				
- Duivenvoorde Corridor wandelpaden	350	0	33	317
- Bijdrage Muurschildering Spoortunnel	49	0	49	0
- Energiek Dobbewijk	22	0	1	21
- Huize Bijdorp	0	134	16	118
- Jan Wagtendonkstraat	0	60	0	60
- Raadhuislaan-Churchillplein	0	100	0	100
Gemeente Leiden				
- SiSa Reductie Energieverbruik	42	0	42	0
Totaal	**2.403**	**1.903**	**3.421**	**885**

Overige vooruitontvangen bedragen	Saldo 31-12-2020	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of de terugbetalingen	Saldo 31-12-2021
Overig				
- Afkoop Garantie Starrenburg 2	29	0	29	0
Totaal	**34**	**0**	**29**	**0**

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke en rechtspersonen kan als volgt naar aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Waarborgen en garanties	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Restant 1-1-2021	Restant 31-12-2021
Verenigingen op terreinen sport, cultuur en recreatie	350	div.	0	0
Instellingen ziekenzorg en ouderenzorg	2.360	div.	832	756
Natuurlijke personen (gem. garanties woningen)	17.672	div.	0	0
Woningbouwcorporaties (WSW)	146.062	div.	131.814	128.749
Totaal	**166.444**		**132.646**	**129.505**

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Huur- en lease verplichtingen 2022

Leverancier	Product	Bedrag x €1,-	Frequentie	Einddatum
Mercedes-Benz	Huisvuil-wagen	2.564	maand	18-6-2025
Econocom Nederland BV	Huisvuil-wagen	34.746	jaar	31-3-2028
ABC Finance	Huisvuil-wagen	2.665	maand	31-3-2031

Exploitatiebijdrage Sportfondsen Voorschoten B.V.

De gemeente Voorschoten verstrekt jaarlijks op basis van een exploitatieovereenkomst met Sportfondsen Voorschoten B.V. een exploitatiebijdrage aan Sportfondsen Voorschoten B.V. In de overeenkomst zijn partijen overeengekomen dat een positief exploitatieresultaat in enig jaar in de jaarrekening van Sportfondsen Voorschoten B.V. zal worden toegevoegd aan de post 'Nog te besteden exploitatiebijdrage'. Een eventueel nadelig exploitatieresultaat zal allereerst worden verrekend met deze post. Via de jaarrekening heeft Sportfondsen Voorschoten B.V. zich verantwoord over de omvang van deze post. Feitelijk is sprake van een niet uit de balans blijkend recht en is deze situatie op deze wijze toegelicht.

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 24 februari 2022 vielen de Russische troepen Oekraïne binnen met militaire operaties op meerdere locaties. De gevolgen van de oorlog in Oekraïne en daaruit voortkomende sancties worden voor het kalenderjaar 2021 aangemerkt als gebeurtenissen na balansdatum die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum. Nederlandse gemeenten hebben inmiddels de taak gekregen om invulling te geven aan de opvang van vluchtelingen. Dat betekent opvanglocaties regelen en vluchtelingen en particuliere opvang ondersteunen bij o.a. de dagbesteding en scholing. Daarnaast zullen de economische sancties die de westerse wereld tegen Rusland heeft getroffen gevolgen hebben voor de economie. De gevolgen van prijsstijgingen in de energiesector zijn nu al merkbaar. Dit zal de komende jaren zeker impact hebben op het rijksbeleid en de gemeentelijke financiële huishouding. Voor zover mogelijk is in de jaarrekening in de paragraaf weerstandsvermogen een inschatting gemaakt van dit risico, daar staat dit risico nader toegelicht.

Programmarekening

Overzicht van baten en lasten

Bedragen x € 1.000 ("-" = nadeel / "+" = voordeel)

Programma's	Begroting primair 2021			Begroting na wijziging 2021			Rekening 2021		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
P0 Bestuur en ondersteuning	41.336	-14.117	27.219	44.126	-15.177	28.950	45.844	-14.772	31.072
P1 Veiligheid	205	-2.160	-1.955	417	-2.238	-1.821	384	-2.203	-1.819
P2 Verkeer en vervoer	124	-3.580	-3.455	501	-3.547	-3.046	574	-3.437	-2.863
P3 Economie	229	-408	-179	158	-520	-362	154	-431	-277
P4 Onderwijs	284	-1.673	-1.389	488	-2.150	-1.662	353	-2.009	-1.656
P5 Sport, cultuur en recreatie	253	-4.274	-4.022	1.108	-5.720	-4.612	594	-5.405	-4.811
P6 Sociaal Domein	5.440	-20.509	-15.068	7.121	-24.406	-17.285	6.945	-23.345	-16.400
P7 Volksgezondheid en milieu	6.852	-6.938	-86	7.598	-8.248	-650	7.106	-7.502	-395
P8 Wonen en bouwen	3.909	-5.688	-1.779	3.768	-5.165	-1.397	2.399	-3.560	-1.160
Totaal programma's	58.633	-59.348	**-715**	65.285	-67.171	**-1.886**	64.354	-62.663	**1.691**
Reserves									
P0 Bestuur en ondersteuning	250	0	250	3.916	-3.763	153	3.334	-3.763	-429
P1 Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P2 Verkeer en vervoer	1.017	-600	417	2.071	-600	1.471	1.916	-600	1.316
P3 Economie	0	0	0	44	0	44	1	0	1
P4 Onderwijs	0	0	0	8	0	8	3	0	3
P5 Sport, cultuur en recreatie	57	-36	21	410	-536	-127	264	-536	-272
P6 Sociaal Domein	562	0	562	920	-600	320	579	-600	-21
P7 Volksgezondheid en milieu	0	0	0	399	0	399	139	0	139
P8 Wonen en bouwen	565	0	565	417	-261	156	336	-261	74
Mutaties reserves	2.451	-636	**1.815**	8.182	-5.761	**2.422**	6.572	-5.761	**812**
Gerealiseerde resultaat	61.084	-59.984	**1.100**	73.468	-72.931	**536**	70.926	-68.423	**2.503**

Incidentele baten en lasten

Bedragen in €

INCIDENTELE LASTEN				
Omschrijving	**Begroting 2021**	**Begr. na wijziging**	**Rekening 2021**	**Toelichting**
P0 Bestuur en ondersteuning				
Algemeen corona budget	0	-115.864	0	Betreft budget met einddatum ivm corona
Uittreding WODV	0	-438.000	-336.908	Ontvlechting WODV heeft reeds plaatsgevonden en is afgerond
Toevoeging BR Reorganisatie	0	-1.863.000	-1.863.000	Conform bbv zijn stortingen en onttrekkingen aan reserves incidenteel van aard
Burgerparticipatie	0	-66.600	-59.031	Incidenteel budget burgerpartipatie
Digitalisering BGT	0	-14.100	-3.218	Incidentele lasten tbv digitalisering BGT
Projectgelden versnelling infrastructurele projecten openbare ruimte	0	-62.000	0	Incidentele projectgelden verduurzaming vastgoed
Subsidie landgoed Berbice	0	-45.600	-45.600	Incidentele subsidie voor project
Doorbetaling Holland Rijnland subsidie vergroening		0	-25.000	Incidentele subsidie voor project
Gebiedsregisseur Pact van Duijvenvoorde	0	-79.000	-98.141	Incidenteel budget voor landschapstafel met einddatum 2022
Toevoeging BR Regionale investeringen	0	-1.900.000	-1.900.000	Conform bbv zijn stortingen en onttrekkingen aan reserves incidenteel van aard
Bijdrage Regionaal Investeringsfonds	0	-572.420	-572.420	Conform bbv zijn stortingen en onttrekkingen aan reserves incidenteel van aard
Capaciteit WOB-verzoeken	0	-20.000	-21.080	Tijdelijke lasten a.g.v. extra ondersteuning WOB
Opbouw nieuwe organisatie	0	-50.000	-50.000	Incidentele lasten t.b.v. subsidieproejct opbouw nieuwe organisatie
Inhuur ontvlechting	0	-400.000	0	Ontvlechting WODV heeft reeds plaatsgevonden en is afgerond
Afrekening WODV	0	467.400	471.902	Ontvlechting WODV heeft reeds plaatsgevonden en is afgerond
Communicatie corona	0	-17.000	-18.335	Eenmalig lasten ivm corona
Extra kosten verkiezingen		-57.000	-35.181	Eenmalig hogere kosten ivm corona
P1 Veiligheid				
SPUK, tijdelijke ondersteuning T&H	0	-101.810	-99.644	Eenmalige vergoeding voor lasten a.g.v. corona
P2 Verkeer en vervoer				
VRI Intratuin - Storting Concernreserve	-300.000	-300.000	-300.000	Incidenteel budget project herontwikkeling Intratuin
VRI Intratuin - Storting BR Kapitaallasten	-300.000	-300.000	-300.000	Incidenteel budget project herontwikkeling Intratuin
Tunnel Horst en Voordelaan	0	-23.400	0	Incidenteel budget project Hollandse Banen
Doormeten kabelnet openbare verlichting	0	-30.000	0	Incidenteel budget voor doormeten OV

Valkewegbruggen	0	-10.500	0	Incidenteel budget project Valkewegbruggen
Multatulilaan	0	-60.000	0	Incidenteel budget 2021 verkeersmaatregelen Multatulilaan
Fietsstation De Vink	0	-46.000	-31.362	Incidenteel budget 2021 project fietsstation De Vink
Aansluiting VRI's op MobiMaestro	0	-106.000	-72.562	Incidenteel budget met einddatum 2022
Onderzoek straatwerk Starrenburg III	0	-28.500	0	Incidenteel lasten t.b.v. afkoop garantie Starrenburg, staan gelijke baten tegenover.
P3 Economie				
Stimulering lokale economie	-80.000	-80.000	-6.394	Incidenteel budget met einddatum 2023
Projecten agenda Leidse regio	-26.000	-26.000	-25.335	Incidenteel budget met einddatum 2022
Economische agenda	-20.000	-20.000	-11.592	Plan met einddatum 2022
Subsidie ondernemersvereniging Dobbewijk	-25.600	-25.600	-39.935	Plan met eindatum, staan ook baten tegenover
Beeldkwaliteitsplan	0	-43.800	-1.080	Incidenteel budget 2021 voor beeldkwaliteitsplan
Verdere professionalisering centrummanagement	0	-19.925	-20.000	Incidenteel budget 2021 voor centrum voor de toekomst
Maatregelen ondersteuning ondernemers	0	-30.000	-30.000	Incidenteel budget 2021 ivm Corona
P4 Onderwijs				
Verzelfstandigen OBS De Vos	0	-7.500	-3.373	Eenmalige kosten voor overdracht eigendom
Regionale VSV-projecten	0	-11.500	-11.215	Project met einddatum 2022
Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	0	-60.737	-2.150	Tijdelijke middelen vanuit het rijk, daarom incidenteel budget
Project ondersteuning begaafde leerlingen	0	0	-2.084	Project met einddatum 2024
Inhuur Fortgensschool	0	0	-1.609	Tijdelijke ondersteuning ivm nieuwbouwproject
P5 Sport, cultuur en recreatie				
Tijdelijk openhouden cultureel centrum	0	-30.000	-7.500	Incidenteel budget met einddatum 2022
Haalbaarheid multifunctionele accommodatie	0	-15.000	-15.000	Incidenteel budget 2021
Coördinator sportakkoord	0	-40.000	-40.000	Tijdelijk beleid tot en met 2023
Voorkomen vervuiling rubberkorrels	0	-120.000	-116.644	Om vervuiling te voorkomen, waren eenmalig werkzaamheden noodzakelijk
Duivenvoordecorridor wandelpaden	0	-349.700	-32.750	Dit incidentele budget berust op een eenmalige subsidie voor een project dat over meerdere jaren wordt uitgevoerd t/m 2024 waarbij het restantbudget jaarlijks wordt doorgeschoven.
Uitvoeringsbudget sportakkoord	0	-40.000	-40.000	Tijdelijke middelen vanuit het rijk tot en met 2022
Onderhoud sportvelden Voorschoten'97	0	-68.000	-47.329	Incidenteel budget herstel hekwerk
Inzet coronagelden cultuur	0	-25.000	-35.000	Onderdeel coronamaatregelen, betreft 2021

Opstellen nieuwe cultuurnota	0	-15.000	-10.000	Eenmalig verleende opdracht, uitgevoerd in 2021
Ontwikkeling MFCA Wijngaardenlaan	0	-25.000	-37.241	Incidenteel budget 2021 voor onderzoek Multifunctionele accommodatie
Groot onderhoud groen Leidseweg Noord	0	-40.000	0	Incidenteel budget t.b.v. groenimpuls project Leidseweg Noord
Uitvoeringsbudget sportakkoord	0	-45.142	-45.142	Tijdelijke middelen vanuit het rijk tot en met 2022
Instellen BR Groot onderhoud zwembad	0	-500.000	-500.000	Eenmalig in 2021 beschikbaar gesteld budget ter voeding van een BR
SPUK Ijsbanen en zwembaden 2020	0	-171.782	-171.782	Specifieke uitkeringen voor compensatie exploitatietekort jaar 2020
SPUK Ijsbanen en zwembaden 2021	0	0	-193.377	Specifieke uitkeringen voor compensatie exploitatietekort jaar 2021
P6 Sociaal Domein				
Langer thuis wonen	-75.000	-8.000	-7.464	Tijdelijk beleid tot en met 2022
Beschermd wonen	-50.000	-50.000	-50.396	Voorbereiding wetswijziging vanaf 2023
Storting egalisatiereserve sociaal domein				Conform bbv zijn stortingen en onttrekkingen aan reserves incidenteel van aard
Toegang jeugdhulp	-269.000	-338.000	169.288	Tijdelijk beleid
Actieplan jeugd	0	-54.600	-53.775	Tijdelijk beleid, overgeheveld uit 2020
Capaciteit omklappen sociaal domein	-105.000	-142.000	-111.255	Voorbereidingskosten, project loopt tot en met 2022
Omklappen sociaal domein	0	-127.000	-75.323	Voorbereidingskosten, project loopt tot en met 2022
Toevoeging Egalisatiereserve Sociaal Domein	0	-600.000	-600.000	Conform bbv zijn stortingen en onttrekkingen aan reserves incidenteel van aard
Plan van aanpak dak- en thuisloosheid	0	-21.551	-20.592	Tijdelijk beleid in 2021
Invoeringskosten Wet Inburgering	0	-47.000	-38.802	Eenmalige kosten in verband met nieuwe wet per 2022
TOZO-uitkeringen	0	-1.112.669	-1.009.198	Tijdelijk beleid ivm corona
Nazorg TOZO	0	-120.000	-93.159	Tijdelijk beleid ivm corona
uitvoeringskosten TOZO		-72.000	-91.741	Tijdelijk beleid ivm corona
Projectleider + projecten suïcidepreventie	0	-50.000	-42.609	Tijdelijk beleid in 2020 en 2021
Armoederegisseur	0	-30.000	-35.000	Tijdelijk beleid in 2020 en 2021
Uitbreiding capaciteit WMO	0	-65.000	-29.417	Tijdelijk beleid
Project Scheve huisjes	0	-9.100	0	Eenmalige middelen vanuit het rijk ten behoeve van project
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)	0	-116.000	-106.228	Coronagerelateerde regeling, alleen voor 2021
Ondersteuning slachtoffers toeslagenaffaire	0	-35.000	-50.624	Tijdelijk beleid ivm toeslagenaffaire
uitvoeringskosten toeslagenaffaire	0	0	-3.300	Tijdelijk beleid ivm toeslagenaffaire
Belactie ondernemers	0	-16.000	-16.000	Coronagerelateerde eenmalige actie, alleen in 2021
ondersteuning buurthuizen corona			-10.000	Coronagerelateerd beleid
Urenuitbreiding sociaal raadsvrouw bij VVE			-15.600	Coronagerelateerd beleid
inhuur			-135.998	Tijdelijk beleid
Zelfstandigenloket	29.000	29.000	25.187	Tijdelijk beleid in 2021 en 2022
P7 Volksgezondheid en milieu				

Milieubeleidsplan	-150.000	-250.000	188.603	Incidenteel budget met einddatum 2023
Transitievisie warmte	0	-166.000	-114.544	Incidentele rijksmiddelen 2021
Projectgelden versnelling infrastructurele projecten milieu	0	-52.500	-4.370	Incidentele projectgelden 2021
Verduurzaming Dobbewijk	0	-37.174	2.508	Incidenteel budget 2021
Regeling Reductie Energiegebruik	0	-194.200	-55.335	Incidenteel budget 2020 en 2021
Onderhoud en vervanging AED's	0	-30.000	-30.000	Incidenteel beleid in 2021
Preventieformateur	0	-9.600	-9.600	Eenmalige middelen vanuit de VNG voor een formateur
Aardgasvrije gemeente	0	-20.660	-17.358	Incidenteel budget 2021
Verordening duurzaamheidsfonds Voorschoten	0	-72.619	-2.550	Incidenteel budget 2021
Jeugd aan zet	0	-10.000	-7.321	Eenmalig in verband met corona
Preventieakkoord	0	-20.000	-20.000	Tijdelijke middelen vanuit het rijk tot en met 2023
Samenwerking Warmtelinq	0	-92.500	-15.894	Incidentele bijdrage 2021
P8 Wonen en ruimte				
Herontwikkeling Intratuin	-300.000	-25.000	-25.000	Incidenteel budget bijdrage Intratuin 2021
Uitvoeren meerjaren prestatieafspraken	-7.500	-7.500	-4.797	Incidenteel budget 2021
Capaciteit bouwen en wonen	-139.500	-139.500	-109.681	Incidenteel budget met einddatum 2022
Impactanalyse Omgevingswet	-207.179	-207.179	-150.242	Incidenteel budget voor invoering omgevingswet
Projectgelden versnelling infrastructurele projecten woningbouwopgave	0	-41.200	-41.200	Incidenteel budget voor projectgelden
Anterieure overeenkomsten	0	-65.300	-82.200	Incidenteel budget voor woningbouwopgaven
Toevoeging Concernreserve	0	**-71.200**	-71.200	Incidenteel budget Intratuin ambtelijke uren
Invoering Omgevingswet	0	-24.500	0	Incidenteel budget doorgeschoven uit 2020 voor invoering omgevingswet
Juridische bijstand ruimtelijke ordening	0	-10.000	1.980	Incidenteel budget 2021
Subsidie Huize Bijdorp	0	-23.025	-15.624	Incidenteel budget 2021
Instellen BR Verevening sociale woningbouw	0	-100.000	-100.000	Incidenteel budget ter storting in reserve
Toevoeging Egalisatiereserve bouwvergunningen	0	-90.000	-90.000	Incidentele toevoeging aan egalisatiereserve
GREX Duivenvoorde Corridor	-3.244.061	-2.857.819	-1.389.780	Lasten grondexploitatie
Totaal	**-5.269.840**	**-15.651.476**	**-11.371.721**	

TOTAAL INCIDENTELE BATEN & LASTEN			
Omschrijving	**Begroting 2021**	**Begr. na wijziging**	**Rekening 2021**
TOTAAL LASTEN	-5.269.840	-15.651.476	-11.371.721
TOTAAL BATEN	4.984.866	14.361.547	11.687.434
SALDO	-284.974	-1.289.929	315.712

In de rekening is sprake van een voordelig saldo van € 315.712 op de incidentele baten en lasten. Dit betekent dat er per saldo meer incidentele baten dan lasten zijn verantwoord in de jaarrekening.

Materieel resultaat 2021

Presentatie van het structureel saldo (bedragen x € 1.000)	2021
Saldo baten en lasten	1.691
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	812
Gerealiseerde resultaat	2.503
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	316
Materieel resultaat	2.187

Het jaar 2021 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 2.503.028. Uit het overzicht incidentele baten en lasten is te zien dat per saldo € 315.712 meer incidentele baten dan incidentele lasten in de jaarrekening 2021 zijn verwerkt. Omdat in de resultaten per saldo meer baten zijn opgenomen, dient dit incidentele saldo uit het resultaat gehaald te worden. Hierdoor wordt duidelijk dat ook het materieel resultaat positief is. Het materieel resultaat voor 2021 is € 2.187.316.

Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Analyse begrotingsafwijkingen

In de jaarrekening is toelichting gegeven op de programma's en de algemene dekkingsmiddelen.

Verantwoording en goedkeuringstolerantie

De goedkeuringstolerantie speelt een belangrijke rol bij het verkrijgen van een goedkeurende accountantsverklaring. Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden dan wordt in beginsel een goedkeurende controleverklaring afgegeven. Wordt de goedkeuringstolerantie wel overschreden dan kan dit gevolgen hebben.

Voor de financiële of begrotingsrechtmatigheid (getrouwheid en rechtmatigheid van de wetsuitvoering) is de goedkeuringstolerantie gesteld op 1% van de som van de lasten van de gemeentelijke jaarrekening. Het bedrag van onzekerheden mag niet meer zijn dan 3% van de som van de lasten van de gemeentelijke jaarrekening. Uitgaande van een lastentotaal in de jaarrekening van € 68,4 miljoen, betekenen deze percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van € 0,68 miljoen en een totaal van onzekerheden van € 2,05 miljoen de goedkeurende strekking van de controleverklaring niet zullen aantasten.

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Op grond van BBV-artikel 28, lid a moet in de toelichting op de programmarekening een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en programmarekening worden gemaakt. Deze verplichte analyse is ook bruikbaar om een analyse inzake de begrotingsrechtmatigheid te vervaardigen. Op grond van artikel 189, lid 3 Gemeentewet (GW) zijn alle begrotingsoverschrijdingen op de lasten (en daarmee overeenstemmende balansmutaties) onrechtmatig. Bij de afweging van de relevantie van deze onrechtmatige lasten is het criterium "passend binnen het door de raad uitgezette beleid" van belang.

Omdat het budgetrecht van de gemeenteraad formeel van toepassing is op het niveau van programma's wordt in de onderstaande tabel een overzicht gegeven van alle begrotingsafwijkingen op programmaniveau.

(Bedragen x € 1.000)

	Begroting na wijziging			Realisatie 2021			Begrotingsafwijking		
Programma's	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
P0 Bestuur en ondersteuning	-15.177	44.126	28.950	-14.772	45.844	31.072	405	1.718	2.122
P1 Veiligheid	-2.238	417	-1.821	-2.203	384	-1.819	35	-33	3
P2 Verkeer en vervoer	-3.547	501	-3.046	-3.437	574	-2.863	110	73	184
P3 Economie	-520	158	-362	-431	154	-277	88	-3	85
P4 Onderwijs	-2.150	488	-1.662	-2.009	353	-1.656	141	-135	6
P5 Sport, cultuur en recreatie	-5.720	1.108	-4.612	-5.405	594	-4.811	316	-515	-199
P6 Sociaal Domein	-24.406	7.121	-17.285	-23.345	6.945	-16.400	1.061	-176	885
P7 Volksgezondheid en milieu	-8.248	7.598	-650	-7.502	7.106	-395	746	-491	255
P8 Wonen en bouwen	-5.165	3.768	-1.397	-3.560	2.399	-1.160	1.606	-1.369	237

Resultaat voor mutatie reserves	**-67.171**	**65.285**	**-1.886**	**-62.663**	**64.354**	**1.691**	**4.508**	**-931**	**3.577**
Mutatie reserves:									
P0 Bestuur en ondersteuning	-3.763	3.916	153	-3.763	3.334	-429	-	-582	-582
P1 Veiligheid	-	-	-	-	-	-	-	-	-
P2 Verkeer en vervoer	-600	2.071	1.471	-600	1.916	1.316	-	-155	-155
P3 Economie	-	44	44	-	1	1	-	-43	-43
P4 Onderwijs	-	8	8	-	3	3	-	-5	-5
P5 Sport, cultuur en recreatie	-536	410	-127	-536	264	-272	-	-146	-146
P6 Sociaal Domein	-600	920	320	-600	579	-21	-	-341	-341
P7 Volksgezondheid en milieu	-	399	399	-	139	139	-	-260	-260
P8 Wonen en bouwen	-261	417	156	-261	336	74	-	-81	-81
Subtotaal mutatie reserves	**-5.761**	**8.182**	**2.422**	**-5.761**	**6.572**	**812**	**-**	**-1613**	**-1613**
Resultaat na bestemming	**-72.931**	**73.468**	**536**	**-68.423**	**70.926**	**2.503**	**4.508**	**-2.542**	**1.967**

Er is geen begrotingsonrechtmatigheid geconstateerd.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Hieronder staat een overzicht van de mutaties in de reserves. Van zowel de begrote als de werkelijke mutaties is weergegeven welk deel een structureel karakter kent.

(bedragen x € 1.000)

Toevoeging aan de reserves	Raming Begrotingsjaar Na wijziging	Waarvan Structureel	Realisatie Begrotingsjaar	Waarvan Structureel
P0 Bestuur en ondersteuning	3.763		3.763	
P2 Verkeer en vervoer	600		600	
P5 Sport, cultuur en recreatie	536	36	536	36
P6 Sociaal Domein	600		600	
P8 Wonen en bouwen	261		261	
Totaal	**5.761**	**36**	**5.761**	**36**
Onttrekking aan de reserves	**Raming Begrotingsjaar Na wijziging**	**Waarvan Structureel**	**Realisatie Begrotingsjaar**	**Waarvan Structureel**
P0 Bestuur en ondersteuning	3.916		3.334	
P2 Verkeer en vervoer	2.071	101	1.916	101
P3 Economie	44		1	
P4 Onderwijs	8		3	
P5 Sport, cultuur en recreatie	410	57	264	57
P6 Sociaal Domein	920	25	579	25
P7 Volksgezondheid en milieu	399			
P8 Wonen en bouwen	417	7	336	7
Totaal	**8.182**	**190**	**6.572**	**190**

In het overzicht zijn de toevoegingen en onttrekkingen aan de concernreserve en de bestemmingsreserves opgenomen. Conform de geldende voorschriften BBV zijn stortingen en onttrekkingen in de jaarrekening opgenomen in overeenstemming met de genomen raadsbesluiten.

Voor een uitgebreide toelichting op de reservemutaties wordt verwezen naar de toelichting op de balans per 31 december 2021 (onderdeel toelichting op de reserves).

Specificatie gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen

Realisatie algemene dekkingsmiddelen per taakveld	Begroting primair 2021			Begroting na wijziging 2021			Rekening 2021		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.5 Treasury	1.182.272	-483.335	**698.937**	1.139.751	-464.335	**675.416**	1.148.910	-427.387	**721.523**
0.61 OZB Woningen	6.091.976	-259.876	**5.832.100**	6.091.976	-280.352	**5.811.624**	6.099.684	-278.776	**5.820.908**
0.62 OZB Niet-Woningen	1.050.521	-50.848	**999.673**	1.050.521	-50.848	**999.673**	1.126.979	-50.848	**1.076.131**
0.63 Parkeerbelasting	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
0.64 Belastingen overig	1.318.754	-90.392	**1.228.362**	1.318.754	-90.392	**1.228.362**	1.358.368	-96.351	**1.262.017**
0.7 Alg uitk. & ov. uitk. gemeentefonds	31.117.102	0	**31.117.102**	33.065.443	0	**33.065.443**	34.023.128	0	**34.023.128**
3.4 Economische promotie	161.324	0	**161.324**	80.324	0	**80.324**	65.277	0	**65.277**
Totaal gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen	40.921.949	-884.451	**40.037.498**	42.746.769	-885.927	**41.860.842**	43.822.345	-853.361	**42.968.984**

Overzicht van baten en lasten per taakveld

Programma: P0 Bestuur en ondersteuning	Begroting primair 2021			Begroting na wijziging 2021			Rekening 2021		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.1 Bestuur	151.875	-3.309.597	**-3.157.722**	276.475	-3.710.416	**-3.433.941**	552.704	-3.488.203	**-2.935.499**
0.2 Burgerzaken	298.986	-739.494	**-440.508**	298.986	-796.494	**-497.508**	343.952	-772.009	**-428.057**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	43.430	-316.109	**-272.679**	103.128	-380.216	**-277.088**	109.342	-325.102	**-215.760**
0.4 Overhead	20.000	-8.179.476	**-8.159.476**	738.628	-9.131.350	**-8.392.722**	1.043.482	-9.281.070	**-8.237.588**
0.5 Treasury	1.182.272	-483.335	**698.937**	1.139.751	-464.335	**675.416**	1.148.910	-427.387	**721.523**
0.61 OZB Woningen	6.091.976	-259.876	**5.832.100**	6.091.976	-280.352	**5.811.624**	6.099.684	-278.776	**5.820.908**
0.62 OZB Niet-Woningen	1.050.521	-50.848	**999.673**	1.050.521	-50.848	**999.673**	1.126.979	-50.848	**1.076.131**
0.63 Parkeerbelasting	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
0.64 Belastingen overig	1.318.754	-90.392	**1.228.362**	1.318.754	-90.392	**1.228.362**	1.358.368	-96.351	**1.262.017**
0.7 Alg uitk. & ov. uitk. gemeentefonds	31.117.102	0	**31.117.102**	33.065.443	0	**33.065.443**	34.023.128	0	**34.023.128**
0.8 Overige baten en lasten	60.791	-687.835	**-627.044**	42.709	-272.307	**-229.598**	37.683	-50.020	**-12.337**
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	**0**	0	0	**0**	0	-2.309	**-2.309**
Saldo van baten en lasten programma	41.335.707	-14.116.962	**27.218.745**	44.126.371	-15.176.710	**28.949.661**	45.844.230	-14.772.074	**31.072.156**
Programma: P1 Veiligheid	**Begroting primair 2021**			**Begroting na wijziging 2021**			**Rekening 2021**		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	112.900	-1.557.072	**-1.444.172**	119.086	-1.524.442	**-1.405.356**	99.842	-1.534.527	**-1.434.685**
1.2 Openbare orde en veiligheid	92.308	-603.389	**-511.081**	297.518	-713.599	**-416.081**	284.159	-668.238	**-384.080**
Saldo van baten en lasten programma	205.208	-2.160.461	**-1.955.253**	416.604	-2.238.041	**-1.821.437**	384.001	-2.202.766	**-1.818.765**
Programma: P2 Verkeer en vervoer	**Begroting primair 2021**			**Begroting na wijziging 2021**			**Rekening 2021**		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
2.1 Verkeer en vervoer	111.300	-3.496.570	**-3.385.270**	237.950	-3.463.843	**-3.225.893**	270.863	-3.349.654	**-3.078.791**
2.2 Parkeren	13.139	-62.089	**-48.950**	262.639	-62.089	**200.550**	303.026	-65.681	**237.345**
2.3 Recreatieve havens	0	-7.023	**-7.023**	0	-7.023	**-7.023**	0	-7.557	**-7.557**
2.5 Openbaar vervoer	0	-14.047	**-14.047**	0	-14.047	**-14.047**	0	-13.639	**-13.639**
Saldo van baten en lasten programma	124.439	-3.579.729	**-3.455.290**	500.589	-3.547.002	**-3.046.413**	573.889	-3.436.530	**-2.862.641**
Programma: P3 Economie	**Begroting primair 2021**			**Begroting na wijziging 2021**			**Rekening 2021**		

Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
3.1 Economische ontwikkeling	0	-281.592	**-281.592**	19.925	-375.317	**-355.392**	19.925	-235.152	**-215.227**
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	67.660	-45.182	**22.478**	57.524	-63.182	**-5.658**	69.114	-122.793	**-53.679**
3.4 Economische promotie	161.324	-81.343	**79.981**	80.324	-81.343	**-1.019**	65.277	-73.516	**-8.238**
Saldo van baten en lasten programma	228.984	-408.117	**-179.133**	157.773	-519.842	**-362.069**	154.316	-431.460	**-277.144**
Programma: P4 Onderwijs	**Begroting primair 2021**			**Begroting na wijziging 2021**			**Rekening 2021**		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	**Saldo**	Baten	Lasten	**Saldo**	Baten	Lasten	**Saldo**
4.1 Openbaar basisonderwijs	12.000	-197.636	**-185.636**	12.000	-214.373	**-202.373**	12.000	-219.332	**-207.332**
4.2 Onderwijshuisvesting	42.400	-778.378	**-735.978**	45.305	-1.005.579	**-960.274**	46.449	-993.295	**-946.846**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	229.620	-696.579	**-466.959**	431.032	-930.187	**-499.155**	294.772	-796.750	**-501.978**
Saldo van baten en lasten programma	284.020	-1.672.593	**-1.388.573**	488.337	-2.150.139	**-1.661.802**	353.222	-2.009.378	**-1.656.156**
Programma: P5 Sport, cultuur en recreatie	**Begroting primair 2021**			**Begroting na wijziging 2021**			**Rekening 2021**		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	**Saldo**	Baten	Lasten	**Saldo**	Baten	Lasten	**Saldo**
5.1 Sportbeleid en activering	0	-177.582	**-177.582**	416.017	-457.796	**-41.779**	249.264	-634.622	**-385.359**
5.2 Sportaccommodaties	47.839	-584.698	**-536.859**	49.492	-1.162.074	**-1.112.582**	64.336	-938.995	**-874.659**
5.3 Cultuurpresentatie,-prod.en-particip	69.710	-149.012	**-79.302**	70.035	-245.544	**-175.509**	39.246	-239.490	**-200.245**
5.4 Musea	0	-7.723	**-7.723**	0	-7.723	**-7.723**	0	-7.498	**-7.498**
5.5 Cultureel erfgoed	25.645	-224.936	**-199.291**	25.919	-250.068	**-224.149**	19.504	-298.329	**-278.825**
5.6 Media	61.315	-371.762	**-310.447**	61.988	-412.617	**-350.629**	61.988	-415.721	**-353.734**
5.7 Openbaar groen, (openlucht)recreatie	48.002	-2.758.509	**-2.710.507**	484.908	-3.184.523	**-2.699.615**	159.744	-2.870.015	**-2.710.271**
Saldo van baten en lasten programma	252.511	-4.274.222	**-4.021.711**	1.108.359	-5.720.345	**-4.611.986**	594.081	-5.404.672	**-4.810.591**
Programma: P6 Sociaal Domein	**Begroting primair 2021**			**Begroting na wijziging 2021**			**Rekening 2021**		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	**Saldo**	Baten	Lasten	**Saldo**	Baten	Lasten	**Saldo**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	350.491	-1.869.876	**-1.519.385**	353.279	-1.894.555	**-1.541.276**	353.851	-1.849.364	**-1.495.513**
6.2 Wijkteams	14.427	-557.405	**-542.978**	65.107	-560.200	**-495.093**	96.301	-591.753	**-495.452**
6.3 Inkomensregelingen	4.920.152	-6.768.361	**-1.848.209**	6.559.399	-8.556.264	**-1.996.865**	6.321.531	-8.303.788	**-1.982.257**
6.4 Begeleide participatie	0	-226.754	**-226.754**	0	-226.754	**-226.754**	0	-193.107	**-193.107**
6.5 Arbeidsparticipatie	0	-887.870	**-887.870**	0	-875.466	**-875.466**	0	-766.754	**-766.754**
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	-868.912	**-868.912**	0	-1.100.363	**-1.100.363**	0	-1.007.999	**-1.007.999**
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	146.167	-2.752.934	**-2.606.767**	105.167	-3.063.729	**-2.958.562**	88.743	-3.060.798	**-2.972.055**
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	1.160	-5.366.389	**-5.365.229**	14.755	-6.794.375	**-6.779.620**	14.755	-5.968.869	**-5.954.114**
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	8.100	-206.782	**-198.682**	23.500	-290.585	**-267.085**	69.577	-246.709	**-177.132**
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	-1.003.496	**-1.003.496**	0	-1.043.606	**-1.043.606**	0	-1.355.375	**-1.355.375**
Saldo van baten en lasten programma	5.440.497	-20.508.779	**-15.068.282**	7.121.207	-24.405.897	**-17.284.690**	6.944.757	-23.344.517	**-16.399.759**
Programma: P7 Volksgezondheid en milieu	**Begroting primair 2021**			**Begroting na wijziging 2021**			**Rekening 2021**		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	**Saldo**	Baten	Lasten	**Saldo**	Baten	Lasten	**Saldo**
7.1 Volksgezondheid	73.995	-1.718.117	**-1.644.122**	132.552	-1.835.169	**-1.702.617**	90.694	-1.760.186	**-1.669.492**
7.2 Riolering	2.716.591	-1.743.722	**972.869**	2.729.816	-1.756.948	**972.868**	2.775.956	-1.758.810	**1.017.146**
7.3 Afval	3.748.029	-2.473.601	**1.274.428**	4.184.643	-2.910.215	**1.274.428**	3.832.651	-2.592.056	**1.240.595**
7.4 Milieubeheer	0	-696.434	**-696.434**	237.034	-1.435.087	**-1.198.053**	78.627	-1.044.345	**-965.718**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	313.635	-306.438	**7.197**	313.635	-310.327	**3.308**	328.351	-346.318	**-17.967**
Saldo van baten en lasten programma	6.852.250	-6.938.312	**-86.062**	7.597.680	-8.247.746	**-650.066**	7.106.279	-7.501.715	**-395.436**
Programma: P8 Wonen en bouwen	**Begroting primair 2021**			**Begroting na wijziging 2021**			**Rekening 2021**		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	**Saldo**	Baten	Lasten	**Saldo**	Baten	Lasten	**Saldo**
8.1 Ruimte en leefomgeving	20.054	-1.422.509	**-1.402.455**	174.279	-1.270.334	**-1.096.055**	162.029	-1.224.203	**-1.062.174**
8.2 Grondexploitatie (niet bedr.terrein)	3.264.579	-3.330.270	**-65.691**	2.878.337	-2.899.960	**-21.623**	1.411.533	-1.404.959	**6.574**
8.3 Wonen en bouwen	624.430	-935.583	**-311.153**	715.514	-994.847	**-279.333**	825.511	-930.393	**-104.882**
Saldo van baten en lasten programma	3.909.063	-5.688.362	**-1.779.299**	3.768.130	-5.165.141	**-1.397.011**	2.399.074	-3.559.555	**-1.160.481**
Totaal saldo van baten en lasten programma's	58.632.679	-59.347.539	**-714.860**	65.285.050	-67.170.863	**-1.885.813**	64.353.848	-62.662.666	**1.691.182**

Reserves	Onttrekking	Toevoeging	Mutaties	Onttrekking	Toevoeging	Mutaties	Onttrekking	Toevoeging	Mutaties
P0 Bestuur en ondersteuning	250.000	0	250.000	3.915.700	-3.763.000	152.700	3.334.157	-3.763.000	-428.843
P1 Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P2 Verkeer en vervoer	1.017.184	-600.000	417.184	2.070.680	-600.000	1.470.680	1.916.461	-600.000	1.316.461
P3 Economie	0	0	0	43.800	0	43.800	1.080	0	1.080
P4 Onderwijs	0	0	0	7.500	0	7.500	3.373	0	3.373
P5 Sport, cultuur en recreatie	57.159	-36.433	20.726	409.640	-536.433	-126.793	264.307	-536.433	-272.126
P6 Sociaal Domein	562.185	0	562.185	919.533	-600.000	319.533	578.701	-600.000	-21.300
P7 Volksgezondheid en milieu	0	0	0	398.619	0	398.619	138.838	0	138.838
P8 Wonen en bouwen	564.757	0	564.757	416.999	-261.200	155.799	335.562	-261.200	74.362
Totaal reserves	2.451.285	-636.433	1.814.852	8.182.471	-5.760.633	2.421.838	6.572.479	-5.760.633	811.846
Resultaat	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Gerealiseerde resultaat	61.083.964	-59.983.972	1.099.992	73.467.521	-72.931.496	536.025	70.926.327	-68.423.299	2.503.028

Specifieke uitkeringen: Single information, Single Audit

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A7	**Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving** Gemeenten	Besteding (jaar T-1, 15-31 december 2020) *Aard controle R* *Indicator: A7/01*	Besteding (jaar T, 1 januari-30 september 2021) *Aard controle R* *Indicator: A7/02*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A7/03*	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A7/04*	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A7/05*	
			€ 21.420	€ 78.224	Ja	Nee	Kosten zijn gemaakt en project is afgerond	
JenV	A12B	**Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen** Veiligheidsregio's	Naam veiligheidsregio *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A12B/02*	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/05*	
			Veiligheidsregio Hollands Midden	€ 58.341	Ja	€ 58.341	Ja	

FIN	**B2**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Besteding (T-1) - betreft nog niet verantwoorde bedragen over 2020 *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	Aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/02*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/03*	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B2/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen c (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	
			€ 0	27	28	€ 0	€ 0	
			Normbedragen voor a, b en d (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*	Normbedrag voor e (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: indicator B2/13 en B2/14 / Ja: indicator B2/21 en B2/22 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/08*			
			Ja	Ja	Ja			
			Reeks 1 Aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (jaar T) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle D2* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (t/m jaar T) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b en d (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b en d (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/12*		
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/14*				
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/20*
			€ 10.260	€ 10.260	€ 24.276	€ 24.276	€ 15.708	€ 15.708
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t* *Indicator: B2/22*				
			€ 12.000	€ 12.000				

BZK	**C31**	**Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare doelgroepen** Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C31/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controlen n.v.t.* *Indicator: C31/02*	Besteding (jaar T) aan projecten die niet zijn opgenomen in de toezegging *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C31/03*	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht als bij indicator 03 een bedrag is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C31/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C31/05*		
			€ 0	€ 0	€ 0		Nee		
BZK	**C32**	**Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen** Gemeenten	Beschikkingsnummer /naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C32/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/03*	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee) *Aard controle D2* *Indicator: C32/04*	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/06*	
		1	SUVIS21-01209594	€ 0	€ 0	Ja		Nee	
		2							
BZK	**C41B**	**Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw** SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/01*	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise *Aard controle R* *Indicator: C41B/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/03*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C41B/04*	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/05*	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/06*	
		1	030008 provincie Zuid-Holland	€ 15.624	€ 15.624	€ 3.906	1	1	
		2							
		3							
		4							
		5							
			Kopie provinciecode *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/07*	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/08*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/09*				
		1	030008 provincie Zuid-Holland	0	Nee				
		2							
		3							
		4							
		5							

BZK	**C43**	**Regeling reductie energiegebruik woningen** Gemeenten	Beschikkingsnummer/naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C43/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/03*	Aantal bereikte woningen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/06*
			RREW2020-00449473	€ 48.580	€ 48.580	1.388	energiebesparing bij huur- en koopwoningen	Nee
BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslag enaffaire**	Aantal gedupeerden (artikel 1, lid 2) *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Berekening bedrag uitvoeringskosten *Aard controle R* *Indicator: C62/02*	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/04*		
			7	€ 1.050	€ 5.340	Ja		
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*		
			€ 250.000	€ 0	€ 5.580	€ 13.467		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*		
		1						
		2						

OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*		
			€ 2.150	€ 0	€ 0	€ 58.602		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/07*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/08*		
		1						
		2						
EZK	**F9**	**Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie**	Projectnaam/nummer *Aard controle R* *Indicator: F9/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: F9/02*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/03*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/05*	
		1	EAW-20-00795528	€ 21.738	€ 21.738	Ja		
		2						
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/06*					
			Ja					

SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2021** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
		€ 4.460.587	€ 209.885	€ 264.125	€ 3.098	€ 27.275	€ 0	
		Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*	
		€ 104.025	€ 0	€ 0	€ 68.572	€ 0	€ 0	
		Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*					
		€ 88.527	Ja					

SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2021** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 2.700	€ 0	€ 2.667	€ 0	€ 0	€ 13.371
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de							
			Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
	1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	144.314	10	143.412	16.458	-13.100	
	2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	115.949	10	115.134	10	10	
	3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	1464.785	155.729	135.014	1222	17.500	
	4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	1259.016	124.000	115.352	10	13.100	
	5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	1145.406	10	15.776	10	10	
		Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*			
	1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja			
	2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	1	0	Ja			
	3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	68	7	Ja			
	4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	67	3	Ja			
	5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	39	3	Ja			
		Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/11*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud *Aard controle D2* *Indicator: G4/12*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/13*				
		10	10	0				
		Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/14*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing 4 *Aard controle R* *Indicator: G4/16*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/18*		
	1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
	2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
	3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)						
	4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)						
	5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)						

SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel 2022** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de herstelopera tie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*	
			€ 649	€ 0	€ 12	

VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende subsidie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*					
			€ 159.093	€ 272.065					
			Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **Onroerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **roerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **overige kosten** *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*	
		1	Onroerende zaken	€ 47.762	€ 47.762	€ 0	€ 0		
		2	Roerende zaken	€ 5.444	€ 0	€ 5.444	€ 0		
		3	Verbonden lichamen	€ 205.877	€ 0	€ 0	€ 205.877		
		4	Mengpercentage	€ 12.982	€ 0	€ 0	€ 12.982		
		5							
		6							
VWS	**H8**	**Regeling Sportakkoord 2020-2022**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/01*	Totaal bedrag volgens beschikking *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/02*	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/03*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/04*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/06*	
		1	1034067	€ 85.142	€ 0	€ 85.142	€ 13.500	€ 105.142	
		2							
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/08*					
		1	1034067	Nee					
		2							

VWS	**H12**	**Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/01*	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/02*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/03*			
			€ 20.000	Ja	Nee			
VWS	**H16**	**Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden**	Betreft jaar *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/01*	Beschikkingsnummer / naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/02*	Totale besteding *Aard controle R* *Indicator: H16/03*			
		1	2020	SPUKIJZ21142	€ 171.782			
		2	2021	SPUKIJZ21R2244	€ 193.377			
			Naam locatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/04*	Totale toezegging per locatie *Aard controle R* *Indicator: H16/05*	Besteding per locatie *Aard controle R* *Indicator: H16/06*	Verschil toezegging vs. Besteding per locatie (automatisch berekend) *Aard controle n.v.t* *Indicator: H16/07*	Betreft jaar? *Aard controle R* *Indicator: H16/08*	
		1	Zwembad 'Het Wedde' Voorschoten	€ 171.782	€ 171.782	€ 0	2020	
		2	Zwembad 'Het Wedde' Voorschoten	€ 193.377	€ 193.377	€ 0	2021	
		3						

Wet normering Topinkomens

Tabel 1a

Gegevens 2021		
bedragen x € 1	**B.J. Urban**	**A.R. de Graaf**
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	90.855	109.125
Beloningen betaalbaar op termijn	16.912	21.702
Subtotaal	*107.767*	*130.827*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	107.767	130.827
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2020		
bedragen x € 1	**B.J. Urban**	**A.R. de Graaf**
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja

Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	90.780	106.662
Beloningen betaalbaar op termijn	15.374	19.230
Subtotaal	*106.154*	*125.892*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	201.000
Bezoldiging	106.154	125.892

Rechtmatigheidsverklaring

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf het controlejaar 2022 zal niet langer de accountant maar het College verantwoording af leggen over rechtmatigheid. Het controlejaar 2021 gebruiken we net als 2020 als oefenjaar voor deze nieuwe rechtmatigheidsverantwoording. Omdat de wettelijke verplichting over 2021 nog niet geldt, is deze verantwoording niet opgenomen in de jaarrekening zelf maar in de toelichting op de jaarrekening.

Verantwoordelijkheid college

In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft het college aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door de gemeenteraad vastgestelde kaders zoals de begroting en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het gemeenteraad in december 2021 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht. Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de gemeenteraad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € 684.000.

Pro-forma rechtmatigheidsverantwoording

Het college van burgemeester en wethouders is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Bijlagen

Bijlage 1: Bestuursovereenkomst: Structuur Staat van de gemeente

RAPPORTAGE INTERBESTUURLIJK TOEZICHT OVER 2021

Financiën		TOELICHTING
Er is structureel en reëel begrotingsevenwicht in de begroting 2022 en/of het laatste jaar van de meerjarenraming 2023-2025		De begroting 2022 is structureel in evenwicht en het laatste jaar van de meerjarenraming 2023-2025 is structureel in evenwicht.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	
Ruimtelijke ordening		TOELICHTING
De gemeentelijke bestemmingsplannen zijn aangepast aan de Omgevingsverordening Zuid-Holland.		De aanpassingsplicht is hier niet aan de orde. De vigerende bestemmingsplannen kennen geen ruimtelijke ontwikkelingen die afwijken van de artikelen 6.9 (ruimtelijke kwaliteit), 6.10 (stedelijke ontwikkelingen), 6,24 (Natuur Netwerk Nederland), 6.25 (cultureel erfgoed) of 6.27 (archeologie) van de Omgevingsverordening Zuid-Holland. Er is geen noodzaak de vigerende bestemmingsplannen hierop aan te passen. Bij nieuwe initiatieven waarvoor een ruimtelijke procedure is vereist wordt vooroverleg gevoerd met de provincie om vooraf te toetsen of zo'n initiatief past binnen de kaders van de Omgevingsverordening. Daarmee worden mogelijke interpretatieverschillen over intentie van de verordening voorkomen.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	

Omgevingsrecht		TOELICHTING
Voor zowel de milieutaken als de bouw- en woningtoezichtstaken beschikt uw gemeente over een actueele uitvoerings- en handhavingsstrategie. De raad is binnen twee maanden na vaststelling ervan hierover geïnformeerd. Het uitvoeringsprogramma 2021 is voor 1 februari 2021 door het college van B&W vastgesteld en de raad is hierover voor 15 juli 2021 geïnformeerd. De evaluatierapportage 2020 is voor 15 juli 2021 door het college van B&W vastgesteld en de raad is hierover voor 1 oktober 2021 geïnformeerd.		Het beleidsplan voor de periode 2016-2019 is inmiddels afgelopen en had in 2020 al opgevolgd moeten zijn met een nieuw beleidsplan. Echter door de toen nog geplande invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2021 is er uit praktische overwegingen voor gekozen om eind 2019 geen nieuw beleidsplan te maken maar het beleid mee te nemen in het programma implementatie Omgevingswet. Het uitvoeringsprogramma 2021 is later dan één maand na de termijn van 1 februari, die de provincie als indicator hanteert, vastgesteld. Er ontbreekt informatie of de gemeente beschikt over de vereiste jaarevaluatierapportage 2020. Hierdoor is de score rood toegekend.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	

Monumentenzorg		TOELICHTING
De gemeente heeft een adviescommissie die adviseert over uit te voeren werken aan (rijks)monumenten op grond van de Monumentenwet en de samenstelling is deskundig.		De door de raad benoemde Commissie Welstand en Cultureel Erfgoed adviseert het college over de toepassing van de Erfgoedwet/ Monumentenwet 1988 en de Erfgoedverordening Voorschoten 2016. In de commissie zit een lid met kennis van historische buitenplaatsen/groen erfgoed, een restauratiearchitect en een architectuurhistoricus.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	
Archief- en informatiebeheer		TOELICHTING
Het archief- en informatiebeheer van de gemeente zijn op orde.		Over 2020 is een positief beeld verkregen over de ontwikkeling en inrichting van het informatie- en archiefbeheer bij Voorschoten. Nog niet alles is op orde, de aanbevelingen uit 2019 zijn voor een groot deel opgepakt. Mede door de impact van maatregelen aangaande COVID-19 en de voorbereidende werkzaamheden voor de organisatieveranderingen in 2021 is nog niet alles opgepakt.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	

<table>
<tr><td>Huisvesting Vergunninghouders</td><td></td><td colspan="2">TOELICHTING</td></tr>
<tr><td rowspan="14">De gemeente heeft volledig en tijdig voldaan aan de halfjaartaakstelling en er is geen achterstand.</td><td rowspan="14"></td><td>Gevraagde informatie</td><td>Stand van zaken</td></tr>
<tr><td>Voorsprong/achterstand per 1 januari 2021</td><td>0</td></tr>
<tr><td>Fase interventieladder op 1 januari 2021</td><td>n.v.t.</td></tr>
<tr><td>Taakstelling eerste halfjaar 2021</td><td>20</td></tr>
<tr><td>In het eerste halfjaar 2021 gehuisveste vergunninghouders</td><td>19</td></tr>
<tr><td>Achterstand per 1 juli 2021</td><td>1</td></tr>
<tr><td>Fase interventieladder op 1 juli 2021</td><td>n.v.t.</td></tr>
<tr><td>Taakstelling tweede halfjaar 2021</td><td>16</td></tr>
<tr><td>In het tweede halfjaar 2021 gehuisveste vergunninghouders</td><td>19</td></tr>
<tr><td>Voorsprong per 31 december 2021</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Fase interventieladder op 31 december 2021</td><td>n.v.t. geen interventie</td></tr>
<tr><td colspan="2">TOELICHTING</td></tr>
<tr><td colspan="2">Taakstelling over 2021 behaald.</td></tr>
<tr><td>Is er reden voor extra aandacht?</td><td>Ja</td><td colspan="2">Er is een woningkrapte in Nederland waardoor de taakstelling in Voorschoten net als in andere gemeenten onder druk staat. Om de woningkrapte aan te pakken, dient er extra woonruimte te worden gerealiseerd.</td></tr>
</table>

Bijlage 2: Overzicht over te hevelen en af te sluiten kredieten

Bijlage A: Afgesloten investeringskredieten

Bedragen in €

Omschrijving investeringskrediet	Begrote investering t/m 2021	Geïnvesteerd t/m 2021	Restant krediet Ultimo 2021	Omschrijving
Wegen/verkeer:				
2016: Vlietwijk fase 2 Openb verlichting	569.568	531.316	38.252	Afsluiten, project is afgerond
Tractie:				
2018: Volkswagen Caddy	25.000	34.150	-9.150	Afsluiten, tractie is geleverd in 2021
2018: Volkswagen transporter	33.000	37.443	-4.443	Afsluiten, tractie is geleverd in 2021
2018: Burg BPA 10-20	50.000	34.750	15.250	Afsluiten, aanhanger is geleverd in 2021
2019: Voertuig 244	75.000	73.030	1.970	Afsluiten, tractie is geleverd in 2021
2020: Verduurzaming voertuigen+laadstat	16.000	0	16.000	Afsluiten, werkelijke kosten zijn te laag om te activeren
2021: Tractie Ravo 530 ST Veegmachine	195.000	174.355	20.645	Afsluiten, tractie is geleverd in 2021
Containers:				
2019: Containers	173.000	178.133	-5.133	Afsluiten, containers zijn geleverd in 2021
2021: Schenk perscontainer IPC	30.000	26.432	3.568	Afsluiten, container is geleverd in 2021
Riolering en water (IWKP):				
2020: Waterbouwkundige kunstwerken	150.000	153.079	-3.079	Afsluiten, project is afgerond
2021: IWKP19-23 Rioolwerk relinen	100.000	0	100.000	Afsluiten, werkzaamheden komen te vervallen
Totaal	**1.416.568**	**1.242.689**	**173.879**	

Bijlage B Doorlopende investeringskredieten conform activabeleid

Bedragen in €

Omschrijving investeringskrediet	Begrote investering t/m 2021	Geïnvesteerd t/m 2021	Restant krediet Ultimo 2021	Omschrijving
Riolering en water (IWKP):				
2020: IWKP19-23 Adegeest Oost	325.000	0	325.000	Doorschuiven naar 2022, project zit in voorbereidingsfase en moet nog opgestart worden
2021: IWKP19-23 Jan van Brakelplantsoen	75.000	55.665	19.335	Doorschuiven naar 2022, investering is in 2021 gedaan en er worden nog kosten verwacht
2021: IWKP19-23 Oranjeboom/Raadhuislaan	151.000	0	151.000	Doorschuiven naar 2022, project gaat in 2022 opgestart worden
2021: Waterkundige kunstwerken (IWKP)	150.000	49.727	100.273	Doorschuiven naar 2022, project is gestart en loopt nog door
Tractie:				
2021: Ford tractor trekker+voorl	35.000	30.865	4.135	Doorschuiven naar 2022, tractie is besteld en wordt geleverd in 2022
2021: VW LT 46 Veegwagen	75.000	0	75.000	Doorschuiven naar 2022, tractie is besteld en wordt in 2022 geleverd
Wegen/verkeer:				
2021: Verkeersinstallatie herontwikkeling Intratuin	300.000	0	300.000	Doorschuiven naar 2022
Bruggen c.a.:				
2021: Investeringen in bruggen	57.500	53.930	3.570	Doorschuiven naar 2022, project is gestart in 2021 en loopt nog door in 2022
2021: Steiger Hofvliet Starrenburg II	225.000	0	225.000	Doorschuiven naar 2022, investering moet nog opgestart worden
Overige investeringen:				
2020: Geluidsinstallatie raadszaal	75.000	74.195	805	Doorschuiven naar 2022, investering is in 2021 gedaan en er worden nog kosten verwacht
2021: Verduurzaming vastgoed	315.430	17.799	297.631	Doorschuiven naar 2022, project is gestart en loopt nog door
Totaal	**1.783.930**	**282.181**	**1.501.749**	

Bijlage C: Doorlopende investeringskredieten afwijkend van activabeleid

Bedragen in €

Omschrijving investeringskrediet	Begrote Investering t/m 2021	Geïnvesteerd t/m 2021	Restant krediet Ultimo 2021	Omschrijving
Tractie:				
2018: Volkswagen transporter	45.000	0	45.000	Doorschuiven naar 2022, tractie is besteld en wordt geleverd in 2022
2020: Fuso Canter gesloten ow 236 (tr)	55.000	0	55.000	Doorschuiven naar 2022, tractie moet nog besteld worden
2020: Fuso Canter gesloten ow 241 (tr)	55.000	0	55.000	Doorschuiven naar 2022, tractie is besteld en wordt geleverd in 2022
2020: Fuso Canter gesloten ow 239 (tr)	55.000	0	55.000	Doorschuiven naar 2022, tractie moet nog besteld worden
2020: Fuso Canter gesloten ow 242 (tr)	55.000	0	55.000	Doorschuiven naar 2022, tractie is besteld en wordt geleverd in 2022
Afvalbeleidsplan:				
2019: Mini containers afvalbeleidsplan	287.680	207.380	80.300	Doorschuiven naar 2022, project is in uitvoering
Containers:				
2018: Puincontainer	6.000	0	6.000	Doorschuiven naar 2022, investering gaat geplaatst worden in 2022
2018: Glascontainer VC 01	15.000	0	15.000	Doorschuiven naar 2022, investering gaat geplaatst worden in 2022
2018: Schenk takkencontainer	10.000	0	10.000	Doorschuiven naar 2022, investering gaat geplaatst worden in 2022
2018: Schenk containers	11.000	0	11.000	Doorschuiven naar 2022, investering gaat gedaan geplaatst worden in 2022
Riolering en water (IWKP):				
2018: Adegeest riolering 2018	185.000	36.699	148.301	Doorschuiven naar 2022, project is in uitvoering
2018: Leidseweg Nrd, riolering	1.568.000	1.012.904	555.096	Doorschuiven naar 2022, project is in uitvoering en wordt in Q3-2022 afgerond
2019: Riolering Koninklijke Marinelaan	75.000	0	75.000	Doorschuiven naar 2022, werkzaamheden worden in 2022 opgestart
2019: Waterbouwkundige kunstwk. (grondw)	236.000	156.436	79.564	Doorschuiven naar 2022, project is in uitvoering en wordt in Q3-2022 afgerond
Bruggen:				
2019: Bruggen Valkeweg	405.000	35.338	369.663	Doorschuiven naar 2022, project is in uitvoering en wordt in 2022 afgerond
2019: Civieltechnische kunstwerken	285.000	1.262	283.738	Doorschuiven naar 2022, investering moet nog plaatsvinden
Totaal	**3.348.680**	**1.450.018**	**1.898.662**	

Bijlage 3: Algemene uitkering

Onderdeel A - Inkomstenmaatstaven

Maatstaf	Berekende Aantallen	Gewicht / %	Uitkering
1c Waarde niet-woningen eigenaren	2.089.500	-0,158957	-332.141
1f Waarde niet-woningen gebruikers (onder aftrek amendement De Pater)	2.037.000	-0,128105	-260.950
1a Waarde woningen eigenaren	35.744.000	-0,089424	-3.196.371
Subtotaal			**-3.789.462**

Onderdeel B - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is

Maatstaf	Berekende Aantallen	Gewicht	Bedrag in basis
1e OZB waarde niet-woningen	209	380,05	79.411
8a Bijstandsontvangers (vanaf UJR 2016)	298	2.181,49	649.357
3a Eén-ouder-huishoudens	838	922,23	772.829
2 Inwoners	25.650	162,99	4.180.694
5 Inwoners: ouderen boven 64 jaar	6.049	107,66	651.235
5a Inwoners: ouderen 75 t/m 84 jaar	1.985	26,50	52.603
7 Lage inkomens	2.708	31,42	85.085
7c-2 Lage inkomens (drempel) (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	1.550	758,69	1.176.121
12 Minderheden	1.175	332,54	390.735
11a Uitkeringsontvangers (vanaf UJR 2016)	1.056	88,11	93.015
3b Huishoudens	11.622	91,92	1.068.294
3c Eenpersoonshuishoudens	3.852	58,67	225.997
8b Loonkostensubsidie	6	1.973,19	11.839
4a Inwoners: jongeren jonger dan 18 jaar (vanaf uitkeringsjaar 2019)	5.435	791,27	4.300.552
7g-2 Jeugdigen in gezinnen met armoederisico	478	274,82	131.441
7h-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen huishoudens	10.062	-140,10	-1.409.734
7i-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen huishoudens met kinderen	2.501	-548,14	-1.370.723
3h Ouders met (langdurig) psychisch medicijngebruik	335	4.044,26	1.355.251
3g Eenouderhuishoudens met 2 of meer kinderen	314	1.431,18	449.391
8c-2 Bijstandshuishoudens met minderjarige kinderen	102	737,80	75.502
8d Bijstandsontvangers eenouderhuishoudens	82	1.954,21	159.594

11b-2 Uitkeringsontvangers minus bijstandsontvangers	758	1.186,83	899.617
11c-2 Wajong (wajongeren)	211	878,03	185.264
3i-2 Medicijngebruik met drempel	3.814	381,09	1.453.290
8e Re-integratie klassiek	0,324	417.700,17	135.335
4b Inwoners jonger dan 65 jaar	19.601	4,21	82.520
5b Inwoners: ouderen 65 t/m 74 jaar	3.188	0,19	606
5c Inwoners: ouderen 85 jaar en ouder	876	0,19	166
3d Eenpersoonshuishoudens 65 t/m 74 jaar	739	16,36	12.090
3e Eenpersoonshuishoudens 75 t/m 84 jaar	686	65,34	44.823
3f Eenpersoonshuishoudens 85 jaar en ouder	398	114,42	45.539
7d-2 Huishoudens met laag inkomen 65 t/m 74 jaar	270	128,32	34.620
7e-2 Huishoudens met laag inkomen 75 t/m 84 jaar	185	512,88	94.628
7f-2 Huishoudens met laag inkomen 85 jaar en ouder	81	896,30	72.364
7j-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (65 t/m 74 jaar)	547	117,20	64.070
7k-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (75 t/m 84 jaar)	374	468,85	175.280
7l-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (85 jaar en ouder)	164	820,47	134.224
13 Klantenpotentieel lokaal	20.310	47,48	964.319
14 Klantenpotentieel regionaal	4.930	27,08	133.504
15j Basisonderwijsleerlingen met leerlingengewicht 0,3	43	-1.828,21	-78.613
15k Basisonderwijsleerlingen met leerlingengewicht 1,2	34	-2.869,10	-97.549
38 Bedrijfsvestigingen	2.918	75,82	221.243
29 Historische woningen in bewoonde oorden 1930	891	31,59	28.147
31a ISV (a) stadsvernieuwing	0,00026961	6.135.717,72	1.654
31b ISV (b) herstructurering	0,00059376	3.765.730,90	2.236
36 Kernen	1	9.155,16	9.155
37 Kernen * bodemfactor buitengebied	1	14.878,30	15.027
36a Kernen met 500 of meer adressen	1	60.339,27	60.339
34 Oeverlengte * bodemfactor gemeente	1.115	11,72	13.074
35a Oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	32.933	5,82	191.670
32b-2 Omgevingsadressendichtheid (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	21.535	59,98	1.291.674
23 Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	3	1.525,03	4.621
22 Oppervlakte bebouwing woonkernen * bodemfactor woonkernen	106	3.089,49	327.640
21 Oppervlakte bebouwing	104	588,37	61.190
23a Oppervlakte bebouwing buitengebied	3	1.937,15	5.811
22a Oppervlakte bebouwing woonkern	101	2.303,13	232.616
19 Oppervlakte binnenwater	46	38,10	1.753
16 Oppervlakte land	1.110	41,19	45.721
18 Oppervlakte land * bodemfactor gemeente	1.143	26,89	30.743
24b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	11.578	58,62	678.702
25b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016) *	12.157	50,79	617.449

bodemfactor woonkernen			
39 Vast bedrag	1	251.114,04	251.114
Subtotaal			**21.576.166**

Onderdeel C - Uitkeringsfactor (uf)	
Uitkeringsfactor	1,6910
Subtotaal (B x C (=uf))	**36.485.297**

Onderdeel D - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is

Maatstaf	Berekende Aantallen	Uitkering
56d Suppletie-uitkering integratie sociaal domein	-43.695	-43.695
Subtotaal		**-43.695**

Onderdeel E - Integratie- en decentralisatieuitkeringen waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is

Maatstaf	Berekende Aantallen	Uitkering
170 Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving (DU)	10.215	10.215
205 Voorschoolse voorziening peuters (DU)	44.176	44.176
223 Armoedebestrijding kinderen (DU)	81.663	81.663
266 Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)	30.810	30.810
325 Kerkenvisies (DU)	25.000	25.000
383 Inburgering (IU)	51.222	51.222
385 Brede aanpak dak- en thuisloosheid (DU)	32.051	32.051
387 Extra kosten verkiezingen 2020 en 2021 ivm Covid-19 (DU) (compensatie corona)	35.104	35.104
393 Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (DU)	3.000	3.000
395 Cultuurmiddelen (DU) (compensatie corona)	62.815	62.815
397 Jeugd aan zet (DU)	10.000	10.000
403 Heroriëntatie zelfstandigen (DU)	8.902	8.902
409 Einde lening inburgeringsplichtig (DU)	2.333	2.333
411 Inkomstenderving gemeenten 2020 (covid-19) (DU)	390.000	390.000
Subtotaal		**787.291**

Onderdeel F - 3 D's in het sociaal domein

Maatstaf	Berekende	Uitkering

	Aantallen	
260 Participatie (IU)	148.713	148.713
261 Voogdij/18+ (IU)	461.594	461.594
Subtotaal		**610.307**

Onderdeel G - Aanvullingen van de gebruiker	
Aanvullingen van de gebruiker	**Uitkering**
Maatschappelijke begeleiding statushouders	37.920
Subtotaal	**37.920**

Totaal uitkering 2021:	**34.087.658**

Functie 921 (algemene uitkering gemeentefonds)	**33.477.351**
Functie 923 (3 D's in het sociaal domein)	**610.307**

Bijlage 4: Subsidies

Overzicht gerealiseerd subsidieplan 2021

Taakveld	Organisatie	Bedrag in €
1.2 Openbare orde en veiligheid		
	Reddingsbrigade Leidschendam	1.221
	Stichting Halt	6.994
	Subtotaal	**8.215**
5.1 Sportbeleid- en activering		
	Badmintonvereniging EVCB Vlietwijk	350
	Club de Pétanque "de Six Prêt"	989
	Eerste Voorschotense Zwemvereniging (EVZV)	1.500
	Gymnastiekvereniging Slank en Kwiek	1.800
	Handbalvereniging Voorschoten '70	2.500
	Schaakvereniging Voorschoten	450
	Scouting Impeesa	1.000
	Scouting Leif Erikson	5.000
	Scouting Mauritsgroep	1.111
	Panta Rhei	4.975
	Stichting Scouting Kimball O'Hara	5.000
	Subtotaal	**24.675**
5.3 Cultuurparticipatie, - productie en - participatie		
	Speel-o-theek Bij Tante Leen	1.500
	Harmonie Voorschoten	3.138
	Stichting Museum Voorschoten	5.000
	Muziekvereniging Laurentius	5.000
	Oranjevereniging Koningin Wilhelmina	5.000
	Stichting Sinfonietta	3.000
	Stichting Podium Jong Professionals Jazz	3.000
	Stichting Filmtheater Voorschoten	3.700
	Stichting Het Weekend van Voorschoten	2.000
	Stichting Musica Antica da Camera	3.000

Stichting Paardensport Voorschoten	5.000
Toneelgroep Voorschoten	2.725
Vereniging Cultuurfabriek Voorschoten	3.500
Voorschotens Kamerkoor	1.500
Vox Clara	1.500
NTB PS Theater*	5.000
Subtotaal	**53.563**
5.5 Cultureel erfgoed	
Vereniging tot behoud van Oud, Groen en Leefbaar Voorschoten	2.500
Stichting "Spuit 41" Voorschoten	880
Subtotaal	**3.380**
5.6 Media	
Stichting Openbare Bibliotheek Voorschoten - Wassenaar	322.705
Stichting Agglomeratieomroep H C	15.574
Subtotaal	**338.279**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	
Voorschoten voor Elkaar	1.210.000
Subtotaal	**1.210.000**
6.5 Arbeidsparticipatie	
St. Idb	8.011
Subtotaal	**8.011**
Totaal subsidieplan	**1.646.123**

*Het college heeft in 2021 de hardheidsclausule toegepast op een te laat ingediend formeel subsidieverzoek van de PS|Theather. Een afwijzing zou een zwaar ongewenste effect hebben op de activiteiten die zij hebben verzorgd. Het college is hiertoe bevoegd op grond van de artikel 16 van de Algemene subsidieverordening Voorschoten 2019 (ASV).

Bijlage 5: Controleverklaring van de accountant